

Till instruktionsbokens läsare ...

Vi gratulerar till köpet av den nya husbilen. Du har köpt ett högvärdigt fordon som du kommer att ha stor glädje av.

För att underlätta en säker och enkel användning av husbilen ger Bürstner-återförsäljaren detaljerad information om alla viktiga funktioner redan vid överlåtelsen.

Sedan står den här handboken, instruktionsboken från basfordonets tillverkare och instruktionsböckerna från apparattillverkarna till förfogande vid frågor eller problem med husbilen.

Före den första färden

Läs den här handboken ordentligt; använd den inte bara för att slå upp olika saker.

Fyll i garantikorten till de fasta apparaterna och extrautrustningen och skicka in dem till apparattillverkarna. Garantikorten finns i resp. bruksanvisning. Därigenom bekräftas garantin för alla apparater.

1	Inledning	7	4.8	Isofix-barnsäkring (extrautrustning)	39
1.1	Allmänt	7	4.9	Pilotsäten för förarstol och passagerarstol	39
1.2	Information om miljöskydd	8	4.10	Stolsvärme (extrautrustning)	40
2	Säkerhet	9	4.11	Nackstöd	40
2.1	Brandskydd	9	4.12	Sittplatsernas placering	41
2.1.1	Undvika brandrisker	9	4.13	Plisségardin i förarhytten	41
2.1.2	Brandbekämpning	9	4.13.1	Plisségardin, plisséförhänge	41
2.1.3	Vid brand	9	4.13.2	Plisségardin Remis (delvis extrautrustning)	42
2.2	Allmänt	10	4.14	Tanka bränsle	42
2.3	Trafiksäkerhet	10	4.15	Påfyllning av AdBlue® (basfordon Citroen)	43
2.4	Släpvgagnskörning	12	5	Uppställning av husbilen	45
2.5	Gasanläggning	12	5.1	Parkeringsbromsen	45
2.5.1	Allmänna anvisningar	12	5.2	Fotsteg	45
2.5.2	Gasflaskor	13	5.3	Nivåklossar	45
2.6	Elektrisk anläggning	14	5.4	Stoppklossar	45
2.7	Vattensystem	14	5.5	Stödben	45
3	Innan resan börjar	15	5.5.1	Allmänna anvisningar	45
3.1	Nycklar	15	5.5.2	Stödben (extrautrustning)	46
3.2	Fordonsregistreringen	15	5.5.3	Stödben (AL-KO) (extrautrustning)	47
3.3	Last	15	5.6	230 V-anslutning	47
3.3.1	Begrepp	16	5.7	Kylskåp	47
3.3.2	Beräkning av last	18	5.8	Satellitssystem (extrautrustning)	48
3.3.3	Lasta fordonet på rätt sätt	19	5.8.1	Satellitssystem med manuellt satellitval (TeleSat)	48
3.3.4	Bakre lastutrymme/bagageutrymme	21	5.8.2	Satellitssystem med automatisk antennjustering (Teleco)	49
3.3.5	Cykelställ (extrautrustning)	21	5.8.3	Satellitssystem med automatisk antennjustering (Oyster Premium)	50
3.3.6	Lasthållare SAWIKO (extrautrustning)	23	5.9	Markis (extrautrustning)	52
3.4	Släpvgagnskörning	24	6	Boende	53
3.5	Släpvgagnskoppling (extrautrustning)	25	6.1	Centrallås (extrautrustning)	53
3.6	Elmanövrerat fotsteg (delvis extrautrustning)	26	6.2	Ingångsdörr	54
3.7	TV-anläggning (extrautrustning)	27	6.2.1	Ingångsdörr, utsida (delvis extrautrustning)	54
3.8	Lock till diskho och slask (delvis extrautrustning)	27	6.2.2	Ingångsdörr, utsida	55
3.9	Fastsättning av lös inredning	28	6.2.3	Ingångsdörr, insida	55
3.10	Gasregulator	29	6.2.4	Fönster ingångsdörr (delvis extrautrustning)	56
3.11	Snökedjor (extrautrustning)	30	6.2.5	Veckat insektsskydd på ingångsdörren (delvis extrautrustning)	56
3.12	Trafiksäkerhet	31	6.3	Utvändiga luckor	57
4	På väg	33	6.3.1	Lucklås med greppkåpa	57
4.1	Köra husbilen	33	6.3.2	Nödupplåsning garagelucka	58
4.2	Backningskamera (extrautrustning)	34	6.3.3	Lucklås med tryckknapp	58
4.3	Körhastighet	34	6.3.4	Lucklås serviceenhet	59
4.4	Bromsar	35	6.4	Skåpluckor	59
4.5	Lufftjädning Goldschmitt (extrautrustning)	35	6.4.1	Skåpluckor med tryckknapp	60
4.6	Säkerhetsbälten	36	6.4.2	Skåpluckor med handtag och tryckknapp	60
4.6.1	Allmänt	36			
4.6.2	Använda säkerhetsbälten på rätt sätt	36			
4.7	Bilbarnskydd	37			

Innehållsförteckning

6.4.3	Skåpluckor med handtag och låslist	61	6.15	Bygga om sittgrupperna för sänggående	97
6.4.4	Skåpluckor med låshandtag	61	6.15.1	Ombyggnad matvrå till extrasäng	99
6.5	Lock för golvfacket	62	6.15.2	Ombyggnad matvrå till tvärgående säng (med extra dyna på bordet)	99
6.6	Stolar, vrida	62	6.15.3	Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (med extra dyna på bordet)	100
6.7	Ljusbrytare	63	6.15.4	Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (utan extra dyna på bordet)	100
6.7.1	Ingång	63	6.15.5	Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (Ixeo IT 680, Lyseo TD 590)	101
6.7.2	Invändigt	63	6.15.6	Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (Ixeo IT 734)	101
6.7.3	Klädskåpslampa (delvis extrautrustning)	64	6.15.7	Ombyggnad halvmatvrå till tvärgående säng (med extra dyna och sängbreddning)	102
6.7.4	Stavlampan i bakre lastutrymme	65	6.15.8	Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (Ixeo IT 640)	103
6.8	Spotlight	65	6.15.9	Sängyta för enkelsängar (extrautrustning)	103
6.9	Fäste för platt bildskärm	66	6.16	Duschanslutning för yttre dusch (extrautrustning)	104
6.9.1	Fäste på pelare	66	7	Gasanläggning	105
6.9.2	Fäste med ledad arm	66	7.1	Allmänt	105
6.9.3	Vägghållare	67	7.2	Gasflaskor	106
6.9.4	Hållare med låsspak	67	7.3	Gasavstängningsventiler	107
6.9.5	Hållare, svängbar	68	7.4	Extern gasanslutning (extrautrustning)	108
6.10	Vädra	68	7.5	Omkopplingsenhet för gasflaska (extrautrustning)	108
6.11	Fönster	69	7.6	Byta ut gasflaskor	112
6.11.1	Överkantshängt fönster	70	8	Elektrisk anläggning	113
6.11.2	Skjutfönster med trycklås	71	8.1	Allmänna säkerhetsanvisningar	113
6.11.3	Mörkläggningsrullgardin och insektsnät	72	8.2	Begrepp	113
6.11.4	Plisségardin och insektsnät	73	8.3	USB-uttag (delvis extrautrustning)	114
6.11.5	Plisségardiner på vindrutan och på förar-/passagerarfönstren	74	8.4	12 V-nät	115
6.12	Takluckor	75	8.4.1	Radioomkopplare (extrautrustning)	115
6.12.1	Taklucka med snäpplås	76	8.4.2	Startbatteri	116
6.12.2	Heki-taklucka (mini och midi) (delvis extrautrustning)	77	8.4.3	Bodelsbatteri	117
6.12.3	Taklucka Omni-Vent med fläkt (extrautrustning)	78	8.4.4	Ladda batteri över 230 V-försörjningen	118
6.12.4	Taklucka Skyroof (delvis extrautrustning)	80	8.4.5	Ladda batteri med fordonets motor	119
6.13	Bord	82	8.5	EI-block (EBL 119)	119
6.13.1	Fast bord	83	8.5.1	Batteri-brytare	120
6.13.2	Hängbord	84	8.5.2	Batteriväljare	120
6.13.3	Lyftbord	85	8.5.3	Batteriövervakning	121
6.13.4	Lyftbord (variant)	86	8.5.4	Batteriladdning	121
6.13.5	Soffbord (beroende av modell)	87			
6.14	Sängar	87			
6.14.1	Fast säng (gasfjäder)	87			
6.14.2	Fast säng (justerbar huvudände)	88			
6.14.3	Fast säng, hydrauliskt höjjusterbar (extrautrustning)	88			
6.14.4	Fast säng, höjjusterbar med remsystem (extrautrustning)	89			
6.14.5	Höjbar säng, elmanövrerad (Ixeo TL)	89			
6.14.6	Höjbar säng, elmanövrerad (Ixeo Time, Lyseo TD)	92			
6.14.7	Höjbar säng, elmanövrerad (Lyseo TD) (extrautrustning)	95			

8.6	Panel LT 96	121	9.6.3	Thetford N3000 E/A	170
8.6.1	Knapp för 12 V-försörjning	122	9.6.4	Thetford N97	172
8.6.2	Instrument V/tank för batterispänning och vattenvolym eller avloppsvattenvolym	122	9.6.5	Lås till kylskåpsdörr	174
8.6.3	Knapp för vattenpump	124	10	Sanitetssystem	177
8.6.4	Batterilarm för bodelsbatteri	124	10.1	Vattenförsörjning, allmänt	177
8.6.5	12 V-kontrollampa	124	10.2	Vattensystem	178
8.6.6	230 V-kontrollampa	124	10.2.1	Vattentank	178
8.7	Solcellsanläggning (extrautrustning)	125	10.2.2	Påfyllningsöppning för dricksvatten	178
8.8	230 V-nät	126	10.2.3	Påfyllning av vattensystem	178
8.8.1	230 V-anslutning (CEE-uttag)	126	10.2.4	Fylla på vatten efteråt	180
8.8.2	Anslut 230 V-försörjningen	126	10.2.5	Stänga/öppna utloppet	181
8.9	Säkringar	128	10.2.6	Tappa av vatten (ratt med utlopp)	181
8.9.1	12 V-säkringar	128	10.2.7	Tömma vattensystemet	182
8.9.2	230 V-säkring	133	10.3	Avloppsvattenanläggning	184
8.10	Uttag på utsidan (extrautrustning)	134	10.3.1	Tappa av avloppsvatten	184
8.11	El-scheman	135	10.3.2	Värmesystem för avloppstank och avloppsledningar (extrautrustning)	185
8.11.1	El-scheman invändigt	135	10.4	Toalettrum	186
8.11.2	El-schema utvändigt	137	10.5	Toalett	186
9	Fast installerade apparater	139	10.5.1	Förbered toaletten	187
9.1	Allmänt	139	10.5.2	Svängbar toalett	188
9.2	Värmesystem och varmvattenberedare	140	10.5.3	Toalett med fast bänk	189
9.2.1	Modeller med avgaskanal på höger fordonssida	140	10.5.4	Tömning av latrintank	189
9.2.2	Uppvärmning på rätt sätt	141	11	Skötsel	191
9.2.3	Varmluft-värmesystem och varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus	141	11.1	Utvändig skötsel	191
9.2.4	Varmvatten-värmesystem och varmvattenberedare Alde (extrautrustning)	147	11.1.1	Allmänt	191
9.2.5	Väggkamin	153	11.1.2	Tvätta med högtryckstvätt	191
9.2.6	Elektrisk golvvärme (extrautrustning)	154	11.1.3	Tvättning av fordonet	192
9.3	Klimatanläggning (extrautrustning)	155	11.1.4	Fönsterrutor av akrylglas	192
9.3.1	Klimatanläggning Truma Aventa	155	11.1.5	Fotsteg	192
9.3.2	Telair	158	11.1.6	Lufftjädring (Goldschmitt)	193
9.4	Styrning av Truma-apparater med mobil terminalenhet (extrautrustning)	159	11.2	Invändig skötsel	193
9.5	Spis	161	11.2.1	Reptålig ovanyta (köks- och bordsskivor) (extrautrustning)	194
9.5.1	Gasspis	161	11.3	Vattensystem	195
9.5.2	Gasugn (Dometic) (extrautrustning)	162	11.3.1	Rengöra avloppstanken	195
9.5.3	Mikrovågsugn (extrautrustning)	164	11.3.2	Rengöra vattentanken	195
9.5.4	Spisfläkt (extrautrustning)	165	11.3.3	Rengöra vattenledningar	196
9.6	Kylskåp	165	11.3.4	Desinficera vattensystemet	196
9.6.1	Kylskåpets ventilationsgaller	166	11.4	Spisfläkt	197
9.6.2	Dometic MES/AES	167	11.5	Klimatanläggning	197
			11.5.1	Truma	197
			11.5.2	Telair	198
			11.6	Vinterskötsel	198
			11.6.1	Förberedelser	198
			11.6.2	Vinterdrift	199
			11.6.3	Efter vintern	199

Innehållsförteckning

11.7	Avställning	199	14.7	Klimatanläggning	225
11.7.1	Tillfällig avställning	199	14.7.1	Truma	225
11.7.2	Avställning över vintern	201	14.7.2	Telair	226
11.7.3	Idrifttagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning	202	14.8	Spis	226
12	Underhåll	203	14.8.1	Gasspis/gasugn	226
12.1	Inspektion	203	14.8.2	Mikrovågsugn	226
12.2	Underhållsarbeten	203	14.9	Kylskåp	227
12.3	Dörrar	203	14.9.1	Allmänna störningar	227
12.4	Bodelsbatteri	203	14.9.2	Dometic MES/AES	227
12.5	Spisfläkt	204	14.9.3	Thetford N 3000	228
12.6	Varmvatten-värmesystem Alde	204	14.9.4	Thetford N 97	229
12.6.1	Kontroll av vätskenivå	204	14.10	Vattenförsörjning	229
12.6.2	Påfyllning av värmevätska	205	14.11	Påbyggnad	231
12.6.3	Avluftning av värmeanläggning	205	14.12	Höjbar säng, elmanövrerad (Ixeo TL)	231
12.7	Byte av glödlampor, utvändigt	206	15	Extrautrustningar	233
12.7.1	Belysning front	206	15.1	Vikter av extrautrustningar	233
12.7.2	Belysning bak	207	16	Tekniska data	237
12.7.3	Belysning sida	207	16.1	Illustration planritningar	237
12.7.4	Glödlamptyper för ytterbelysning	207	16.2	Längdmått tabell	244
12.8	Byte av glödlampor, invändigt	208	17	Användbara tips	245
12.8.1	Spotlight (förskjutningsbar)	208	17.1	Trafikbestämmelser i utlandet	245
12.8.2	Påbyggnadslampa	209	17.2	Hjälp på Europavägarna	245
12.9	Reservdelar	209	17.3	Gasförsörjningen i de europeiska länderna	245
12.10	Typskylt	210	17.4	Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna	246
12.11	Varnings- och hänvisningsetikett	210	17.5	Tips för en säkrare övernattnig på resan	246
13	Hjul och däck	211	17.6	Tips för vintercampare	246
13.1	Allmänt	211	17.7	Checklister	247
13.2	Däckurval	212	18	Inspektionsschema	249
13.3	Beteckningar på däcken	213			
13.4	Användning av däcken	213			
13.5	Hjulbyte	214			
13.5.1	Allmänna anvisningar	214			
13.5.2	Åtdragningsmoment	215			
13.5.3	Byta hjul	216			
13.6	Reservhjulshållare (extrautrustning)	217			
13.7	Däcktryck	217			
14	Störningsorsaker	219			
14.1	Luftfjädring (Goldschmitt)	219			
14.2	Bromssystem	219			
14.3	Satellitsystem	219			
14.4	Elektrisk anläggning	220			
14.5	Gasanläggning	222			
14.6	Värmesystem/ varmvattenberedare	222			
14.6.1	Värmesystem/varmvattenberedare Truma med digital kontrollenhet CP plus	222			
14.6.2	Värmesystem/varmvattenberedare Alde	224			

Läs noga igenom instruktionsboken innan du startar din första färd!

Ha alltid instruktionsboken med i fordonet. Alla som använder fordonet ska informeras om säkerhetsanvisningarna.

► Om denna symbol ej beaktas finns risk för att personer kan skada sig.

▷ Om denna symbol ej beaktas finns risk för skador på fordonet.

▷ Denna symbol hänvisar till en rekommendation eller till någon viktig detalj.

▷ Denna symbol hänvisar till miljövårdsaspekter.

Denna instruktionsbok innehåller avsnitt, i vilka modellrelaterade utrustningar eller extrautrustningar beskrivs. Dessa avsnitt är speciellt märkta. Din fordon har kanske inte de här extrautrustningarna. Fordonets utrustning kan därför skilja sig från en del bilder och beskrivningar.

Men fordonet kan ha extrautrustning som inte beskrivs i den här instruktionsboken.

Extrautrustningarna beskrivs där en förklaring behövs.

Beakta alltså även de separata instruktionsböckerna som bifogas.

▷ Uppgifterna "höger", "vänster", "fram", "bak" refererar alltid till fordonets färdriktning.

▷ Samtliga mått och vikter är "cirka" uppgifter.

Om anvisningarna i denna instruktionsbok inte följs och en skada på fordonet uppstår som följd, gäller inte garantin.

Vi utvecklar våra fordon kontinuerligt. Därför ber vi om förståelse för att vi måste reservera oss för ändringar både avseende form, utrustning och teknik. Av innehållet i instruktionsboken eller bruksanvisningen kan kunden därför inte härleda några anspråk gentemot tillverkaren. I instruktionsboken beskrivs de utrustningsvarianter som står till förfogande den dagen som instruktionsboken trycks.

Instruktionsboken får inte, varken helt eller delvis, reproduceras, översättas eller kopieras utan skriftligt medgivande från tillverkaren.

1.1 Allmänt

Fordonets konstruktion baseras på senast kända teknik och den är tillverkad enligt de allmänna säkerhetstekniska bestämmelserna. Ändå kan personskador eller skador på fordonet uppstå, om inte säkerhetsanvisningarna i denna instruktionsbok följs.

Utrusta fordonet innan det tas i drift för första gången med den lagstadgade utrustningen (t. ex. förbandslåda, säkerhetsväst, varningstriangel, etc.). Iaktta gällande utrustningsregler vid resa utomlands.

Fordonet får endast användas i tekniskt felfritt tillstånd. Beakta instruktionsboken.

Fel eller störningar som skulle kunna påverka personers eller fordonets säkerhet ska åtgärdas omedelbart av fackpersonal. För att förhindra ytterligare skador ska användarens skadebegränsningsskyldighet iakttas vid störningar.

Fordonets gasanläggning och bromssystem får endast kontrolleras eller repareras av en auktoriserad fackverkstad.

Påbyggnaden får endast förändras om tillverkaren har godkänt det.

Fordonet är endast avsedd för att transportera personer. Resgodis och tillbehör får endast medföras upp till en tekniskt tillåten totalvikt.

Kontroll- och inspektionsintervallerna som anges av tillverkaren måste följas.

1.2 Information om miljöskydd

- ▷ Respektera naturen - för inte oväsen och skräpa inte ned.
- ▷ Principiellt gäller följande: Avloppsvatten skall aldrig tömmas i rännstensbrunnar och sopor inte slängas ute i naturen.
- ▷ Avloppsvatten får endast samlas upp i avloppstanken; i nödfall kan en annan lämplig behållare användas.
- ▷ Avloppstanken och toalett-kassetten eller latrintanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser. Beakta vid uppehåll i städer och kommuner hänvisningar för hållplatserna eller fråga efter hanteringsanläggningar.
- ▷ Avloppstanken skall tömmas så ofta som möjligt, även om den inte är helt fylld (hygien).
Avloppstanken och ev. avloppsledningen skall om möjligt spolas rent med färskvatten i samband med varje tömning.
- ▷ Låt aldrig toalett-kassetten eller latrintanken bli för full. Senast när nivåindikeringen lyser skall toalett-kassetten eller latrintanken tömmas utan dröjsmål.
- ▷ Sortera avfallet från resan i glas, plåtburkar, plast och komposteringsbara sopor. Kontakta kommunen där du befinner för frågor gällande avfallshandlingen. Släng inte hushållsavfallet i avfallskorgarna på parkeringsplatser.
- ▷ Avfallsbehållare skall tömmas så ofta som möjligt i de härför avsedda tunnorna eller containrarna. På så sätt undviks obehaglig lukt och problematiska ansamlingar av avfall ombord.
- ▷ Låt inte bilens motor vara på i onödan när fordonet står stilla. En kall motor i tomgång släpper ut särskilt mycket skadliga ämnen. Motorns drifttemperatur uppnås snabbast när man kör.
- ▷ För toaletten bör man använda en miljövänlig och biologiskt nedbrytbar kemväska i låg dosering.
- ▷ Om man uppehåller sig en längre tid i en stad eller kommun bör man alltid uppsöka speciella platser för husbilar. Kontakta kommunen om du inte vet var en sådan plats finns.
- ▷ Lämna alltid ställplatsen i rent skick.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktiga säkerhetsanvisningar. Säkerhetsanvisningarna är till för att skydda personer och materiella tillgångar.

2.1 Brandskydd

2.1.1 Undvika brandrisker

- ▶ Låt aldrig barn vara ensamma i fordonet.
- ▶ Håll brännbart material på avstånd från värmekällor och spis.
- ▶ Halogenlampor kan bli mycket varma. När lampan är påslagen måste avståndet till brännbara föremål alltid vara minst 30 cm. Brandfara!
- ▶ Använd aldrig separata, mobila värmekällor eller spisar.
- ▶ Endast auktoriserad fackpersonal får reparera den elektriska anläggningen, gasanläggningen eller de fast installerade apparaterna.

2.1.2 Brandbekämpning

- ▶ Ha alltid med dig en pulverbrandsläckare i fordonet. Brandsläckare måste vara godkänd, kontrollerad och finnas till hands.
- ▶ Brandsläckaren skall kontrolleras regelbundet av auktoriserad fackpersonal. Beakta respektive kontrolldatum.
- ▶ Beroende på utrustning ingår brandsläckare i leveransens omfattning.
- ▶ I närheten av spisen ska alltid en brandfilt finnas redo.

2.1.3 Vid brand

- ▶ Evakuera alla personer som uppehåller sig i fordonet.
- ▶ Frånkoppla elströmförsörjningen och skilj den från elnätet.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
- ▶ Varna omgivningen och ring brandkåren.
- ▶ Bekämpa branden, helst utan risk för dig själv.

- ▷ Se efter var nödutgångarna finns och hur de används.
- ▷ Håll nödutgångarna fria.
- ▷ Följ eldsläckarens bruksanvisning.

2.2 Allmänt

- ▶ Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste den förbrukade luften alltid ersättas. För detta finns det ventilationsanordningar i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation, takventiler eller golvventilation). Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.
- ▶ Förvaringsutrymmen och bakre lastutrymmen ska inte användas som sovplats eller vistelseplats för personer eller djur. Dessa utrymmen har ingen obligatorisk ventilation. Kvävningsrisk föreligger genom syrebrist och värme från luft.
- ▶ Beakta höjden på öppningen i dörren.

- ▷ Respektive instruktionsböcker/driftrinstruktioner gäller både för de fast installerade apparaterna (värme, spis, kylskåp osv.) och för basfordonet (motor, bromsar osv.). Iakttag särskilt.
- ▷ Då tillbehör eller extrautrustningar monteras på, kan fordonets mått, vikt och även körförhållandet förändras. En del extrakomponenter ska registreras i fordonshandlingarna.
- ▷ Använd endast fälgar och däck som är godkända för fordonet. Information om fälgarnas och däckens dimensioner finns i fordonshandlingarna, du kan också fråga hos en auktoriserad återförsäljare eller serviceställen.
- ▷ Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp fordonet.
- ▷ Om fordonets tekniskt tillåtna totalvikt överskrider 4 t ska stoppklossar användas om man parkerar i uppförs- resp. nedförsbackar. Vid fordon med en total vikt på över 4 t är stoppklossar standard.

- ▷ Stäng alla dörrar, utvändiga luckor och fönster när du lämnar fordonet.
- ▷ Lagstadgad utrustning (t. ex. förbandslåda, säkerhetsväst, varningstriangel, etc.) ska alltid finnas med. Vid resa utomlands är det reglerna i det landet man besöker som gäller.
- ▷ Fordonet får endast köra på allmänna vägar när fordonets förare har ett för fordonsklassen giltigt körkort.
- ▷ Om man säljer fordonet ska all dokumentation, d.v.s fordonets instruktionsbok och instruktionsböcker till de fast installerade apparaterna överlämnas till den nya ägaren.

2.3 Trafiksäkerhet

- ▶ Innan resan påbörjas ska signal- och belysningsfunktionerna, styrningen och bromsarna kontrolleras.
- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Säkra den höjbara sängen före avfärd.
- ▶ Mörkläggningsgardinerna på vindrutan och på förar- och passagerarsidan ska öppnas, låsas och fästas i detta läge.

- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning. Under resan måste de svängbara sotlarna vara låsta i färdriktningen.
- ▶ Förvara alla rörliga delar och lösa föremål säkert innan färden börjar.
- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärmshållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.
- ▶ Innan resan påbörjas ska det lösa diskholocket (i förekommande fall) avlägsnas och förvaras säkert i köket eller i klädskalet.
- ▶ Innan färd skall justerbara bord låsas.
- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig på de tillåtna sittplatserna (se kapitel 4). Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.
- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under färden.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sitsraden.
- ▶ Bilbarnskydd som är vända bakåt får **aldrig** användas på en stol med **aktiverad främre airbag**. Detta kan leda till att barn **dör** eller får **allvarliga skador**.
- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Observera fordonets totala höjd (inkluderat taklast) när du kör in under en bro eller in i en tunnel.
- ▶ På vintern måste taket befrias från is och snö innan man startar.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 13.7).
- ▶ Använd inte värmesystemet på bensinmackar. Explosionsrisk!
- ▶ Använd inte värmesystemet i slutna utrymmen. Kvävningrisk!

- ▷ Fördela all last jämnt i fordonet före färden (se kapitel 3).
- ▷ Tag alltid hänsyn till fordonets tekniskt tillåtna totalvikt och den tillåtna axelbelastningen när du lastar bilen eller om du t. ex. avbryter resan för att handla livsmedel och liknande (se fordonshandlingarna).
- ▷ Stäng och säkra alla innerdörrar, skiljeväggar som kan förändras, lådor och luckor. Spärra kylskåpets dörrsäkring. Spärra kylskåpets dörrsäkring.
- ▷ Stäng fönster och takluckor innan körningen påbörjas.
- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Tag, före resan, bort de externa stöden och kör in stöden som är monterade på fordonet.
- ▷ Placera antennen i "viloläge" innan färden påbörjas.
- ▷ Drag åt hjulbultarna/hjulmuttrarna efter 5 mil när du kör med fordonet för första gången och efter däckbyte. Därefter bör du regelbundet kontrollera att muttrarna är ordentligt åtdragna. Åtdragningsmoment se kapitel 13.

- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren (se kapitel 13).
- ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.

2.4 Släpvagnskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan dragfordonet och släpet.

2.5 Gasanläggning

2.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Operatören av gasanläggningen är ansvarig för genomförande av återkommande kontroller och för innehållande av underhållsintervallen.
- ▶ Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med gas får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastyckregulatorn, gasslangarna och avgasrören ska kontrolleras. Gastyckregulatorn och gasslangarna måste bytas ut i enlighet med de nationella fastlagda fristerna (senast efter 10 år). Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Till de inbyggda anslutningsförbindelserna får du endast ansluta apparat som är avsedda för det. Du får inte använda någon apparat i bilen, om den är ansluten till en av de inbyggda anslutningsförbindelserna.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.

- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsheter för uppvärmning.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.
- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastryckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett driftryck på 30 mbar.
- ▶ Gasol är förgasbar ned till -42 °C, butangas däremot endast upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Gasboxen får inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater (t. ex. gasgrill) som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

2.5.2 Gasflaskor

- ▶ Hantera fulla eller tömda gasflaskor utanför fordonet, endast med stängd huvudavstängningsventil och påsatt skyddskåpa.
- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Anslut gasslangen utan spänning till gasflaskan.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskrivningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.
- ▶ I fordon får endast speciella gastryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.

- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 6 kg-gasflaskor. Campingflaskor med inbyggd backventil (blå flaskor upp till max. 2,5 resp. 3 kg) får endast användas i kombination med en säkerhetsventil.
- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

2.6 Elektrisk anläggning

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Innan man börjar utföra några som helst arbeten i elanläggningen skall alla apparater och lampor fränkopplas, batteriet kopplas från och fordonet skiljas från nätet.
- ▶ Använd endast originalsäkringar med föreskrivet värde.
- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.

2.7 Vattensystem

- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet (se kapitel 11).

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att vattenpumpen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns viktig information om vad som ska beaktas före körning och vilka åtgärder som ska vidtas före körning.

I slutet av detta kapitel hittar du en checklista, i vilken en sammanfattning av de viktigaste punkterna åter ges.

3.1 Nycklar

Till ditt fordon medföljer följande nycklar:

Två nycklar för

- tändningslåset
- förardörren och passagerardörren
- bränsletanken

Två nycklar för

- påbyggnadens ingångsdörr
- påfyllningsöppningen för dricksvatten
- utvändiga luckor

Förvara alltid en reservnyckel utanför fordonet. Anteckna respektive nyckelnummer. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller verkstad vid ev. förlust.

3.2 Fordonsregistreringen

Husbilen måste registreras. Beakta gällande bestämmelser.

Tänk på att det, trots EU-nummerplåtar, krävs speciella, nationella nummerplåtar i en del länder.

3.3 Last

- ▶ Om fordonet överbelastas och har felaktigt däcktryck kan det leda till att däcken punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 13.7).
- ▶ I fordonshandlingarna anges den tekniskt tillåtna totalvikten, respektive vikten inklusive extrautrustning från fabriken (faktisk vikten), dock inte det lastade fordonets vikt (se avsnitt 3.3.1). För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.
- ▶ Anpassa hastigheten till lasten. Vid tung last blir bromssträckan längre.

- ▷ Överskrid inte genom lastning den tekniskt tillåtna totalvikten, som anges i fordonshandlingarna (tillåten totalvikt), eller det maximala axeltrycket.
- ▷ Inbyggda tillbehör och extrautrustning gör att man kan lasta mindre mängder.
- ▷ Observera alltid fordonets tillåtna axelbelastning som står i fordonshandlingarna.

Se till att lastens tyngdpunkt befinner sig direkt ovanför fordonsgolvet när fordonet lastas. Annars kan fordonets köregenskaper förändras.

Maximalt tillåten last

Beteckning	Belastning (kg)
Höjbar säng	200
Taklast	90
Bakre lastutrymme och bakre bagageutrymme	200
Utdrag i det bakre bagageutrymmet	60
Cykelställ, ej nedsänkbar 2/3	60
Cykelställ, nedsänkbar 2/3	60
Lasthållare (SAWIKO)	130

3.3.1 Begrepp

▷ I tekniska sammanhang används numera begreppet "massa" istället för "vikt". I vanligt språkbruk används dock fortfarande oftast ordet "vikt". För att texten ska bli lättare att läsa används begreppet "massa" endast i fasta, vedertagna formuleringar i efterföljande avsnitt.

Tekniskt tillåten totalvikt i lastat tillstånd

Den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd är den vikt som fordonet aldrig får överskrida.

I den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd ingår **faktisk vikt** och **lasten**.

Den tekniskt tillåtna totalvikten på det lastade fordonet anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Faktisk vikt

I den faktiska vikten ingår fordonets vikt i körklart tillstånd och extrautrustning från fabriken.

Vikt i körklart tillstånd

Vikten i körklart tillstånd är vikten på det körklara standardfordonet (exklusive extrautrustning från fabriken).

Vikten i körklart tillstånd är sammansatt enligt följande:

- Tjänstevikt (det tomma fordonets vikt) med seriemässig standardutrustning från fabrik (exklusive extrautrustning från fabriken)
- Förarens vikt
- Standardutrustningens vikt

Till tjänstevikten räknas påfyllda smörjmedel, olja och kylvätska, fordonsverktyg och en till 90 % påfylld bränsletank.

Förarens vikt beräknas alltid vara 75 kg, oberoende av hur mycket föraren verkligen väger.

Standardutrustningen är all utrustning och all vätska som krävs för att fordonet ska kunna användas ändamålsenligt och säkert. I standardutrustningens vikt ingår:

- Ett fyllt färskvattensystem
- En till 90 % fylld gasflaska
- Ett fyllt värmesystem
- Försörjningsledningarna till 230 V-försörjningen
- Ett fyllt toalettspolningssystem
- Insatsmodul för extrabatteri, om det finns möjlighet att använda extrabatteri

Avloppstanken och latrintanken är tomma.

Exempel på beräkning av standardutrustning

Vattentank i körklart tillstånd för 20 l (utloppet öppet)	20 kg
Aluminiumgasflaska	+ 11,5 kg
Varmvattenberedare med 20 l	+ 20 kg
230 V-försörjningsledning	+ 4 kg
Summa	= 55,5 kg

Vikten i körklart tillstånd och den faktiska vikten anges i fordonshandlingarna (t. ex. 2900/2950 kg).

Last Lasten är sammansatt enligt följande:

- Konventionell belastning
- Extrautrustningar
- Personlig utrustning

▷ Fordonets last kan ökas genom att den faktiska vikten minskas. För detta ändamål är det till exempel tillåtet att tömma vätskebehållarna eller ta ut gasflaskorna.

De olika delarna av lasten förklaras i nedanstående text.

Konventionell belastning

Den konventionella belastningen är den vikt som tillverkaren har beräknat för passagerarna.

Konventionell belastning innebär: För varje sittplats som är inplanerad av tillverkaren beräknas 75 kg, oberoende av hur mycket passagerarna verkligen väger. Förarens vikt ingår redan i fordonets vikt i körklart tillstånd och får **inte** räknas med här.

Antalet sittplatser anges av tillverkaren i fordonshandlingarna.

Extrautrustningar

Tillbehörsutrustningen består av tillbehör och extrautrustningar. Extrautrustning är till exempel:

- Släpvagnskoppling
- Takreling
- Markis
- Cykelställ eller motorcykelhållare
- Satellitsystem
- Mikrovågsugn

Viktuppgifterna till extrautrustningarna finns i kapitel 15, eller erhålls från resp. tillverkare.

Personlig utrustning

Den personliga utrustningen är alla föremål som medförs i fordonet, och som inte ingår i den konventionella belastningen eller extrautrustningen. Till den personliga utrustningen räknas t. ex:

- Livsmedel
- Hushållsartiklar
- TV-apparat
- Radio
- Kläder
- Sängkläder
- Leksaker
- Böcker
- Hygienartiklar

Till personlig utrustning hör dessutom nedanstående, oberoende av var de befinner sig i fordonet:

- Husdjur
- Cyklar
- Båtar
- Surfbrädor
- Sportartiklar

För den personliga utrustningen måste tillverkaren enligt gällande bestämmelser utgå från minst en vikt, som beräknas enligt följande formel:

Formel Minsta vikten M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Förklaring N = max. antal personer enligt tillverkarens uppgifter inklusive föraren
 L = fordonets totala längd i meter

3.3.2 Beräkning av last

- ▶ Lasten beräknas från fabrik till en viss del utgående från fasta medelvikt. Den tekniskt tillåtna totalvikten på det lastade fordonet får, av säkerhetsskäl, aldrig överskridas.
- ▶ I fordonshandlingarna anges den tekniskt tillåtna totalvikten, respektive vikten inklusive extrautrustning från fabriken (faktisk vikten), dock inte det lastade fordonets vikt (se avsnitt 3.3.1). För er egen säkerhets skull rekommenderar vi att det lastade fordonet (med alla föremål som medförs i fordonet och alla personer) vägs på en godkänd, allmän våg innan färden börjar.

Lasten (se avsnitt 3.3.1) är här viktskillnaden mellan

- tekniskt tillåten totalvikt i lastat tillstånd och
- den faktiska vikten.

Exempel på beräkning av lasten

	Vikt i kg	Beräkna
Tekniskt tillåten totalvikt enligt fordonshandlingarna	3500	
Faktisk vikt inklusive standardutrustning enligt fordonshandlingarna	- 3070	
Ger tillåten last	430	

Beräkningen av lasten utgående från differensen mellan den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd och den av tillverkaren angivna faktiska vikten är endast ett teoretiskt värde.

Den verkliga lasten kan endast beräknas om fordonet vägs på en godkänd, allmän våg med fyllda tankar (bränsle och vatten), fyllda gasflaskor och komplett extrautrustning.

Gå till väga enligt följande för detta:

- Kör först upp med fordonets framhjul på vågen och väg den.
- Kör sedan upp med fordonets bakhjul på vågen och väg den.

De olika värdena anger de aktuella axellasterna. Dessa värden är viktiga för rätt lastning av fordonet (se avsnitt 3.3.3). Summan av värdena anger fordonets aktuella vikt.

Skillnaden mellan den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd och den vägda fordonsvikten anger den verkliga lasten.

Utgående från detta kan man beräkna hur mycket som blir över den personliga utrustningen:

- Ta reda på vikten på alla passagerare och dra av denna summa från värdet för den verkliga lasten.

Det resulterande värdet anger vikten på den personliga utrustning som kan lastas i fordonet.

3.3.3 Lasta fordonet på rätt sätt

- ▶ Av säkerhetsskäl får den tekniskt tillåtna totalvikten i lastat tillstånd aldrig överskridas.
- ▶ Fördela lasten jämnt på fordonets högra och vänstra sida.
- ▶ Fördela lasten jämnt på båda axlarna. Beakta axellasterna som anges i fordonshandlingarna. Beakta dessutom däckens tillåtna lastkapacitet (se kapitel 13).
- ▶ Tung laster bakom bakaxeln kan avlasta framaxeln genom hävstångseffekten ($\frac{1}{2} \frac{1}{2}$). Detta gäller speciellt vid långt baköverhäng, om en motorcykel transporteras på bakracket eller om det finns tung last i det bakre bagageutrymmet. Avlastningen från framaxeln påverkar köregenskaperna negativt speciellt hos framhjulsdrivna fordon.
- ▶ Surra fast alla föremål så att de inte kan glida iväg.
- ▶ Lasta tunga föremål (förtält, konserver o. dyl.) i närheten av axlarna. För förvaring av tunga föremål ägnar sig lågt placerade förvaringsutrymmen bäst, som har dörrar som inte kan öppnas i färdriktningen.
- ▶ Stapla lättare föremål (t. ex. kläder) i takförvaringsskåpen.
- ▶ Lasta endast cyklar (max. 3 st.) på cykelstället.

Stora förvaringsutrymmen har plats även för tyngre föremål (t. ex. skoter). Bakaxelns axellast kan då överskridas.

Axlarna får dock aldrig överbelastas. Det är därför viktigt att beakta avståndet till axlarna när man lastar fordonet.

För att fördela lasten rätt behöver du en våg, ett måttband, en miniräknare och lite tid.

Med två enkla formler kan man beräkna hur lastens vikt inverkar på axlarna:

Formler $A \times G : R = \text{last på bakaxeln}$

Last på bakaxeln – G = last på framaxeln

Förklaring A = avstånd mellan lastutrymmet och framaxeln i cm
G = lastens vikt i lastutrymmet i kg
R = fordonets axelavstånd (avståndet mellan axlarna) i cm

▷ Mät avstånden utanför fordonet, vågrätt från mitten av framhjulet till mitten av lastutrymmet eller till mitten av bakhjulet.

Beräkna axellasten:

- Multiplicera avståndet mellan lastutrymmet och framaxeln (A) med lastens vikt i lastutrymmet (G) och dela resultatet med axelavståndet (R). Man får då fram den vikt med vilken lasten i lastutrymmet belastar bakaxeln. Anteckna denna vikt och lastutrymmet.
- I det andra steget dras vikten i lastutrymmet (G) av från den ovan beräknade vikten. Om man får ett **positivt** värde (exempel 1) betyder det att framaxeln **avlastas** motsvarande detta värde. Om värdet är **negativt** (exempel 2) betyder detta att framaxeln **belastas**. Anteckna även detta värde.
- Beräkna alla lastutrymmen i fordonet på samma sätt.
- I det sista steget ska man räkna till alla beräknade vikter för bakaxelns last och sedan räkna till eller dra bort alla beräknade vikter för framaxelns last. Hur bakaxelns och framaxelns last beräknas beskrivs i avsnitt 3.3.2.

Om det beräknade värdet överskrider max. tillåten axellast måste lasten lastas om.

Om framaxeln avlastas för mycket försämras däckens vidhäftning på vägytan (traktion) och fordonet styrbarhet, detta gäller särskilt för framhjulsdrivna fordon. Lasta om lasten även i detta fall.

Beräkningsexempel

		Exempel 1	Exempel 2
Avstånd till framaxeln	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Vikt i lastutrymmet	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Fordonets axelavstånd	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belastning av bakaxeln (lägg till till axellasten)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Vikt i lastutrymmet		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Avlastning av framaxeln (dra bort från axellasten)		38,5 (kg)	
Belastning av framaxeln (lägg till till axellasten)			-11,5 (kg)

3.3.4 Bakre lastutrymme/bagageutrymme

- ▶ Förvaringsutrymmen och bakre lastutrymmen ska inte användas som sovplats eller vistelseplats för personer eller djur. Dessa utrymmen har ingen obligatorisk ventilation. Kvävningrisk föreligger genom syrebrist och värme från luft.
- ▶ Beakta den tekniskt tillåtna axelbelastningen och den max. tillåtna totala vikten när du lastar det bakre lastutrymme/bagageutrymme.
- ▶ Den maximalt tillåtna lasten i det bakre lastutrymme/bagageutrymme uppgår till 200 kg. Överskrid inte den tillåtna bakaxellasten.
- ▶ Beakta: När det bakre lastutrymme eller (beroende på modell) det bakre bagageutrymme **belastas** maximalt, **avlastas** framaxeln genom hävstångseffekten. Köregenskaperna försämras.

- ▷ Beroende på fordonets utrustning är surringsskenor med surringssöglor monterade i det bakre lastutrymme resp. det bakre bagageutrymme. Surra alltid fast lasten i surringssöglorna. Använd spännremmar eller ev. surringssnät, använd aldrig gummiexpandrar.
- ▷ Kontrollera alltid att surringssöglorna sitter fast ordentligt i surringsskenan innan lasten surras. Om surringssöglorna inte sitter fast ordentligt i surringsskenan kan lasten förskjutas och lossna t. ex. vid snabba rattmanövrar eller plötsliga inbromsningar.
- ▷ Fördela lasten jämnt. För stor punktbelastning skadar golvbeläggningen.
- ▷ Om det finns ett utdrag i den bakre bagageutrymme: Se till att utdraget har snäppts fast.
- ▷ Vid transport av cyklar i bakre lastutrymme, använd fästordningen som tillhandahålls av återförsäljaren.

3.3.5 Cykelställ (extrautrustning)

- ▶ Beakta den tillåtna axelbelastningen och den tekniskt tillåtna totalvikten när du lastar cykelstället.
- ▶ Den totala bredden får inte överstiga 2,55 m. Ställ in fästordningarna för cyklarna i enlighet därmed. Last som hänger över åt sidan eller bakåt måste märkas ut i enlighet med lokala föreskrifter.
- ▶ Lasta endast cyklar (max. 3 st.) på cykelstället.
- ▶ Fäst cyklarna med medföljande remmar och kontrollera att de sitter fast ordentligt efter några kilometer.
- ▶ Stanna och kontrollera att cyklarna sitter fast ordentligt efter ca 1 mil. Upprepa sedan för säkerhets skull kontrollen varje gång du stannar.
- ▶ Använd inte cykelställ för annat bagage eller som steg.

- ▷ Cykelstället ska endast användas för cyklar.
- ▷ Totalvikten som anges av tillverkaren får inte överskridas.
- ▷ Nummerplåtarna och bakljuset får inte täckas över.
- ▷ Max. bärformåga av cykelstället är 60 kg.
- ▷ När man fäster cyklar på cykelstället är det viktigt att man beaktar tyngdpunkten. Om cykelstället bara lastas med **en** cykel så måste denna lastas så nära fordonsväggen som möjligt.

Fästa cyklar på cykelstället

- ▷ Det är inte tillåtet att köra med utfällt cykelställ utan cyklar.
- ▷ Kontrollera följande före varje start:
  - Är det tomma cykelstället ordentligt hopfällt?
  - Är cyklarna säkert fastlåsta på cykelstället med cykelställets remmar?

När man fäster cyklar på cykelstället är det viktigt att man beaktar tyngdpunkten. Tyngdpunkten måste befinna sig mycket nära fordonets bakvägg. Fäst cyklarna alltid inifrån och ut.

Så här fäster man cyklar på rätt sätt på cykelstället:

- Fäll ner eller dra ut cykelstället beroende på modell.
- Den tyngsta cykeln ska vara närmast bakväggen.
- De lättare cyklarna ställs i mitten eller längst ut.
- Fäst de främre och bakre cykelhjulen med cykelställets respektive spännremmar.
- Fäst dessutom den yttersta cykeln beroende på modell av cykelställ i fästbygeln eller fästarmen samt med distansdelen.

Om cykelstället bara lastas med **en** cykel så måste denna lastas så nära bakväggen som möjligt.

Cykelställ, ej nedsänkbar

- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Bild 1 Cykelställ, ej nedsänkbar

Med cykelstället kan två eller tre cyklar transporteras bekvämt, beroende på utförande.

Lasta cyklar:

- Fäll ned svängbygeln.
- Sätt in cyklarna och fäst dem med snabbremmarna.
- Fäst distansdelen på ramen på den yttre cykeln.

Cykelställ, nedsänkbar

- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

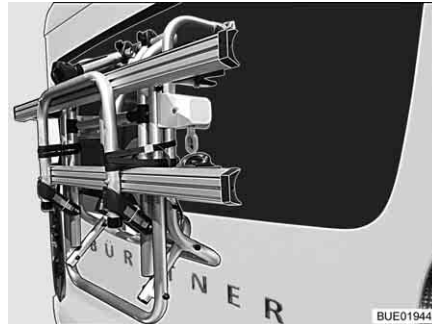

Bild 2 Cykelställ, uppfällt

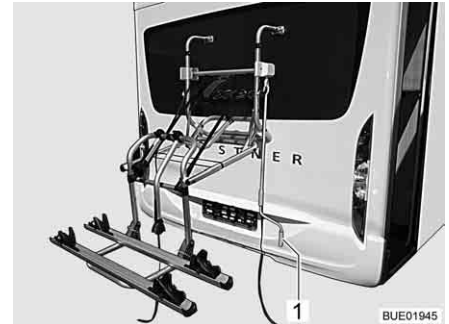

Bild 3 Cykelställ, nedsänkt

Med cykelstället (Bild 2) kan 2 cyklar bekvämt transporteras. Det går att bygga ut det för 3 cyklar. Med ett vinschsystem kan cykelstället höjas och sänkas. Tack vare det här systemet har man snabbt cyklarna i "grepphöjd".

Lasta cyklar:

- Sätt handveven (Bild 3,1) mot cykelstället och sänk det till rätt höjd.
- Sätt in cyklarna och fäst dem med snabbremmarna.
- Fäst distansdelen Bike-Block på ramen på den yttre cykeln.
- Lyft cykelstället på nytt med handveven.

3.3.6 Lasthållare SAWIKO (extrautrustning)

- ▶ Överskrid inte den tillåtna bakaxellasten.
- ▶ Tung laster bakom bakaxeln kan avlasta framaxeln genom hävstångseffekten ($\frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{2}$). Detta gäller speciellt vid långt baköverhäng, om en motorcykel transporteras på bakracket eller om det finns tung last i det bakre bagageutrymmet. Avlastningen från framaxeln påverkar köregenskaperna negativt speciellt hos framhjulsdrivna fordon.
- ▶ Stuva alltid lasten på ett trafiksäkert sätt och säkra den mot att falla av.
- ▶ Lasten får inte skjuta ut över fordonets max-bredd. Belysningen och registreringsskylten på lasthållaren får inte täckas av lasten.

- ▷ Lasthållare och släpvagnskoppling får inte användas samtidigt.

- ▷ Montering av lasthållare måste skrivas in i fordonshandlingarna. Nödvändiga papper medlevereras till lasthållaren.
- ▷ Låt er återförsäljare eller serviceställe montera lasthållaren.
- ▷ Beakta de landsspecifika föreskrifterna.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Lasthållaren gör det möjligt att ta med en last med en vikt på upp till 130 kg. Det finns speciella överdelar för att transportera lasten. Dessa är t. ex. cykelställ eller en transportbox. Våra auktoriserade återförsäljare och serviceställen hjälper dig gärna.

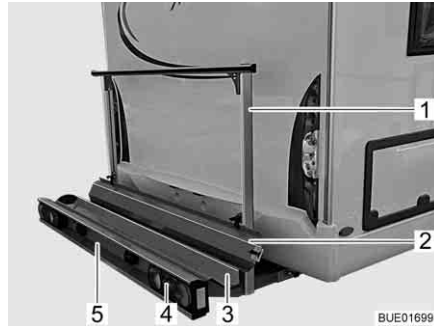

Bild 4 Lasthållare

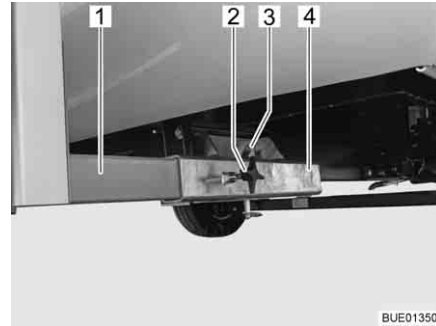

Bild 5 Fäste på fordonet

Lasthållaren (Bild 4) är avsedd för en motorcykel eller en moped med en vikt på upp till 130 kg.

Leveransomfattning

Följande delar ingår i leveransomfattningen:

- Bärplatta (Bild 4,3) och hållbygel (Bild 4,1) med fäste på fordonet (Bild 5)
- Bakljus (Bild 4,4)
- Nummerplåtsbelysning (Bild 4,5)
- 13-polig Jäger-system anslutning
- Uppkörningsskena (Bild 4,2)

Fäste på fordonet

Lasthållarens två längsgående balkar (Bild 5,1) fixeras med vingskruvar (Bild 5,2) i fyrkantfästena (Bild 5,4) i fordonsgolvet. Lasthållaren säkras med en sprint (Bild 5,3) med låsring.

Uppgifter i fordonshandlingarna

Låt er återförsäljare eller serviceställe montera delarna. Återförsäljaren sköter då även registreringen.

3.4 Släpvagnskörning

- ▶ Var alltid extra försiktig när du kopplar på eller kopplar från släpet. Risk olycksfall och skador!
- ▶ När man kopplar på resp. kopplar loss släpet får inga personer uppehålla sig mellan dragfordonet och släpet.
- ▶ Beakta husbilens tillåtna kultryck och belastning på bakaxeln. Bakaxel-lasten finns angiven i fordonets dokumentation.

- ▷ Släp med påskjutsbroms: Om den separata bromsen är aktiverad får släpet varken kopplas på eller kopplingen lossas.
- ▷ Släpvagnskoppling med avtagbar kulhals: Om kulhalsen är felmonterad, föreligger risk för att släpet hakas av. Beakta bruksanvisningen till släpvagnskopplingen.
- ▷ Kulhuvudet passar bara på den medföljande hållaren. Om kulhuvudet måste bytas ut, måste även hållaren bytas ut.
- ▷ Om fordonet är utrustat med en luftfjädring: Avståndet mellan släpvagnskopplingens kulhuvud och vägtytan, ska i lastat tillstånd vara 350 till 420 mm.

Beroende av modell gäller för släpvagnskopplingar olika stödlaster. Den aktuellt tillåtna stödlasten finns i följande tabell.

Modell	Tillåtet kultryck
SAWIKO MT019	75 kg
SAWIKO (andra)	100 kg
Linnepe	100 kg
AL-KO	80 kg

3.5 Släpvagnskoppling (extrautrustning)

- ▶ Beakta max kultrycket och släpvagnsvikten i fordonshandlingarna när en släpvagnskoppling ska monteras.
- ▶ Drag åt släpvagnskopplingens fästsruvar efter 1000 drifttimmar.

- ▷ Lasthållare och släpvagnskoppling får inte användas samtidigt.

- ▷ Om en släpvagnskoppling monteras i efterhand måste detta registreras i fordonshandlingarna. Nödvändiga papper medlevereras till släpvagnskopplingen.
- ▷ Om släpvagnskopplingen har monterats i fabriken är släpvagnskopplingen registrerad i fordonshandlingarna. Ha alltid relevanta handlingar med i fordonet.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Bild 6 Släpvagnskoppling, styv

Bild 7 Släpvagnskoppling, borttagbar

Uppgifter i fordonshandlingarna

Låt er återförsäljare eller serviceställe montera delarna. Återförsäljaren sköter då även registreringen.

3.6 Elmanövrerat fotsteg (delvis extrautrustning)

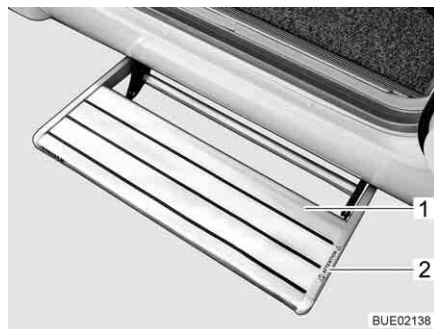
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Stå inte direkt i fotstegets svängområde under inkörning och utkörning.
- ▶ Gå endast upp på fotsteget när det är helt utkört. Risk för skador!
- ▶ Lyft eller sänk aldrig personer eller last med hjälp av fotsteget.

- ▷ Beakta de olika trappstegshöjderna, se till att gå ned på stabil och jämn mark.
- ▷ Fotstegets vridlager och länkar får inte smörjas med fett eller olja (se kapitel 11).

- ▷ Knappen för manövrering av fotsteget sitter inne fordonet vid ingångsdörren.
- ▷ Om fotsteget inte är riktigt inkört och när tändningen slås på, lyser en röd kontrollampa på instrumentbrädan.
- ▷ Beakta varningsmärket på fotsteget.

- 1 Fotsteg
- 2 Varningsmärke "Klämskador"

Bild 8 Fotsteg

Fordonen har ett elektriskt drivet fotsteg med ett trappsteg (Bild 8,1).

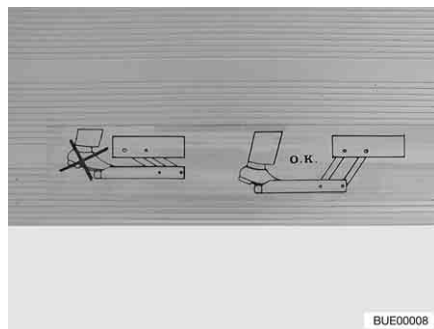

Bild 9 Varningsmärke fotsteg

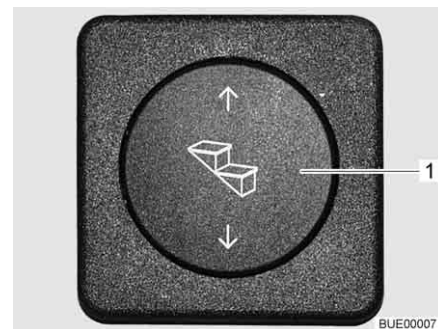

Bild 10 Manöverknapp fotsteg

Kör ut fotsteget helt. Först när fotsteget är helt utkört får man stiga upp på det (Bild 9).

- Köra ut:**
- Tryck nedtill på vippknappen (Bild 10,1) och håll den intryckt (minst 3 sekunder) tills fotsteget har körts ut helt.
- Köra in:**
- Tryck upptill på vippknappen (Bild 10,1) tills fotsteget har körts in helt.

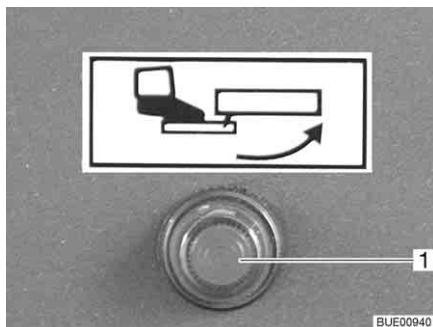

Bild 11 Kontrollampa

När tändningen är påslagen och fotsteget utskjutet, lyser en kontrollampa (Bild 11,1) på instrumentbrädan.

3.7 TV-anläggning (extrautrustning)

- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärmshållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.
- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall! Viloläge betyder: Antennen är riktad bakåt, den är helt nedsänkt och låst i detta läge.

- ▷ Ytterligare information om positionering av den platta bildskärmen, se kapitel 6.

3.8 Lock till diskho och slask (delvis extrautrustning)

- ▶ Vid olycksfall eller vid kraftiga inbromsningar kan lösa lock på diskhon (Bild 12,1) och slasken skada passagerarna i fordonet. Innan resan påbörjas ska de lösa locken avlägsnas och förvaras säkert i köket eller i klädskalet.

Bild 12 Lock diskho (exempel)

3.9 Fastsättning av lös inredning

- ▶ Vid olyckor eller kraftiga inbromsningar kan lös inredning skada passagerarna i fordonet. Sätt fast lös inredning i de avsedda hållarna eller förvara dem på ett säkert ställe i fordonet innan du kör iväg.

- ▷ Olåsta luckor och dörrar kan gå upp under körning och skada delar av inredningen. Lås alla luckor och dörrar innan du kör iväg.

Lös inredning

Lös inredning är exempelvis sängbreddningar, stegar och bordsförlängningar.

Bild 13 Sängbreddning i det bakre lastutrymmet

Bild 14 Stegen i klädskaftet

Sätta fast lös inredning:

- Sätt fast den lösa inredningen (Bild 13,1 och Bild 14,1) i sina hållare och säkra den med respektive fästordningar.
- Om det inte finns någon hållare för inredningen ska den förvaras i utrymmen som inte har dörrar som öppnas i körriktningen (t. ex. i klädskaftet eller i det bakre bagageutrymmet).

Dörrar och luckor

Dörrar är exempelvis innerdörrar och skiljeväggar. Skåpluckor, se avsnitt 6.4.

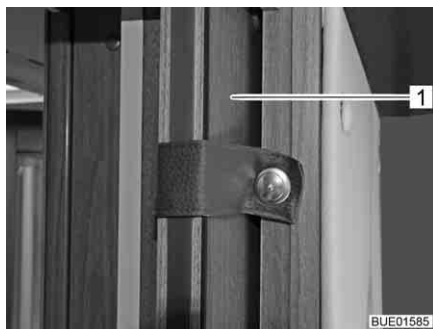

Bild 15 Skjutdörr

Bild 16 Duschvägg

Låsa dörrar:

- Lås dörrar (Bild 15,1) och sätt fast skiljeväggar (Bild 16,1) med de befintliga låsen eller fästordningarna.

Soffbord för bakre sittgrupp

I den bakre sittgruppens sittlåda förvaras ett flyttbart soffbord.

Bild 17 Sittbänk och soffbord

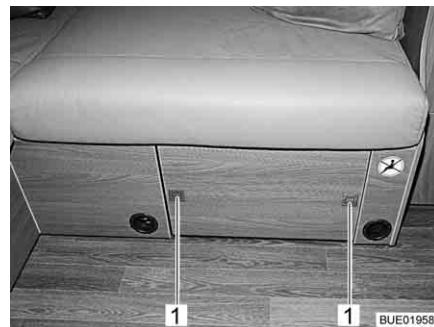

Bild 18 Lås för soffbordet

Säkra soffbordet:

- Sänk soffbordet.
- Kör soffbordet in i sittlådan.
- Tryck på tryckknapparna (Bild 18,1) på sittlådans skydd. Soffbordet är säkrat.

3.10 Gasregulator

- ▶ Användning av apparater som drivs med gas under körning är endast tillåten om gasanläggningen har en lämplig utrustning. Slangbrottsäkring och Crash-Protection-Unit (CPU) förhindrar att gas släpps ut vid en olycka.

Beroende på utrustningen kan fordonet vara utrustat med olika gasregulatorer.

Om en annan än den gasregulator som anges nedan är installerad i fordonet, måste huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilerna vara stängda under körning.

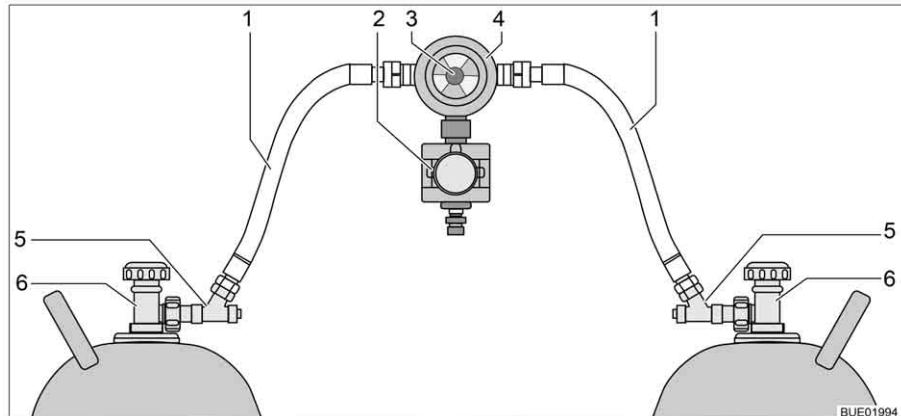

Bild 19 Gasregulator med CPU och slangbrottssäkring

- 1 Gasslang
- 2 Crash-Protection-Unit (CPU)
- 3 Vred för manuell omkoppling av gasflaskorna
- 4 Gastryckregulator med omkopplingsventil och visning
- 5 Slangbrottssäkring
- 6 Huvudavstängningsventil på gasflaskan

Gasregulator med CPU och slangbrottssäkring

Om fordonet är utrustat med en gasregulator med Crash-Protection-Unit (Bild 19,2) och slangbrottssäkring (Bild 19,5):

Huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilerna får vara öppna under körning. Apparater med gasdrift får vara påslagna under körning.

- ▷ Om du är osäker, kontrollera informationen med auktoriserade återförsäljare eller serviceställe.

3.11 Snökedjor (extrautrustning)

- ▷ Montera endast snökedjor om avståndet mellan däcken och fordonets karosseri är minst 50 mm.
- ▷ Däck, hjulupphängning och styrning utsätts för mycket större belastning om man har monterat snökedjor. Kör mycket långsamt med snökedjor (max. 50 km/h) och endast på vägar med genomgående snötäcke. Annars kan fordonet skadas.
- ▷ Beakta snökejde-tillverkarens monteringsföreskrifter.
- ▷ Sätt inte på snökedjor på lättmetallfälgar.

Använd enbart passande snökedjor:

Däcksdimension	Snökedjedimension
215/70 R 15 C	230
225/75 R 16 C	245

För användning av snökedjor gäller bestämmelserna och föreskrifterna i respektive land.

- Snökedjor ska alltid fästas på drivhjulen.
- Snökedjans spänning ska kontrolleras efter att man har kört ett par meter.

3.12 Trafiksäkerhet

- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 13.7).

Gå igenom följande checklista innan du startar:

Basfordon

Nr.	Kontroller	Kontrollerad
1	Alla fordonshandlingar finns med	
2	Däck respektive fyllnadstryck i ordentligt skick	
3	Fordonsbelysning, broms- och backljus kontrollerat	
4	Oljenivå i motor, växellåda och servostyrning kontrollerat	
5	Frostskydd och vätska för vindrutespolaranläggningen är påfyllt	
6	Bromsarnas funktionsduglighet	
7	Kontrollera att bromsarna fungerar jämnt runtom	
8	Fordonet kör rakt fram även när man bromsar kraftigt	

Påbyggnad utsida

9	Markisen helt inrullad	
10	Taket har befriats från snö och is (på vintern)	
11	Utvändiga anslutningar fränkopplade och kablar borttagna/i förvaringsutrymme	
12	Externa stöd har tagits bort	
13	Fast monterade stödben inkörda och fastsatta	
14	Stoppklossar borttagna och på sin förvaringsplats	
15	Fotsteget i säkert läge eller indraget	
16	De utvändiga luckorna stängda och låsta	
17	Ingångsdörren stängd	
18	Fordonets totala höjd inkl. lastat takräcke uppmätt och antecknad. Ha viktvärdena till hands i förarhytten	

Påbyggnad insida

19	Fönster och takluckor är stängda och låsta	
20	Den platta bildskärmen säkrad	
21	Parabolantennen är indragen (om sådan finns)	
22	Lösa delar ligger säkert förvarade eller har satts fast	
23	Öppna hyllor är tömda	
24	Locken till diskhon och slasken säkert placerade	
25	Kylskåpsdörren är låst	
26	Kylskåp omställt till 12 V-drift (krävs endast för manuellt energival)	
27	Alla lådor och luckor är stängda	
28	Alla dörrar är låsta	
29	Höjbar säng i övre slutställning säkrad	

Nr.	Kontroller	Kontrollerad
30	Barnstolar monterade på säten med trepunktsbälten	
31	Vridstolsspärr för förarstolen och passagerarstolen har hakat in	
32	Mörkläggningsgardinerna i förarhytten är öppna och säkrade	

Gasanläggning

33	Gasflaskorna är ordentligt fastsurrade i gasboxen	
34	Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen	
35	Om det inte finns någon Crash Protection Unit: Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd, gasavstängningsventiler stängda	

Elektrisk anläggning

36	<p>Kontrollera spänningen på bodelsbatteriet och på startbatteriet (se kapitel 8). Om för låg batterispänning indikeras på panelen måste respektive batteri laddas. Beakta uppgifterna i kapitel 8</p> <p> ▷ Resan skall påbörjas med fulladdat start- och bodelsbatteri.</p>	
----	--	--

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att köra husbilen.

4.1 Köra husbilen

- ▶ Basfordonet är ett s.k. nyttofordon (mindre lastbil). Detta ska man alltid tänka på när man kör.
- ▶ Kontrollera både innan du startar och regelbundet när du stannar, att fotsteget är helt inkört.
- ▶ Ett säkerhetsbälte finns monterat vid de sittplatser som får användas under färd. Under färd ska säkerhetsbältet alltid användas.
- ▶ Ta aldrig av säkerhetsbältet under färden.
- ▶ Alla personer som åker med måste sitta på fordonssätena.
- ▶ Dörrspärren får inte öppnas.
- ▶ Undvik att bromsa för kraftigt.
- ▶ Om ett navigationssystem används: ändra endast färdmålet när fordonet står still. Kör till en rastplats/parkeringsplats eller till något annat ställe, där man kan stanna säkert, för att ändra färdmålet.
- ▶ Återge inte DVD-skivor på navigationssystemets monitor under körningen.
- ▶ Koppla alltid ifrån yttre belysning/förtältsbelysning under färd.

- ▷ Kör långsamt på dåligt väglag.
- ▷ Kör extra försiktigt när du kör ombord på en färja, kör över ojämnheter eller backar. Stora fordon kan svänga ut rätt mycket i sidled när man kör i kurvor eller "fastna" nertill om läget är ofördelaktigt. Underredet, eller delar som sitter på underredet, kan skadas.

- ▷ Tillverkaren ansvarar inte för skador eller olycksfall som inträffar på grund av att dessa anvisningar inte efterföljs.
- ▷ De beskrivna säkerhetanvisningarna i kapitel 2 måste följas.
- ▷ Om en backningskamera har monterats i fordonet, slås kameran på automatiskt så fort backen läggs i.

4.2 Backningskamera (extrautrustning)

Bild 20 Backningskamera med infraröd belysning

I fordonet finns en backningskamera (Bild 20) monterad.

I mörker belyser backningskamerans infrarödlysdioder synfältet.

Bilden från backningskamerans sparas i det centrala multimedia-/navigations-systemet och visas på den tillgängliga LCD-monitorn.

Backningskameran och LCD-monitorn startas automatiskt när fordonsmotorn är igång eller tändningen påslagen och backen läggs i.

Backningskameran och LCD-monitorn kan även startas manuellt med en manöverknapp eller en knapp på displayen när fordonsmotorn är igång eller tändningen påslagen.

Systemet kan stängas av med en manöverknapp eller knappen på displayen.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

4.3 Körhastighet

- ▶ Fordonet har en kraftig motor. Det står alltså tillräckliga stora reserver till förfogande vid svåra trafiksituationer. Denna höga kapacitet tillåter en hög sluthastighet och en enastående körhastighet.
- ▶ Fordonet erbjuder en stor motståndskraft mot vind. Särskild fara föreligger vid plötslig sidvind.
- ▶ Ojämn eller ensidig lastning förändrar köregenskaperna.
- ▶ På okända vägar kan svåra körförhållanden och överraskande trafiksituationer uppstå. För din egen säkerhet bör du anpassa hastigheten efter den rådande trafiksituationen och omgivningen.
- ▶ Håll gällande hastighetsbegränsningar.

4.4 Bromsar

- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

Före varje start

Test-bromsa före varje resa och kontrollera då:

- Fungerar bromsarna?
- Reagerar bromsarna alltid på samma sätt?
- Fortsätter fordonet rakt fram även efter en kraftig bromsning?

4.5 Luftfjädring Goldschmitt (extrautrustning)

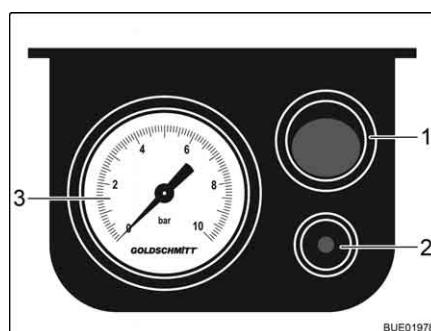
- ▶ Se till att det inte finns några personer under fordonet eller mellan hjulen när fordonet skall sänkas.

- ▷ Överbelasta inte fordonet (överskrid inte den tillåtna totallasten).
- ▷ Se till att fordonet kan sänkas utan problem även efter ett längre stillestånd.
- ▷ Kontrollera systemtrycket på manometern innan du kör. Systemtrycket måste ligga i området på 1 till 6 bar. Öka eller sänk trycket vid behov.
- ▷ Vid användning av snökedjor: Se till att det finns tillräckligt med fritt utrymme för snökedjorna.

1-krets-system

Förutom fordonets standardutrustning med stålfjädrar finns på bakaxeln två luftbälgar monterade. Därmed kan fordonet lyftas flera centimeter.

- 1 På/av-knapp
- 2 Avluftningsstift
- 3 Manometer

Bild 21 Elektrisk kontrollenhet

Lyfta fordonet:

- Tryck på På/av-knappen (Bild 21,1) på den elektriska kontrollenheten. Fyll anläggning med en extern kompressor via en ventil (till vänster på vänster sittkonsol i fordonet).

Sänka fordonet:

- Släpp ut tryck. Tryck av avluftningsstiftet (Bild 21,2) på den elektriska kontrollenheten.

- ▷ Fördela lasten jämnt på luftbälgarna, annars kan det uppstå spänningar i påbyggnaden. Spänningar kan störa öppning och stängning av dörrar och luckor.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

4.6 Säkerhetsbälten

4.6.1 Allmänt

Fordonet är i bodelen utrustad med säkerhetsbälten på de sittplatser som föreskrivs i lagen. Beakta gällande, nationella bestämmelser för användning av säkerhetsbälten.

- ▶ Spänn fast dig innan färd och var fastspänd under hela färden.
- ▶ Se till att dina säkerhetsbälten varken tar skada på något sätt eller kläms fast. Skadade säkerhetsbälten skall bytas ut av en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Ändra inte säkerhetsbältenas fästpunkter, upprullningsautomatiken eller låsanordningarna.
- ▶ Varje enskilt säkerhetsbälte ska endast användas av **en** vuxen person.
- ▶ Fäst inte andra föremål med säkerhetsbältet samtidigt som en person använder det.
- ▶ Normala säkerhetsbälten räcker inte som skydd för personer som är mindre än 150 cm långa. I dessa fall krävs extra säkerhetssystem. Beakta respektive certifikat.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser.
- ▶ Säkerhetsbälten skall bytas ut efter olycksfall.
- ▶ Under färden får stolens ryggstöd inte fällas ner för långt. Säkerhetsbältets skyddsfunktion säkerställs då inte.

4.6.2 Använda säkerhetsbälten på rätt sätt

- ▶ Bältet får inte snurras. Bältet ska sitta slätt mot kroppen.
- ▶ När man spänner fast säkerhetsbältet är det viktigt att man sitter riktigt.

Säkerhetsbältet är korrekt placerat om den nedre delen sitter under magen och över höftbenen. Den övre delen måste vara placerat över bröstet och axeln (inte över halsen). Bältet måste alltid sitta spänt över kroppen. Tjocka kläder bör tas av före färd.

4.7 Bilbarnskydd

- ▶ Barn under 13 år, som är kortare än 150 cm, ska använda lämpligt och godkänt bilbarnskydd under färden.
- ▶ Montera bilbarnskyddet endast på avsedda sittplatser. Vi rekommenderar att fästa bilbarnskydd på den andra sidsraden.
- ▶ Spänn fast barnet innan färden börjar, och se till att barnet är fastspänt under hela färden.
- ▶ Använd bara ett bakåtvänt bilbarnskydd på passagerarsidan när krockkuddarna framtill och på sidan av passagerarsidan har inaktiverats. Beakta den separata bruksanvisningen från chassitillverkaren och varningsanvisningarna i fordonet. När inget bakåtvänt bilbarnskydd används längre kan krockkuddarna aktiveras igen.
- ▶ Bilbarnskydd som är vända bakåt får aldrig användas på en stol med aktiverad främre airbag. Detta kan leda till att barn dör eller får allvarliga skador.

HYW09354

Bild 22 Varningsmärke bilbarnskydd (passagerarsolskydd)

Bakåtvända bilbarnskydd på passagerarstolen

Passagerarstolen är utrustad med en airbag. Om denna airbag är aktiverad får inget bakåtvänt bilbarnskydd användas på passagerarstolen. Om airbagen utlöses vid en olycka skulle detta leda till att barnet dör eller får allvarliga skador. På solskyddet finns ett varningsmärke (Bild 22) på båda sidor som uppmärksammar på den här risken.

Airbagen för passagerarstolen kan avaktiveras. Anvisningar om detta finns i instruktionsboken till basfordonet.

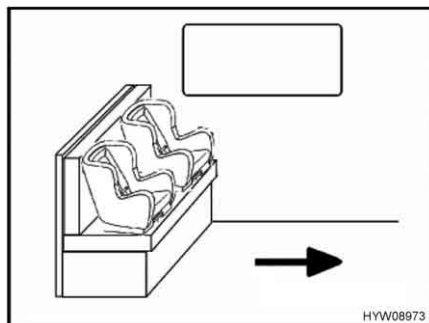

Bild 23 Barnstolar på sittbänken

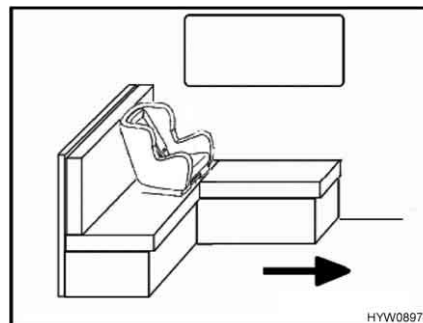

Bild 24 Barnstol på L-sittbänken

Pil i Bild 23 och Bild 24 visar färdriktningen.

För L-sittbänken måste ryggdynan på sidoväggen tas bort, om barnstolen finns monterad.

Bilbarnskydden delas in i fem grupper:

Grupp	Kroppsvikt	Ålder (ca)
0	Till 10 kg	Upp till 9 månader
0+	Till 13 kg	Upp till 18 månader
I	9 kg till 18 kg	9 månader till 4 år
II	15 kg till 25 kg	3 år till 7 ½ år
III	22 kg till 36 kg	6 år till 12 år

Nedanstående tabell visar vilka bilbarnskydd som kan användas på vilka sittplatser.

Stolar	Åldersgrupper			
	< 10 kg (0-9 måna- der)	< 13 kg (0-24 måna- der)	9-18 kg (9-48 måna- der)	15-36 kg (4-12 år)
Passagerarsäte fram	X	U ¹⁾	U ¹⁾	U ¹⁾
Sittbänk Bild 23	U ²⁾	U	U	U
L-sittbänk Bild 24	U ^{2) 3)}	U ³⁾	U ³⁾	U ³⁾
Här betyder:				
U:	Lämpligt för "universella" barnskydd som är tillåtna för denna åldersgrupp.			
X:	Platsen är inte lämplig för barn i denna åldersgrupp.			

¹⁾ Gäller endast utan airbag eller vid deaktiverad airbag.

²⁾ Endast möjligt på respektive sittplats, när avståndet till bordet är tillräckligt stort eller bordet har tagits bort.

³⁾ Ryggdynan på sidoväggarna borttagen.

4.8 Isofix-barnsäkring (extrautrustning)

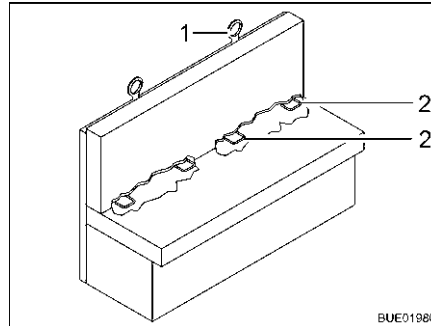

Bild 25 Isofix-barnsäkring

Om fordonet är utrustat med Isofix-barnsäkring, är sätena som är lämpade för den märkta med en Isofix-symbol. Dessa sätet har ett handtag (Bild 25,2) och en annan förankringspunkt uppe på ryggstödet (Top Tether) (Bild 25,1). Använd för Isofix lämpade bilbarnskydd. Bilbarnskydden har låsarmar som hakas in i sätets handtag.

Sittbänken med extrautrustning Isofix-barnsäkring är lämpad för barnstolar med Isofix-system som är speciellt godkända för denna fordonstyp enligt normen ECE-R 44.

Bilbarnskydd i grupp 0, 0+ och 1 med Isofix-barnsäkring kan sättas fast i Isofix-förankringar på sittbänken utan säkerhetsbälte.

Sätta fast barnstolen

- Skjut barnstolens låsarmar i Isofix-förankringen, tills de hörbart snäpper fast.
  - Kontrollera att båda sidorna har snäppt fast korrekt genom att dra i barnstolen.
  - Om det är möjligt skall barnstolen också fästas vid Top Tether (Bild 25,1).
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok till bilbarnskyddet.

4.9 Pilotsäten för förarstol och passagerarstol

- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning.
- ▶ Stolarna måste vara låsta i färdriktning och får inte snurras under tiden som bilen kör.

- ▷ Dra alltid åt handbromsen innan stolarna vrids i uppställt fordon.
- ▷ Skjut förarstolen till mittläget före svängningen. Om förarstolen befinner sig helt tillbaka eller helt fram, föreligger kollisionsrisk mellan förarstolen och parkeringsbromsspaken eller sittgruppen.

- ▷ Förarstolen och passagerarstolen är delar av basfordonet. Inställning av stolarna beskrivs i intruktionsboken till basfordonet.
- ▷ Sätteställningarna beror på modell och utrustning.

4.10 Stolsvärme (extrautrustning)

▷ Stolsvärmen fungerar enbart när tändningen är påslagen.

Beroende på utrustning kan förar- och passagerarsätet värmas upp med stolsvärme i två nivåer.

Bild 26 Brytare för stolsvärme

Koppla in stolsvärmen:

- Tryck på knappen (Bild 26,1) baktill på vänstra sidan av stolkonsolen.
  - För låg värmeeffekt: Tryck knappen nedåt.
  - För hög värmeeffekt: Tryck knappen uppåt.

När stolsvärmen är påslagen lyser kontrollampan (Bild 26,2).

Koppla ur stolsvärmen:

- Ställ knappen (Bild 26,1) på mittläge. Lampan släcks.

4.11 Nackstöd

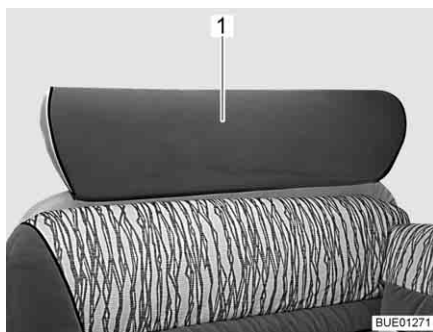

Bild 27 Nackstöd sittbänk, endelad

Bild 28 Nackstöd sittbänk, tvådelad

Ställ innan du startar in nackstödet (Bild 27,1 eller Bild 28,1) så att bakhuvudet har stöd ungefär i höjd med öronen.

Drag upp eller tryck ned nackstödet för hand.

4.12 Sittplatsernas placering

- ▶ När man kör med husbilen får personer endast uppehålla sig i fordonet på de tillåtna sittplatserna. Det maximalt tillåtna antalet passagerare finns angivet i fordonshandlingarna.
- ▶ Under körning är det förbjudet att sitta på de längsgående sittbänkarna.
- ▶ På sittplatserna gäller bilbälteslagen.

Bild 29 Symbol "Använd inte sittplatsen medan körning"

Sittplatser som inte får användas medan körning, är utrustade med en dekal (Bild 29).

4.13 Plisségardin i förarhytten

4.13.1 Plisségardin, plisséförhänge

- ▶ Under färd ska plisségardinerna för vindrutan, förar- och passagerarfönsterna vara helt avlägsnade.

Bild 30 Plisségardin, plisséförhänge

Ta bort plisséförhänget:

- Lossa tryckknapparna (Bild 30,1). Lossa magnetremsorna och ta bort plisséförhänget från fönstret (visas här på passagerarsidans fönster).
- Förvara plisséförhänget i bodelen.

4.13.2 Plisségardin Remis (delvis extrautrustning)

- ▶ Medan man kör ska plisségardinerna för vindrutan, förar- och passagerarfönsterna vara öppna, låsta och säkrade.

Bild 31 Plisségardin för vindrutan

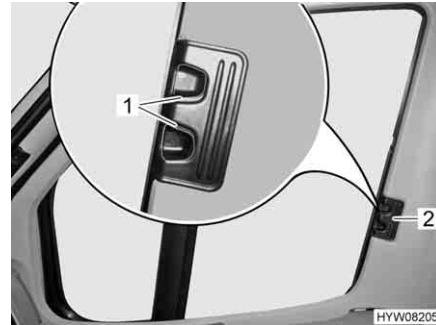

Bild 32 Plisségardin för förar-/passagerarfönster

- Säkra:**
- Skjut de två hälfterna av plisségardinerna för vindrutan utåt så långt det går, ta tag i handtaget (Bild 31,2). Rör handtaget vågrätt i riktning mot låsspåret.
  - Låt låshandtagen (Bild 31,1) haka fast.
  - Ta tag i handtaget (Bild 32,2) till plisségardinerna för förarfönstret och passagerarfönstret och skjut in dem så långt det går.
  - Låt låshandtagen (Bild 32,1) haka fast.

4.14 Tanka bränsle

- ▶ Vid tankning måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!

- ▷ Bränslepåfyllningsröret är en del av basfordonet.
- ▷ Bränslepåfyllningsröret är märkt med texten "Diesel".

Bränslepåfyllningsrörets placering hittar du i basfordonets instruktionsbok.

4.15 Påfyllning av AdBlue® (basfordon Citroen)

- ▶ Förvara AdBlue® oåtkomligt för barn. Förvara ingen AdBlue®-behållare i fordonet.

- ▷ När AdBlue®-tanken är tom, kan fordonet inte längre startas. När AdBlue®-tanken kördes tom, måste den fyllas på med minst 3,8 liter.
- ▷ Tunna inte ut AdBlue® med vatten.
- ▷ Fyll inte på AdBlue® i bränsletanken.

Basfordonet Citroen är utrustat med en avgasrengöringsanläggning, som fungerar med extrabränslet AdBlue®. AdBlue® är tillgängligt i olika behållarstorlekar eller på bensinstationer, som har tillgång till en AdBlue®-tappinstallation.

Extratanken för AdBlue® är på 15 liter. Akustiska och optiska signaler indikerar när reservmängden är uppnådd. Den första varningen visas när man fortfarande kan köra ca 2 400 km.

Påfyllningsöppningen för AdBlue®-tanken är placerad under bränsletankens påfyllningsöppning. Påfyllningslocket är låst med ett blått lock.

Bild 33 Påfyllningsöppning för AdBlue®

Påfyllning av AdBlue®:

- Vrid det blå locket (Bild 33,1) moturs och ta bort det.
- Fyll på AdBlue® från behållare eller tappinstallationen.
- Placera det blå locket på påfyllningsöppningen och vrid medurs så långt det går.
- Ta bort eventuell spilld vätska runt påfyllningsöppningen omedelbart med en fuktig trasa.
- Innan nästa motorstart ska tändningen vara på i ungefär 10 sekunder **utan** att starta motorn.

- ▷ Kasta inte AdBlue®-behållare i hushållssoporna. Tomma behållare ska kasseras enligt de nationella riktlinjerna eller bortskaffas vid försäljningsstället.

- ▷ Ytterligare information hittar du i basfordonets instruktionsbok.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om uppställning av fordonet.

- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Använd nivåklossar vid behov. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.
- ▷ Säkra fordonet så att den inte kan rulla iväg.
- ▷ Djur (särskilt möss) kan orsaka stora skador i fordonet. Kontrollera därför regelbundet det uppställda fordonet med avseende på olika spår efter djur, på så sätt kan större skador undvikas.

5.1 Parkeringsbromsen

Drag alltid åt parkeringsbromsen när du ställer upp husvagnen.

5.2 Fotsteg

- ▷ Se anvisningarna i avsnitt 3.6.

För att kunna lämna fordonet måste det elmanövrerade fotsteget vara helt utfällt. Beakta kontrollampan på instrumentbrädan.

5.3 Nivåklossar

- ▷ Nivåklossar medföljer inte vid leverans. Tillbehörshandeln tillhandahåller olika modeller.

Nivåklossar gör det möjligt att utjämna höjdskillnaden så att fordonet står vågrätt på sluttningar och på ojämna uppställningsytor.

5.4 Stoppklossar

Använd stoppklossar vid parkering av fordonet i uppförs- eller nedförsbackar. Om fordonets tekniskt tillåtna totalvikt överskrider 4 t ska stoppklossar användas om man parkerar i uppförs- resp. nedförsbackar. Vid fordon med en total vikt på över 4 t är stoppklossar standard.

5.5 Stödben

5.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Stödbenen får inte användas som domkraft för arbeten under fordonet (som t. ex. hjulbyte eller underhållsarbete).
- ▶ Personer får aldrig ligga under det upplyfta fordonet.

- ▷ Innan stödbenen körs ut ska parkeringsbromsen dras åt.
- ▷ Använd inte de fast monterade stöden som domkraft. Stöden har endast till uppgift att stabilisera fordonet när man har ställt upp det, det förhindrar att baxaxeln fjädrar ned.
- ▷ Se till att stöden belastats jämnt när fordonet ställs upp.
- ▷ Vrid, före färden, upp stöden till stoppläget, kör in dem helt och säkra dem.

- ▷ Om man ställer fordonet på mjuk mark som inte är stabil, ska en stor platta placeras under stöden för att förhindra att de sjunker ner i marken.
- ▷ Ställ fordonet så vågrätt som möjligt. Annars kan vattnet inte rinna ut ordentligt från duschkaret.

5.5.2 Stödben (extrautrustning)

- ▷ Beroende på modell är sexkanten är ledad så att hylsnyckeln kan placeras i ett bättre vridläge.

För att stödbenen alltid ska fungera optimalt ska stödets invändiga rör rengöras regelbundet och smörjas med fett.

Beroende på modell kan stödbenen justeras på längden.

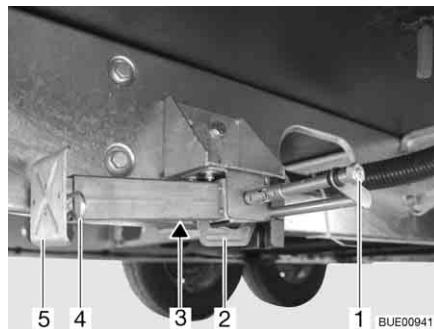

Bild 34 Stödben

Köra ut:

- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 34,1) och vrid runt den tills stödbenet står rakt neråt.
- När längden på stödbenet kan justeras, dras sprinten (Bild 34,4) ut ur stödbenets förlängning (Bild 34,5).
- Drag ut stödbensförlängningen så att det har önskad längd.
- Sätt in sprinten i stödbensförlängningen igen.
- Vrid sexkanten tills stödbenet helt ligger an mot marken och fordonet står vågrätt.

Köra in:

- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 34,1) och vrid runt den tills stödbenet inte längre sitter mot marken.
- När längden på stödbenet kan justeras, dras sprinten (Bild 34,4) ut ur stödbenets förlängning (Bild 34,5).
- Skjut in stödbensförlängningen (Bild 34,5) helt och sätt in sprinten (Bild 34,4) i borrhålet på stödbensförlängningen.
- Vrid sexkanten (Bild 34,1) tills stödbenet svängs uppåt och spåret (Bild 34,2) är helt vid slutet av skåran (Bild 34,3).

- ▷ Beakta, före färden: Är alla stödben helt inkörda, alla stödbensförlängningar helt inskjutna och säkrade med sprinten?

5.5.3 Stödben (AL-KO) (extrautrustning)

För att stödbenen alltid ska fungera optimalt ska stödets invändiga rör rengöras regelbundet och smörjas med fett.

Beroende på modell kan stödbenen justeras på längden.

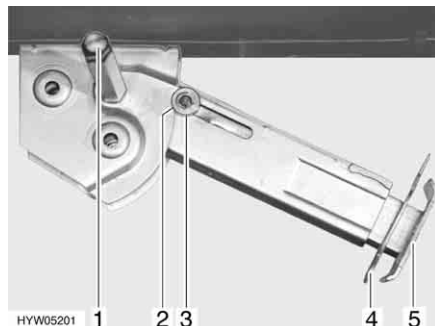

Bild 35 Stödben

- Köra ut:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 35,1) och vrid runt den tills stödbenet står rakt neråt.
  - Drag ut sprinten (Bild 35,4) ur stödbensförlängningen (Bild 35,5).
  - Drag ut benet så att den har önskad längd.
  - Sätt in sprinten i stödbensförlängningen igen.
  - Vrid sexkanten tills stödbenet helt ligger an mot marken och fordonet står vågrätt.
- Köra in:**
- Placera hylsnyckeln på sexkanten (Bild 35,1) och vrid runt den tills stödbenet inte längre sitter mot marken.
  - Drag ut sprinten (Bild 35,4) ur stödbensförlängningen (Bild 35,5).
  - Skjut in stödbensförlängningen (Bild 35,5) helt och sätt in sprinten (Bild 35,4) i borrhålet på stödbensförlängningen.
  - Vrid på sexkanten (Bild 35,1) med hylsnyckeln tills stödbenet har svängts upp och styrbrickan (Bild 35,3) befinner sig längst upp i skåran (Bild 35,2).
- ▷ Beakta, före färden: Är alla stödben helt inkörda, alla stödbensförlängningar helt inskjutna och säkrade med sprinten?

5.6 230 V-anslutning

Till fordonet kan man ansluta en extern 230 V-försörjning (se kapitel 8).

5.7 Kylskåp

- ▶ När kylskåpet har ställts in på 12 V förbrukar den ständigt ström. Växla därför till gasdrift när fordonsmotorn **inte** är igång och fordonet **inte** är anslutet till 230 V-försörjningen.

Vid apparater med automatiskt energival kommer automatisk drift av kylskåpet med 12 V endast att väljas när bilmotorn är igång.

På apparater med manuellt energival: Ställ om kylskåpet på 230 V-drift eller gasdrift när fordonsmotorn är avstängd.

5.8 Satellitsystem (extrautrustning)

- ▶ Kontrollera alltid att antennen befinner sig i "viloläge" innan körningen. Risk för olycksfall!

- ▷ Placera, vid stark blåst (över 80 km/h), antennen i parkeringsläge.

- ▷ Fordonet måste stå helt still under satellitsökningen. Gå inte omkring i fordonet.
- ▷ Satellitmottagningen fungerar endast när antennen riktas direkt i riktningen mot önskad satellit, det får inte finnas några hinder i vägen.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

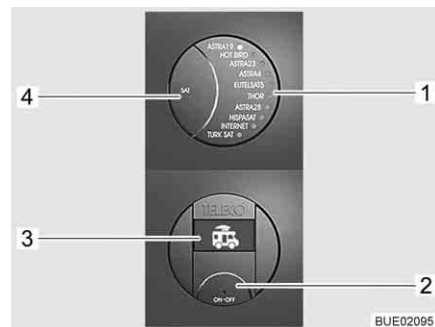
5.8.1 Satellitsystem med manuellt satellitval (TeleSat)

Valet av önskad satellit sker på anläggningens manöverpanel. Den automatiska styrenheten sørjer för att antennen riktas exakt mot den valda satelliten.

Vid påslagning av anläggningen kommer antennen att fara ut automatiskt. Vid avstängning av anläggningen och vid start av fordonsmotorn, kommer antennen att föras in automatiskt.

Satellitsystemet styrs via manöverpanelen. När antennen rör på sig (in/ut eller satellitsökning) visas detta på skärmen i en animering.

Kontrollpanelen växlar till vänteläge några sekunder efter den senaste operationen.

- 1 LED-indikator för den valda satelliten
- 2 På/av-knapp
- 3 Display
- 4 Knapp SAT

Bild 36 Kontrollpanel (TeleSat)

Slå på anläggningen:

- Tryck på på/av-knappen (Bild 36,2). LED-indikator på den valda satelliten (Bild 36,1) och bakgrundsbelysningen på knappen lyser. På displayen (Bild 36,3) visas fordonssymbolen med införd antenn.
- Tryck på på/av-knappen (Bild 36,2) på nytt. Anläggningen är påslagen. Om antennen var införd, körs den nu ut i driftsläge. När lysdioden för den önskade satelliten (Bild 36,1) blinkar, vänta då några sekunder. Antennen ställs automatiskt in på de här satelliterna (den sista satellitpositionen lagras efter avstängningen). När systemet har hittat satelliten lyser lysdioden (Bild 36,1) permanent och "SAT OK" visas på displayen (Bild 36,3).
- Slå på SAT-mottagaren och välj det önskade TV-programmet.

- Välja satellit:**
- Tryck in knappen SAT (Bild 36,4) tills lysdioden (Bild 36,1) visar önskad satellit. Antennen riktas automatiskt in på den valda satelliten.
  - När systemet har hittat satelliten lyser lysdioden (Bild 36,1) permanent och "SAT OK" visas på displayen (Bild 36,3).

- Slå av anläggningen:**
- Tryck på på/av-knappen (Bild 36,2). LED-indikator på den valda satelliten (Bild 36,1) och bakgrundsbelysningen på knappen lyser. På displayen (Bild 36,3) kommer den för närvarande valda satelliten att visas.
  - Tryck på på/av-knappen (Bild 36,2) på nytt. Antennen förs in. När antennen är helt införd visas symbolen på fordonet med antennen som är indragen på displayen. Anläggningen växlar till vänteläge efter några sekunder.

5.8.2 Satellitsystem med automatisk antenjustering (Teleco)

Satellitsystemet har en automatisk styrenhet. Den automatiska styrenheten sørjer för exakt riktning av antennen.

Vid påslagning av anläggningen kommer antennen att fara ut automatiskt. Vid avstängning av anläggningen eller vid start av fordonsmotorn, kommer antennen att föras in automatiskt.

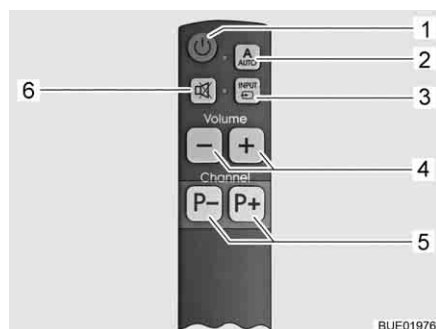
När det önskade TV-programmet väljs, kommer motsvarande satellit, automatiskt att väljas och riktas in.

Satellitsystemet styrs via fjärrstyrningen. Som alternativ kan även en enkel fjärrstyrning erhållas.

- 1 Knapp TV-apparat på/av
- 2 Knapp AUTO (styrenhet och TV-apparat på/av)
- 3 Knapp INPUT (val av signalkälla)
- 4 Programvalknappar

Bild 37 Fjärrstyrning

- 1 Knapp TV-apparat på/av
- 2 Knapp AUTO (styrenhet och TV-apparat på/av)
- 3 Knapp INPUT (val av signalkälla)
- 4 Knappar för ljudstyrka
- 5 Programvalknappar
- 6 Mute-knapp

Bild 38 Enkel fjärrstyrning (tillval)

- Slå på anläggningen:**
- Tryck in knappen AUTO (Bild 37,2 eller Bild 38,2) i 1 sekund. På så sätt slås TV-apparaten och styrenheten på.

Om antennen var införd, körs den nu ut i driftsläge. Antennen startar sedan automatiskt sökningen efter den motsvarande satelliten för det valda TV-programmet.

När anläggningen har hittat satelliten visas valt TV-program automatiskt.

- Välja TV-program:*
- Tryck in programvalknapparna (Bild 37,4 eller Bild 38,5) tills önskat TV-program valts.

Antennen söker automatiskt de motsvarande satelliterna.

När anläggningen har hittat satelliten visas valt TV-program automatiskt.

- Välja signalkälla:*
- Tryck in knappen INPUT (Bild 37,3 eller Bild 38,3) tills önskad signalkälla valts.
  - För att gå tillbaka till satellitkanalvisningen, tryck in knappen INPUT (Bild 37,3 eller Bild 38,3) tills signalkällan DVB-S2 valts.

- Slå av anläggningen:*
- Tryck in knappen AUTO (Bild 37,2 eller Bild 38,2).

Antennen förs automatiskt till parkeringsläge. Uppnåendet av parkeringsläget, visas på bildskärmen.

TV-apparaten och styrenheten, slås av efter några sekunder.

Driva anläggningen utan användning av antennen:

- Tryck in knappen TV-apparat på/av (Bild 37,1 eller Bild 38,1). Styrenheten slås inte på, antennen stannar kvar i parkeringsläge.
- Tryck in INPUT knappen (Bild 37,3 eller Bild 38,3) tills önskad signalkälla (t. ex DVD) valts.
- För att slå av TV-apparaten, tryck in knappen TV-apparat på/av (Bild 37,1 eller Bild 38,1).

5.8.3 Satellitsystem med automatisk antenjustering (Oyster Premium)

- ▷ Koppla bort den platta bildskärmen med en växelströmbrytare från det elektriska ledningssystemet vid en lång avstängning så att bodelsbatteriet inte är urladdat.

- ▷ Om platsen ställs in med hjälp av en lista över länder, gör det satellitsökningen snabbare.
- ▷ Om antennen har dragits in genom att slå på tändningen, är det nödvändigt att starta om systemet genom att stänga av det och slå på det igen.
- ▷ Mottagandet av DVB-T/T2-sändare (digital terrestrisk TV) är endast möjlig om en DVB-T/T2-antenn är tillgänglig.

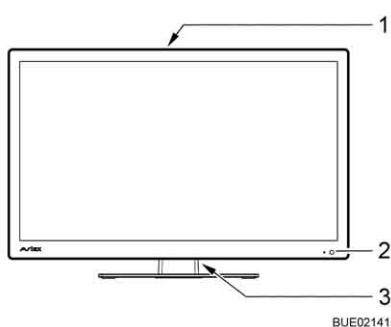
Antennen justeras automatiskt till en av de förinställda satelliter, när mottagningssystemet finns inom räckvidd av dessa satelliter.

Vid påslagning av anläggningen kommer antennen att fara ut automatiskt. Vid avstängning av anläggningen eller vid start av fordonsmotorn, kommer antennen att föras in automatiskt.

När det önskade TV-programmet väljs, kommer motsvarande satellit, automatiskt att väljas och riktas in.

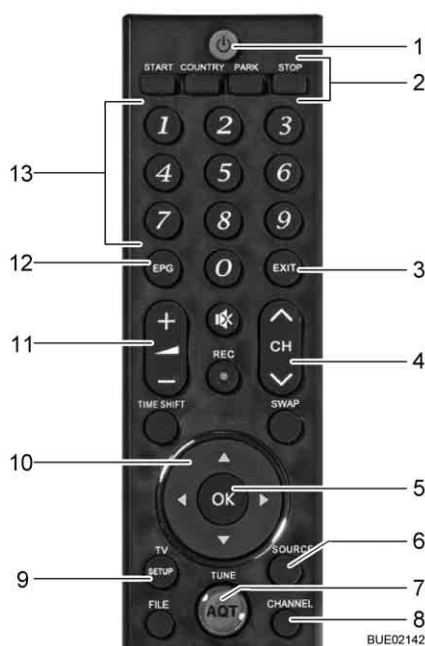
De grundläggande funktionerna för fjärrstyrningen är listade, för fullständig beskrivning se separat instruktionsbok från tillverkaren.

Anläggningen är utrustad med en standardstationslista samt favoritlistor från fabriken. Dessa standardlistor kan ändras eller kompletteras manuellt.

- 1 Manöverknappen på apparatens baksida
- 2 Lysdiod Standby-läge/driftläge
- 3 Vippknapp PÅ/AV

Bild 39 Manövrering på platt bildskärm

- 1 POWER knapp
- 2 Styr antennen manuellt
- 3 EXIT knapp - lämna menyn utan att spara
- 4 Programvalknapp
- 5 OK knapp - bekräfta valet eller spara inställningen
- 6 SOURCE knapp - välj signalkälla
- 7 AQT knapp - starta sändarsökning DVB-T/T2
- 8 CHANNEL knapp - anslut till stationslista
- 9 SETUP knapp - anslut till huvudmeny
- 10 Navigeringsknappar i menyn
- 11 Volymknapp
- 12 EPG knapp - anslut till programförare
- 13 Sifferknappar - anslut direkt till sifferplats eller ange nummer

Bild 40 Fjärrstyrning

Slå på anläggningen:

- Ställ IN vippknappen (Bild 39,3) på den platta bildskärmens baksida. Anläggningen går till Standby-läge. Lysdioden (Bild 39,2) lyser rött.

Ytterligare manövrering utförs med fjärrkontrollen och indikeringarna på den platta bildskärmen.

- Tryck på knappen POWER (Bild 40,1) på fjärrstyrningen. Lysdioden (Bild 39,2) lyser blått.

Välja TV-program:

- Tryck in programvalknapparna (Bild 40,4 eller Bild 40,13), tills önskat TV-program har valts.

Antennen söker automatiskt de motsvarande satelliterna.

När anläggningen har hittat satelliten visas valt TV-program automatiskt.

Välja signalkälla:

- Tryck på knappen SOURCE (Bild 40,6) tills den önskade signalkällan har valts.
- För att gå tillbaka till satellitkanalvisningen, tryck in knappen SOURCE tills signalkällan DVB-S har valts.

Driva anläggningen utan användning av antennen:

- Tryck på knappen PARK (Bild 40,2). Antennen förs till parkeringsläge.
- Tryck på knappen SOURCE (Bild 40,6) tills den önskade signalkällan (t.ex DVD) har valts.

Slå av anläggningen:

- Tryck på knappen POWER (Bild 40,1) på fjärrstyrningen. Anläggningen går till Standby-läge. Lysdioden (Bild 39,2) lyser rött.
- Ställ in vippknappen (Bild 39,3) på den platta bildskärmens baksida på AV.

Anläggningen är bortkopplad från el-nätet.

Antennen förs automatiskt till parkeringsläge.

5.9 Markis (extrautrustning)

- ▷ Kör in markisen vid kraftig blåst, samt vid regn- eller snöväder.
- ▷ Gör ett stödben kortare vid lätt regn så att vattnet kan rinna av markisen.
- ▷ Kör endast in markisen när markisduken är torr. Om markisen måste köras in när markisduken är blöt: Kör ut markisen så snart som markiseduken har torkat.
- ▷ Före inkörning ska löv och grovt smuts avlägsnas från markisen.

- ▷ Använd endast markisen som solskydd.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Fördelar med en markis

Fördelarna med en markis:

- Markisen ger skugga.
- Markisen gör att man får ett "förrum" med tak och därmed större utrymme.
- Fordonet ser hemtrevligare ut.
- Den integrerade Lysdiod-belysningen (extrautrustning), sörjer för ytterligare ljus.

Bild 41 Markis

Uppställning av markis:

- Rulla ut markisen (Bild 41,1) med handveven.
- Ställ upp stödarmarna när markisen har fällts ut (Bild 41,2).

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för att bo i fordonet.

6.1 Centrallås (extrautrustning)

- ▷ Centrallåset låser förardörren, passagerardörren och påbyggnadens ingångsdörr.
- ▷ Centrallåset fungerar inte när batteri-brytaren på el-blocket är frånkopplad.
- ▷ Om ingen dörr öppnas inom 40 sekunder efter en tryckning på upplåsningsknappen låser centrallåset dörrarna igen automatiskt.

Bild 42 Fjärrstyrning centrallås (2 knappar)

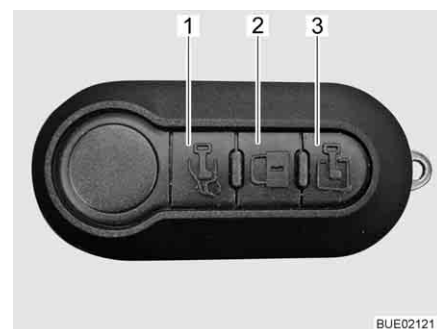

Bild 43 Fjärrstyrning centrallås (3 knappar)

Lås upp dörrarna:

- Tryck en gång kort på knapp (Bild 42,1). Dörlåsen är upplåsta.

Lås dörrarna:

- Tryck en gång kort på knapp (Bild 42,2). Dörlåsen är låsta.

Utförande med 3 knappar

Beroende på utrustning är fordonet utrustat med en fjärrstyrning med 3 knappar.

Lås upp förardörren:

- Tryck en gång kort på knapp (Bild 43,1). Förardörren är upplåst.

Lås upp ingångsdörr:

- Tryck en gång kort på knapp (Bild 43,3). Ingångsdörren är upplåst.

Lås alla dörrarna:

- Tryck en gång kort på knapp (Bild 43,2). Alla dörrarna är låsta.

Om en eller flera dörrar inte stängs ordentligt när de låses, blinkar körriktningsvisaren (svängsignaler) snabbt.

- ▷ Ytterligare information hittar du i basfordonets instruktionsbok.

6.2 Ingångsdörr

- ▶ Kör endast med stängda dörrar.

- ▷ Låsning av dörrarna kan förhindra att de öppnas av sig själva, t. ex. vid en olycka.
- ▷ Låsta dörrar förhindrar dessutom att någon kan komma in i fordonet utifrån t. ex. om du måste stanna vid en ljussignal. I en nödsituation kan det emellertid vara ett problem om dörrarna är låsta.
- ▷ Lås alltid dörrarna när du lämnar fordonet.

6.2.1 Ingångsdörr, utsida (delvis extrautrustning)

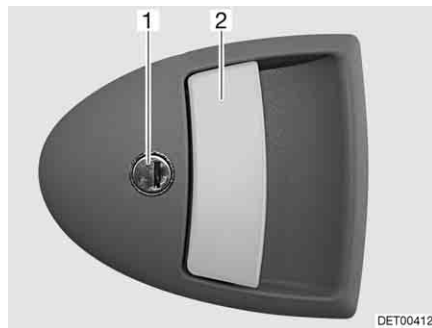

Bild 44 Dörrlås ingångsdörr, utsida

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 44,1) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts upp.
  - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
  - Drag i dörrhandtaget (Bild 44,2). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 44,1) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts.
  - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

6.2.2 Ingångsdörr, utsida

Bild 45 Dörrlås ingångsdörr, utsida

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 45,1) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts upp.
  - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.
  - Dra upp dörrhandtaget (Bild 45,2). Dörren är öppen.
- Låsa:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 45,1) och vrid den ända tills dörrlåset har låsts.
  - Vrid tillbaka nyckeln till mitten igen och drag ur den.

6.2.3 Ingångsdörr, insida

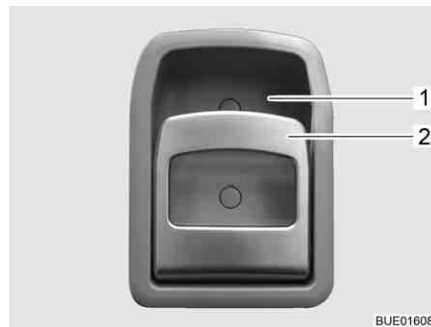

Bild 46 Dörrlås ingångsdörr, insida

- Öppna:**
- Drag i handtaget (Bild 46,2). Dörrlåset låses upp respektive öppnas.
- Låsa:**
- Tryck handtagets (Bild 46,2) övre del i riktning mot greppkåpan (Bild 46,1). Dörrlåset låses.

6.2.4 Fönster ingångsdörr (delvis extrautrustning)

Ingångsdörren har ett fönster med plisségardin.

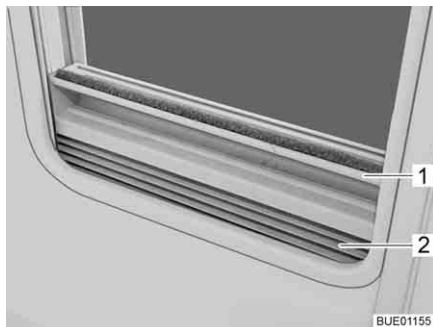

Bild 47 Plisségardin

- Stänga:**
- Ta tag i mitten på plisségardinens (Bild 47,2) list (Bild 47,1) och drag den nerifrån och upp och släpp loss den vid önskad höjd. Plisségardinens stannar på denna höjd.
- Öppna:**
- Ta tag på mitten av plisségardinens list och skjut nedåt.

6.2.5 Veckat insektsskydd på ingångsdörren (delvis extrautrustning)

- ▷ Öppna insektsskyddet helt innan ingångsdörren stängs.

Bild 48 Insektsskydd

- Stänga:**
- Ta tag i listen (Bild 48,1) och drag ut insektsskyddet helt.
- Öppna:**
- Ta tag i listen (Bild 48,1) och ställ tillbaka insektsskyddet till utgångsläget.

6.3 Utvändiga luckor

- ▷ Stäng och lås alla utvändiga luckor innan du startar.
- ▷ Öppna resp. stäng alla lås på luckan för att öppna och stänga den utvändiga luckan.

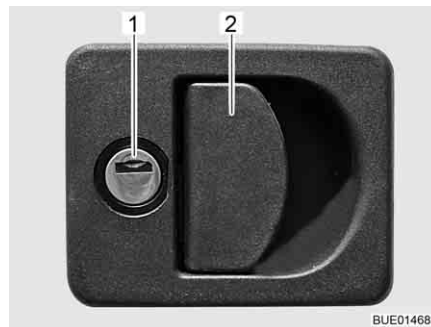
- ▷ Då fordonet lämnas ska samtliga luckor på utsidan stängas.

Luckorna som finns på fordonets utsida har enhetliga låscylindrar. Därför kan man öppna eller låsa dem med en och samma nyckel.

6.3.1 Lucklås med greppkåpa

- ▷ Drag i luckans alla låshandtag samtidigt för att öppna den utvändiga luckan.

- 1 Låscylinder
- 2 Låshandtag

Bild 49 Lucklås med greppkåpa

- Öppna:**
- Stick in nyckeln i låscylindern (Bild 49,1) och vrid ett kvarts varv. Lucklåset är upplåst.
  - Dra ut nyckeln.
  - Drag i låshandtaget (Bild 49,2). Den utvändiga luckan är öppen.
- Stänga:**
- Stäng utvändiga luckan helt.
  - Stick in nyckeln i låscylindern och vrid ett kvarts varv. Lucklåset är låst.
  - Dra ut nyckeln.

6.3.2 Nödupplåsning garagelucka

Garageluckan kan alltid öppnas inifrån via nödupplåsningen. Nödupplåsningen är möjlig även om garageluckan har låsts med nyckel.

Bild 50 Nödupplåsning garagelucka

Låsa upp garageluckan:

- Dra i båda handtagen på nödupplåsningen (Bild 50,2).
- Tryck garageluckan (Bild 50,1) utåt.

6.3.3 Lucklås med tryckknapp

Beroende på luckans storlek är serviceluckan utrustad med ett eller två låsbara trycklås.

Bild 51 Trycklås servicelucka

Bild 52 Trycklås servicelucka (tillval)

Öppna:

- Stick in nyckeln i det låsbara trycklåsets (Bild 51,1 eller Bild 52,1) låscylinder och vrid ett kvarts varv. Trycklåset är låst.
- Dra ut nyckeln.
- Lås ev. även upp det andra låsbara trycklåset.
- Tryck samtidigt på båda trycklåsets tryckknappar (Bild 52,2) med tummarna och öppna serviceluckan.

Stänga:

- Stäng och tryck igen serviceluckan. Trycklåset har nu hakat fast, det är dock inte låst.
- Stick in nyckeln i det låsbara trycklåsets (Bild 51,1 eller Bild 52,1) låscylinder och vrid ett kvarts varv. Trycklåset är låst.
- Dra ut nyckeln.
- Lås ev. även det andra låsbara trycklåset.

6.3.4 Lucklås serviceenhet

Bild 53 Lucklås, låst

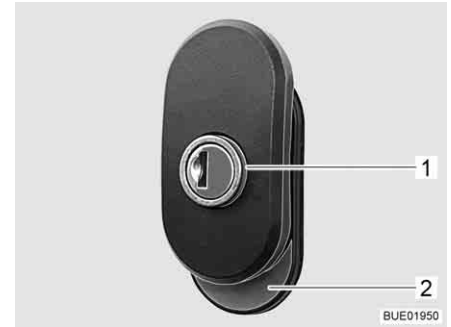

Bild 54 Lucklås, öppet

Öppna:

- Stick in nyckeln i låscylindern och vrid den ända tills den röda ringen (Bild 54,1) syns. Lucklåset är upplåst.
- Dra ut nyckeln.
- Vrid med handtaget ett halvt varv moturs, tills den röda ytan (Bild 54,2) syns. Låset är öppet.

Stänga:

- Stäng luckan.
- Vrid med handtaget ett halvt varv medurs, tills den röda ytan (Bild 54,2) inte längre syns.
- Stick in nyckeln i låscylindern och vrid den ända tills den röda ringen (Bild 54,1) inte längre syns.
- Dra ut nyckeln.

6.4 Skåpluckor

- ▷ Stäng och lås alla skåpluckor och innerdörrar innan du startar.
- ▷ Skåpluckorna som visas i det här avsnittet är exempel. Beroende på modell kan lås och handtag på skåpluckorna avvika från det här visade utseendet.

6.4.1 Skåpluckor med tryckknapp

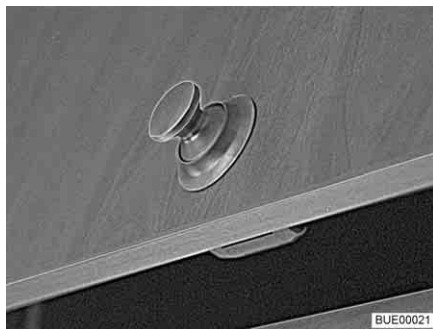

Bild 55 Skåplucka med rund tryckknapp

Bild 56 Skåplucka med rektangulär tryckknapp

- Öppna:**
- Tryck på låsets inre del. Tryckknappen (Bild 55 och Bild 56) skjuts ut.
  - Ta tag i tryckknappen och öppna skåpluckan.
- Stänga:**
- Stäng skåpluckan.
  - Tryck in tryckknappen så att den hakar i. När knappen har hakat i är skåpluckan ordentligt stängd.

6.4.2 Skåpluckor med handtag och tryckknapp

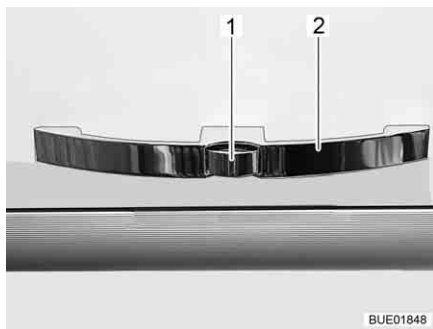

Bild 57 Skåplucka med handtag (exempel)

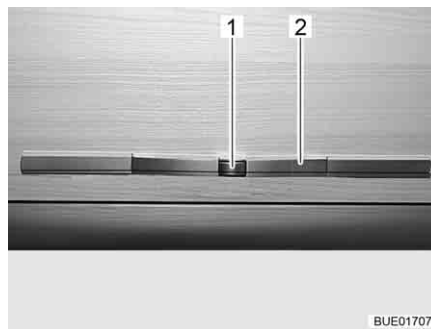

Bild 58 Skåplucka med handtag (alternativ)

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 57, 1 eller Bild 58, 1) på handtaget (Bild 57, 2 eller Bild 58, 2) och håll den nedtryckt.
  - Öppna skåpluckan genom att dra i handtaget.
- Stänga:**
- Tryck ned skåpluckan tills det känns att den är stängd och det hörs att låset hakar fast.

6.4.3 Skåpluckor med handtag och låslist

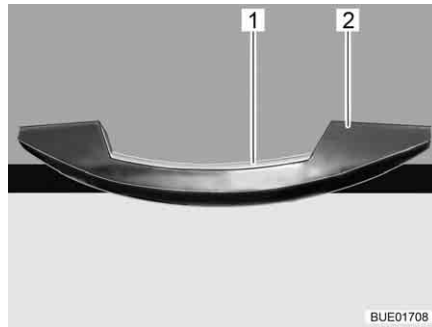

Bild 59 Handtag med låslist (exempel)

- Öppna:**
- Tryck in låslisten (Bild 59,1) och håll den intryckt.
  - Öppna skåpluckan genom att dra i handtaget (Bild 59,2).
- Stänga:**
- Tryck ned skåpluckan tills det känns att den är stängd och det hörs att den går i lås.

6.4.4 Skåpluckor med låshandtag

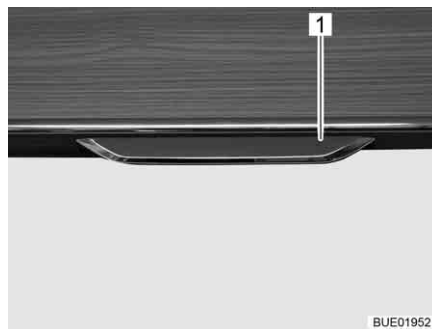

Bild 60 Skåplucka med låshandtag

- Öppna:**
- Dra låshandtaget (Bild 60,1) utåt.
  - Öppna skåpluckan genom att dra i låshandtaget.
- Stänga:**
- Tryck ned skåpluckan tills det känns att den är stängd och det hörs att den går i lås.

6.5 Lock för golvfacket

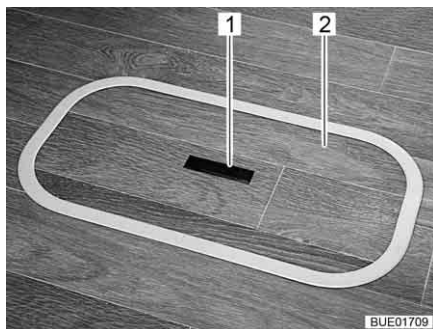

Bild 61 Lock för golvfacket (handtag sänkt)

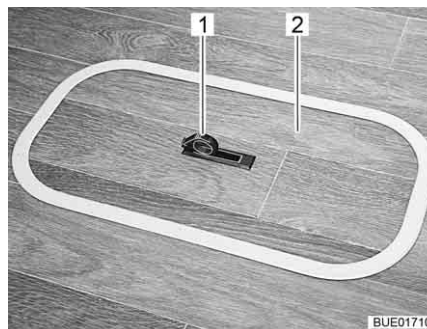

Bild 62 Lock för golvfacket (handtag utsvängd)

- Öppna:**
- Tryck nedåt på ena sidan av gripplattan (Bild 61,1). Handtaget (Bild 62,1) svängs upp.
  - Ta av locket (Bild 61,2 eller Bild 62,2) uppåt.
- Stänga:**
- Sätt i locket i golvet's ram.
  - Sväng ner med handtaget.

6.6 Stolar, vrida

- ▶ Före resan ska alla svängbara stolar vridas och låsas i färdriktning. Under resan måste de svängbara sotlarna vara låsta i färdriktningen.

- ▷ Skjut förarstolen till mittläget före svängningen. Om förarstolen befinner sig helt tillbaka eller helt fram, föreligger kollisionsrisk mellan förarstolen och parkeringsbromsspaken eller sittgruppen.

- ▷ Förarstolen och passagerarstolen är delar av basfordonet. Inställning av stolarna beskrivs i instruktionsboken till basfordonet.

- Vrida:**
- Fäll upp båda armstöden på förarstolen/passagerarstolen.
  - Skjut förarstolen/passagerarstolen i mittläge.

Låsning av stolen är emellertid endast möjlig i färdriktningen.

6.7 Ljusbrytare

6.7.1 Ingång

- ▷ Ljusbrytarna som visas i det här avsnittet är exempel. Beroende på modell kan typ och beläggning för ljusbrytarna avvika från det här visade utseendet.

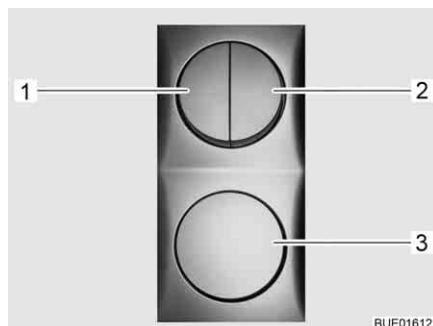

Bild 63 Ljusbrytare

Bild 64 Förtälightsbelysning

I ingångsområdet finns ljusbrytarna (Bild 63,1-3) för följande lampor:

- Belysning ingång
- Belysning förtält
- Belysning bodel
- Markisbelysning (extrautrustning)

6.7.2 Invändigt

- ▷ Lamporna som visas i det här avsnittet är exempel. Här illustreras inte alla lampor som används i fordonet. Med hjälp av exemplen tydliggörs det möjliga monteringsstället för ljusbrytarna. Typ av ljusbrytare och utseendet på ljusbrytarna kan avvika från formen som illustreras här.

Bild 65 Spotlight, ljusbrytare direkt på lampa (exempel)

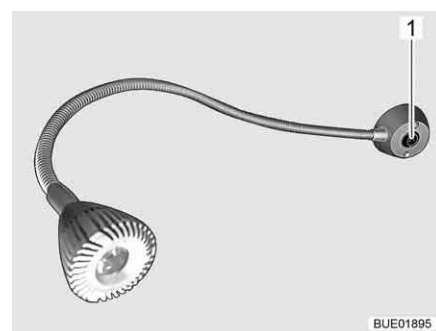

Bild 66 Spotlight, ljusbrytare direkt på lampa (exempel)

Bild 67 Taklampa, skild från brytaren (exempel)

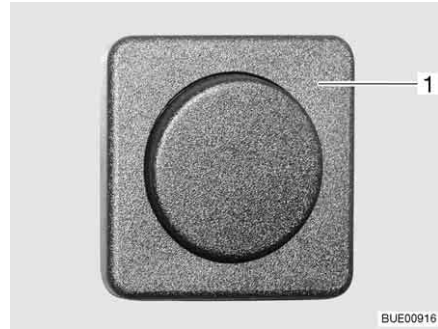

Bild 68 Brytare, frånskild från lampan (exempel)

De invändiga ljusbrytarna sitter direkt i anslutning till resp. lampa (Bild 65,1 resp. Bild 66,1), eller i närheten av lampan (Bild 68,1).

Bild 69 Infälld lampa, ljusbrytare i lampan

För till- och frånkoppling, tryck på den inre delen av den infällda lampan (Bild 69,1).

6.7.3 Klädsåpslampa (delvis extrautrustning)

- ▷ Klädsåpslampan kan dras ut från skruvhållaren (Bild 70,1) och användas som ficklampa.
- ▷ När klädsåpsdörren stängs, släcks klädsåpslampan automatiskt.
- ▷ En ljussensor säkerställer att klädsåpslampan endast lyser när det är mörkt. Detta förhindrar att klädsåpslampan kopplas in oavsiktligt vid dagsljus och att batterierna förbrukas i förtid.

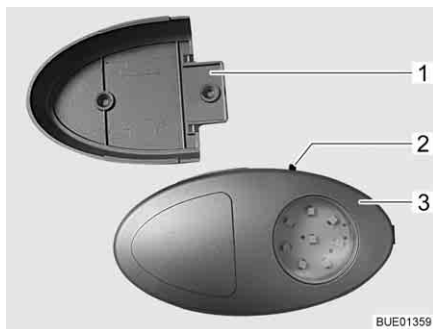

Bild 70 Klädsåpslampa

På-/av-brytaren (Bild 70,2) sitter direkt på klädsåpslampan (Bild 70,3).

6.7.4 Stavlampa i bakre lastutrymme

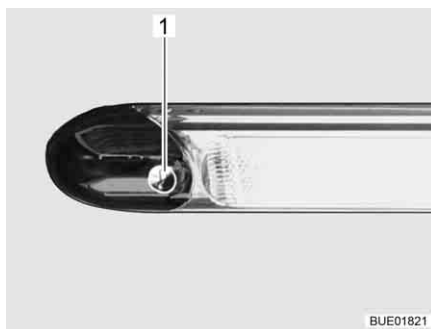

Bild 71 Stavlampa i bakre lastutrymme

För handen över sensorn (Bild 71,1) på lampan för att slå på eller stänga av den.

6.8 Spotlight

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta.
- ▶ Låt glödlampor och ljusarmaturer svalna innan de vidrörs.
- ▶ När lampan är påslagen, eller fortfarande varm, måste avståndet till brännbara föremål som t. ex. förhängen eller gardiner vara minst 30 cm. Brandfara!

Spotlight-lampan kan vridas, förskjutas och tas bort.

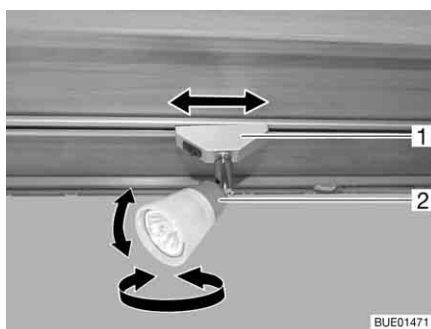

Bild 72 Spotlight

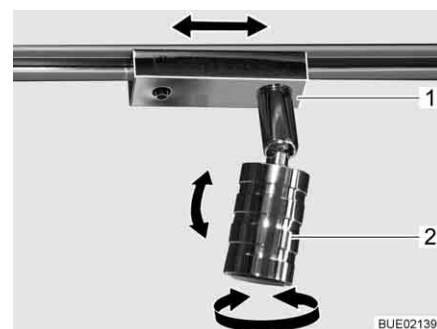

Bild 73 Spotlight (alternativ)

Vrida: ■ Ta tag i huset (Bild 72,2 eller Bild 73,2) och vrid.

Huset kan vridas i olika riktningar:

- åt vänster eller höger
- uppåt eller neråt

Förskjuta: ■ Ta tag i sockeln (Bild 72,1 resp. Bild 73,1) och vrid cirka 45°. ■ Spotlighten förskjuts längs skensystemet till önskat läge. ■ Vrid tillbaka sockeln igen.

Ta av: ■ Ta tag i sockeln (Bild 72,1 resp. Bild 73,1) och vrid runt 90°. ■ Ta av spotlighten från skenan.

Spotlight-lamporna kan sättas fast på valfri plats i skenorna.

6.9 Fäste för platt bildskärm

- ▶ Innan resan påbörjas ska den platta bildskärmen och bildskärmshållaren ställas i grundläget och säkras. Om bildskärmshållaren är inbyggd i ett TV-skåp: Stäng TV-skåpet.

6.9.1 Fäste på pelare

Fästet för den platta bildskärmen är fastsatt på en pelare.

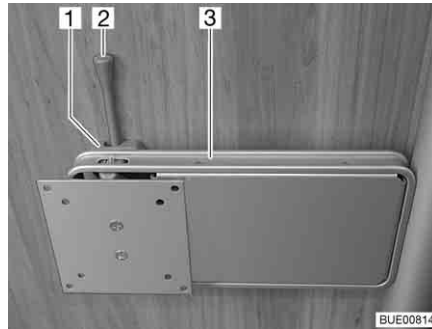

Bild 74 Fäste på pelare

- Positionera:*
- Tryck låsspaken (Bild 74,2) åt sidan och sväng fästet (Bild 74,3) med den platta bildskärmen till önskat läge.
  - Tryck den platta bildskärmen lätt uppåt och sväng den till önskat läge. Tre olika lutningsvinklar kan ställas in.
- Förvara:*
- Vrid tillbaka den platta bildskärmen tills fästet (Bild 74,3) hakar fast i låset (Bild 74,1).

6.9.2 Fäste med ledad arm

Den platta bildskärmen är fäst på en ledad arm.

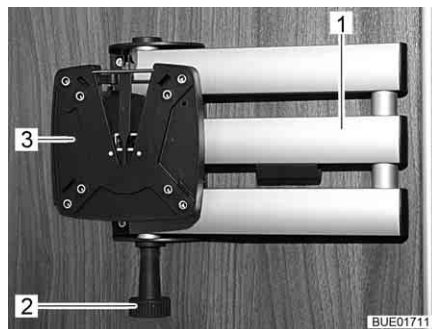

Bild 75 Fäste med ledad arm

- Positionera:*
- Dra i låsknappen (Bild 75,2). Den ledade armen (Bild 75,1) är upplåst.
  - Sväng den platta bildskärmen till önskat läge.
  - Ta tag i den platta bildskärmen på den övre och nedre kanten med båda händerna och ställ in önskad lutning.
- Förvara:*
- Vrid tillbaka den platta bildskärmen till utgångsläget, tills fästet (Bild 75,3) hakar hörbart fast i låset.

6.9.3 Vägghållare

Den platta bildskärmen är fäst på en vägghållare.

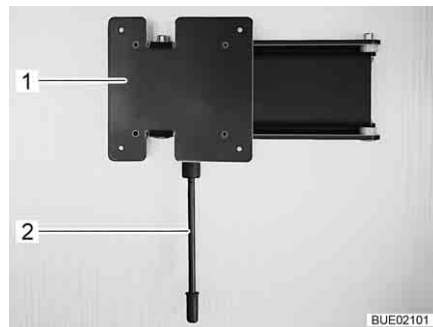

Bild 76 Vägghållare

- Positionera:*
- Dra låsspaken (Bild 76,1) nedåt och sväng fästet (Bild 76,2) med den platta bildskärmen till önskat läge.
- Förvara:*
- Dra låsspaken nedåt och vrid tillbaka den platta bildskärmen tills hållaren hakar i.

6.9.4 Hållare med låsspak

Fästet för den platta bildskärmen är fastsatt på väggen.

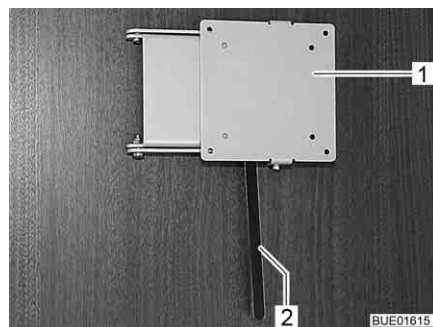

Bild 77 Hållare med låsspak

- Positionera:*
- Tryck låsspaken (Bild 77,2) åt sidan och sväng fästet (Bild 77,1) med den platta bildskärmen till önskat läge.
  - Tryck den platta bildskärmen lätt uppåt och sväng den till önskat läge. Tre olika lutningsvinklar kan ställas in.
- Förvara:*
- Vrid tillbaka den platta bildskärmen tills fästet (Bild 77,1) hakar fast i låset.

6.9.5 Hållare, svängbar

Den platta bildskärmen är fäst på en svängledgång.

Bild 78 Hållare (svängbar)

Positionera: ■ Sväng den platta bildskärmen till önskat läge.

Ta bort platt bildskärm: ■ Tryck och håll ner spärren (Bild 78,1) åt höger.
■ Ta bort den platta bildskärmen uppåt.

6.10 Vädra

- ▶ Syret i fordonet förbrukas genom att man andas eller av gasdrivna installerade apparater. Därför måste den förbrukade luften alltid ersättas. För detta finns det ventilationsanordningar i fordonet (t. ex. takluckor med ventilation, takventiler eller golvventilation). Täck aldrig för ventilationerna på in- eller utsidan, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv. Risk för att kvävas föreligger på grund av den ökade CO₂-halten.

- ▷ I vissa väderleksförhållanden kan kondens bildas på metallföremål trots att man vädrar tillräckligt mycket (t. ex. skruvarna på chassigolvet).
- ▷ Öppningar (t. ex. takventiler, kanterna på takluckor, eluttag, påfyllningsöppningar, luckor osv.) kan vara köldbryggor.

Kondensvatten

Se till att du alltid har en optimal luftcirkulation eller ventilation genom att vädra så ofta som möjligt. Endast om man vädrar tillräckligt mycket kan man förhindra att det bildas kondensvatten och som en konsekvens därav mögel om det är kyligt eller kallt ute. När värmeeffekten, luftspridningen och ventilationen anpassas till varandra fås ett behagligt rumsklimat under den kalla årstiden. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspridningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift.

Om fordonet står stilla en längre tid bör man vädra regelbundet, bl a för att undvika för kraftig uppvärmning på sommaren. Vädra därvid inte bara rummet utan även de utifrån tillgängliga förvaringsutrymmena. När fordonet ställs upp i ett stängt utrymme (t. ex. garage) ska även uppställningsplatsen vädras. Kondensvatten kan leda till att det bildas mögel.

6.11 Fönster

- ▷ Fönstrena är försedda med mörklägningsrullgardin eller plisségardin och insektsnät eller veckat insektsskydd. Mörklägningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörklägningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget. Plisségardinen och det veckade insektsskyddet består av tunt material. Dra försiktigt tillbaka plisségardinen eller insektsskyddet i handtaget till utgångsläget, håll i handtaget så att plisségardinen eller insektsskyddet inte skadas.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörklägningsrullgardinen eller plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörklägningsrullgardinen/plisségardinen och fönstret. Fönstret kan skadas.
Om mörklägningsgardinen är inbyggd i den nedre rullgardinskassetten skall den därför vid starkt solljus bara stängas till 2/3. Då släpps värmen mellan fönstret och mörklägningsgardinen ut.
Om mörklägningsgardinen är inbyggd i den övre rullgardinskassetten ska den stängas helt och öppnas regelbundet.
Ställ dessutom fönstret i läge för "kontinuerlig vädring".
- ▷ Stäng fönstren innan körningen påbörjas.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga fönstrena så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Öppna resp. stäng alla låsarmar på fönstret för att öppna/stänga fönstren.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla fönster vara stängda.
- ▷ Vid extrema väderleksförhållanden eller stora temperaturskillnader kan det bildas lite kondensvatten på insidan av de dubbla akrylglasrutorna. Rutan är så konstruerad, att kondensvattnet kan avdunsta igen om temperaturen ute stiger. Man behöver alltså inte vara rädd att akrylglasrutan tar skada av kondensvattnet.

6.11.1 Överkantshängt fönster

- ▷ Om fönstren är monterade med automatik-spärrar, måste fönstret öppnas helt för att spärren ska frigöras. Om spärren inte frigörs och fönstret trots det stängs finns det risk för att fönstret går sönder p.g.a. stora trycket.
- ▷ När de överkantshängda fönstren öppnas skall det göras utan att vridspänningar uppstår. Fönster skall öppnas och stängas med jämn kraft.
- ▷ Om låsarmen är utrustad med en låsknapp, så måste låsknappen tryckas in varje gång som låsarmen ska manövreras.

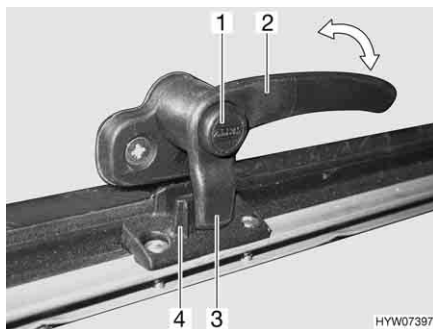

Bild 79 Låsarm med låsknapp i läget "stängd"

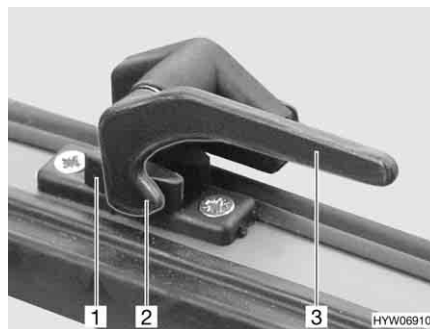

Bild 80 Låsarm i läget "stängd"

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 79,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
  - Sväng låsarmen (Bild 79,2 eller Bild 80,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.

Bild 81 Överkantshängt fönster med vridspärr

Bild 82 Överkantshängt fönster med automatik-spärr

- Överkantshängt fönster med vridspärr: Öppna det överkantshängda fönstret till önskat läge och lås det med den lettrade hylsan (Bild 81,1).
- Överkantshängt fönster med automatik-spärr: Öppna det överkantshängda fönstret till önskat läge. Automatik-spärren (Bild 82,1) hakar fast automatiskt.

Det överkantshängda fönstret låses i önskat läge.

- Stänga:**
- Överkantshängt fönster med vridspärr: Vrid den lettrade hylsan (Bild 81,1) tills låsningen släpper.
  - Överkantshängt fönster med automatik-spärr: Öppna det överkantshängda fönstret så mycket att spärren frigörs.
  - Stäng det överkantshängda fönstret.
  - Tryck på låsknappen (Bild 79,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
  - Sväng låsarmen (Bild 79,2 eller Bild 80,3) ett kvarts varv mot fönsterkarmen. Låsspaken (Bild 79,3 eller Bild 80,2) på låsarmen sitter helt på fönsterlåsets insida (Bild 79,4 eller Bild 80,1).

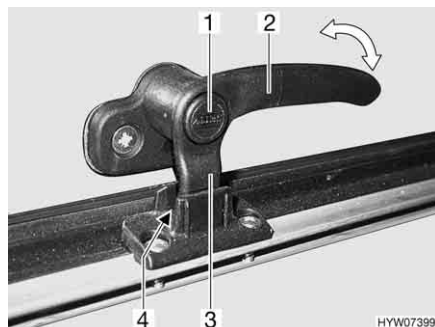

Bild 83 Låsarm med låsknapp i läget "kontinuerlig vädring"

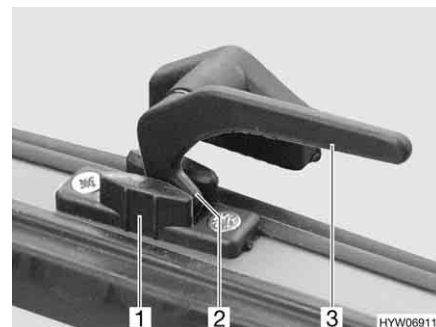

Bild 84 Låsarm i läget "kontinuerlig vädring"

Kontinuerlig vädring

Med hjälp av låsarmen kan man låsa det överkantshängda fönstret i två olika lägen:

- I läget "kontinuerlig vädring" (Bild 83 och Bild 84)
- I läget "helt stängt" (Bild 79 och Bild 80)

För att ställa det överkantshängda fönstret i läge för "kontinuerlig vädring":

- Tryck på låsknappen (Bild 83,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
- Sväng låsarmen (Bild 83,2 eller Bild 84,3) ett kvarts varv mot fönstrets mitt.
- Tryck upp det överkantshängda fönstret något.
- Vrid tillbaka låsarmen. Därvid måste låsarmens låsspak (Bild 83,3 eller Bild 84,2) föras in i spåret på fönsterlåsen (Bild 83,4 eller Bild 84,1).
- Släpp låsknappen (Bild 83,1) om sådan finns.
- Kontrollera att låsknappen inte är intryckt, den ska säkra låsarmen.

Det överkantshängda fönstret får inte stå i läget "kontinuerlig vädring" under körning.

Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om det överkantshängda fönstret står i läget "kontinuerlig vädring". Därför bör man stänga fönstret helt när det regnar.

6.11.2 Skjutfönster med trycklås

Bild 85 Skjutfönster, låst

Bild 86 Skjutfönster, upplåst

- Öppna:**
- Tryck ned låset (Bild 85,1).
  - Öppna det fönstret till önskat läge.
- Stänga:**
- Stäng fönstret ända till anslaget.
  - Tryck upp låset (Bild 86,1).

6.11.3 Mörklägningsrullgardin och insektsnät

- ▷ Öppna rullgardinerna före färden. När rullgardinerna är fördragna kan fjäderaxeln skadas genom vibrationerna.

- ▷ Beroende på fönsterstorleken har rullgardinerna ett eller två handtag.

Fönstren är försedda med mörklägningsrullgardin och insektsnät. Mörklägningsrullgardinen och insektsnätet kan användas separat.

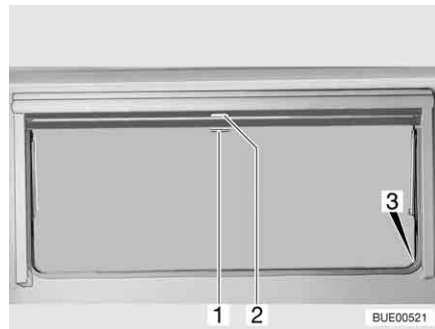

Bild 87 Överkantshängt fönster

Mörklägningsrullgardin Mörklägningsrullgardinen finns i den övre rullgardinskassetten.

- Stänga:**
- Drag ned mörklägningsrullgardinen med handtaget (Bild 87,2). När mörklägningsrullgardinen dras ned helt fäster man det man i spärrarna (Bild 87,3) på båda sidorna på fönsterkarmen.
- Öppna:**
- När mörklägningsrullgardinen är helt neddragen: Tryck ned handtaget (Bild 87,2) och drag det något inåt. Nu kan man ta loss mörklägningsrullgardinen ur spärrarna på båda sidorna av fönsterkarmen.
  - När mörklägningsrullgardinen inte är helt neddragen: Drag handtaget (Bild 87,2) lätt nedåt tills spärren släpper.
  - Mörklägningsrullgardinen förs långsamt tillbaka med handtaget.

Insektsnät Insektsnätet finns i den övre rullgardinskassetten.

- Stänga:**
- Drag ner insektsnätet med handtaget (Bild 87,1) och fäst det i spärrarna (Bild 87,3) på båda sidorna av fönsterkarmen.
- Öppna:**
- Tryck ned handtaget (Bild 87,1) och drag det något inåt. Lossa insektsnätet ur spärrarna på båda sidorna av fönsterkarmen.
  - Insektsnätet förs långsamt tillbaka med handtaget.

6.11.4 Plisségardin och insektsnät

Fönstren är försedda med plisségardiner och insektsnät. Insektsnätet kan endast förskjutas tillsammans med plisségardinen.

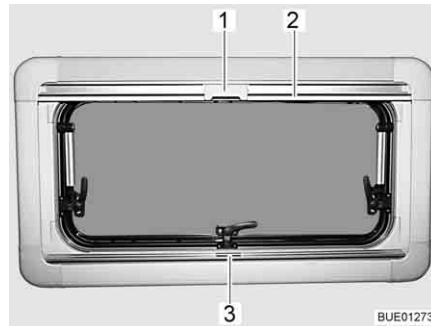

Bild 88 Överkantshängt fönster

Plisségardin Plisségardinen finns i den nedre rullgardinskassetten.

Stänga: ■ Ta tag i mitten på plisségardinens list (Bild 88,3) och drag den nerifrån och uppåt och släpp den vid önskad höjd. Plisségardinen stannar på denna höjd.

Öppna: ■ Ta tag på mitten av plisségardinens list och skjut nedåt.

Insektsnät Insektsnätet finns i den övre rullgardinskassetten.

Stänga: ■ Drag, med listen, (Bild 88,2) ner insektsnätet tills listen stöter mot plisségardinen (Bild 88,3).

■ Lås fast insektsnätets spärr (Bild 88,1) på plisségardinens list.

Öppna: ■ Tryck spärren (Bild 88,1) upptill på insektsnätet bakåt.

■ För långsamt tillbaka insektsnätet med listen (Bild 88,2).

6.11.5 Plisségardiner på vindrutan och på förar-/passagerarfönstren

Beroende på modell mörklägger man förarhytten med förhängen eller plisségardiner Remis (extrautrustning).

Plisséförhänge

Plisséförhängena levereras med fordonet.

Bild 89 Plisséförhänge vid passagerarfönster

Bild 90 Fäste plisséförhänge

Plisséförhängena (Bild 89,2) sätts fast med tryckknappar (Bild 89,1 och Bild 90,1).

Plisségardin Remis (extrautrustning)

Plisségardinerna sätts fast med magnetiska fästremсор och sitter fast i fordonet med ramen.

Följ anvisningarna nedan för att stänga och öppna fast monterade plisségardiner.

Vindruta

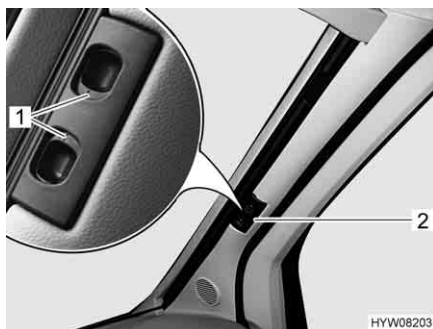

Bild 91 Plisségardin för vindrutan

Mörkläggnig:

- Tryck in låshandtagen (Bild 91,1) och håll dem intryckta.
- Håll plisségardinerna för vindrutan i handtaget (Bild 91,2) och dra den mot fönstrets mitt.
- Stäng den andra plisségardinerna för vindrutan på samma sätt. Ett magnetlås håller samman plisségardinens två delar i mitten.

Öppna plisségardin:

- Tryck in låshandtagen (Bild 91,1) och håll dem intryckta.
- Skjut de två hälfterna av plisségardinerna för vindrutan utåt så långt det går, ta tag i handtaget (Bild 91,2). Dra upp handtaget till samma höjd som lås-spåret.
- Släpp låshandtagen (Bild 91,1) och låt dem haka fast.

Förarfönster och passagerarfönster

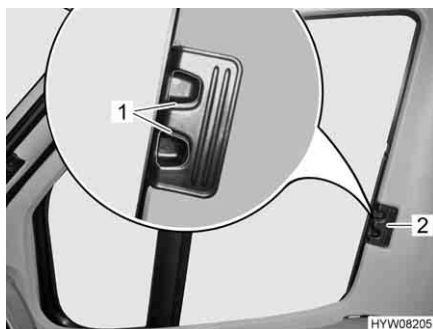

Bild 92 Plisségardin för förar-/passagerarfönster

Mörklägning:

- Tryck in låshandtagen (Bild 92,1) och håll dem intryckta.
- Ta tag i handtaget (Bild 92,2) och dra plisségardinerna för förar-/och passagerarfönstret till den andra fönstersidan och fäst med magnetremsorna.

Öppna plisségardin:

- Tryck in låshandtagen (Bild 92,1) och håll dem intryckta.
- Ta tag i handtaget (Bild 92,2) till plisségardinerna för förarfönstret och passagerarfönstret och skjut in dem så långt det går.
- Släpp låshandtagen (Bild 92,1) och låt dem haka fast.

6.12 Takluckor

Beroende på modell har fordonet takluckor med eller utan inbyggd ventilation. När en taklucka utan inbyggd ventilation är monterad sker ventilationen över takventiler.

- ▶ Ventilationsöppningarna till ventilationssystemet måste alltid vara öppna. Täck aldrig för ventilationerna, t. ex. med en vintermatta. Håll ventilationerna fria från snö och löv.

- ▷ Takluckorna är försedda med mörkläggningsrullgardin eller plisségardin och insektsnät eller veckat insektsskydd. Mörkläggningsrullgardinen och insektsnätet går p.g.a. dragkraften automatiskt tillbaka till sitt utgångsläge igen när man lossar låsanordningen. För att denna fjäderanordning inte ska ta skada bör man alltid låta mörkläggningsrullgardinen/insektsnätet långsamt gå tillbaka till utgångsläget. Plisségardinerna och det veckade insektsskyddet består av tunt material. Dra försiktigt tillbaka plisségardinerna eller insektsskyddet i handtaget till utgångsläget, håll i handtaget så att plisségardinerna eller insektsskyddet inte skadas.
- ▷ Ha inte rullgardinerna stängda över en längre tid; materialet slits ut.
- ▷ När mörkläggningsrullgardinen resp. plisségardinerna är helt stängda kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan mörkläggningsrullgardinerna/plisségardinerna och takluckan. Takluckan kan skadas. Stäng därför mörkläggningsrullgardinerna/plisségardinerna endast till 2/3 vid starkt solljus. Öppna takluckan något eller ställ den i ventilationsläge.
- ▷ Beroende på vädret ska man alltid stänga takluckorna så mycket att fukt inte kan tränga in.
- ▷ Gå inte på takluckorna.

- ▷ Stäng takluckorna innan körningen påbörjas.
- ▷ Kontrollera låset till takluckorna innan resan påbörjas.

- ▷ Då fordonet lämnas ska alla takluckor vara stängda.

6.12.1 Taklucka med snäplås

Bild 93 Taklucka med snäplås

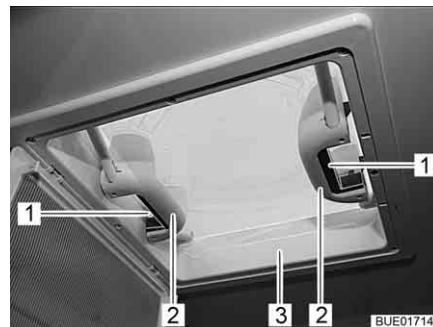

Bild 94 Handtag med snäplås

Takluckan kan öppnas både på bara ena sidan och på båda sidorna.

Öppna:

- Sväng ned insektsskyddet (Bild 93,2) med handtaget (Bild 93,1).
- Tryck snäplåset (Bild 94,1) mot takluckans insida (Bild 94,3). Tryck samtidigt takluckan uppåt med handtaget (Bild 94,2).
- Fäll upp insektsskyddet så att det hakar i.

Stänga:

- Sväng ned insektsskyddet (Bild 93,2) med handtaget (Bild 93,1).
- Dra kraftigt ned takluckan (Bild 94,3) med de båda handtag (Bild 94,2) tills snäplåsen (Bild 94,1) hakar i.
- Fäll upp insektsskyddet så att det hakar i.

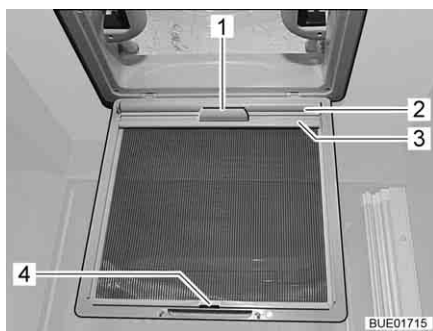

Bild 95 Mörkläggningsrullgardin (taklucka)

Mörkläggningsrullgardin

Beroende av utrustning finns en mörkläggningsrullgardin monterad.

Stänga:

- Sväng ned insektsskyddet (Bild 93,2) med handtaget (Bild 93,1).
- Drag ut mörkläggningsrullgardinen (Bild 95,2) med handtaget (Bild 95,1) och haka i fästlisten (Bild 95,3) i kroken (Bild 95,4) på insektsskyddet.
- Fäll upp insektsskyddet så att det hakar i.

- Öppna:**
- Sväng ned insektsskyddet (Bild 93,2) med handtaget (Bild 93,1).
  - Lossa fästlisten (Bild 95,3) från kroken (Bild 95,4) och dra långsamt tillbaka mörkläggningsrullgardinen (Bild 95,2) med handtaget (Bild 95,1).
  - Fäll upp insektsskyddet så att det hakar i.

6.12.2 Heki-taklucka (mini och midi) (delvis extrautrustning)

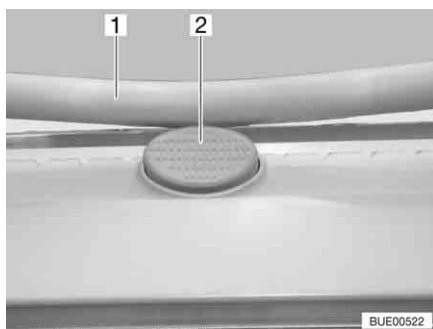

Bild 96 Låsknapp på Heki-takluckan

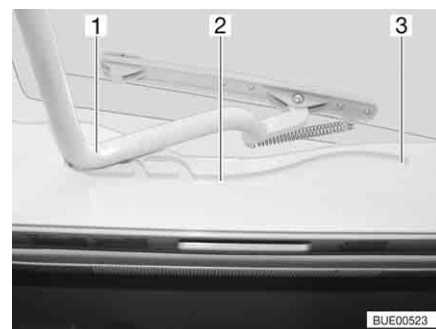

Bild 97 Heki-taklucka, spår

Heki-takluckan öppnas på ena sidan.

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 96,2) och dra ner bygel (Bild 96,1) med båda händerna.
  - Dra in bygel (Bild 97,1) i spåret (Bild 97,2) till den bakersta positionen (Bild 97,3).
- Stänga:**
- Tryck bygel (Bild 97,1) lätt uppåt med båda händerna.
  - Skjut tillbaka bygel i spåret.
  - Tryck bygel uppåt med båda händerna tills bygel ligger ovanför låsknappen (Bild 96,2).

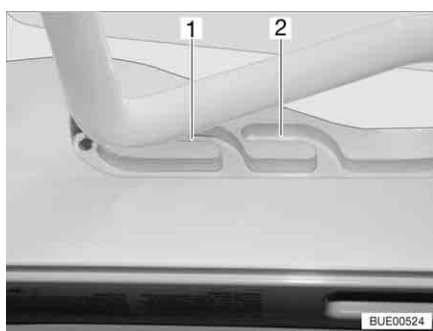

Bild 98 Heki-takluckan i ventilationsläge

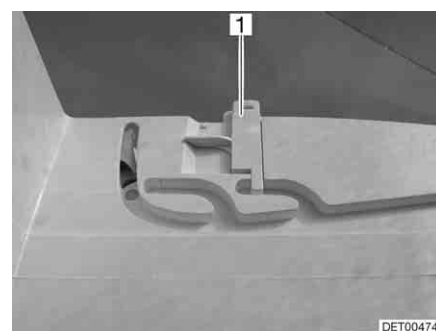

Bild 99 Lås ventilationsläge

Ventilationsläge

Heki-takluckan kan ställas i två ventilationslägen: Läget för dåligt väder (Bild 98,1) och mittläget (Bild 98,2). Beroende på modell kan takluckan låsas i mittläget med de båda spärrarna (Bild 99,1) till höger och vänster om ramen till takluckan.

- Tryck på låsknappen (Bild 96,2) och dra ner bygel (Bild 96,1) med båda händerna.
- Drag bygel till önskad position i spåret (Bild 97,2).
- Tryck bygel lätt uppåt och skjut in den i det valda spåret (Bild 98,1 eller 2) och lås eventuellt.

Plisségardin Stänga och öppna plisségardinen:

Stänga: ■ Drag ut plisségardinen och släpp den i önskad position. Plisségardinen stannar i denna position.

Öppna: ■ För tillbaka plisségardinen långsamt till utgångsläget med handtaget.

Insektsskydd Stänga och öppna insektsskyddet:

Stänga: ■ Drag ut insektsskyddet med handtaget till motstående handtag på plisségardinen.

Öppna: ■ Tryck på handtaget på insektsskyddet baktill. Spärren lossas.
■ Dra långsamt tillbaka insektsskyddet med handtaget.

6.12.3 Taklucka Omni-Vent med fläkt (extrautrustning)

► För att skydda batteriet går fläkten tillbaka till nivå 1 efter en timme på nivå 6.

Takluckan är försedd med insektsnät, mörklägningsrullgardin och en inställningsbar fläkt för ventilation.

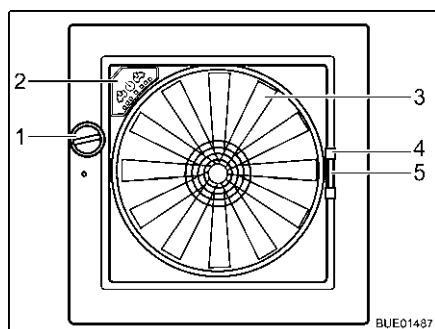

Bild 100 Taklucka Omni-Vent

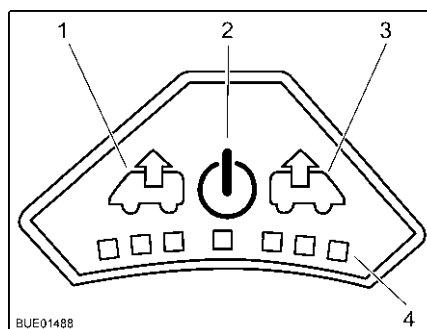

Bild 101 Fläktreglage

Öppna: ■ Vrid på vredet (Bild 100,1) tills önskad öppningsvinkel har nåtts.

Stänga: ■ Vrid på vredet (Bild 100,1) tills takluckan är helt stängd.

Insektsskydd Stänga och öppna insektsskyddet:

Stänga: ■ Dra insektsskyddet i handtaget (Bild 100,4) till motstående ramsida.

Öppna: ■ Tryck samman handtaget vid insektsskyddet. Spärren lossas.
■ För långsamt tillbaka insektsskyddet med handtaget.

Mörkläggningsgardin

Så här stängs och öppnas mörkläggningsgardinen:

- Stänga:**
- Tryck ihop mörkläggningsgardinens handtag (Bild 100,5).
  - Dra ut mörkläggningsgardinen till önskat läge och släpp den. Mörkläggningsgardinen stannar i den här positionen.
- Öppna:**
- Tryck ihop mörkläggningsgardinens handtag.
  - Skjuta långsamt fram mörkläggningsgardinen till utgångsläget.
- Fläkt** När takluckan är öppen kan kupén ventileras och vädras med fläkten (Bild 100,3) i 6 nivåer. Fläkten regleras via reglagen (Bild 100,2).
- Slå på:**
- Tryck på på/av-knappen (Bild 101,2). Fläkten går i komfortläge (vädring med lägsta fläktvarvtal).
- Vädra:**
- För att höja fläktvarvtalet: Tryck på vädringsknappen (Bild 101,1). Fläktvarvtalet i vädringsriktningen ökar en nivå. Lampor (Bild 101,4) visar de olika nivåerna.
  - För att minska fläktvarvtalet: Tryck på ventilationsknappen (Bild 101,3). Fläktvarvtalet minskar en nivå.
- Ventilera:**
- För att höja fläktvarvtalet: Tryck på ventilationsknappen (Bild 101,3). Fläktvarvtalet i ventilationsriktningen ökar en nivå. Lampor (Bild 101,4) visar de olika nivåerna.
  - För att minska fläktvarvtalet: Tryck på vädringsknappen (Bild 101,1). Fläktvarvtalet minskar en nivå.
- Förstärkningsfunktion:**
- Tryck på ventilationsknappen i ca 3 sekunder. Fläkten växlar till den högsta ventilationsnivån och går automatiskt tillbaka till den nivå som ställts in sedan tidigare efter ca 5 minuter.
  - Tryck på vädringsknappen i ca 3 sekunder. Fläkten växlar till den högsta vädringsnivån och går automatiskt tillbaka till den nivå som ställts in sedan tidigare efter ca 5 minuter.
- Slå från:**
- Tryck på på/av-knappen (Bild 101,2). Fläkten stannar och lamporna släcks.

6.12.4 Taklucka Skyroof (delvis extrautrustning)

- ▷ När takluckan öppnas ska det göras utan att vridspänningar uppstår. Takluckan ska öppnas och stängas med en jämn rörelse.
- ▷ Om låsarmen är utrustad med en låsknapp, så måste låsknappen tryckas in varje gång som låsarmen ska manövreras.

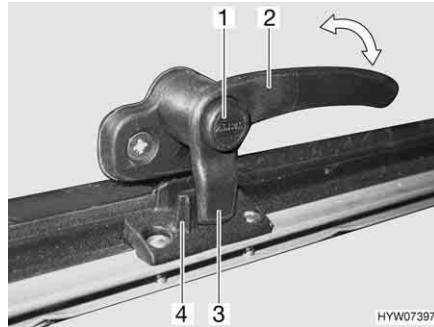

Bild 102 Låsarm med låsknapp i läget "stängd"

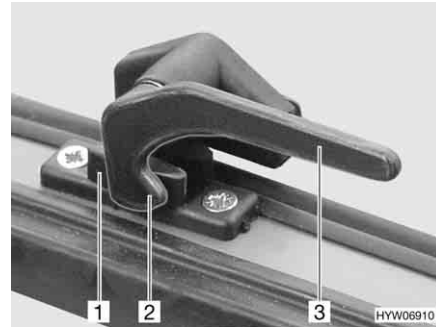

Bild 103 Låsarm i läget "stängd"

- Öppna:**
- Tryck på låsknappen (Bild 102,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
  - Vrid alla låsarmar (Bild 102,2 eller Bild 103,3) ett kvarts varv mot luckans mitt.
  - Släpp låsknappen om sådan finns.

Bild 104 Taklucka med vridspärrar, öppen

- Takluckan öppnas till önskat läge och fixeras med ratten (Bild 104,1).

Takluckan låses i önskat läge.

- Stänga:**
- Vrid den lettrade hylsan (Bild 104,1) tills låsningen släpper.
  - Stäng takluckan.
  - Tryck på låsknappen (Bild 102,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
  - Vrid alla låsarmar (Bild 102,2 eller Bild 103,3) ett kvarts varv mot ramen. Låsspaken (Bild 102,3 eller Bild 103,2) sitter på insidan av lucklåset (Bild 102,4 eller Bild 103,1).
  - Släpp låsknappen om sådan finns.

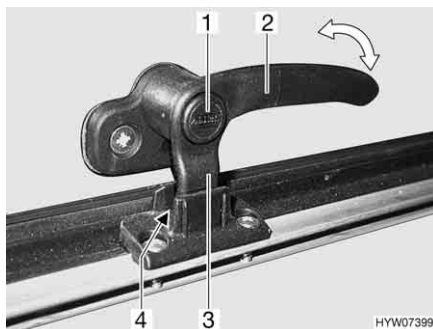

Bild 105 Låsarm med låsknapp i läget "kontinuerlig vädring"

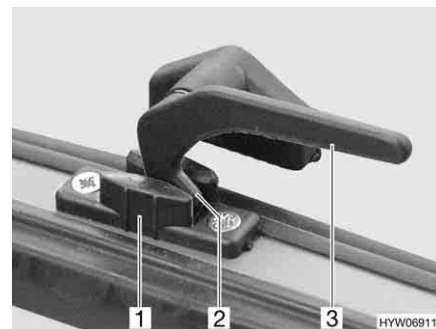

Bild 106 Låsarm i läget "kontinuerlig vädring"

Kontinuerlig vädring

Med hjälp av låsarmarna kan man låsa takluckan i två olika lägen:

- I läget "kontinuerlig vädring" (Bild 105 och Bild 106)
- I läget "helt stängt" (Bild 102 och Bild 103)

För att ställa takluckan i läget "kontinuerlig vädring":

- Tryck på låsknappen (Bild 105,1) om sådan finns och håll den nedtryckt.
- Vrid alla låsarmar (Bild 105,2 eller Bild 106,3) ett kvarts varv mot luckans mitt.
- Tryck upp takluckan något.
- Vrid tillbaka alla låsarmar. Därvid måste låsspaken (Bild 105,3 eller Bild 106,2) föras in i spåret på lucklåset (Bild 105,4 eller Bild 106,1).
- Släpp låsknappen om sådan finns.

Takluckan får inte stå i läget "kontinuerlig vädring" under körning.

Vid regn kan det komma in vatten i bodelen om takluckan står i läget "kontinuerlig vädring". Stäng därför takluckan helt.

- ▷ När plisségardinen är helt stängd kan det, vid starkt solljus, bildas värmeansamlingar mellan plisségardinen och takluckan. Takluckan kan skadas. Stäng därför plisségardinen endast till 2/3 vid starkt solljus. Öppna takluckan något eller ställ den i ventilationsläge.

Bild 107 Taklucka Skyroof

Plisségardin

Plisségardinen sitter fast nedtill på ramen.

Stänga:

- Ta tag i mitten på plisségardinens kantlist och dra försiktigt upp den.
- Släpp plisségardinen i önskat läge. Plisségardinen stannar i denna position.

Öppna:

- Dra försiktigt plisségardinen i kantlisten hela vägen ned till ramen.

Insektsskydd Insektsskyddet sitter fast upptill i ramen.

- Stänga:**
- Ta tag i mitten på insektsskyddets kantlist och dra försiktigt ned det.
  - Justera insektsskyddet steglöst genom att dra i kantlisten.

- Öppna:**
- Dra försiktigt insektsskyddet i kantlisten hela vägen upp till ramen.

6.13 Bord

Beroende på modell och utrustning finns olika bord inbyggda. Borden skiljer sig åt genom följande kännetecken:

	Bordsben	Bordsskiva	Ombyggnad till sängbotten
Fast bord	Fastskruvad i golvet	Förskjutningsbar, vridbar, delvis förstöringsbar	Ej möjligt
Hängbord	<ul style="list-style-type: none"> ● Utbytbar ● Fällbar ● Delbar 	Förstöringsbar	Haka in bordsskivan uppifrån i den nedre skenan <ul style="list-style-type: none"> ● Fäll ned bordsbenet ● Byta bordsben ● Dela bordsbenet
Lyftbord	Lyftmekanism	Förskjutningsbar, vridbar	Sänk ned bordet

- ▷ Borden har beroende på modell en eller flera av ovan nämnda inställningsmöjligheter och egenskaper.

Nedan beskrivs principerna för hur borden fungerar. Reglagens typ och placering kan avvika något i enstaka fall.

6.13.1 Fast bord

Bordsben Bordsbenet är festskruvat i golvet.
Ett fast bord kan inte användas som sängbotten.

Justera bordsskivan Bordsskivan kan vridas, förskjutas eller förlängas beroende på modell.

Bild 108 Låsning bordsskiva

Bild 109 Utsvängbar bordsförlängning

Vrida bordsskivan: ■ Vrid bordsskivan till önskad position. Detta kräver en viss kraftansträngning eftersom bordsskivan vrids mot friktionsmotståndet på pelar-bordsbenet.

Förskjuta bordsskivan: ■ Fäll ned låsarmen (Bild 108,1).
■ Skjut bordsskivan till önskat läge.
■ Fäll upp låsarmen igen.

Förstora bord: ■ Dra knappen (Bild 109,3) till låset nedåt och fäll ut bordsförlängningen (Bild 109,2).

Förminska bord: ■ Fäll in bordsförlängningen (Bild 109,2) under bordsskivan (Bild 109,1) så att det hörs att låset hakar i.

6.13.2 Hängbord

Bordsben Bordsbenet kan ställas in i två olika höjder:

- Normal bordshöjd
- Lägre bordshöjd (vid ombyggnad till sängbotten)

För att sänka ned bordet finns det (beroende på modell) följande möjligheter:

- Byta ut ett långt bordsben mot ett kort
- Fälla in en del av bordsbenet
- Ta bort en del av bordsbenet

Bordsskiva Bordsskivan kan förstöras beroende på utförande.

Bild 110 Utsvängbar bordsförlängning

Förstora bord: ■ Dra knappen (Bild 110,3) till låset nedåt och fäll ut bordsförlängningen (Bild 110,2).

Förminska bord: ■ Fäll in bordsförlängningen (Bild 110,2) under bordsskivan (Bild 110,1) så att det hörs att låset hakar i.

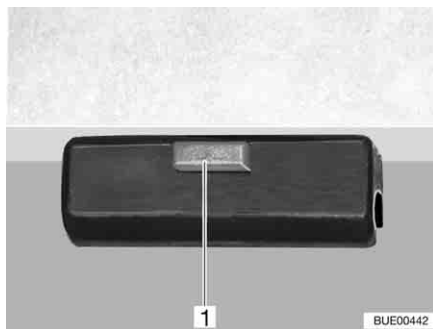

Bild 111 Lås

Ombyggnad till sängbotten:

- Lyft upp bordsskivan ca 45° fram till.
- Förkorta bordsbenet till ombyggnadshöjd utifrån utförandet.
- Lossa låset (Bild 111,1) på bordsskivan.
- Ta ut bordsskivan ur den övre fästlisten.
- Häng fast bordsskivan i 45 graders vinkel mot hållarna i den nedre fästlisten och ställ den på golvet med det förkortade bordsbenet.
- Låsa bordsskivan.

6.13.3 Lyftbord

Bordsben Bordsbenet är fastskruvad i golvet. Bordet kan sänkas ned till sängbotten via en lyftmekanism.

Justera bordsskivan Bordsskivan kan beroende av modell förskjutas i längd- eller tvärriktningen.

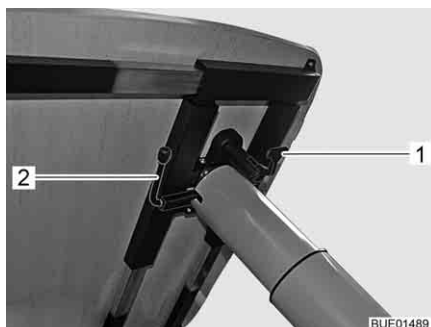

Bild 112 Inställning lyftbord

Förskjuta i längdriktning:

- Fäll ned låsarmen (Bild 112,1).
- Skjut bordsskivan till önskat läge.
- Fäll upp låsarmen igen.

Förskjuta i tvärriktning:

- Fäll ned låsarmen (Bild 112,1).
- Skjut bordsskivan till önskat läge.
- Fäll upp låsarmen igen.

- ▷ Ta bort dynorna från bänkarna innan bordsskivan fälls ned, eller skjut in bordsskivan (beroende på monteringsförhållandena).

Vrida bordsskivan:

- Vrid bordsskivan till önskad position. Detta kräver en viss kraftansträngning eftersom bordsskivan vrids mot friktionsmotståndet på pelar-bordsbenet.

Ombyggnad till sängbotten:

- Sväng spaken (Bild 112,2) under bordsskivan 180° medurs. Lyftmekanismen i bordsbenet låses upp.
- Tryck ned bordsskivan tills det understa stoppläget nås och håll kvar den i det här läget. Tryck i mitten på bordsskivan.
- Vrid tillbaka spaken 180° moturs. Bordsskivan stannar i den understa positionen.

Fälla upp bordsskivan:

- Sväng spaken (Bild 112,2) under bordsskivan 180° medurs. Bordsskivan åker själv upp till det övre ändläget.
- Vrid tillbaka spaken 180° moturs. Bordsskivan stannar i den översta positionen.

6.13.4 Lyftbord (variant)

Bordsben Bordsbenet är fastskruvad i golvet. Bordet kan sänkas ned till sängbotten via en lyftmekanism.

Justera bordsskivan Bordsskivan kan beroende av modell förskjutas och vridas i längd- och/eller tvärriktningen.

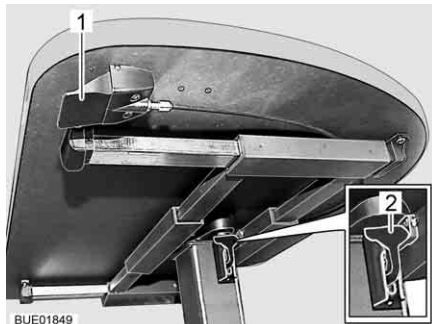

Bild 113 Inställning lyftbord

Vrida bordsskivan:

- Vrid bordsskivan till önskad position. Detta kräver en viss kraftansträngning eftersom bordsskivan vrids mot friktionsmotståndet på pelar-bordsbenet.

Förskjuta bordsskivan:

- För ned låsarmen (Bild 113,2).
- Skjut bordsskivan till önskat läge.
- Fäll upp låsarmen.

Ombyggnad till sängbotten:

- Tryck spaken (Bild 113,1) under bordsskivan uppåt. Lyftmekanismen i bordsbenet låses upp.
- Tryck ned bordsskivan tills det understa stoppläget nås och håll kvar den i det här läget. Tryck i mitten på bordsskivan.
- Släpp spaken. Bordsskivan stannar i den understa positionen.

Fälla upp bordsskivan:

- Tryck spaken (Bild 113,1) under bordsskivan uppåt. Bordsskivan åker själv upp till det övre ändläget.
- Släpp spaken. Bordsskivan stannar i den översta positionen.

6.13.5 Soffbord (beroende av modell)

Soffbordet är sänkbart. Soffbordet kan förvaras i sittlådan.

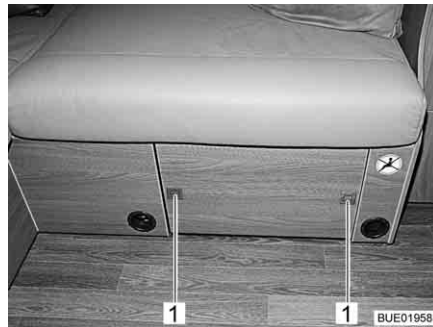

Bild 114 Soffbord, förvarat

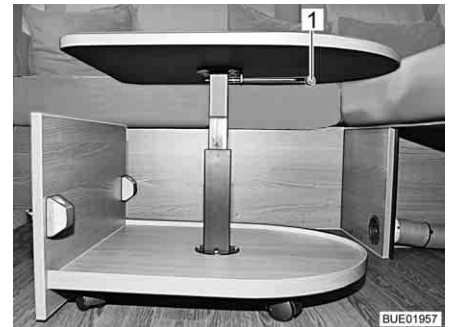

Bild 115 Soffbord, utkört

Köra ut soffbordet:

- Tryck på tryckknapparna (Bild 114,1) på sittlådans skydd. Tryckknapparna hoppar ut.
- Dra ut soffbordet.

Ställa in bordets höjd:

- Vrid med låsarmen (Bild 115,1) med 90° nedåt.
- Skjut bordsskivan till önskat läge.
- Vrid med låsarmen uppåt igen.

Förvara soffbordet:

- Vrid med låsarmen med 90° nedåt och sänk soffbordet.
- Kör soffbordet in i sittlådan.
- Tryck in tryckknapparna (Bild 114,1) tills de snäpper fast.

6.14 Sängar

6.14.1 Fast säng (gasfjäder)

Bild 116 Fast säng

Under sängen finns det ett förvaringsutrymme. Fäll upp sängens ribbotten inifrån för att lägga in eller ta ut sakerna från fordonets förvaringsutrymme.

Öppna:

- Lyft upp madrassen framtill.
- Lyft ribbotten. Gasfjädrarna (Bild 116,1) håller kvar ribbotten i öppet läge.

Stänga:

- Tryck ned ribbotten mot gasfjädrarnas motstånd.

6.14.2 Fast säng (justerbar huvudände)

- ▶ Se till att ribbotten inte ramlar ner vid stängningen!

Bild 117 Justerbar huvudände

Beroende på utrustningen kan ribbottens huvudände ställas i olika lägen.

Höja huvudänden:

- Höj ribbottens huvudände (Bild 117,2) till önskat läge. Spärren (Bild 117,1) går i lås automatiskt.

Huvudänden låses i önskat läge.

Sänka huvudänden:

- Lyft upp ribbottens huvudände (Bild 117,2) så mycket att spärren släpper.
- Sänk ned huvudänden långsamt.

6.14.3 Fast säng, hydrauliskt höjjusterbar (extrautrustning)

- ▶ Sänk sängen till nedersta position innan sänggående.

Höjden för den fasta sängen kan ställas in med en vev i bakre lastutrymmet. Sängen kan höjas före färd. På så sätt blir förvaringsutrymmet under sängen större.

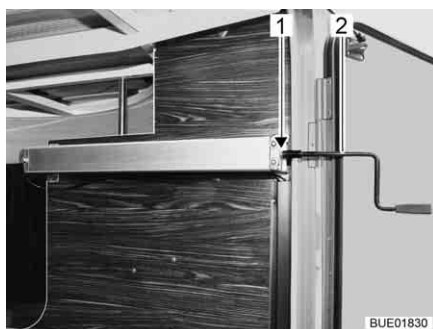

Bild 118 Vev i bakre lastutrymmet

- Sätt veven (Bild 118,2) på tappan (Bild 118,1).
- För att höja sängen: Vrid veven medurs.
För att sänka sängen: Vrid veven moturs.
- Demontera veven och förvara den.

6.14.4 Fast säng, höjjusterbar med remsystem (extrautrustning)

- ▶ Sänk sängen till nedersta position innan sänggående.

- ▷ Innan du använder sängen, försäkra dig att spaken står i stängt läge för stopp (vågrätt).

Höjden för den fasta sängen kan ställas in med en vev i bakre lastutrymmet. Sängen kan höjas före färd. På så sätt blir förvaringsutrymmet under sängen större.

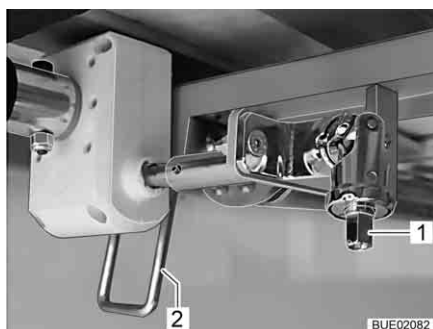

Bild 119 Höjdinställning

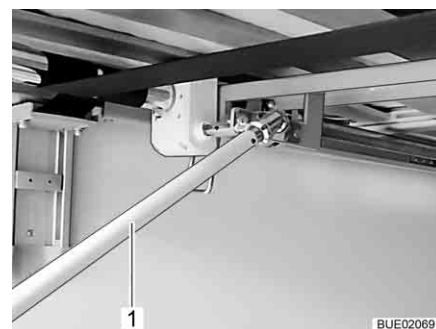

Bild 120 Vev i bakre lastutrymmet

- Sätt veven på tappen (Bild 119,1).
- Sväng spaken (Bild 119,2) nedåt i lodrätt läge.
- För att höja sängen: Vrid veven (Bild 120,1) medurs.
För att sänka sängen: Vrid veven (Bild 120,1) moturs.
- Sväng spaken (Bild 119,2) uppåt i vågrätt läge.
- Demontera veven och förvara den.

6.14.5 Höjbar säng, elmanövrerad (Ixeo TL)

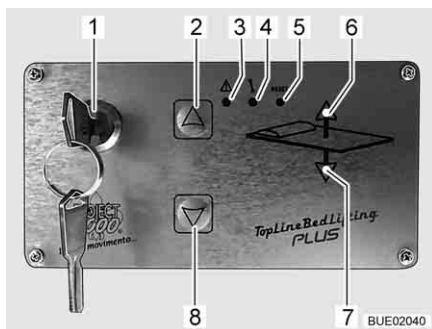
- ▶ Den höjbara sängen får belastas med högst 200 kg.
- ▶ Stick inte in händerna mellan sängen och väggen vid höjning och ned-sänkning. Risk för klämskador!
- ▶ Det får inte finnas några personer på den höjbara sängen när den höjs och sänks.
- ▶ Sänk bara ned sängen när det är tomt i området under sängen.
- ▶ Sänk den höjbara sängen endast så mycket, att den inte ligger på hinder som nackstöd, dynor o.l. Ta bort sådana hinder, om det är möjligt, innan sänkning.
- ▶ Se till att barnen inte leker med den höjbara sängen.
- ▶ Förvara nyckel för kontrolldelen så, att barn inte kommer åt den.
- ▶ Använd endast den höjbara sängen när låsplattorna är isatta.
- ▶ Barn skall använda särskilda barn- eller resesängar.

- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den höjbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.

- ▷ Innan avfärd ska den höjbara sängen köras till det övre ändläget. Inga hinder eller sängkläder får förvaras på den höjbara sängen, för att den höjbara sängen ska kunna föras till det övre ändläget.

- 1 Nyckelbrytare
- 2 Knapp Upp
- 3 Lysdiod för larm
- 4 Lysdiod för program
- 5 Knapp Återställning (utan funktion)
- 6 Lysdiod Upp
- 7 Lysdiod Ner
- 8 Knapp Ner

Bild 121 Kontrollenhet

Kontrollenhet

Med knapparna (Bild 121,2 och 8) på kontrollenheten (Bild 121) sänks och lyfts den höjbara sängen. Med nyckelbrytaren (Bild 121,1) säkras kontrollenheten mot obehörig användning.

Från fabrik är 4 fasta lägen för den höjbara sängen programmerade:

Läge 1: Övre inställning. Sängen är i körbart läge.

Läge 2: Sängen sänks 20 cm och huvudändan lyfts.

Läge 3: Övre sovläge. I detta läge kan både den höjbara sängen och sittgruppen under den höjbara sängen utnyttjas som sovmöjlighet. Detta läge ska fästas på den höjbara sängens stege (extrautrustning).

Läge 4: Nedre sovläge (nedre slutläge). Sängen vilar på sittdynorna och på bordet.

Sänka ned den höjbara sängen:

- Ta bort hinder från den höjbara sängens utkörningsområde: Skjut stolarna framåt och vrid med dem, sänk ryggstöd, ta bort dynor vid behov eller lägg dem på en annan plats.
- Släcka lamporna under den höjbara sängen.
- Vrid nyckeln i nyckelbrytaren (Bild 121,1) 90° medurs. Kontrollenheten (Bild 121) är aktiverad. Vänta, tills båda kontrolllamporna (Bild 121,6 och 7) lyser grönt.
- Tryck pilknappen (Bild 121,8) och håll den tryckt tills sängen når det näst understa läget. Under sängens rörelse lyser den gröna kontrollampen (Bild 121,7).
- Vid behov tryck pilknappen (Bild 121,8) på nytt för att nå nästa läge.
- Upprepa förloppet tills önskat läge nås.
- Se till att den höjbara sängen inte vilar på hinder som t. ex. nackstöd, dynor eller liknande.

- ▷ För att förhindra oavsiktlig felmanövrering, kan nyckel i nyckelbrytaren (Bild 121,1) tas bort. För detta vrid tillbaka nyckeln moturs.

Höja den höjbara sängen:

- Släck läslamporna i den höjbara sängen.
  - Vrid nyckeln i nyckelbrytaren (Bild 121,1) 90° medurs. Kontrollenheten (Bild 121) är aktiverad. Båda kontrolllamporna (Bild 121,6 och 7) tänds gröna.
  - Tryck pilknappen (Bild 121,2) och håll tryckt tills sängen når den näst översta programmerade läget. Under sängens rörelse lyser den gröna kontrolllampan (Bild 121,6).
  - Vid behov tryck pilknappen (Bild 121,2) på nytt för att nå nästa läge.
  - Upprepa förloppet tills önskat läge nås.
  - Se till att inga föremål kläms mellan taket och den höjbara sängen.
- ▷ För att förhindra oavsiktlig felmanövrering, kan nyckel i nyckelbrytaren (Bild 121,1) tas bort. För detta vrid tillbaka nyckeln moturs.

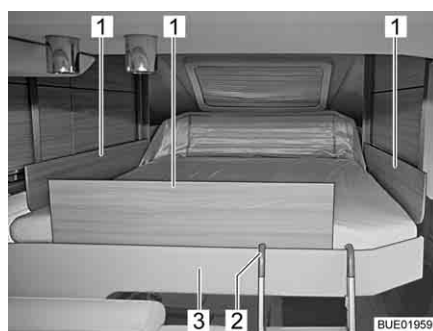

Bild 122 Höjbar säng med låsplattor

Låsplattor

Låsplattorna behövs endast i den övre sovpositionen. Låsplattorna befinner sig under madrassen i den höjbara sängen. Avlägsna låsplattorna från den höjbara sängen innan den används och sätt tillbaka dem först när personerna befinner sig i den höjbara sängen.

Sätta i låsplattorna:

- Hämta låsplattorna under madrassen och lägg på den höjbara sängen.
  - Beträd den höjbara sängen via stegen.
  - Sätt låsplattorna (Bild 122,1) mellan madrass och sängramen (Bild 122,3).
- ▷ Innan den höjbara sängen körs upp: Ta åter bort låsplattorna och placera under madrassen.

Stege (extrautrustning)

Om den höjbara sängen är i det övre sovläget, beträd den höjbara sängen endast via stegen.

Haka fast:

- Haka fast båda byglarna på den bipackade stegen (Bild 122,2) i sängramen (Bild 122,3).

Förvara:

- Haka loss stegen (Bild 122,2) från sängramen (Bild 122,3).
- Förvara stegen på ett säkert sätt.

Nöddrift Om den höjbara sängen inte längre går att flytta med pilknapparna (Bild 121,2 och 8) skall först säkringen Reserv 3 vid el-blocket kontrolleras (se avsnitt 8.9.1). Om säkringen är ok och den höjbara sängen ändå inte går att flytta, kan den höjbara sängen manövreras manuellt.

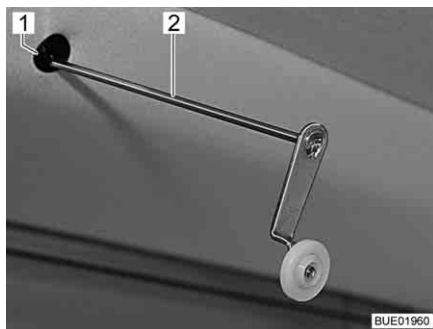

Bild 123 Vev för nöddrift

- Ta bort madrassen från den höjbara sängen.
- Stick den medföljande veven (Bild 123,2) eller insexnyckeln i hållaren (Bild 123,1) vid motorn. Upptagningen är placerad i avsnittet bländskydd uppe till vänster på den höjbara sängen.
- Vrid med veven eller insexnyckeln för hand, tills den höjbara sängen har uppnått den övre parkeringspositionen.

- ▷ För anvisningar om störningsorsaker, se avsnitt 14.12.

6.14.6 Höjbar säng, elmanövrerad (Ixeo Time, Lyseo TD)

- ▶ Den höjbara sängen får belastas med högst 200 kg.
- ▶ Stick inte in händerna mellan sängen och väggen vid höjning och ned-sänkning. Risk för klämskador!
- ▶ Det får inte finnas några personer på den höjbara sängen när den höjs och sänks.
- ▶ Sänk bara ned sängen när det är tomt i området under sängen.
- ▶ Sänk den höjbara sängen endast så mycket, att den inte ligger på hinder som nackstöd, dynor o.l. Ta bort sådana hinder, om det är möjligt, innan sänkning.
- ▶ Se till att barnen inte leker med den höjbara sängen.
- ▶ Förvara nyckel för kontrolldelen så, att barn inte kommer åt den.
- ▶ Använd endast den höjbara sängen när skyddsnätet är upphängt.
- ▶ Barn skall använda särskilda barn- eller resesängar.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den höjbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.

- ▷ Innan avfärd ska den höjbara sängen köras till det övre ändläget. Inga hinder eller sängkläder får förvaras på den höjbara sängen, för att den höjbara sängen ska kunna föras till det övre ändläget.

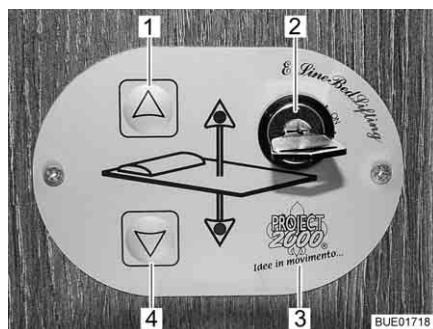

Bild 124 Kontrollenhet

Kontrollenhet

Med knapparna (Bild 124,1 och 4) på kontrollenheten (Bild 124,3) sänks och lyfts den höjbara sängen. Med nyckelbrytaren (Bild 124,2) säkras kontrollenheten mot obehörig användning.

Den höjbara sängen går att ställa in steglöst i höjden.

Sänka ned den höjbara sängen:

- Ta bort hinder från den höjbara sängens utkörningsområde: Skjut stolarna framåt och vrid med dem, ta bort dynor vid behov eller lägg dem på en annan plats.
- Släcka lamporna under den höjbara sängen.
- Vrid nyckeln i nyckelbrytaren (Bild 124,2) 90° medurs på ställningen "On". Kontrollenheten (Bild 124,3) är aktiverad.
- Tryck på pilknappen (Bild 124,4) och håll den så länge intryckt till den höjbara sängen sänks ned till önskad position.
- Se till att den höjbara sängen inte vilar på hinder som t. ex. nackstöd, dynor eller liknande.

Höja den höjbara sängen:

- Släck läslamporna i den höjbara sängen.
- Tryck på pilknappen (Bild 124,1) och håll den så länge intryckt till den höjbara sängen lyfts fram till gränsställningen.
- Se till att inga föremål kläms mellan taket och den höjbara sängen.

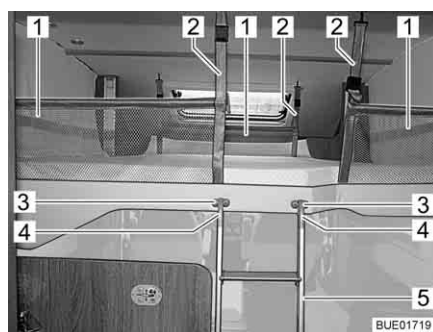

Bild 125 Höjbar säng med uppspänt skyddsnet

Bild 126 Höjbar säng, helt nedsänkt (beroende av modell)

Skyddsnet

Skyddsnetet (Bild 125,2) med säkerhetsremmar ligger i den höjbara sängen under madrassen. Skyddsneten ska först monteras när personerna som ska sova där befinner sig på den höjbara sängen.

- ▷ När den höjbara sängen är sänkt fram till under 1 m höjd (Bild 126), kan skyddsneten inte längre spännas.

Hänga upp: ■ Haka fast säkerhetsremmarna (Bild 125,1) i krokarna i taket.

Stege Om den höjbara sängen lyfts mer än 1 m, skall du lägga dig i sängen endast med hjälp av stegen.

Haka fast: ■ Häng båda byglar (Bild 125,4) av steget (Bild 125,5) i fästen (Bild 125,3).

Förvara: ■ Haka loss steget (Bild 125,5) från fästen (Bild 125,3).
■ Förvara stegen på ett säkert sätt.

Nöddrift Om den höjbara sängen inte längre går att flytta med pilknapparna (Bild 124,1 och 4), skall du först kontrollera säkringen i det främre väggskåpet på den vänstra fordonssidan, resp. på reserv 3 vid el-blocket (se avsnitt 8.9.1). Om säkringen är ok och den höjbara sängen ändå inte går att flytta, kan den höjbara sängen manövreras manuellt.

Bild 127 Åtkomst till drivenheten

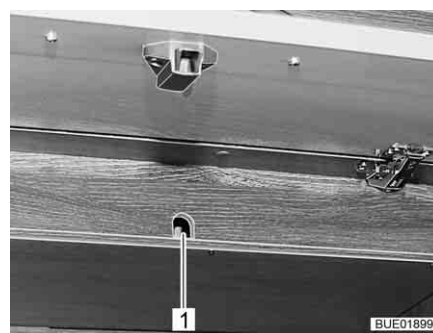

Bild 128 Åtkomst till drivenheten (alternativ)

■ Om aktuellt, dra av skyddet för åtkomststoppningen (Bild 127,1 bzw. Bild 128,1).

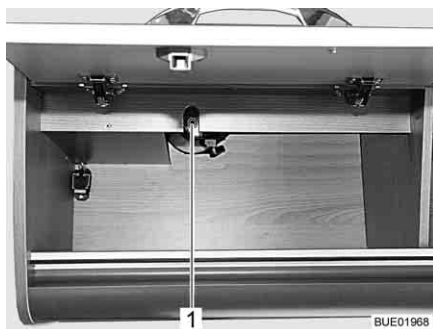

Bild 129 Åtkomst till drivenheten (Lyseo)

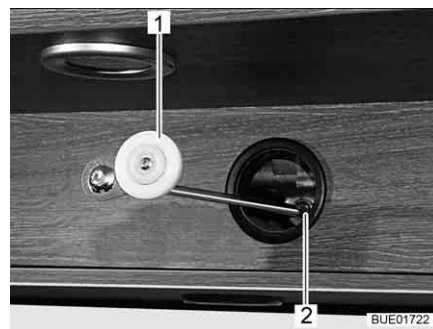

Bild 130 Mekanisk betjäning, drev

- Om fästet (Bild 129,1) för drivningen finns monterat i väggskåpet: Öppna väggskåpet.
- Ta av madrassen från den höjbara sängen och minska så mycket det går belastningen av förvaringsskåpet.
- Stick den medföljande veven (Bild 130,1) eller insexnyckeln i hållaren vid motorn (Bild 130,2 eller Bild 129,1).
- Vrid med veven eller insexnyckeln för hand, tills den höjbara sängen har uppnått den övre parkeringspositionen.

6.14.7 Höjbar säng, elmanövrerad (Lyseo TD) (extrautrustning)

- ▶ Flytta alltid den höjbara sängen till det övre ändläget innan körning.
- ▶ Den höjbara sängen får belastas med högst 200 kg.
- ▶ Stick inte in händerna mellan sängen och väggen vid höjning och ned-sänkning. Risk för klämskador!
- ▶ Det får inte finnas några personer på den höjbara sängen när den höjs och sänks.
- ▶ Sänk bara ned sängen när det är tomt i området under sängen.
- ▶ Sänk den höjbara sängen endast så mycket, att den inte ligger på hinder som nackstöd, dynor o.l. Ta bort sådana hinder, om det är möjligt, innan sänkning.
- ▶ Se till att barnen inte leker med den höjbara sängen.
- ▶ Förvara nyckel för kontrolldelen så, att barn inte kommer åt den.
- ▶ Barn skall använda särskilda barn- eller resesängar.
- ▶ Småbarn skall aldrig lämnas i den höjbara sängen utan tillsyn.
- ▶ Se, speciellt vid småbarn under 6 år, att de inte kan ramla ner från den höjbara sängen.

- ▷ Innan avfärd ska den höjbara sängen köras till det övre ändläget. Inga hinder eller sängkläder får förvaras på den höjbara sängen, för att den höjbara sängen ska kunna köras till det övre ändläget.

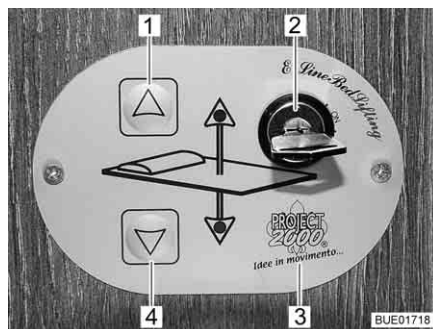

Bild 131 Kontrollenhet

Kontrollenhet

Med knapparna (Bild 131,1 och 4) på kontrollenheten (Bild 131,3) sänks och lyfts den höjbara sängen. Med nyckelbrytaren (Bild 131,2) säkras kontrollenheten mot obehörig användning.

Bild 132 Förvaringslåda och ryggdyna som togs av

Bild 133 Högbar säng bak, nedsänkt

Sänka ned den höjbara sängen:

- Ta bort ryggdynan (Bild 132,1) som tillhör till den bakre sittgruppen.
- Avlägsna andra hinder i den höjbara sängens utkörningsområde, t. ex. försett TV-apparaten i färdläge.
- Släcka lamporna under den höjbara sängen.
- Vrid nyckeln i nyckelbrytaren (Bild 131,2) 90° medurs. Kontrollenheten (Bild 131,3) är aktiverad.
- Tryck på pilknappen (Bild 131,4) och håll den så länge intryckt till den höjbara sängen sänks ned till önskad position.
- Se till att den höjbara sängen inte vilar på hinder som dynor eller liknande.

Höja den höjbara sängen:

- Släck läslamporna i den höjbara sängen.
- Tryck på pilknappen (Bild 131,1) och håll den så länge intryckt till den höjbara sängen lyfts fram till gränsställningen.
- Se till att inga föremål kläms mellan taket och den höjbara sängen.

Klättringshjälp

Förvaringslådan (Bild 132,2) kan användas som klättringshjälp.

Nöddrift

Om den höjbara sängen inte längre går att flytta med pilknapparna (Bild 131,1 och 4), skall du först kontrollera säkringen i det bakre väggskåpet (Bild 134,1). Om säkringen är ok och den höjbara sängen ändå inte går att flytta, kan den höjbara sängen manövreras manuellt.

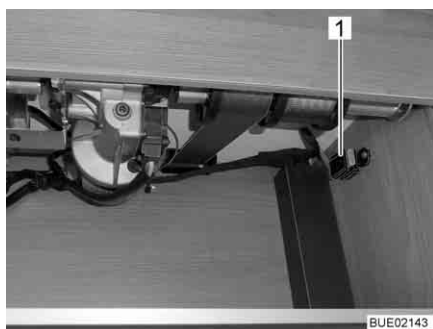

Bild 134 Säkring

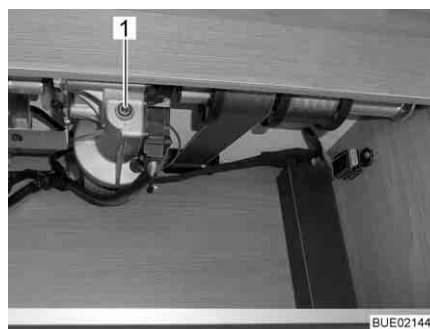

Bild 135 Åtkomst till drivenheten

- Ta av madrassen från den höjbara sängen och minska så mycket det går belastningen av förvaringslådan.
- Stick den medföljande veven eller insexnyckeln i hållaren vid motorn (Bild 135,1).
- Vrid med veven eller insexnyckeln för hand, tills den höjbara sängen har uppnått den övre parkeringspositionen.

6.15 Bygga om sittgrupperna för sänggående

Sittgrupperna som finns monterade i fordonet kan delas in i två grupper:

- Enkla sittbänkar som vid inkludering av förarstolen kan byggas om till en extrasäng.
- Sittgrupper med enkelsäte på sidan eller sidosittbänk som kan byggas om till tvärgående säng.

I nedanstående tabell finns en överblick över sittgrupperna som är inbyggda i olika modeller med uppgift om i vilket avsnitt ombyggnaden till säng finns.

▷ I kapitel 16 visas de olika modellernas planritningar.

Nexxo Time Edition 30

Modell	Sittgrupp	Bordstyp	Säng	Avsnitt
T 569	Enkel sittbänk	Hängbord med vridplatta	Extrasäng	6.15.1
T 660 Dinett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord med vridplatta	Tvärgående säng	6.15.2
T 690 Dinett	Enkel sittbänk	Hängbord med vridplatta	Extrasäng	6.15.1

Ixeo Time Edition 30

IT 590	L-sittgrupp med sidosittbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.4
IT 710 Dinett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord med vridplatta	Tvärgående säng	6.15.2
IT 710 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3
IT 726 Dinett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord med vridplatta	Tvärgående säng	6.15.2
IT 726 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3
IT 734 Dinett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord med vridplatta	Tvärgående säng	6.15.2
IT 734 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3

Travel Van Edition 30

T 590	Enkel sittbänk	Hängbord med vridplatta	Extrasäng	6.15.1
T 620	Enkel sittbänk	Hängbord med vridplatta	Extrasäng	6.15.1

Ixeo TL

IT 640	L-sittgrupp med sidosittbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.8
IT 680	L-sittgrupp med sidosittbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.5
IT 728	L-sittgrupp med sidosittbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.4
IT 734	L-sittgrupp med sidosittbänk	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.6

**Lyseo TD/Harmony
Line**

Modell	Sittgrupp	Bordstyp	Säng	Avsnitt
590	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.5
690 Di-nett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord	Tvärgående säng	6.15.7
690 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3
700 Di-nett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord	Tvärgående säng	6.15.7
700 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3
710 Di-nett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord	Tvärgående säng	6.15.2
710 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3
728 Di-nett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord	Tvärgående säng	6.15.7
728 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3
734 Di-nett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord	Tvärgående säng	6.15.2
734 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3
744 Di-nett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord	Tvärgående säng	6.15.7
744 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3
745 Di-nett	Enkel sittbänk med sidosäte	Hängbord	Tvärgående säng	6.15.7
745 L-SG	L-sittgrupp med sidosäte	Lyftbord	Tvärgående säng	6.15.3

- ▷ De följande bilderna gäller delvis för olika fordon. Därmed kan längden, bredden och formen av de enskilda dynorna avvika från dem som visas här.

6.15.1 Ombyggnad matvrå till extrasäng

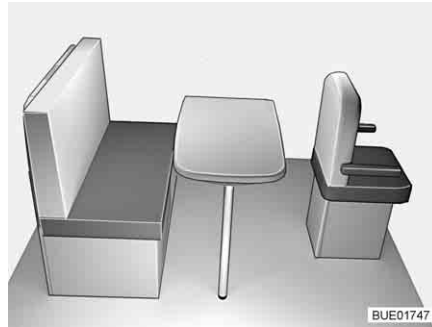

Bild 136 Före ombyggnaden

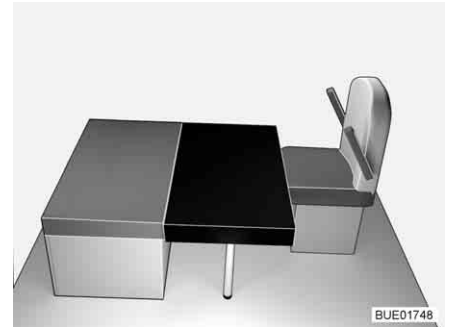

Bild 137 Efter ombyggnaden

- Dra förarstolen till bordet.
- Skjut förarstolen helt fram (bort från bordet).
- Bygg om hängbordet till sängbotten (se avsnitt 6.13).
- Lägg sittbänkens ryggdyna åt sidan.
- Lägg den rektangulära extra dynan på bordet (framför sittbänkens sittdyna, se Bild 137). Urklippet i den extra dynan ligger då vid den främre stödväggen.
- Flytta förarstolen i riktning mot bordet, till det uppstår en sluten sängyta.

6.15.2 Ombyggnad matvrå till tvärgående säng (med extra dyna på bordet)

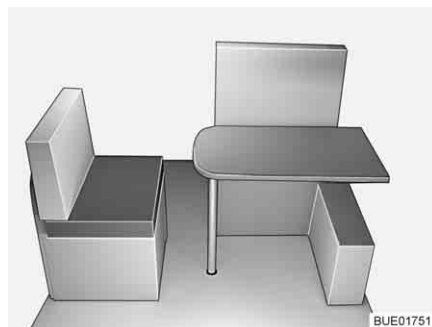

Bild 138 Före ombyggnaden

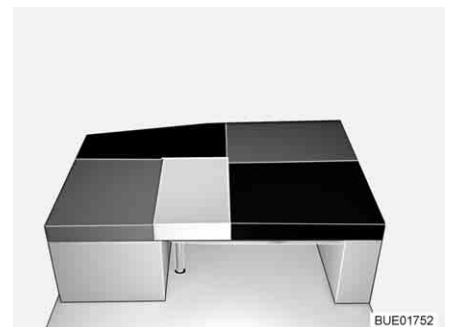

Bild 139 Efter ombyggnaden

- Bygg om hängbordet till sängbotten (se avsnitt 6.13).
- Lägg sittbänkens ryggdyna åt sidan.
- Skjut skyddet för sidosäte/sidosittbänk till anslag mot fordonets mitt.
- Säkra sängbrädningen på skyddet till sidosäte/sidosittbänk och lägg bordet och säkra med elastisk buffert.
- Lägg den rektangulära extra dynan på bordet (framför sittbänkens sittdyna). Urklippet i den extra dynan ligger då vid den främre stödväggen.
- Lägg ryggdynan av sidosätet/sidosittbänken på bordet (mellan sittdyna av sidosätet/sidosittbänken och den extra dynan, se Bild 139).
- Fäll helt ut stödet under den extra dynan med stödplatta.
- Häng krokarna på den extra dynan med stödplattan i hållarna på sittbänken och ställ stödet på golvet.

6.15.3 Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (med extra dyna på bordet)

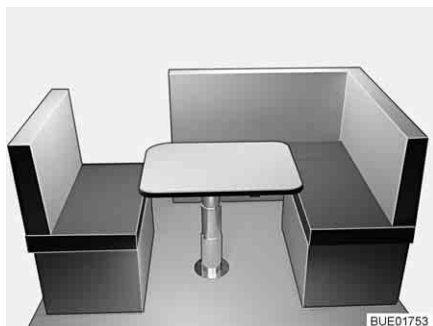

Bild 140 Före ombyggnaden

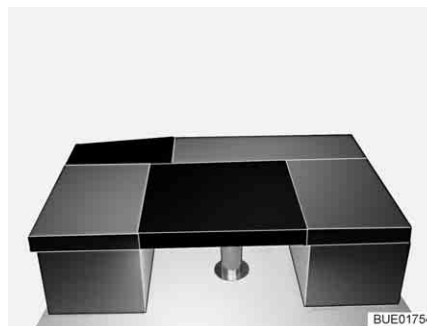

Bild 141 Efter ombyggnaden

- Bygg om lyftbordet till sängbotten (se avsnitt 6.13).
- Lägg sittbänkarnas ryggdynor åt sidan.
- Skjut skyddet för sidosäte/sidosittbänk till anslag mot fordonets mitt.
- Säkra sängbrädningen på skyddet till sidosäte/sidosittbänk och lägg bordet och säkra med elastisk buffert.
- Lägg den rektangulära extra dynan på bordet (mellan sittbänkarnas sittyngor, se Bild 141).
- Fäll helt ut stödet under den extra dynan med stödplatta.
- Häng krokarna på den extra dynen med stödplattan i hållarna på sittbänken och ställ stödet på golvet.

6.15.4 Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (utan extra dyna på bordet)

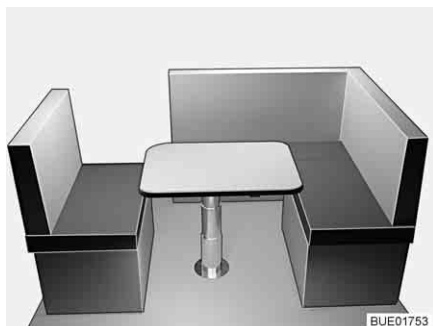

Bild 142 Före ombyggnaden

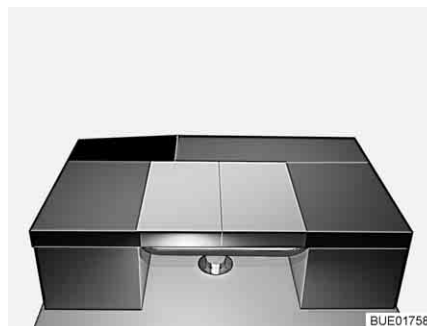

Bild 143 Efter ombyggnaden

- Bygg om lyftbordet till sängbotten (se avsnitt 6.13).
- Skjut skyddet för sidosittbänk till anslag till fordonets mitt.
- Lägg sittbänkens ryggdyna längs på bordet.
- Lägg sidosittbänkens ryggdyna längs på bordet (se Bild 143).
- Fäll helt ut stödet under den extra dynan med stödplatta.
- Häng krokarna på den extra dynen med stödplattan i hållarna på sittbänken och ställ stödet på golvet.

6.15.5 Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (Ixeo IT 680, Lyseo TD 590)

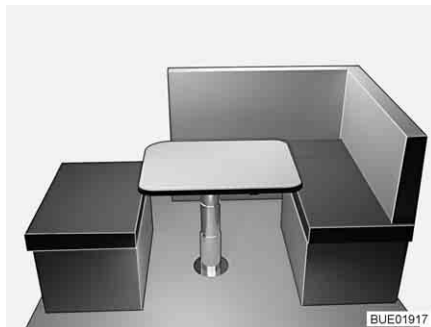

Bild 144 Före ombyggnaden

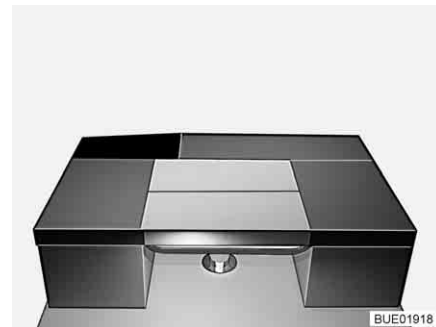

Bild 145 Efter ombyggnaden

- Bygg om lyftbordet till sängbotten (se avsnitt 6.13).
- Lägg ryggdynan för sittbänken tvärt över bordet (se Bild 145).
- Ryggdynan för sidosittbänken för L-sittgruppen läggs tvärt på bordet.
- Fäll helt ut stödet under den extra dynan med stödplatta.
- Häng krokarna på den extra dynen med stödplattan i hållarna på sittbänken och ställ stödet på golvet.

6.15.6 Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (Ixeo IT 734)

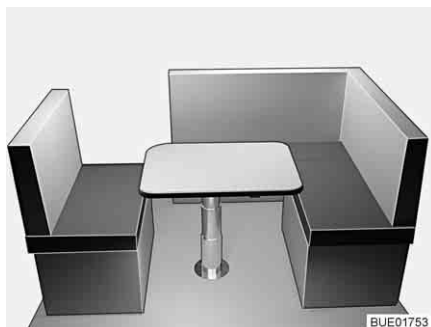

Bild 146 Före ombyggnaden

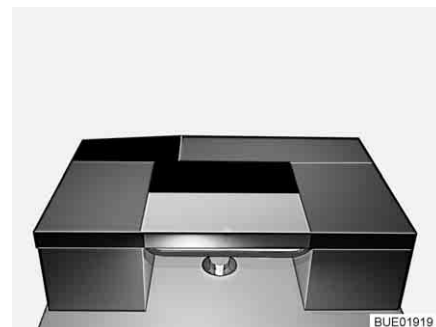

Bild 147 Efter ombyggnaden

- Bygg om lyftbordet till sängbotten (se avsnitt 6.13).
- Skjut skyddet för sidosittbänk till anslag till fordonets mitt.
- Lägg extra dynan tvärt över bordet (se Bild 147).
- Lägg ryggdynan för enkel sittbänk tvärt på bordet.
- Fäll helt ut stödet under den extra dynan med stödplatta.
- Häng krokarna på den extra dynen med stödplattan i hållarna på sittbänken och ställ stödet på golvet.

6.15.7 Ombyggnad halvmatvrå till tvärgående säng (med extra dyna och sängbreddning)

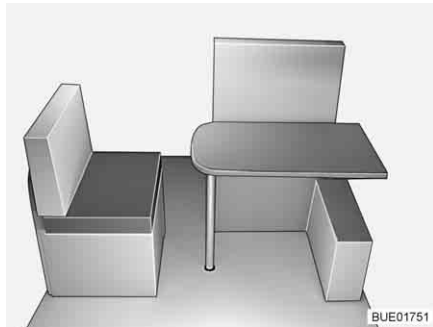

Bild 148 Före ombyggnaden

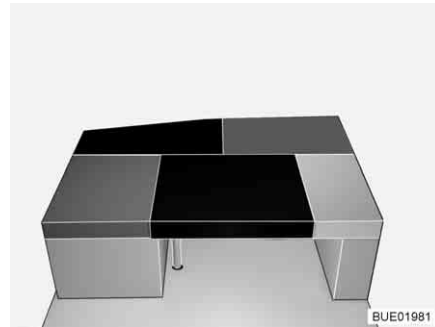

Bild 149 Efter ombyggnaden

- Bygg om hängbordet till sängbotten (se avsnitt 6.13).
- Lägg sittbänkens ryggdyna åt sidan.
- Skjut locket för sidosätet fram till anslaget till fordonets mitt.
- Lägg ryggdynan för sidosätet på bordet.
- Lägg den rektangulära extra dynan på bordet (mellan sittdynan och sidosätets ryggdyna, se Bild 149).
- Fäll helt ut stödet under den extra dynan med stödplatta.
- Häng krokarna på den extra dynan med stödplattan i hållarna på sittbänken och ställ stödet på golvet.

6.15.8 Ombyggnad L-sittgrupp till tvärgående säng (Ixeo IT 640)

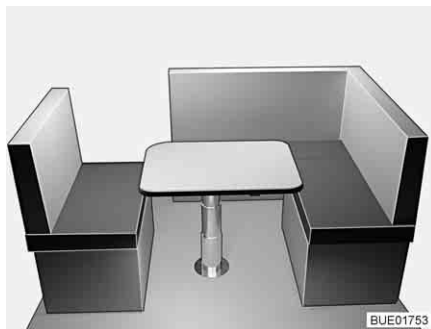

Bild 150 Före ombyggnaden

Bild 151 Efter ombyggnaden

- Bygg om lyftbordet till sängbotten (se avsnitt 6.13).
- Lägg sittbänkarnas ryggdynor åt sidan.
- Skjut skyddet för sidosäte/sidosittbänk till anslag mot fordonets mitt.
- Lägg den rektangulära extra dynan på bordet (mellan sittbänkarnas ryggdynor, se Bild 151).

6.15.9 Sängyta för enkelsängar (extrautrustning)

De båda enkelsängarna där bak kan byggas om till en sammanhängande liggyta.

Extra dynorna finns i skåpet under sängen.

Bild 152 Extra dyna

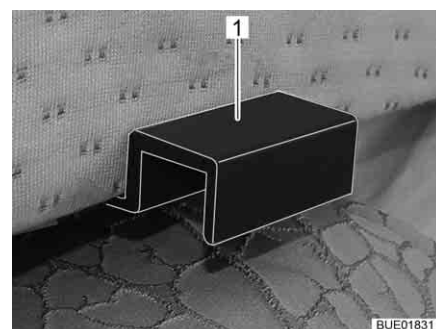

Bild 153 Fäste extra dynor

- Ta extra dynan från skåpet.
- Häng extra dynan (Bild 152,1) med fästena (Bild 153,1) så att det blir en stängd sängyta i enkelsängarnas öppning.

6.16 Duschanslutning för yttre dusch (extrautrustning)

- ▶ Använd enbart den yttre duschen när avståndet till närmsta elektriska apparat eller anslutning uppgår till minst 1,20 m. Risk för elstöt!

- ▷ Vid avställning samt risk för frost ska vattenanläggningen tömmas.

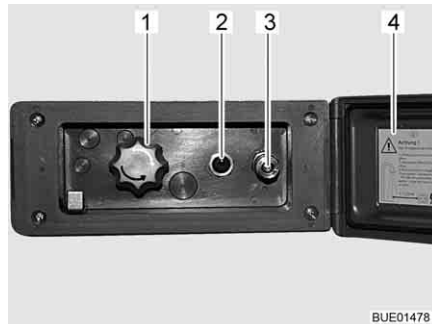

Bild 154 Duschanslutning utsida

Ansluta yttre dusch:

- Lås upp och öppna locket (Bild 154,4).
- Anslut ytterduschens slang med snabbkopplingen (Bild 154,3).

Använda duschen:

- Koppla in vattenpumpen med brytaren (Bild 154,2).
- Ställ in vattentemperaturen enligt önskemål med vredet (Bild 154,1).
- Koppla ur vattenpumpen med brytaren (Bild 154,2).

Stänga duschanslutningen:

- Koppla ur vattenpumpen med brytaren (Bild 154,2).
- Koppla bort slangen från snabbkopplingen. Snabbkopplingen är försedd med en backventil så att inget ytterligare vatten kan tränga ut.
- Stäng locket (Bild 154,4) och lås det med nyckeln.

Tömning:

- Anslut ytterduschens slang med snabbkopplingen. Backventilen öppnas och ledningarna kan tömmas.
- Ställ vredet (Bild 154,1) på mittläget.
- Töm vattensystemet (se avsnitt 10.2.7).

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets gasanläggning.

Användning av fordonets gasdrivna apparater beskrivs i kapitel 9.

7.1 Allmänt

- ▶ Operatören av gasanläggningen är ansvarig för genomförande av återkommande kontroller och för innehållande av underhållsintervallen.
- ▶ Innan resan påbörjas och innan fordonet lämnas, eller om de gasdrivna apparaterna inte används, ska alla gasavstängningsventiler och huvudavstängningsventilen på gasflaskan alltid stängas.
- ▶ Vid tankning, på färjor eller i garage måste alla apparat som bedrivs med gas vara avstängda (beroende av utrustning värmesystem, spis, ugn, grill, kylskåp). Explosionsrisk!
- ▶ När en apparat drivs med gas får apparaten inte tas i drift i slutna utrymmen (t. ex. garage). Förgiftnings- och kvävningrisk!
- ▶ Låt endast en auktoriserad fackverkstad underhålla, reparera eller ändra gasanläggningen.
- ▶ Innan gasanläggningen tas i drift skall den kontrolleras av en auktoriserad fackverkstad enligt de nationella bestämmelserna. Detta gäller även för oregistrerade fordon. Kontakta en auktoriserad fackverkstad för kontroll av ändringar av gasanläggningen.
- ▶ Även gastryckregulatorn, gasslangarna och avgasrören ska kontrolleras. Gastryckregulatorn och gasslangarna måste bytas ut i enlighet med de nationella fastlagda fristerna (senast efter 10 år). Fordonets ägare ansvarar för att detta görs.
- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Till de ineliggande anslutningsförbindelserna får du endast ansluta apparat som är avsedda för det. Du får inte använda någon apparat i bilen, om den är ansluten till en av de ineliggande anslutningsförbindelserna.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsenheter för uppvärmning.
- ▶ Om man har flera gasdrivna apparater krävs en separat gasavstängningsventil för varje apparat. Om enskilda apparater inte används ska respektive gasavstängningsventil stängas.
- ▶ Tändsäkringarna måste stänga inom en minut efter att gaslågan slocknat. När den stängs hör man ett klickande ljud. Kontrollera funktionen regelbundet.
- ▶ De installerade gasapparaterna är endast avsedda för gasol, butangas eller en blandning av dessa. Gastryckregulatorn såväl som alla fast installerade gasapparater är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.

- ▶ Gasol är förgasbar ned till -42 °C, butangas däremot endast upp till 0 °C. Vid lägre temperaturer existerar inte längre något gastryck. Butangas lämpar sig alltså inte för vinterdrift.
- ▶ Gasboxen är på grund av sin funktion och konstruktion ett utåt öppet utrymme. Den seriemässigt inbyggda ventilationen får inte täckas över eller blockeras. Då kan inte läckande gas avledas ut i det fria.
- ▶ Gasboxen får inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Säkra gasboxen mot obehörig åtkomst. Lås åtkomsten till den.
- ▶ Man måste omedelbart kunna komma åt flaskans huvudavstängningsventil.
- ▶ Gasdrivna apparater (t. ex. gasgrill) som är byggda för annat gastryck än 30 mbar får ej anslutas.
- ▶ Avgasröret måste vara tätt och fast slutet på värmare och kamin. Avgasröret får inte uppvisa några skador.
- ▶ Avgaser måste obehindrat kunna strömma ut i det fria och friskluft måste obehindrat kunna flöda in. Därför ska skorstenen och insugningsöppningarna hållas rena och fria (t. ex. från snö och is). Det får inte ligga några snövallar runt fordonet.

7.2 Gasflaskor

- ▶ Hantera fulla eller tömda gasflaskor utanför fordonet, endast med stängd huvudavstängningsventil och påsatt skyddskåpa.
- ▶ Gasflaskor får endast medföras i gasboxen.
- ▶ Ställ upp gasflaskorna lodrätt i gasboxen.
- ▶ Surra fast gasflaskorna så att de varken kan vridas eller välta.
- ▶ Anslut gasslangen utan spänning till gasflaskan.
- ▶ Sätt alltid på skyddskåpan när gasflaskorna inte är anslutna till gasslangen.
- ▶ Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan innan gastryckregulatorn eller gasslangen avlägsnas från gasflaskan.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.
- ▶ I fordon får endast speciella gastryckregulatorer med säkerhetsventil användas. Det får inte användas några andra gastryckregulatorer; de uppfyller inte kraven.
- ▶ Använd enbart 11 kg- eller 6 kg-gasflaskor. Campingflaskor med inbyggd backventil (blå flaskor upp till max. 2,5 resp. 3 kg) får endast användas i kombination med en säkerhetsventil.
- ▶ Slanglängden för yttre gasflaskor skall vara så kort som möjligt (max. 150 cm).
- ▶ Blockera aldrig ventilationsöppningarna i golvet under gasflaskorna.

- ▷ Hos några modeller befinner sig gasboxen direkt bredvid ingångsdörren. På dessa modeller öppna då gasboxen endast när ingångsdörren är stängd. Risk för skador.

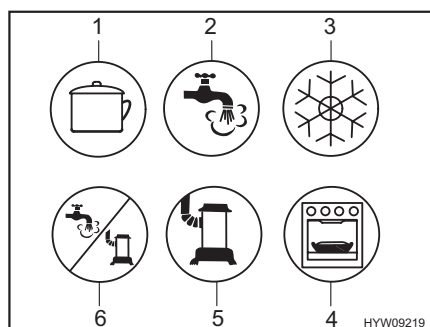

- ▷ Fastskrivningarna på gasflaskan är i regel vänstergängade.
- ▷ Gastrycket för gas-installationer måste reduceras till 30 mbar.
- ▷ Ej justerbar gastryckregulator med säkerhetsventil skall anslutas direkt på flaskventilen.
Gastryckregulatorn reducerar gasflaskans gastryck till gasapparaternas driftstryck.
- ▷ Tillbehörshandeln tillhandahåller lämpliga Euro-fyllset resp. Euro-flaskset för att fylla på och ansluta gasflaskorna i olika europeiska länder.
- ▷ Mer information får du hos din återförsäljare eller ditt serviceställe.
- ▷ Information om gasförsörjning i Europa, se kapitel 17.

Gastryckregulatorn är fast inbyggd i gasboxen. Gasflaskan ansluts via en gas-högtrycksslang till gastryckregulator.

Gashögtrycksslangen och dess anslutningar är olika i olika länder. Motsvarande landsanpassade utföranden och adapter erbjuds av tillbehörshandeln.

7.3 Gasavstängningsventiler

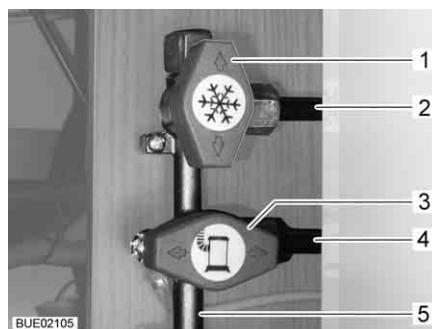

- 1 Spis
- 2 Varmvatten
- 3 Kylskåp
- 4 Ugn/grill
- 5 Värmesystem
- 6 Varmvatten/värmesystem

Bild 155 Möjliga symboler för gasavstängningsventilerna

I fordonet finns en gasavstängningsventil (Bild 155) för varje gasapparat.

Gasavstängningsventilerna sitter på olika ställen i fordonet, de kan även vara separat monterade. Som regel är gasavstängningsventiler tillgänglig i köket efter att en dörr eller låda öppnats.

- 1 Gasavstängningsventil kylskåp stängd
- 2 Ledning till kylskåpet
- 3 Gasavstängningsventil värmesystem öppen
- 4 Ledning till värmesystem
- 5 Gasledning från gasflaskan

Bild 156 Läge Gasavstängningsventiler (exempel)

- Öppna:** ■ Ställ gasavstängningsventilen för respektive gasapparat parallellt (Bild 156,3) med den ledning (Bild 156,4) som går till gasapparaten.
- Stänga:** ■ Ställ gasavstängningsventilen för respektive gasapparat tvärs (Bild 156,1) mot den ledning (Bild 156,2) som går till gasapparaten.

7.4 Extern gasanslutning (extrautrustning)

- ▶ När den externa gasanslutningen inte används, skall gasavstängningsventilen alltid vara stängd.
- ▶ Endast gasförbrukare som har passande adapter skall anslutas till den externa gasanslutningen.
- ▶ Anslut endast externa gasförbrukare som är konstruerade för ett drifttryck på 30 mbar.
- ▶ Säkerställ att ingen gas läcker ut från anslutningen när anslutningen har gjorts och gasavstängningsventilen har öppnats. Om otäthet föreligger i den externa gasanslutningen strömmar gas ut i det fria. I sådant fall skall gasavstängningsventilen och huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängas omedelbart. Den externa gasanslutningen skall kontrolleras av auktoriserad fackverkstad.
- ▶ När en extern gasförbrukare ansluts får ingen gnistbildning förekomma i närheten av gasanslutningen.
- ▶ Anslut endast en gasförbrukningsenhet till den externa gasanslutningen. Använd inte den externa gasanslutningen som matning (anslutning av ytterligare en gasflaska).
- ▶ Använd inte den externa gasanslutningen för att fylla på gasflaskor. Beakta hänvisningarna på märket på den externa gasanslutningen.

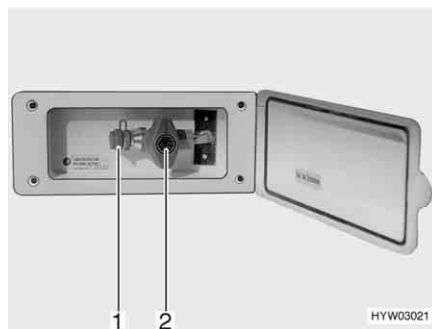

Bild 157 Extern gasanslutning (gasavstängningsventilen stängd)

Den externa gasanslutningen (Bild 157) befinner sig på fordonets högra sida.

- Anslut den externa gasapparaten till anslutningar (Bild 157,1).
- Öppna gasavstängningsventilen (Bild 157,2).

7.5 Omkopplingsenhet för gasflaska (extrautrustning)

- ▶ Om fordonet är utrustat med en omkopplingsenhet för gasflaskor utan Crash-Protection-Unit (CPU), är det inte tillåtet att använda gasapparater under färden. Stäng huvudavstängningsventilen och gasavstängningsventilen på gasflaskorna före färden.

- ▷ När fordonet är utrustat med Crash-Protection-Unit får värmesystemet för bodelen vara tillkopplat under färden.
- ▷ Omkopplingsenheten för gasflaskor och slangarna måste bytas ut senast 10 år efter tillverkningsdatum. Användaren ansvarar för detta.

Den automatiska omkopplingsenheten kopplar automatiskt om gastillförseln från driftflaskan till reservflaskan om driftflaskan är tom eller inte längre är i driftklart läge. Gasförbrukarna behöver inte tas ur drift. Omkopplingsenheten är avsedd för alla vanliga gasflaskor på 3 kg till 33 kg.

**Anläggning utan
Crash-Protection-Unit
(CPU)**

Omkopplingsenheten för gasflaskorna består av en kombinerad gastrycksregulator med omkopplingsventil och visning (Bild 158,3). Omkopplingsenheten för gasflaskor är monterad mellan de två gasslangarna (Bild 158,1).

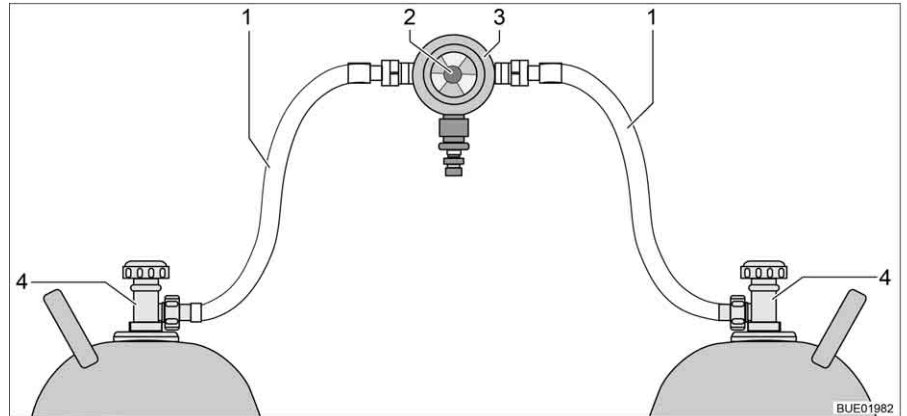

Bild 158 Omkopplingsenhet för gasflaskor

- 1 Gasslang
- 2 Vred för manuell omkoppling av gasflaskorna
- 3 Gastryckregulator med omkopplingsventil och visning
- 4 Huvudavstängningsventil på gasflaskan

**Anläggning med
Crash-Protection-Unit
(CPU)**

Omkopplingsenheten för gasflaskorna består av en kombinerad gastrycksregulator med omkopplingsventil och visning (Bild 159,4) och en elektroventil (Bild 159,2). Elektroventilen spärrar vid kraftig bromsning, olycksfall eller kraftig lutning, av gastillförseln till fordonet. Omkopplingsenheten för gasflaskor är monterad mellan de två gasslangarna (Bild 159,1) med slangbrotts-säkringar (Bild 159,5).

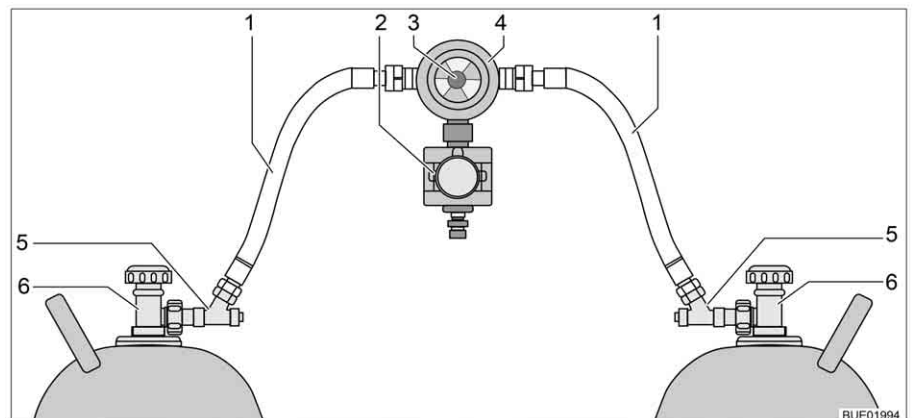

Bild 159 Omkopplingsenhet för gasflaskor med CPU

- 1 Gasslang
- 2 Elektroventil (CPU)
- 3 Vred för manuell omkoppling av gasflaskorna
- 4 Gastryckregulator med omkopplingsventil och visning
- 5 Slangbrotts-säkring
- 6 Huvudavstängningsventil på gasflaskan

Funktion Omkopplingsenheten för gasflaskorna sørjer for ett konstant gstryck, oberoende vilken gasflaska som används. Indikeringen i omkopplingsventilen visar nivån i driftflaskan. När indikeringen är grön sker gasförsörjningen från driftflaskan. När indikeringen är röd är driftflaskan tom. Gasförsörjningen sker då med reservflaskan.

Med vredet (Bild 158,2 resp. Bild 159,3) på omkopplingsenheten, ställer du in vilken av gasflaskorna som ska användas som driftflaska och vilken gasflaska ska användas som reservflaska.

Kontrollenhet Beroende på utrustningen, är omkopplingsenheten för gasflaskor, försedd med en elektrisk kontrollenhet (med eller utan fjärravläsning).

Bild 160 Kontrollenhet

Bild 161 Kontrollenhet med fjärravläsning

Med kontrollenheten (Bild 160) kan endast de elektriska funktionerna styras. Gasflaskornas huvudavstängningsventiler (Bild 158,4 resp. Bild 159,6) måste öppnas eller stängas för hand.

Utan fjärravläsning Kontrolllampan på kontrollenheten indikerar gasanläggningens tillstånd. När kontrolllampan (Bild 160,1) lyser grönt är anläggningen OK. När kontrolllampan blinkar rött eller lyser föreligger en störning. Gasförsörjningen har avbrutits.

Med fjärravläsning Kontrolllampan på kontrollenheten (Bild 160,1) indikerar gasanläggningens tillstånd:

Kontrollampa	Betydelse
Från	Systemet frånkopplat, gastillförsel frånkopplad
Grön	Systemet tillkopplat, gastillförsel tillkopplad
Röd	Gastillförsel frånkopplad, lutning eller för stort accelerationsvärde har lett till utlösning, t.ex. vid olycka
Gul	Systemet tillkopplat, gastillförsel tillkopplad, driftflaska tom
Blinkar gult	Självkontroll i ca 2 sekunder efter påslagning
Blinkar rött en gång	Ventil ej ansluten till styrenhet eller internt fel
Blinkar rött två gånger	Överspänning konstaterad, gastillförsel avbruten
Blinkar rött tre gånger	Underspänning konstaterad, gastillförsel avbruten

- Ta i drift:*
- Öppna huvudavstängningsventilerna på gasflaskorna (Bild 158,4 resp. Bild 159,6).
  - Tryck in slangbrottssäkringarna (Bild 159,5) i 10 sekunder, efter varandra.
  - Välj med vredet (Bild 158,2 resp. Bild 159,3) på omkopplingsenheten, gasflaskan som ska prioriteras (driftflaska).
Vrid alltid vredet till stoppläget.
  - Koppla till omkopplingsenheten på kontrollenheten.
Ställ för detta vippkontakten (Bild 160,2 eller Bild 161,2) på "ON". Omkopplingsventilen är nu avluftad. Kontrolllampan (Bild 160,1 resp. Bild 161,1) blinkar gult (systemtest) och lyser därefter grönt.
- Slå från:*
- Ställ vippkontakten (Bild 160,2 eller Bild 161,2) på "OFF". Kontrolllampan (Bild 160,1 resp. Bild 161,1) slocknar.
  - Stäng huvudavstängningsventilerna på gasflaskorna (Bild 158,4 resp. Bild 159,6).

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.

- Byta ut gasflaskor:*
- Koppla om omkopplingsenhetens vred. Indikeringen blir åter grön. När indikeringen blir röd är även reservflaskan tom och måste också bytas.
  - Stäng huvudavstängningsventilen på den tomma gasflaskan.
  - Skruva loss gasslangen från gasflaskan.
  - Sätt skyddskåpan på gasflaskan.
  - Lossa fästremmarna och tag ut gasflaskan.
  - Ställ den nya gasflaskan i gasboxen.
  - Fäst gasflaskan med fästremmarna.
  - Avlägsna skyddskåpan från gasflaskan.
  - Anslut den fulla gasflaskan till gasslangen.
  - Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan.
  - Tryck in slangbrottssäkringen i 10 sekunder.
  - Vrid vredet på omkopplingsventilen till den utbytta flaskan. När indikeringen är grön är frigöringen öppen.
  - Vrid vredet på omkopplingsventilen ett halvt varv så att den nya gasflaskan fungerar som reservflaska.

7.6 Byta ut gasflaskor

- ▶ Öppna lågor är inte tillåtna när gasflaskorna byts ut, rök inte.
- ▶ Skruva beroende på anslutningen av gasslangen för hand eller med en lämplig specialnyckel från gasflaskan och skruva tillbaka den på gasflaskan igen. Fastskruvningen på gasflaskan är i regel vänstergängad. Dra **inte** åt för hårt.
- ▶ Efter byte av gasflaskan skall kontrolleras att anslutningsställena är täta. Anslutningar skall sprayas in med läckagespray. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

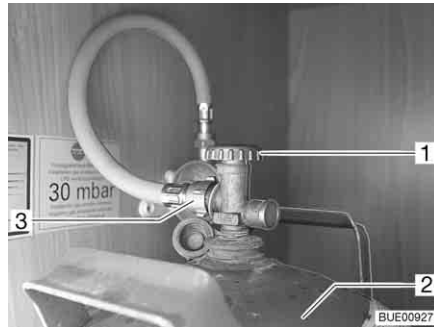

Bild 162 Gasbox

- Öppna gasboxens utvändiga lucka (se kapitel 6).
- Stäng huvudavstängningsventilen (Bild 162,1) på gasflaskan (Bild 162,2). Beakta pilriktningen.
- Skruva loss gasslangen (Bild 162,3) från gasflaskan.
- Sätt skyddskåpan på gasflaskan.
- Lossa fästremmarna och tag ut gasflaskan.
- Ställ den fyllda gasflaskan i gasboxen.
- Fäst gasflaskan med fästremmarna.
- Avlägsna skyddskåpan från gasflaskan.
- Skruva fast gasslangen på gasflaskan.
- Stäng gasboxens utvändiga lucka.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets elektriska anläggning. Användning av bodelens eldrivna apparater beskrivs i kapitel 9.

8.1 Allmänna säkerhetsanvisningar

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Alla elapparater (t. ex. mobiltelefon, kommunikationsradio, TV-apparat eller DVD-spelare) som har installerats i fordonet i efterhand, och används under resan måste ha bestämda egenskaper: Dessa är CE-märke, EMC-provning (elektromagnetisk kompatibilitet) och e-provning. Endast på så sätt kan fordonets funktionssäkerhet garanteras under resan. Annars kan det hända att airbagen aktiveras eller fordonselektroniken störs.

- ▷ Den kan uppstå fördröjningar vid avgivande eller vidarekoppling av elektriska impulser efter fordonets start.
Basfordonets styrning frigör signal D+ först när motorn har nått sin fulla effekt. Detta kan dröja upp till 15 sekunder vid exempelvis en kallstart vintertid.
Av denna anledning avges varningssignaler (som varning om att fotsteget är utfällt) ibland med fördröjning.
Även den automatiska infällningen av en SAT-antenn kan fördröjas.
- ▷ Koppla dock för säkerhets skull ifrån 230 V-anslutningen och drag in antennerna som skydd för elapparaterna vid åskväder.

8.2 Begrepp

Vilospänning

Vilospänningen är batteriets spänning i viloläge, d vs att ström ej tas ut och att batteriet ej laddas.

- ▷ För mätningen måste batteriet ha vilat ett tag. Vänta därför ca 2 timmar efter senaste laddningen eller senaste strömuttag från förbrukare innan vilospänningen mäts.

Viloström

Några elektriska förbrukare som t. ex. klocka och kontrollampor behöver ständigt elektrisk ström; det är apparater i standby-läge, som använder viloström. Denna viloström flyter även när apparaten är frånkopplad.

Djupurladdning

Djupurladdning av batteriet sker om batteriet laddas ur fullständigt genom tillkopplade förbrukare och viloströmmen sjunker under 12 V.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.

Kapacitet Som kapacitet betecknas den mängd elektricitet som ett batteri kan lagra. Batteriets kapacitet anges i amperetimmar (Ah). I regel används det s.k. K20-värdet. K20-värdet anger hur mycket ström ett batteri kan ge ifrån sig under en period på 20 timmar utan att det skadas eller hur mycket ström det krävs för att ladda upp ett tomt batteri på 20 timmar. Om ett batteri t. ex. kan ge 4 ampere i 20 timmar har det en kapacitet på $4 \text{ A} \times 20 \text{ h} = 80 \text{ Ah}$. När det flyter mer ström, minskas batteriet urladdningstid proportionellt till det. Yttre omständigheter som temperatur och ålder förändrar batteriets lagringskapacitet. Kapacitetsangivelserna gäller nya batterier som drivs i rumstemperatur.

- ▷ Beroende på batteritypen har kapacitetsangivelserna en omräkningsfaktor på 1,3 till 1,7 (den faktiska kapaciteten reduceras med detta värde).

8.3 USB-uttag (delvis extrautrustning)

- ▷ Laddningsströmmen uppgår till maximalt 1 ampere.

Fordonet är utrustat med ett eller flera USB-uttag.

Via USB-uttaget kan alla USB-apparater anslutas och laddas.

Bild 163 USB-uttag

8.4 12 V-nät

- ▷ Till 12 V-nätets eluttag (Bild 164,1) får endast apparater med maximalt 10 A anslutas.

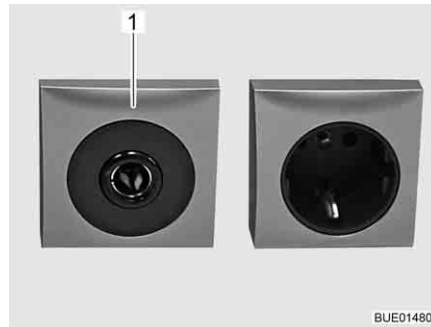

Bild 164 Uttag 12 V/10 A

8.4.1 Radioomkopplare (extrautrustning)

- ▷ Beroende på utrustning är fordonet försett med en radio med integrerat navigationssystem eller en multimediestation, i det följande för enkelhetens skull kallad radio.
- ▷ Omkopplaren för radion finns monterad i fordon med en Pioneer-LCD-skärm.

Bild 165 Omkopplare för driftsläge

Slå på och av radion med tändningen:

- Ställ omkopplaren i läge "0". Radion slås på och av tillsammans med tändningen.

Driva radion via bodelsbatteriet:

- Ställ omkopplaren i läge "1". Radion försörjs konstant av bodelsbatteriet.

8.4.2 Startbatteri

Startbatteriet tjänar till start av motorn och försörjer basfordonets elektriska förbrukare med spänning. Startbatteriets placering hittar du i basfordonets instruktionsbok.

- ▷ Radion i förarhytten är ansluten till bodelsbatteriet.

Urladdning

I detta avsnitt finns information om startbatteriets urladdning.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.
- ▷ Om ett batteri med syrafyllning är urladdat kan det frysa vid minusgrader. Då förstörs batteriet.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

På sikt djupurladdas startbatteriet av viloström (apparater i standby-läge). Apparater i standby-läge är t. ex. extra apparater som radio, larmsystem, navigationssystem eller centrallås. Apparater i standby-läge laddar ur startbatteriet när fordonets motor är avstängd.

Vid låga yttertemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Ladda

I detta avsnitt finns information om startbatteriets laddning.

- ▶ Batterisyran i batteriet är både giftig och frätande. Därför ska all kontakt med hud eller ögon absolut undvikas. Vid kontakt skall du genast spola med mycket vatten (hud, ögon, kläder, föremål) och söka upp en läkare vid behov.
- ▶ Om man laddar batteriet med hjälp av en extern laddare finns risk för explosion. När polklämmorna kläms fast kan det bildas gnistor. Ladda därför batteriet endast i rum med god ventilation och långt borta från öppen eld eller eventuell gnistbildning. När batterierna laddas kan det uppkomma gaser som tränger ut.

- ▷ Före tillfällig avställning ska batteriet laddas upp helt.
- ▷ Anslut inte batterikabeln med fel poler (röd kabel -> pluspol, svart kabel -> minuspol).
- ▷ Vrid inte på tändningen när startbatteriet eller bodelsbatteriet är frånkopplade. Risk för kortslutning p.g.a. fria kabeländar!
- ▷ Innan batteriet kopplas från och kopplas på skall fordonsmotorn stängas av och 230 V- och 12 V-försörjningen såväl som alla förbrukare kopplas från. Risk för kortslutning!
- ▷ Beakta basfordonets och laddarens instruktionsböcker.

Startbatteriet kan endast laddas fullt med en extern laddare. Då fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen laddar el-blocket endast startbatteriet med underhållsladdning. Även vid körning är en fullständig uppladdning av startbatteriet med fordonsgeneratoren inte alltid möjligt.

När man laddar startbatteriet med hjälp av en extern laddare gör du följande:

- Stäng av bilmotorn.
- Stäng av 12 V-försörjningen på panelen. Kontrolllamporna eller indikeringarna på panelen släcks.
- Stäng av alla gasförbrukare och stäng alla gasavstängningsventiler samt gasflaskans huvudavstängningsventil.
- Frånskilj den elektriska förbindelsen mellan startbatteri och fordon (lossa t. ex. polklämmorna). När man kopplar bort batteripolerna finns risk för kortslutning. Därför ska man först koppla bort minuspolen och sedan pluspolen på startbatteriet.
- Kontrollera om den externa laddaren är frånkopplad.
- Den externa laddaren ansluts till startbatteriet. Observera polerna: Anslut först poltången "+" till startbatteriets pluspol och anslut därefter poltången "-" till startbatteriets minuspol.
- Tillkoppla den externa laddaren.
- Informationer om batteriets laddningstid hittar du i bruksanvisningen för respektive laddare.
- Information om batteriestyrkan finns på batteriet.
- Laddaren frånkopplas i omvänd ordningsföljd (minuspolen först).
- Kläm fast batteripolerna igen (pluspolen först).

8.4.3 Bodelsbatteri

- ▷ För laddning av bodelsbatteriet skall endast det inbyggda el-blocket användas. Anslut fordonets 230 V-anslutning (CEE-uttag) till en extern 230 V-försörjning.
- ▷ Efter resan skall bodelsbatteriet laddas upp helt.
- ▷ Före tillfällig avställning ska batteriet laddas upp helt.
- ▷ Vid byte av batteri för bodelen skall endast batterier av samma typ och samma kapacitet användas.
- ▷ Om det finns flera bodelsbatterier skall alla batterier alltid bytas samtidigt. Batterierna måste **alltid** vara lika gamla och ha samma kapacitet.
- ▷ Vid byte av bodelsbatteri ska endast batterier användas som motsvarar laddarens min. kapacitet. Beakta den separata bruksanvisningen till laddaren. Batterier med för låg kapacitet blir mycket varma under laddningen. Explosionsrisk!
- ▷ Om bodelsbatterierna byts ut och laddaren inte ger minst 10 % av det nya batteriets märkkapacitet som laddningsström skall en extra laddare monteras. Exempel: Vid en batterikapacitet på 80 Ah måste laddaren ge minst 8 A laddningsström.
- ▷ Innan batteriet kopplas från och kopplas på skall fordonsmotorn stängas av och 230 V- och 12 V-försörjningen såväl som alla förbrukare kopplas från. Risk för kortslutning!
- ▷ Vrid inte på tändningen när startbatteriet eller bodelsbatteriet är frånkopplade. Risk för kortslutning p.g.a. fria kabeländar!
- ▷ Beakta såväl batteritillverkarens underhållsanvisningar som bruksanvisningen.

- ▷ Resan skall om möjligt påbörjas med fulladdat bodelsbatteri. Därför skall bodelsbatteriet laddas upp innan resan påbörjas.
- ▷ Utnyttja varje möjlighet som finns för att ladda bodelsbatteriet medan du är på väg.
- ▷ Radion i förarhytten är ansluten till bodelsbatteriet.
- ▷ Batteriet kräver inget underhåll. Underhållsfri betyder:
Det är inte nödvändigt att kontrollera syrenivån.
Det är inte nödvändigt att smörja in batteripolerna.
Det är inte nödvändigt att fylla på destillerat vatten.
Även ett underhållsfri batteri måste laddas.
Rekommendation: Genomför alla 6 till 8 veckor en fullständig laddningscykel. Beroende av batterikapaciteten och av laddaren tar laddningscykeln 24 till 48 timmar.

Då fordonet inte är anslutet till en 230 V-försörjning, eller om 230 V-försörjningen är avstängd, försör bodelsbatteriet bodelen med 12 V likspänning. Bodelsbatteriet har endast en begränsat energireserv. Därför bör inte elektriska förbrukare som till exempel radio eller lampor drivas under en längre tidsperiod utan 230 V-försörjning.

Monteringsställe Se kapitel 16.

Urladdning

Genom vilostrommen, som ständigt förbrukas av några elektriska förbrukare, urladdas bodelsbatterierna.

- ▷ Djupurladdning skadar batteriet.
- ▷ Batteriet skall efterladdas i god tid.

- ▷ Förbrukare som kylskåp laddare, laddningsregulator för solpanel, panel och liknande förbrukar ström från batteriet, även då huvudbrytaren 12 V är fränkopplad. Därför ska bodelsbatteriet kopplas från 12 V-nätet, när fordonet inte används under en längre tid.

Även ett helt laddat bodelsbatteri kan efter längre tid djupurladdas genom vilostrom (apparater i standby-läge).

Vid låga yttertemperaturer minskar den tillgängliga kapaciteten.

Batteriets självurladdning beror även på temperaturen. Vid 20 till 25 °C uppgår självurladdningstakten till ca 3 % av kapaciteten/månad. Vid stigande temperatur ökar självurladdningstakten till.

Ett äldre batteri har ej längre full kapacitet.

Ju fler elektriska förbrukare som är anslutna desto snabbare förbrukas bodelsbatteriets energireserv.

8.4.4 Ladda batteri över 230 V-försörjningen

När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen laddas bodelsbatteriet och startbatteriet av laddningsmodulen i el-blocket. Startbatteriet laddas bara med en underhållsladdning. Laddningsströmmen anpassas automatiskt till batteriets laddningstillstånd. Överladdning kan inte ske.

Stäng av alla elförbrukare under laddningen så att laddningsmodulens fulla kapacitet utnyttjas.

8.4.5 Ladda batteri med fordonets motor

När fordonsmotorn är igång addas bodelsbatteriet och startbatteriet av fordonsgeneratoren. När fordonsmotorn är avstängd skiljs batterierna automatiskt av ett relä i el-blocket. Det förhindrar att startbatteriet laddas ur av elförbrukarna i bodelen. Därigenom upprätthålls fordonets startfunktion. Bodelsbatteriets resp. startbatteriets laddningstillstånd kan avläsas på panelen.

8.5 El-block (EBL 119)

- ▷ Ventilationsspringor får ej övertäckas. Risk för överhettning!

- ▷ Beroende på modell är inte alltid alla platserna i säkringshållaren belagda.
- ▷ Till skillnad från standardsäkringsschemat är följande säkringsvärden inställda:

"Grundbelysning/fotsteg": 20 A

"Reserv 3": 10 A (säkring USB-uttag)

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

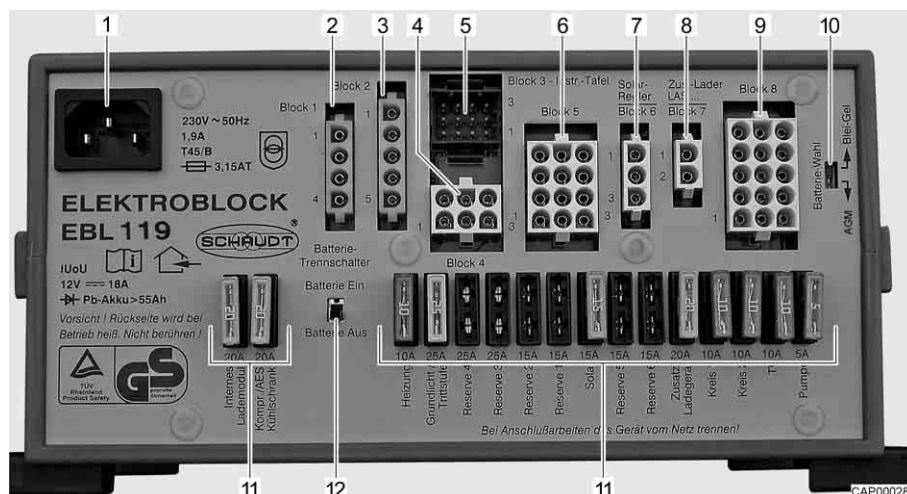

Bild 166 El-block (EBL 119)

- 1 Nätanslutningskontakt 230 V~
- 2 Utgång: Block 1 - kylskåp
- 3 Ingång: Block 2 - styrkablar
- 4 Utgång: Block 4 - värme, säkerhets-/avtappningsventil, grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg
- 5 Utgång: Block 3 - panel
- 6 Utgång: Block 5 - solcell (om befintlig), reserv 2, reserv 3, reserv 4
- 7 Utgång: Block 6 - laddningsregulator för solpanel (om sådan finns)
- 8 Utgång: Block 7 - extra laddare
- 9 Utgång: Block 8 - förbrukarkrets 1, förbrukarkrets 2, 12 V-uttag, vattenpump, reserv 1, reserv 5, reserv 6
- 10 Omkopplare batterival (bly-gel/AGM)
- 11 Säkringar
- 12 Batteri-brytare ("Batterie Ein/Aus" (batteri till/från))

- Funktioner** El-blocket har följande funktioner:
- El-blocket laddar bodelsbatteriet. Startbatteriet erhåller endast en underhållsladdning genom el-blocket.
  - El-blocket övervakar bodelsbatteriets spänning.
  - El-blocket fördelar strömmen till 12 V-strömkretsarna och säkrar dessa. Till uttagen kan apparater med maximalt 10 A anslutas.
  - El-blocket innehåller anslutningar för en laddningsregulator för solpanel, en extra laddare samt ytterligare styr- och övervakningsfunktioner.
  - El-blocket skiljer startbatteriet elektriskt från bodelsbatteriet då fordonets motor är avstängd. Så kan bodelens 12 V-förbrukare inte ladda ur startbatteriet.
  - Batteri-brytaren i el-blocket skiljer alla förbrukare från bodelsbatteriet.

El-blocket arbetar endast tillsammans med en panel.

När el-blocket är hårt belastat reducerar den inbyggda laddaren laddningsströmmen. På så sätt skyddas laddaren mot överhettning. El-blocket belastas t. ex. hårt när ett tomt bodelsbatteri laddas och dessutom elektriska förbrukare är påslagna och omgivningstemperaturen är hög.

Monteringsställe Se kapitel 16.

8.5.1 Batteri-brytare

- ▷ När batteri-brytaren har kopplats till igen: Ta grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg, värme och reserv 4 i drift igen (beroende på modell). Koppla kort till huvudbrytaren 12 V. Detta gäller även om bodelsbatteriet har kopplats bort och anslutits igen.

Batteri-brytaren kopplar ur alla 12 V-förbrukare för bodelen. Därigenom förhindras långsam urladdning av bodelsbatteriet om fordonet inte används under längre tid (t. ex. tillfällig avställning).

Batterierna kan fortsätta laddas från el-blocket även om batteri-brytaren är fränkopplad.

Till- och fränkoppling:

- Skjut upp batteri-brytaren: Batteri till ("Batterie Ein").
- Skjut ner batteri-brytaren: Batteri från ("Batterie Aus").

8.5.2 Batteriväljare

- ▶ Om batteriväljaren är felaktigt inställd kan det bildas knallgas. Explosionsrisk!

- ▷ Om batteriväljaren är felinställd kan batteriet för bodelen skadas.
- ▷ Ändra ej den från fabriken inställda batteriväljaren.

8.5.3 Batteriövervakning

- ▷ Ett urladdat batteri för bodelen skall laddas upp fullständigt igen så snart som möjligt.

Batteriövervakningen i el-blocket övervakar spänningen i batteriet för bodelen. Om batterispänningen sjunker under 10,5 V kopplar batteriövervakningen i el-blocket ifrån alla 12 V-förbrukare.

Åtgärder:

- Samtliga elektriska förbrukare som inte är absolut nödvändiga, skall stängas av med tillhörande strömbrytare.
- Om nödvändigt koppla åter på 12 V-försörjningen för kort drift med huvudbrytaren 12 V. Detta är emellertid endast möjligt om batterispänningen ligger över 11 V. Om spänningen ligger under detta värde kan 12 V-försörjningen först upprättas efter att bodelens batteri har laddats.

8.5.4 Batteriladdning

När fordonsmotorn är igång kopplas bodelsbatteriet och startbatteriet samman via ett relä i el-blocket och laddas av fordonsgeneratoren. När fordonsmotorn är avstängd skiljs batterierna automatiskt igen av el-blocket. Det förhindrar att startbatteriet laddas ur av elförbrukarna i bodelen. Därigenom upprätthålls fordonets startfunktion. Bodelsbatteriets polspänning kan avläsas på panelen.

När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen via CEE-uttaget laddas bodelsbatteriet och startbatteriet av laddningsmodulen i el-blocket. Startbatteriet laddas bara med en underhållsladdning. Laddningsströmmen anpassas automatiskt till batteriets laddningstillstånd. Överladdning kan inte ske.

Stäng av alla elförbrukare under laddningen så att laddningsmodulens fulla kapacitet utnyttjas.

8.6 Panel LT 96

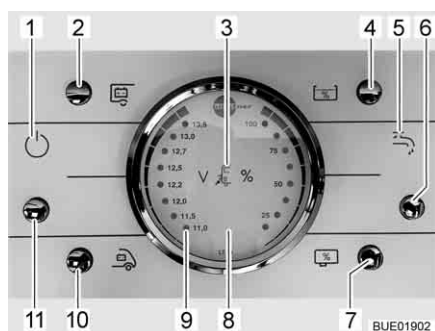

Bild 167 Panel LT 96

- 1 12 V-kontrollampa
- 2 Knapp för avläsning av batterispänning, bodelsbatteri
- 3 230 V-kontrollampa
- 4 Knapp för avläsning av tanknivå i vattentanken
- 5 Kontrollampa vattenpump
- 6 Knapp för vattenpump (till/från)
- 7 Knapp för avläsning av tanknivå i avloppstank
- 8 Instrument V/tank
- 9 Varningslampa "ALARM" för bodelsbatteri
- 10 Knapp för avläsning av batterispänning i startbatteriet
- 11 Knapp för 12 V-försörjning (till/från)

8.6.1 Knapp för 12 V-försörjning

Knappen (Bild 167,11) kopplar till och från panelen och 12 V-försörjningen till bodelen.

Undantag: Beroende på modell förblir värme, grundbelysning (belysning i ingångsområdet), fotsteg, reserv 4 och ett kylskåp med automatiskt energival-system (AES) driftklara.

Slå på: ■ Tryck på knappen (Bild 167,11): 12 V-försörjningen för bodelen är påslagen. Kontrollampan (Bild 167,1) lyser.

Slå från: ■ Tryck på knappen (Bild 167,11): 12 V-försörjningen för bodelen är avstängd. Kontrollampan (Bild 167,1) slocknar.

- ▷ Slå ifrån 12 V-försörjningen på panelen när fordonet lämnas. Därigenom förhindras en onödig urladdning av bodelsbatteriet.
- ▷ Förbrukare som styrdon (t. ex. laddningsregulator för solpanel, avfrostning och panel) eller fast installerade apparater (t. ex. värme, kylskåp eller fotsteg) tar fortfarande sin ström från batterikapaciteten, även om 12 V-försörjningen på panelen är frånkopplad. Därför ska bodelsbatteriet kopplas bort från 12 V-nätet, när fordonet inte används under en längre tid. Detta görs med brytaren på el-blocket.

8.6.2 Instrument V/tank för batterispänning och vattenvolym eller avloppsvattenvolym

Batterispänning

Med instrumentet V/tank kan startbatteriets eller bodelsbatteriets batterispänning avläsas.

På instrument V/Tank (Bild 167,8) beakta vänstra skalan. Instrumentet belyses automatiskt, så snart en knapp trycks.

- Indikeringar:*
- Tryck på knappen (Bild 167,10): Startbatteriets spänning visas.
  - Tryck på knappen (Bild 167,2): Bodelsbatteriets spänning visas.

Följande tabeller är ett hjälpmedel för att tolka spänningen för bodelsbatteriet, som visas på panel LT 96, på rätt sätt.

**Snart djupurladdning
(batterilarm)**

Batterispänning (värden under pågående drift)	Drift under körning (fordonet körs, ingen 230 V-anlutning)	Batteridrift (fordonet står stilla, ingen 230 V-anlutning)	Nät drift (fordonet står stilla, 230 V-anlutning)
11 V eller mindre	12 V-nät överbelastat	Om förbrukarna är avstängda: Batteri tomt	12 V-nät överbelastat
	Batteriet laddas inte genom generatorn, generatorns regulator defekt	Om förbrukarna är påslagna: Batteriet överbelastat	Batteriet laddas inte genom el-blocket, el-blocket defekt
11,5 V till 13,0 V	12 V-nät överbelastat ¹⁾	Normalt område	12 V-nät överbelastat ¹⁾
	Batteriet laddas inte genom generatorn, generatorns regulator defekt ¹⁾		Batteriet laddas inte genom el-blocket, el-blocket defekt
Över 13,5 V	Batteriet laddas	Förekommer endast kortvarigt efter laddning	Batteriet laddas

¹⁾ Om spänningen inte stiger över detta områden under flera timmar.

Värden för vilospänning	Batteriets laddningstillstånd
Under 12 V	Djupurladdning eller urladdning
12,2 V	25 %
12,5 V	50 %
Mer än 12,7 V	100 %

▷ Vid längre djupurladdning skadas batteriet och går inte reparera.

▷ Vilospänningen skall helst mätas flera timmar efter den senaste laddningen (t. ex. på morgonen) och inte direkt efter strömuttaget.

**Vattennivå/
avloppsvattennivå**

På instrumentet V/tank kan vattennivån och avloppsvattennivån avläsas. På instrument V/Tank (Bild 167,8) beakta den högra skalan. Instrumentet belyses automatiskt, så snart en knapp trycks.

Indikeringar:

- Tryck på knappen (Bild 167,4): Vattenvolymen visas.
- Tryck på knappen (Bild 167,7): Avloppsvattenvolymen visas.
- ▷ Visa tanknivåerna endast en kort stund. Om nivåvisningen är påslagen längre tid kan givarna skadas.

8.6.3 Knapp för vattenpump

Slå på: ■ Tryck på knappen (Bild 167,6): Vattenförsörjningen är aktiverad. Kontroll-lampa vattenpump (Bild 167,5) tänds.

Slå från: ■ Tryck på knappen (Bild 167,6): Vattenförsörjningen är avstängd. Kontroll-lampa vattenpump (Bild 167,5) släcks.

Nivåindikering

Ingen lys-diod	2 lysdioder	4 lysdioder	6 lysdioder	8 lysdioder
0 %	25 %	50 %	75 %	100 %

▷ När fordonet inte är ansluten till 230 V-nätet och vattenpumpen inte ska användas under längre tid: Stäng av strömförsörjningen till vattenpumpen. Pumpreläet förbrukar ca 4 Ah/dag.

8.6.4 Batterilarm för bodelsbatteri

Den röda varningslampan "ALARM" (Bild 167,9) blinkar så snart spänningen i bodelsbatteri har sjunkit till under 11 V (mätning under pågående drift) och risk för djupurladdning föreligger.

▷ Djupurladdning skadar batteriet.

Åtgärder: ■ Vid batterilarm skall förbrukarna stängas av och bodelsbatteriet laddas, antingen genom körning eller genom anslutning till 230 V-försörjning.

8.6.5 12 V-kontrollampa

12 V-kontrollampa (Bild 167,1) tänds när 12 V-huvudströmbrytare (Bild 167,11) är inkopplad.

8.6.6 230 V-kontrollampa

230 V-kontrollampan (Bild 167,3) lyser när nätspänningen ligger på el-blockets ingång.

▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

8.7 Solcellsanläggning (extrautrustning)

- ▷ Skydda solfångarna (solcellsmodul) mot mekanisk belastning.

- ▷ Vid maximal solinstrålning levererar solcellsanläggningen mest ström.
- ▷ Se till att solljuset träffar solfångarna (solcellsmodul) direkt.
- ▷ Under träd eller broar minskar solinstrålningen.
- ▷ Även folier el.dyl påverkar solinstrålningen negativt.
- ▷ Håll solfångarnas ytor rena.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Solcellsanläggningen möjliggör miljöskonande och oberoende spänningsförsörjning. Den omvandlar solenergi till elektrisk spänning. Solcellsanläggningen levererar ström för laddning av batteriet och till förbrukarna i fordonet. I laddningsregulatorn till solpanelen finns ett överladdnings- och ett djupurladdningsskydd.

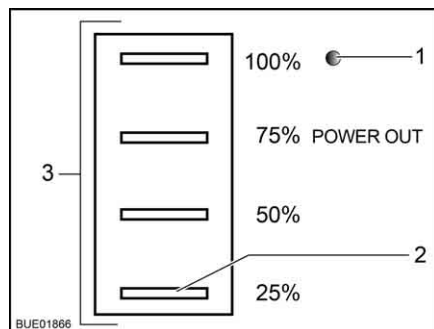

Bild 168 Statusvisning till laddningsregulator för solpanel

Fyra lysdioder (Bild 168,3) visar det aktuella driftsläget. Ytterligare en lysdiod (Bild 168,1) visar om ingångsspänning föreligger.

Lysdiod	Tillstånd	Betydelse
Lysdioder driftsläge (Bild 168,3)	Blinkar cykliskt	Batteriet laddas
	Lyser	Batteriet är fulladdat
Lysdiod 25 % (Bild 168,2)	Blinkar	Batteriet är djupt urladdat
Lysdiod ingångsspänning (Bild 168,1)	Lyser	Ingångsspänning föreligger
	Lyser inte	Ingångsspänning föreligger inte

8.8 230 V-nät

- ▶ Arbeten på elanläggningen får endast utföras av fackpersonal.
- ▶ Fordonets elektriska anläggning måste kontrolleras minst vart tredje år av utbildade elektriker. Om fordonet används ofta rekommenderas en årlig kontroll.

230 V-nätet försörjer:

- eluttaget med skyddskontakt för apparater med maximalt 16 A
- kylskåpet
- el-blocket
- en extra laddare
- klimatanläggningen

De elektriska förbrukarna som är anslutna till bodelens 12 V-nät förses med spänning från bodelsbatteriet.

Fordonet ska anslutas till en extern 230 V-försörjning så ofta som möjligt. Laddningsmodulen i el-blocket laddar då automatiskt bodelsbatteriet. Dessutom laddas startbatteriet med en underhållsladdning på ca 2 A.

Beroende på utrustning säkras klimatanläggningen och andra extra apparater genom en egen ledningsskyddsbrytare (16 A).

8.8.1 230 V-anslutning (CEE-uttag)

- ▷ Överspänningar kan skada de anslutna apparaterna. Orsaker till överspänningar kan vara blixtnedslag, oreglerade spänningskällor (t. ex. bensingeneratorer) eller strömanslutningar på färjor.

Krav på 230 V-anslutningen

- Anslutningskabeln, stickförbindelsen vid försörjningsstället och stickförbindelsen på fordonet måste uppfylla IEC 60309. Den beteckning som är vanlig i handeln för stickförbindelsen är "CEE blå".
- Använd gummislangledning H07RN-F med minst 2,5 mm² ledningsdiameter och maximalt 25 m längd.
- Skyddskontakt-stickförbindelse (schuko) är inte tillåten. Likaså är det inte tillåtet att mellankoppla CEE/Schuko-adaptorn.

8.8.2 Anslut 230 V-försörjningen

- ▶ Den externa 230 V-försörjningen måste säkras med en jordfelsbrytare (FI-brytare, 30 mA).
- ▶ Kabeln måste vara helt borttagen från kabeltrumman, för att förhindra överhettning.
- ▶ I tveksamma fall eller när 230 V-försörjningen inte finns till förfogande eller är felaktig, ta kontakt med den som driver försörjningsanordningen.

- ▷ 230 V-anslutningen är i fordonet utrustad med en kombinerad jordfelsbrytare med ledningsskyddsbrytare.
- ▷ Beroende på utförandet, är ytterligare en ledningsskyddsbrytare inbyggd i säkringslådan.
- ▷ För anslutningar på campingplatser (campingfördelare) måste jordfelsbrytare (FI-brytare, 30 mA) användas.

Fordonet kan anslutas till en extern 230 V-försörjning.

- 1 Kontrollknapp
- 2 Ledningsskyddsbrytare
- 3 Säkringslåda
- 4 Kombinerad jordfelsbrytare-/ledningsskyddsbrytare

Bild 169 230 V-säkringslåda

Ansluta fordon:

- Kontrollera om strömförsörjningsanordningen är lämplig vad gäller anslutning, spänning, frekvens och ström.
- Kontrollera om kablarna och anslutningarna är lämpliga.
- Kontrollera stickförbindelsen och kabeln efter synliga skador.
- Koppla från ledningsskyddsbrytare (Bild 169,2 och 4) i säkringslådan (Bild 169,3).

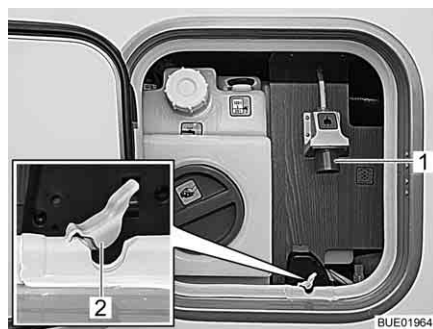

Bild 170 230 V-anslutning i fordonet

- Öppna tätningen (Bild 170,2) i kabelgenomföringen.
- Lägg kabeln genom kabelgenomföringen i fordonet.
- Sätt i insticksanslutningen vid fordonets 230 V-anslutning (Bild 170,1).
- Stäng serviceluckan.
- Stick in kontakten på anslutningskabeln i uttaget på strömförsörjningsanordningen. Kontrollera så att låsklacken i den fjäderspända klapplocket är ikopplad.
- Koppla på ledningsskyddsbrytaren i säkringslådan.

Kontrollera jordfelsbrytare:

- När fordonen är anslutet till 230 V-försörjningen, tryck på kontrollknappen (Bild 169,1) på den kombinerade jordfelsbrytaren/ledningsskyddsbrytaren (Bild 169,4) i säkringslådan (Bild 169,3). Jordfelsbrytaren måste lösa ut.
- Slå på jordfelsbrytaren igen.

Dela förbindelse:

- Koppla från ledningsskyddsbrytarna (Bild 169,2 och 4) i säkringslådan (Bild 169,3).
- Lös låsklacken vid strömförsörjningsanordningen och dra anslutningskabelns kontakt ur stickuttaget.
- Öppna serviceluckan.
- Dra i anslutning (Bild 170,1) av fordonets instickskoppling och ta bort anslutningskabeln.

- Tryck tätningen (Bild 170,2) av kabelgenomföringen i serviceluckas tätningens öppning.
- Stäng serviceluckan.

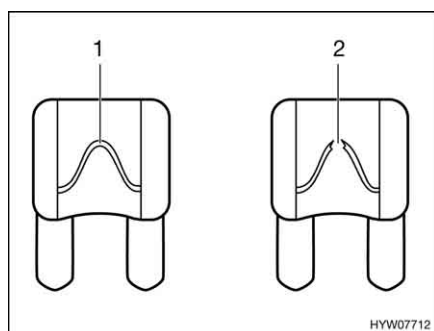
8.9 Säkringar

- ▶ Defekta säkringar skall endast bytas ut om man känner till orsaken och felet har åtgärdats.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut när strömförsörjningen är frånslagen.
- ▶ Säkringarna får aldrig förbikopplas eller repareras.
- ▶ Defekta säkringar får endast bytas ut mot nya säkringar med samma säkringsvärde.

8.9.1 12 V-säkringar

De förbrukare som är anslutna till 12 V-försörjningen i bodelen är skyddade via separata säkringar. Säkringarna är tillgängliga i förarhytten, vid batterierna, på eller vid el-blocket och vid de fast installerade apparaterna.

- 1 Oskadat säkringselement
- 2 Avbrutet säkringselement

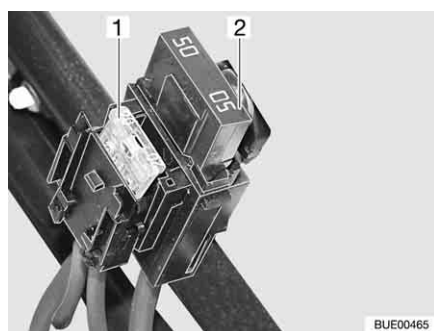
Bild 171 12 V-säkring

En intakt 12 V-säkring känner man igen genom det oskadade säkringselementet (Bild 171,1). Om säkringselementet är avbrutet (Bild 171,2) ska säkringen bytas ut.

För att byta säkringar skall funktion, värde och färg för de enskilda säkringarna avläsas ur efterföljande uppgifter. Om du behöver byta en säkring ska endast flatsäkringar med följande värden användas.

Säkringar vid startbatteriet

Säkringarna är monterade i närheten av startbatteriet. Startbatteriet är åtkomlig under en täckplatta på golvet mellan förarhyttstolarna.

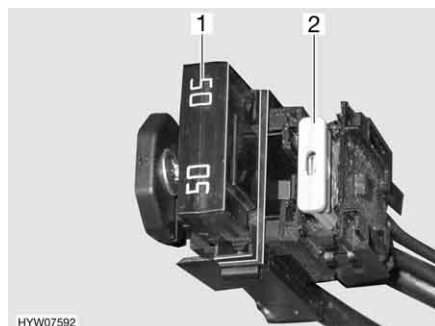
- 1 Flatsäkring 20 A/gul (för kylskåp)
- 2 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd

Bild 172 Säkringar vid startbatteriet

Säkringar vid bodelsbatteriet

Säkringarna är monterade bredvid bodelsbatteriet.

- 1 Jumbo-flatsäkring 50 A/röd (för el-block)
- 2 Flatsäkring 2 A/grå (för batterigivare bodelsbatteri)

Bild 173 Säkringar vid bodelsbatteriet

Säkringar på reläbox AD01

I en av de båda stolkonsolerna är en reläbox (AD01) monterad. Reläboxen används till att skapa signalerna för chassi-belysningen, som inte levereras av basfordonet. Reläboxen är universellt användbar.

Kopplingen som används av oss kan avvika från tillverkarens planerade koppling. Därför kan kopplingen även avvika från angivelsen på reläboxens typskylt, som tillverkaren har monterat.

SäNr	Funktion	Värde/färg
B2	Plint 15 (tändning på)	15 A blå
B3	Plint 30 (konstant plus)	15 A blå
B5	D+ signal	Intern polyswitch (2 A)
B6	Reserv	15 A blå
B7	Bredmarkeringslampor fram (vit/röd)	5 A ljusbrun

Säkringar på el-blocket (EBL 119)

Funktion	Värde/färg
Intern laddningsmodul	20 A gul
Kompressor/AES-kylskåp	20 A gul
Värmesystem	10 A röd
Grundbelysning/fotsteg elektriskt/radio	25 A vit
Reserv 4	25 A vit
Reserv 3	25 A vit
Reserv 2	15 A blå
Reserv 1	15 A blå
Solcell	15 A blå
Reserv 5	15 A blå
Reserv 6	15 A blå
Extra laddare	20 A gul
Krets 1	10 A röd
Krets 2	10 A röd
TV	10 A röd
Vattenpump	5 A ljusbrun

Säkring för Thetford-toalett (svängbar toalett)

Säkringen befinner sig i husramen på Thetford-kassetten.

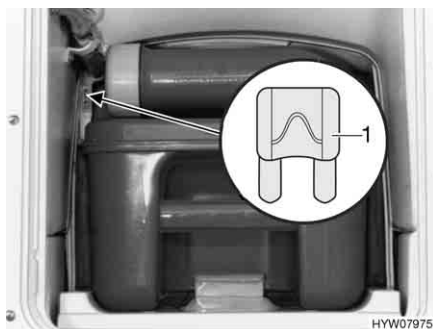

Bild 174 Säkring för Thetford-toalett

1 Flatsäkring 3 A/violett

- Byte:*
- Öppna luckan till Thetford-kassetten på fordonets utsida.
  - Drag ut Thetford-kassetten helt.
  - Byt säkring (Bild 174, 1).

Säkring för Thetford-toalett (fast bänk)

Säkringen befinner sig i husramen på Thetford-kassetten.

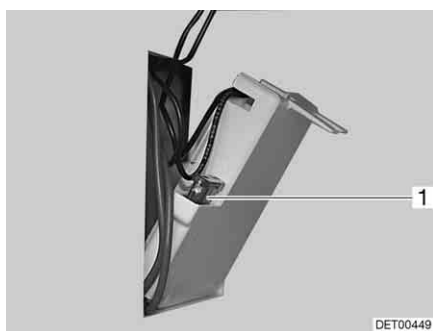

Bild 175 Säkring för Thetford-toalett

1 Flatsäkring 3 A/violett

- Byte:*
- Öppna luckan till Thetford-kassetten på fordonets utsida.
  - Ta ut Thetford-kassetten och öppna luckan på höljets vägg.
  - Byt säkring (Bild 175, 1).

Säkring för avloppsvattenuppvärmning

Styrenheten har en elektronisk överbelastningssäkring. Vid överbelastning stänger avloppsvattenuppvärmningen av sig själv. För att starta om styrenheten, koppla loss styrenheten från strömförsörjningen.

Beroende på modell är försörjningsspänningen för avloppsvattenuppvärmningen säkrad via säkringskretsen Reserve 3 eller Reserve 4.

Översikt säkringar elektrisk höjbar säng

Modell	Säkring höjbar säng
Ixeo TL	Säkring reserv 3 (25 A) på el-blocket
Ixeo Time	Säkring reserv 3 (25 A) på el-blocket och säkringar 20 A/2 A i närhet av den höjbara sängens motor
Lyseo TD frontbädd	Säkring reserv 3 (25 A) på el-blocket och säkringen 2 A i närheten av den höjbara sängens motor
Lyseo TD 744 bakre säng	Säkring grundbelysning/fotsteg (25 A) på el-blocket och säkring 2 A i närhet av den höjbara sängens motor
Lyseo TD 745 bakre säng	Säkring reserv 2 (15 A)

Säkringar för höjbar säng (Ixeo Time)

Säkringar för höjbar säng finns på motorstyrningen vid remdrevet.

Dessutom är den höjbara sängen säkrad med en säkring på el-blocket på anslutning reserv 3 (25 A).

- 1 Flatsäkring 2 A/grå
- 2 Flatsäkring 20 A/gul

Bild 176 Säkringar för höjbar säng

Bältesdrivningen (och därmed även säkringarna) är monterade i ett hängskåp. Beroende av modell är åtkomsten till bältesdrivningen även möjligt från innerrummet eller utifrån genom fönstret.

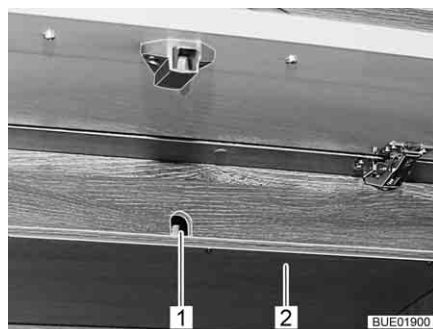

Bild 177 Lucka på hängskåp

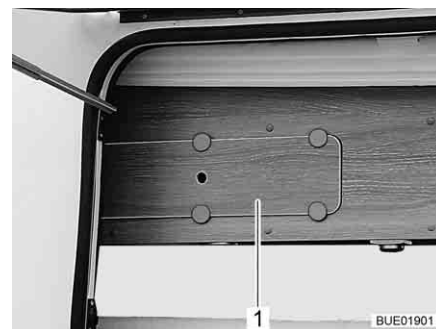

Bild 178 Skydd på hängskåpet

Byt säkringar (Ixeo Time IT 710 - IT 734):

- Öppna lucka på vänster hängskåp under den höjbara sängen.
- Ta bort skyddet (Bild 177,2) under åtkomstöppningen (Bild 177,1) för veven.
- Byt säkring.
- Fäst plattan och stäng luckan.

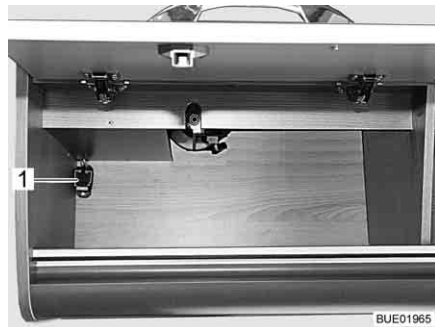
Byt säkringar
(Ixeo Time IT 590):

- Sänk höjbar säng med vev till fönsterhöjd (nöddrift se 6.14.6).
- Öppna fönster sidan om sittgrupp.
- Tag bort plattan (Bild 178,1).
- Byt säkring.
- Stäng skyddet.
- Lyft den höjbara sängen till parkeringsläge.

Säkring för höjbar säng (Lyseo TD)

Säkringen för den främre höjbara sängen finns monterad i väggskåpet på vänster fordonssida.

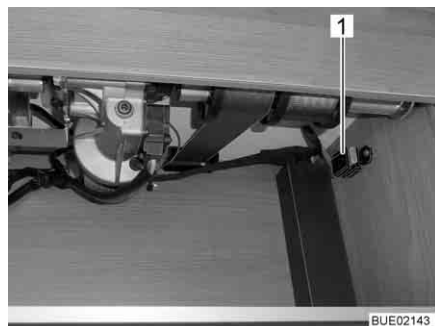
Dessutom är den höjbara sängen säkrad med en säkring på el-blocket på anslutning reserv 3.

1 Säkring 2 A/gul

Bild 179 Säkring höjbar säng fram

Om det finns en höjbar säng i bakdelen, finns säkringen monterad i det bakre väggskåpet på den vänstra fordonssidan.

1 Säkring 2 A/grå

Bild 180 Säkring höjbar säng bak

8.9.2 230 V-säkring

- ▷ Kontrollera alltid jordfelsbrytaren när anslutningar görs till 230 V-försörjningen, kontrollera den minst en gång var 6:e månad.

- ▷ Jordfelsbrytaren benämns i internationellt språkbruk, även som jordfels-skyddsanordning RCD (Residual Current Device).

Bild 181 230 V-säkringslåda

En kombinerad jordfelsbrytare/ledningsskyddsbrytare (Bild 181,4) i säkringslådan (Bild 181,3) skyddar hela fordonet mot läckström (0,03 A).

Den integrerade ledningsskyddsbrytaren (16 A) skyddar 230 V-uttagen, strömaggregatet, den extra laddaren och kylskåpet.

På fordon med extrautrustning (t. ex. klimatanläggning) skyddas apparaten av en extra ledningsskyddsbrytare (10 A) (Bild 181,2).

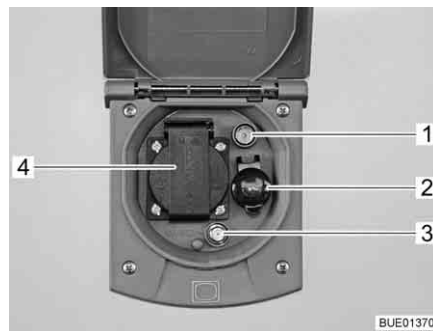
Monteringsställe

Se kapitel 16.

Kontrollera jordfelsbrytare:

- När fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen: Tryck på kontrollknappen (Bild 181,1). Jordfelsbrytaren måste utlösas.

8.10 Uttag på utsidan (extrautrustning)

- 1 TV-uttag
- 2 Eluttag 12 V
- 3 SAT-uttag
- 4 Eluttag 230 V

Bild 182 Uttag på utsidan

Till 230 V-uttaget och 12 V-uttaget kan elektriska apparater anslutas som används i förtältet.

Anslutningsmöjligheter

TV-uttaget och SAT-uttaget ger olika möjligheter för användning av TV-apparater:

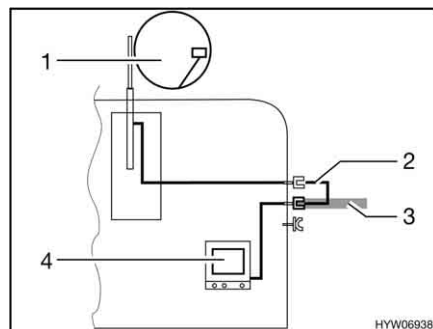

Bild 183 TV i fordonet

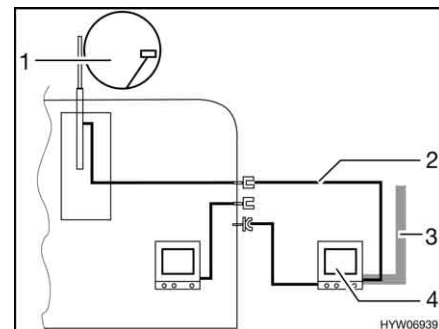

Bild 184 TV i förtältet

- TV i fordonet (Bild 183,4): Anslutning till takantenn (Bild 183,1) med anslutningskabel (Bild 183,2)
- TV i fordonet (Bild 183,4): Anslutning till extern antenn (Bild 183,3)
- TV i förtältet (Bild 184,4): Anslutning till takantenn (Bild 184,1) med anslutningskabel (Bild 184,2)
- TV i förtältet (Bild 184,4): Anslutning till extern antenn (Bild 184,3)

8.11 El-scheman

8.11.1 El-scheman invändigt

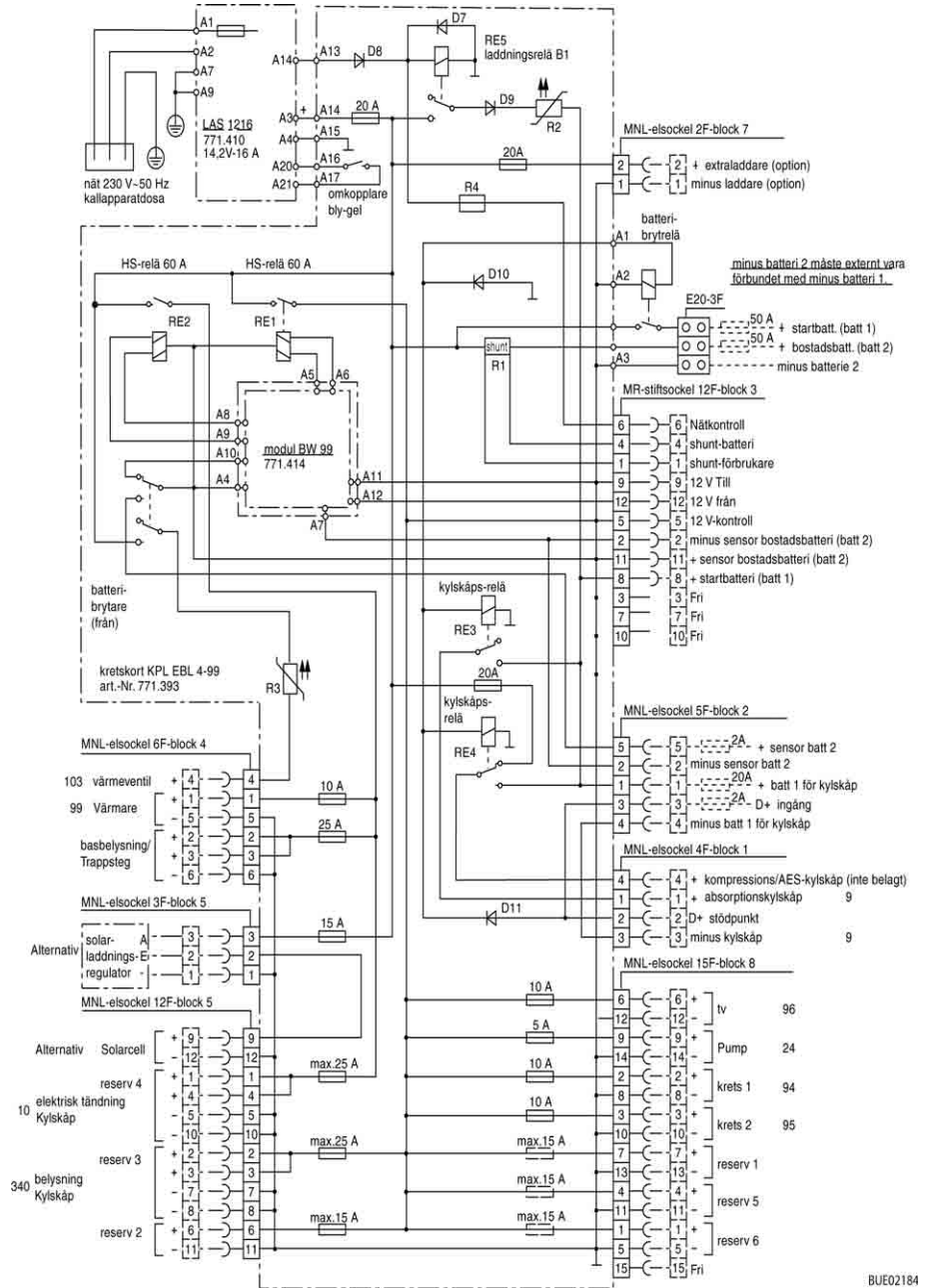
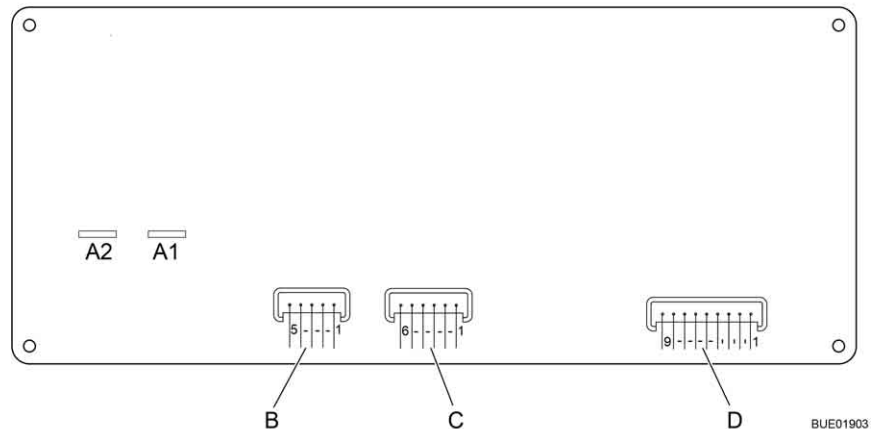

Bild 185 El-schema invändigt (EBL 119)

BUE02184

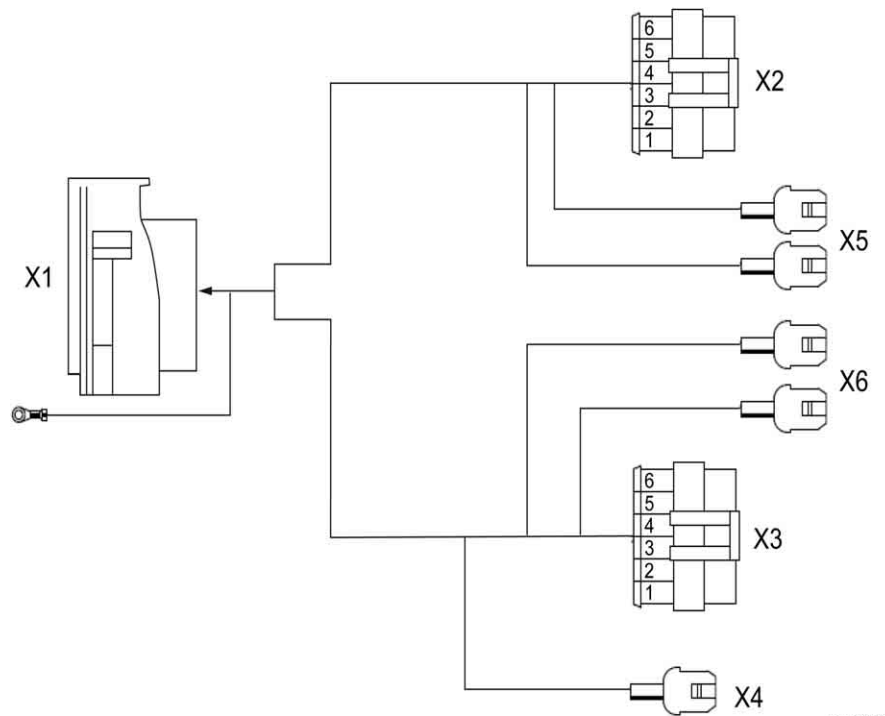
BUE01903

Bild 186 Anslutningsschema, panel (LT 96)

A	2 x AMP flatstift 4,8 x 0,8
1	Pump
2	+ 12 V
B	Lumberg MSFQ 5x
1	Fullt
2	3/4
3	1/2
4	1/4
5	Bas avloppstank
C	Lumberg MSFQ 6x
1	Fullt
2	3/4
3	1/2
4	1/4
5	Bas vattentank
6	n. c.
D	Lumberg MSFQ 9x
1	12 V-kontroll
2	Huvudströmbrytare 12 V från
3	Huvudströmbrytare 12 V till
4	Plus startbatteri 12 V
5	Plus sensor bodelsbatteri
6	Minus givare bodelsbatteri
7	230 V-kontroll
8	n. c.
9	n. c.

8.11.2 El-schema utvändigt

BUE02108

Bild 187 El-schema utvändigt

**X1 centralkontakt
(MCP 12-polig)**

Pin	Trådfärg	Signal
1	vit	GND
2	grå	Bakljus vänster
3	brun	Bakljus höger
4	gul	Blinkers vänster
5	grön	Blinkers höger
6	röd	Bromsljus vänster
7	orange	Bromsljus höger
8	röd	Tredje bromsljus
9	blå	Dimbakljus vänster
10	violett	Dimbakljus höger
11	rosa	Nummerplåtsbelysning
12	violett	Backljus vänster
13	violett	Backljus höger

**Kontakt bakljus
vänster
(Superseal 6-polig)**

Pin	Trådfärg kabelstam	Trådfärg bakljus	Signal
1	vit	vit	GND
2	violett	grå	Backljus
3	blå	blå	Dimbakljus
4	gul	gul	Blinkers
5	röd	röd	Bromsljus
6	grå	svart	Bakljus

**Kontakt bakljus höger
(Superseal 6-polig)**

1	vit	vit	GND
2	violett	grå	Backljus
3	violett	blå	Dimbakljus
4	grön	gul	Blinkers
5	orange	röd	Bromsljus
6	brun	svart	Bakljus

**X4 stickkontakt tredje
bromsljus
(MNL 2-polig)**

1	röd	-	Tredje bromsljus
2	vit	-	GND

**X5/X6
Markeringsbelysning
(platt kontakthylsa)**

1	rosa	-	Nummerplåtsbelysning
2	vit	-	GND

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns anvisningar och information om fordonets fast installerade apparater.

Hänvisningarna refererar endast till användningen av fast installerade apparater.

Vidare information om fast installerade apparater får du i den instruktionsboken för fast installerade apparater som bifogas separat med fordonet.

9.1 Allmänt

- ▷ Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/ aggregat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad.

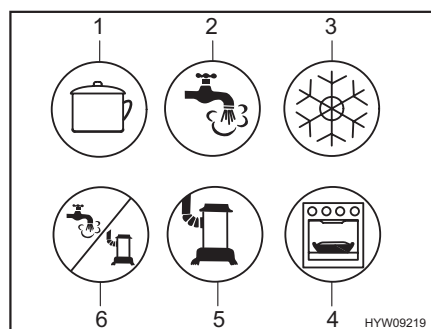

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken för respektive apparat.

I fordonet finns, beroende på utförande, de fast installerade apparaterna värmesystem, klimatanläggning, varmvattenberedare, spis och kylskåp.

I den här instruktionsboken beskrivs endast användningen och egenskaperna för de installerade apparaterna.

Före idrifttagande av en gasdriven installerad apparat öppnas huvudavstängningsventilen på gasflaskan och respektive gasavstängningsventil.

- 1 Spis
- 2 Varmvatten
- 3 Kylskåp
- 4 Ugn/grill
- 5 Värmesystem
- 6 Varmvatten/värmesystem

Bild 188 Symboler för gasavstängningsventilerna

9.2 Värmesystem och varmvattenberedare

Med värmesystemet kan man värma upp både inne i fordonet (genom uppvärmning av rumsluften) och även värma upp varmvatten (varmvattenberedarfunktion). Följande anvisningar gäller även när värmesystemet endast används som varmvattenberedare.

- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Vid tankning, på färjor och i garage får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Explosionsrisk!
- ▶ I slutna utrymmen (t. ex. garage) får värmesystemet aldrig vara påslaget i gasdrift. Förgiftnings- och kvävningsrisk!
- ▶ Skorstenen får inte tillslutas eller byggas på.
- ▶ Utrymmet bakom värmesystemet ska inte användas som förvaringsutrymme.
- ▶ Vattnet i varmvattenberedaren kan värmas upp till 65 °C. Skållningsrisk!

- ▷ Slå aldrig på varmvattenberedaren om det inte finns vatten i den.
- ▷ Varmvattenberedaren ska tömmas om det finns risk för frost och beredaren inte ska användas.
- ▷ Använd endast varmvattenberedaren med max. temperatur när stora varmvattenmängder krävs. Varmvattenberedaren skyddas på så sätt mot kalkavlagringar.
- ▷ Cirkulationsfläkten kopplas automatiskt på när varmluft-värmesystemet sätts igång och förblir kontinuerligt igång. Därigenom belastas bodelsbatteriet extremt mycket om fordonet inte är ansluten till någon extern 230 V-försörjning. Kom ihåg att bodelsbatteriet endast har en begränsad energireserv.

- ▷ Använd inte vattnet från varmvattenberedaren som dricksvatten.
- ▷ Varmluftsuppvärmningen kan användas även med tom varmvattenberedare.
- ▷ Om strömförsörjningen till värmesystemet bryts måste man ställa in tiden på nytt.

Första idrifttagandet

När man sätter på värmen första gången kan man för en kort stund känna en lätt röklukt. Ställ genast värmen på brytaren på högsta nivå. Öppna fönster och dörrar och lufta väl. Rök och lukt försvinner efter kort tid utan åtgärd.

9.2.1 Modeller med avgaskanal på höger fordonssida

- ▶ Om förtältet är uppställt och värmesystemet är påslaget i gasdrift kan dess avgaser samlas i förtältsrummet. Kvävningsrisk! Se till att du alltid har en god ventilation.

9.2.2 Uppvärmning på rätt sätt

Bild 189 Luftmunstycke (varmluft-värmesystem)

Varmluftspredning

I fordonet finns flera luftmunstycken (Bild 189) monterade. Rör leder varmluften till luftmunstyckena. Luftmunstyckena kan ställas in så att varmluften kommer ut precis där man vill ha den. För att förhindra drag skall luftmunstyckena på instrumentbrädan stängas och luftspredningen i basfordonet stå på cirkulationsdrift.

Inställning av luftmunstyckena

- Helt öppna: Kraftig varmluftström
- Halvt eller delvis öppen: Reducerad varmluftström

När 5 luftmunstycken är fullständigt öppna kommer mindre varmluft ut ur varje enskild luftmunstycke. Om bara 3 luftmunstycken öppnas strömmar dock mer varmluft ut ur varje enskild luftmunstycke.

9.2.3 Varmluft-värmesystem och varmvattenberedare med digital kontrollenhet CP plus

- ▷ När värmesystemet är fränkopplad på grund av risk för frost ska varmvattenberedaren tömmas.
- ▷ Cirkulationsfläkten kopplas automatiskt på när varmluft-värmesystemet sätts igång och förblir kontinuerligt igång. Därigenom belastas bodelsbatteriet extremt mycket om fordonet inte är ansluten till någon extern 230 V-försörjning. Kom ihåg att bodelsbatteriet endast har en begränsad energireserv.

- ▷ Beroende på utförandet kan uppvärmningen manövreras från en mobil terminalenhet (t. ex. smarttelefon, Surfplatta-PC) via en app (se avsnitt 9.4). Truma-appen kan laddas via vanliga terminalenheter via respektive appstores.
- ▷ Varmluftsuppvärmningen kan användas även med tom varmvattenberedare.
- ▷ Om strömförsörjningen till värmesystemet bryts måste man ställa in tiden på nytt.

Kontrollenhet

Kontrollenheten delas in i två områden:

- Display
- Manöverknappar

- 1 Display
- 2 Vrid-/tryckknapp
- 3 Tillbakaknapp

Bild 190 Kontrollenhet (varmluft-värme-system och varmvattenberedare)

När den har slagits på aktiveras de senast inställda värdena/driftparametrarna.

Kontrollenheten växlar till ett standby-läge om inga knappar används under ett par minuter.

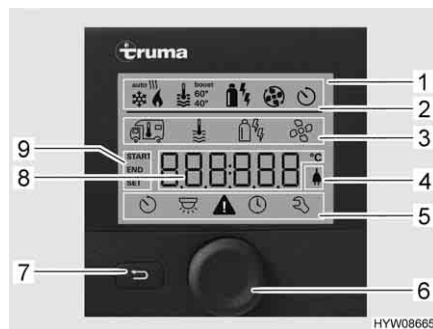
När tiden är inställd växlar indikeringen på displayen mellan tiden och inställd rumstemperatur i standby-läge.

Efter avstängning kan kontrollenhetens indikering vara aktiv ytterligare ett par minuter på grund av att värmesystemet fortsätter att gå en stund.

Manöverknappar

Manöverknapparna har följande funktioner:

Knapp	Knappmanövrering	Funktion
Vrid-/tryckknapp (Bild 190,2)	Vrid åt höger	Man går igenom menyn från vänster till höger Värden ökas
	Vrid åt vänster	Man går igenom menyn från höger till vänster Värden minskas
	Tryck kort	Valt värde sparas Menypunkten väljs för ändring av värden (vald menypunkt blinkar)
	Tryck (3 sekunder)	Slå på eller från
Tillbakaknapp (Bild 190,3)	Tryck	Gå tillbaka från en menypunkt utan att spara värdet

- 1 Indikering
- 2 Statusrad
- 3 Övre menyrad
- 4 Indikering nätspänning 230 V
- 5 Nedre menyrad
- 6 Vrid-/tryckknapp
- 7 Tillbakaknapp
- 8 Indikeringsområde inställningar och värden
- 9 Indikering timer

Bild 191 Kontrollenhet med indikeringar

Display Displayen delas in i fyra områden:

- Statusrad (Bild 191,2)
- Övre menyrad (Bild 191,3)
- Indikeringsområde (Bild 191,8)
- Nedre menyrad (Bild 191,5)

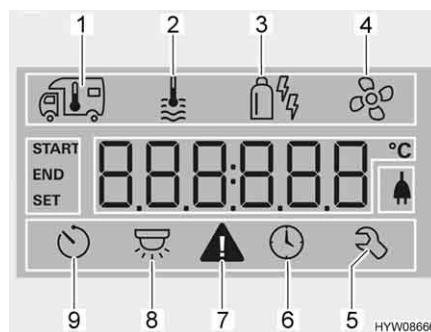
Till- och frångkoppling av kontrollenhet:

- Tryck ned vrid-/tryckknappen (Bild 191,6) i ca. 3 sekunder. De båda menyraderna (Bild 191,3 och Bild 191,5) visas. Den första symbolen blinkar.
- ▷ Till- och frångkoppling av kontrollenheten betyder egentligen att man byter mellan standby-läge och inställningsläge. I standby-läget visas växelvis den inställda rumstemperaturen och tiden.

Utföra inställningar:

- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 191,6) tills den önskade menysymbolen blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 191,7).

- 1 Värmesystem
- 2 Varmvatten
- 3 Driftläge
- 4 Fläkt
- 5 Servicemeny
- 6 Inställning av tid
- 7 Varningsymbol
- 8 Belysning (används inte här)
- 9 Timer

Bild 192 Display (kontrollenhet)

Slå på värmen:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värmesystem/varmvattenberedare".
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 191,6) tills menysymbolen värmesystem (Bild 192,1) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Symbolen i statusraden (Bild 191,2) blinkar tills den inställda rumstemperaturen är uppnådd. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 191,7).

Stänga av värmen:

- Vrid tillbaka temperaturvärdet tills OFF visas. Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara.
- ▷ Man kan även ändra önskad rumstemperatur i standby-läge genom att vrida på vrid-/tryckknappen.

Slå på
varmvattenberedningen:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen för "värmesystem/varmvattenberedare".
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 191,6) tills menysymbolen varmvatten (Bild 192,2) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas:
  - OFF: Varmvattenberedningen är avstängd.
  - 40°: Varmvattnet värms upp till 40 °C.
  - 60°: Varmvattnet värms upp till 60 °C.
  - BOOST: Snabb uppvärmning av varmvatten (prioriterad varmvattenberedare) i max. 40 minuter. Därefter hålls vattentemperaturen på den högre nivån (ca. 62 °C) i två eftervärmningscykler.
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Symbolen i statusraden (Bild 191,2) blinkar tills den inställda varmvattentemperaturen är uppnådd. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 191,7).

Stänga av
varmvattenberedningen:

- Vrid på vrid-/tryckknappen tills OFF visas. Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara.

Säkerhets-/avtappningsventil

Varmvattenberedaren är utrustad med en säkerhets-/avtappningsventil (Bild 193). Säkerhets-/avtappningsventilen gör så att vattnet i varmvattenberedaren inte kallnar när det är frost och värmen inte är påslagen.

- ▷ Öppna säkerhets-/avtappningsventilen och töm varmvattenberedaren om fordonet inte ska användas under en längre tid.
- ▷ Vid temperaturer under 2 °C öppnar säkerhets-/avtappningsventilen automatiskt. Säkerhets-/avtappningsventilen kan inte stängas förrän temperaturen vid den ligger över 6 °C.
- ▷ Vattenpumpen och vattenarmaturerna skyddas inte mot frost genom säkerhets-/avtappningsventilen.

- ▷ Säkerhets-/avtappningsventilens tömningsrör måste alltid vara fritt från smuts (t. ex. löv, is).

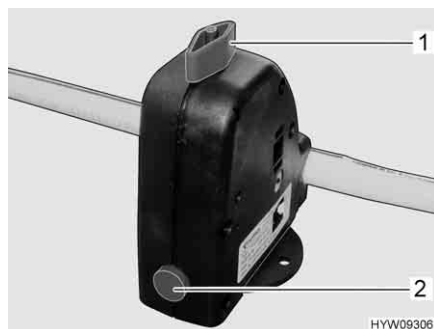

Bild 193 Säkerhets-/avtappningsventil (varmvattenberedare)

Monteringsställe

Se kapitel 16.

**Fylla på/tömma
varmvattenberedaren**

Varmvattenberedaren försörjs med vatten från vattentanken.

*Fyll varmvattenberedaren
med vatten:*

- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Stäng säkerhets-/avtappningsventilen. Ställ vredet (Bild 193,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 193,2).
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Stäng samtliga vattenkranar.

*Tömma
varmvattenberedaren:*

- Stänga av varmvattenberedningen.
- Öppna säkerhets-/avtappningsventil. Vrid då vredet (Bild 193,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 193,2) skjuts ut. Nu töms varmvattenberedaren via säkerhets-/avtappningsventilen utomhus.
- Kontrollera att varmvattenberedaren är helt tömd (ca 10 liter).

Driftlägen

Varmvatten-värmesystemet med varmvattenberedaren kan drivas med olika energikällor.

Välj driftläge:

- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 191,6) tills menysymbolen driftläge (Bild 192,3) blinkar.
- Tryck på vrid-/tryckknappen.
- Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat driftläge visas:
  - Gasdrift
  - Eldrift (900 W)
  - Eldrift (1800 W)
  - Gas- och eldrift (900 W)
  - Gas- och eldrift (1800 W)
- Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda driftläget. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 191,7).

- ▷ 230 V-eldrift är endast möjlig när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Välj effekten för 230 V-eldrift i enlighet med säkringen för 230 V-anslutningen (900 W vid 3,9 A-säkring, 1800 W vid 7,8 A-säkring).

Kombinationen gasdrift och 230 V-eldrift kortar uppvärmningstiden för fordonet.

- Ställa in fläkt:*
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 191,6) tills menysymbolen fläkt (Bild 192,4) blinkar.
  - Tryck på vrid-/tryckknappen.
  - Vrid på vrid-/tryckknappen tills önskat värde visas:
    - OFF: Fläkten är avstängd.
    - VENT: Cirkulation
    - ECO: Låg fläktnivå
    - HIGH: Hög fläktnivå
    - BOOST: Snabb rumsuppvärmning. Boost finns tillgänglig om den aktuella rumstemperaturen ligger minst 10 °C under vald rumstemperatur.
  - Tryck på vrid-/tryckknappen för att spara det inställda värdet. Om det ursprungliga värdet ändå inte ska ändras: Tryck på tillbakaknappen (Bild 191,7).

- Ställa in timern:*
- Vrid vrid-/tryckknappen (Bild 191,6) tills menysymbolen timer (Bild 192,9) blinkar.
  - Tryck på vrid-/tryckknappen. Starttiden visas och timindikeringen blinkar.
  - Vrid på vrid-/tryckknappen tills den önskade starttidens timmar visas.
  - Tryck på vrid-/tryckknappen. Minutindikeringen blinkar.
  - Vrid på vrid-/tryckknappen tills den önskade starttidens minuter visas.
  - Tryck på vrid-/tryckknappen.
  - Ställ sedan in avstängningstiden, den önskade rumstemperaturen, varmvattennivån och fläktnivån efter varandra på samma sätt.
  - Tryck på vrid-/tryckknappen. Timern är aktiverad. Symbolen timer (Bild 192,9) blinkar när timern är programmerad och aktiv.

- ▷ Servicemenyn innehåller punkter som oftast bara måste ställas in en gång (språk, bakgrundsbelysning, kalibrering), samt uppgifter för serviceställen (versionsnummer).

Felindikering

Vid en varning blinkar varningssymbolen (Bild 192,7). Värmesystemet fortsätter att vara igång. Om de bara rör sig om ett temporärt fel så släcks varningssymbolen av sig själv.

Vid ett fel visar kontrollenheten direkt felets felkod. Värmesystemet stängs av. Tryck på vrid-/tryckknappen för starta om värmesystemet.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.2.4 Varmvatten-värmesystem och varmvattenberedare Alde (extrautrustning)

- ▷ Varmvatten-värmesystemet får aldrig sättas på om värmevätska saknas. Hänvisningarna i kapitel 12 skall beaktas.
- ▷ Borra aldrig hål i golvet. Varmvattenledningarna skulle kunna skadas.

- ▷ När varmvatten-värmesystemet är i gång måste alltid cirkulationspumpen vara tillkopplad.
- ▷ Efter första värmedriften rekommenderar vi att avlufta värmesystemet och att kontrollera glykolhalten. Hänvisningarna i kapitel 12 skall beaktas.
- ▷ När värmen slås på startar den med de senast används inställningarna.
- ▷ Beroende på modell är förarhytten utrustat med en uppvärmd golvmatta.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren och beakta underhållsanvisningarna i kapitel 12.

Monteringsställe Se kapitel 16.

Kontrollenhet Kontrollenheten delas in i två områden:

- Display (pekskärm)
- Manöverknappar

- 1 Display (pekskärm)
- 2 Knapp "MENU" (meny)
- 3 På/av-knapp

Bild 194 Kontrollenhet (varmvatten-värmesystem)

- ▷ Kontrollenheten växlar automatiskt till viloläge om inga knappar används under två minuter.
- ▷ Ändringar av inställningarna sparas automatiskt efter 10 sekunder.

Manöverknappar Manöverknapparna har följande funktioner:

Pos. i Bild 194	Knapp	Funktion
2	MENU	Öppna inställningsmenyn
3		Aktivera värmesystemet

Display Displayen (Bild 194,1) är konstruerad som en pekskärm (touchscreen). Genom att beröra symbolerna utförs tillhörande funktion.

Bild 195 Startbild (kontrollenhet)

Startbild När värmesystemet har slagits på visas startbilden på displayen. På startbilden visas följande information:

Symbol	Betydelse
	Denna symbol visas när cirkulationspumpen är aktiverad
	Denna symbol visas när automatisk startfunktion är aktiverad
	Denna symbol visas när funktionen dagsautomatik är aktiverad
	Denna symbol visas när funktionen nattautomatik är aktiverad
	Denna symbol visas när en omkopplingsenhet för gasflaskor är aktiverad
	Denna symbol visas när spänningen till värmesystemet är 230 V
	Bredvid denna symbol visas innetemperaturen
	Bredvid denna symbol visas utetemperaturen, såvida en utetemperaturgivare är monterad

Inställningsmeny Inställningsmenyn öppnas när man trycker på knappen "MENU". De enskilda symbolernas betydelse beskrivs i följande tabell.

Bild 196 Inställningsmeny (kontrollenhet)

Värdena ökas eller minskas med symbolerna "+" eller "-".

Symbol	Betydelse
	Ställa in önskad temperatur från +5 °C till +30 °C
	Ställa in vattentemperatur i varmvattenberedaren
	Ställa in värmeeffekten vid eldrift

Symbol	Betydelse
	Knapp "Uppvärmning i gasläge till/från"
	Knapp "Verktygsmeny"
	Knapp "AC" för att sätta på klimatautomatiken (endast synlig när klimatanläggningen Truma Aventa finns närvarande)
	Knapp för aktiverade funktioner

Verktygsmenyer

Värmesystemets olika funktioner öppnas och ställs in via verktygsmenyerna. Med pilsymbolerna växlar man mellan menyerna. De enskilda funktionernas betydelse beskrivs i tillverkarens bruksanvisning.

Välja driftläge

Varmvatten-värmesystemet kan drivas med följande energikällor:

- Gasdrift
- 230 V-eldrift
- Gas- och 230 V-eldrift

Driftläget väljs med kontrollenheten.

Välja gasdrift:

- Tryck på knappen "". Knappen lyser grönt. Gasdrift aktiveras.
- Tryck på knappen "" igen. Knappen lyser blått. Gasläget är avstängt.

Välja 230 V-eldrift:

- Tryck på knappen "+" bredvid symbolen " " tills önskad värmeeffekt har nåtts.
- ▷ Välj effektnivå för 230 V-eldrift i enlighet med säkringen för 230 V-anslutningen:
  - Nivå 1 (1 kW) vid 6 A
  - Nivå 2 (2 kW) vid 10 A
  - Nivå 3 (3 kW) vid 16 A

Välja gas och 230 V-eldrift:

- Välj både gasdrift och 230 V-eldrift på kontrollenheten.
- ▷ När gas- och 230 V-eldrift väljs och fordonet ansluts till 230 V-försörjningen, arbetar varmvatten-värmesystemet först endast med 230 V-eldrift. Först när värmeeffekten inte räcker till längre, kopplas gasdriften till automatiskt.
- ▷ Gasdrift är endast möjligt när huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen är öppna.
- ▷ 230 V-eldrift är endast möjlig när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.

När värmen slås på startar den med det senast inställda driftläget.

Slå på värmen:

- Tryck ner knapp "". Startbilden visas på displayen. Värmesystemet startar automatiskt.

Stänga av värmen:

- Tryck ner knapp "". Värmesystemet stängs av.

Ställa in cirkulationspumpens varvtal

- ▷ Varmvatten-värmesystemet har en mycket kraftig pump. I mindre fordon ska man endast låta pumpen gå med full effekt när rörledningarna har avluftats. Annars får man ökat slitage och pumpen går med högre ljud.

Bild 197 Varvtalsreducering

Med vridregulatorn (Bild 197,2) kan cirkulationspumpens varvtal ställas in. Vid lägre varvtal går pumpen tystare.

Vridregulatorn sitter på cirkulationspumpen (Bild 197,1).

Ställa in effekten:

- Vrid vridregulatorn (Bild 197,2) moturs. Effekten reduceras.
- Vrid vridregulatorn medurs. Effekten höjs.

3-vägsventil

Vid modeller med bakre säng är en 3-vägsventil ansluten till varmvatten-värmesystemets kretslopp. 3-vägsventilen är inbyggd i det bakre lastutrymme. 3-vägsventilen är åtkomlig via en utvändigt lucka.

Bild 198 3-vägsventil

Öppna värmekretslopp i bakdelen:

- Ställ spaken (Bild 198,2) till 3-vägsventilen (Bild 198,1) parallellt med den raka genomflödesriktningen (Bild 198).

Spärra värmekretsloppet i bakdelen:

- Ställ spaken (Bild 198,2) till 3-vägsventilen (Bild 198,1) tvärs mot den raka genomflödesriktningen.

**Värmeväxlare Alde
(extrautrustning)**

- ▷ Värmeväxlaren fungerar endast när bilmotorn är igång.
- ▷ Stäng av värmeväxlaren med avstängningsventilen när värmeväxlaren inte ska användas (t. ex. på sommaren).

Med värmeväxlaren kan fordonets bodel värmas upp under körningen utan att bodelens varmvatten-värmesystem behöver användas.

Värmeväxlaren är ansluten till bilmotorns kylning och har samma funktion som fordonets värmesystem.

Värmeeffekten ställs in via bodelens värmereglering.

Avstängningsventilen till värmeväxlaren sitter direkt på värmeväxlaren.

Koppla in bodelsvärmen via värmeväxlaren:

- Se till att avstängningsventilen till värmeväxlaren är öppen.
- Tryck ned knappen "☺" (Bild 194,3) på kontrollenheten (Bild 194). Startbilden visas på displayen. Värmeökningen är därmed inkopplad och cirkulationspumpen startas.
- Tryck på knappen "MENU" (Bild 194,2).
- Koppla ur gasdriften eller 230 V-eldriften (om den är inkopplad).
- Ställ in önskad rumstemperatur. Tryck på knappen "+" eller "-" bredvid symbolen "🏠".

Koppla ur bodelsvärmen via värmeväxlaren:

- Tryck ned knappen "☺" (Bild 194,3) på kontrollenheten (Bild 194).

Bild 199 Värmeväxlare Alde

Slå på: ■ Ställ avstängningsventilens handtag (Bild 199,1) parallellt med röret.

Slå från: ■ Ställ avstängningsventilens handtag (Bild 199,1) diagonalt mot röret.

Monteringsställe Värmeväxlaren har monterats i den mellersta sittgruppens sittbänk.

**Extra cirkulationspump
Alde (extrautrustning)**

- ▷ Den extra cirkulationspumpen fungerar endast när en värmeväxlare är monterad och påslagen och när varmvatten-värmesystemet är igång.

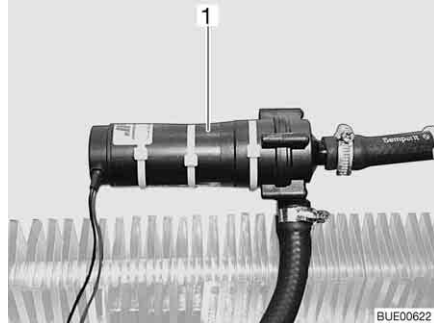

Bild 200 Extra cirkulationspump

Genom en extra cirkulationspump (Bild 200, 1) kan fordonets värmas upp med motorvärme.

Den extra cirkulationspumpen är ansluten till bilmotorns kylning och har samma funktion som normal motorvärme.

Bild 201 Brytare extra cirkulationspump

Brytaren (Bild 201) till den extra cirkulationspumpen sitter bredvid kontrollenheten till varmvatten-värmesystemet. Den gula kontrollampen lyser när pumpen är i drift.

**Fylla på/tömma
varmvattenberedaren**

Varmvattenberedaren försörjs med vatten från vattentanken.

- ▷ Beroende på modell är fordonet utrustat med en eller två avtappningskranar.

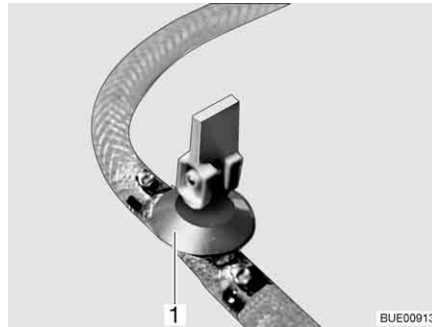

Bild 202 Avtappningskran

**Fyll varmvattenberedaren
med vatten:**

- Stäng avtappningskranen/avtappningskranarna. Ställ vipparmen (Bild 202, 1) i vågrätt läge.
- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Samtliga vattenkranar stängs.

**Tömma
varmvattenberedaren:**

- Stäng av varmvattenberedaren.
- Öppna alla vattenkranar och ställ dem i mittläge.
- Öppna avtappningskranen/avtappningskranarna (Bild 202). Ställ vipparmen (Bild 202, 1) i lodrätt läge. Varmvattenberedaren töms utåt.
- Kontrollera att varmvattenberedaren är helt tömd (ca 10 liter).

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren och beakta underhållsanvisningarna i kapitel 12.

**Monteringsställe för
avtappningskranen/
avtappningskranarna**

Se kapitel 16.

9.2.5 Väggekamin

Frisk luft och avgas från värmesystemet leds bort i en två kammar-väggekamin.

- ▷ Ställ fordonet så, att väggkaminen har tillräckligt med frisk luft.
- ▷ Väggekaminen måste alltid stå fritt. Täck inte över väggkaminen.
- ▷ Vid camping under vintern, måste väggkaminen vara fri från snö och is.
- ▷ Kontrollera regelbundet väggkaminen, beroende av väderleken (snö, lövfall, smuts, o.s.v.). Rengör väggkaminen vid behov.
- ▷ Vid tvätt av fordonet skall vattenstrålen inte riktas direkt på väggkaminen.
- ▷ Om du inte följer detta, kan en problemfri funktion av värmesystemet inte garanteras.

Bild 203 Väckamin (varmvatten-värmesystem)

Bild 204 Väckamin (varmluft-värmesystem)

Väckaminen finns monterad på den vänstra sidoväggen.

9.2.6 Elektrisk golvvärme (extrautrustning)

- För modeller med elektrisk golvvärme: Borra aldrig hål i eller skruva in skruvar i golvet. Var försiktig med vassa föremål. Värmetrådarna kan skadas - risk för elektrisk stöt eller kortslutning.

- ▷ Transformatorn får inte täckas över. Risk för överhettning!

- ▷ Den elektriska golvvärmen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Den elektriska golvvärmen kan inte värma upp hela bodelen.

Bild 205 Transformator för elektrisk golvvärme

Bild 206 Brytare för elektrisk golvvärme

Transformatorn (Bild 205,1) för den elektriska golvvärmen finns, beroende på modell, i sittbänken eller sänglådan.

- Slå på:**
- Anslut fordonet till 230 V-försörjningen (se kapitel 8).
  - Tryck på vippkontakten (Bild 206,2). Kontrollampan på brytaren (Bild 206,1) lyser.
- Slå från:**
- Tryck på vippkontakten (Bild 206,2). Kontrollampan på brytaren (Bild 206,1) slocknar.

När golvvärmen har stängts av stannar värmen kvar ett tag i golvet (restvärme).

Om transformatorn överbelastas aktiveras överbelastningsskyddet. Stiftet (Bild 205,2) skjuts ut.

Slå på överbelastningsskyddet:

- Tryck in stiftet (Bild 205,2) på överbelastningsskyddet igen när transformatorn har svalnat.

9.3 Klimatanläggning (extrautrustning)

9.3.1 Klimatanläggning Truma Aventa

- ▷ Kylkretsloppet får enbart öppnas av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad.
- ▷ Luftintag och -utsläpp får ej blockeras.
- ▷ Åk inte i nedförs- eller uppförsbackar som lutar mer än 8 % när klimatanläggningen är igång. I annat fall kan kompressorn skadas.
- ▷ Driv inte apparaten under längre tid i kyl drift när fordonet står snett. Kondensvatten kan tränga in i kupén.

- ▷ Klimatanläggningen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ Den externa 230 V-försörjningen måste säkras med minst 6 A. Annars är det inte möjligt att använda klimatanläggningen på rätt sätt.
- ▷ Uppvärmning vid yttre temperaturer under 4 °C är inte möjligt, eftersom värmeeffekten då avtar kraftigt. Mellan 4 °C och 7 °C kopplar apparaten kort in avfrostningsprocesser. Vid yttre temperaturer över 7 °C är värmeeffekten inga begränsningar.
- ▷ För att kommandona ska kunna utföras måste fjärrstyrningen riktas mot IR-mottagaren.
- ▷ Beroende på utförandet kan klimatanläggningen manövreras från en mobil terminalenhet (t. ex. smarttelefon, Surfplatta-PC) via en app. (se avsnitt 9.4). Truma-appen kan laddas via vanliga terminalenheter via respektive app-stores.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

Driftlägen Klimatanläggningen kan köras i följande driftlägen:

- Automatik
- Kylning
- Värmesystem
- Cirkulation

Fjärrstyrning Alla funktioner i klimatanläggningen kan styras via fjärrstyrningen.

- 1 Display
- 2 På/av-knapp
- 3 Knappar "+" och "-" för val av temperatur
- 4 Skjutlucka för fält med inställningsknappar
- 5 Valknapp fläktläge (tre lägen)
- 6 Valknapp driftläge

Bild 207 Fjärrstyrning (klimatanläggning)

Automatisk drift Vid automatisk drift behöver man endast ställa in önskad temperatur. Beroende på rumstemperatur väljer klimatanläggningen automatiskt nedkylning eller uppvärmning samt fläktläge.

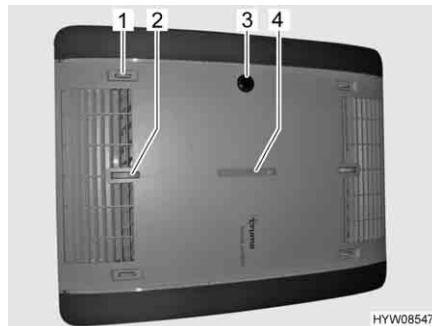
Slå på: ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 207,2). De inställningar som gjorts senast används.

▷ Efter inkoppling körs cirkulationsfläkten. Kompressorn kopplas in senast efter tre minuter, den blå lampan (kylning) eller den gula lampan (värme) blinkar.

■ Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" och "-" (Bild 207,3).

Slå från: ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 207,2). Belysningen kan manövreras igen.

- 1 Luftspridning höger/vänster
- 2 Luftspridning tak/golv
- 3 IR-mottagare, funktionsvisning, manuellt på/av
- 4 Luftspridning fram/bak

Bild 208 Funktionsvisning och luftspridning (klimatanläggning)

Manövrering och indikering på apparaten

Vissa funktioner kan manövreras direkt på apparaten.

Justera luftspridningen: ■ Ställ in inställningshjul och skjutreglage för steglös luftspridning efter önskemål.

Koppla in/ur manuellt: ■ Tryck på mikroknappen (t. ex. med en kulspetspenna om fjärrstyrningen inte går att komma åt).

Funktionsvisning

Tillstånd lysdiod	Betydelse
Blå lysdiod blinkar	Kompressorn går konstant (kylning)
Blå lysdiod lyser	Kylning
Gul lysdiod blinkar	Kompressorn går konstant (värme)
Gul lysdiod lyser	Uppvärmning
Röd lysdiod blinkar	Data överförs
Röd lysdiod lyser	Störning

Manuell drift

Vid manuell drift kan kylning, värme och cirkulationsdrift ställas in separat på fjärrstyrningen.

Slå på kylningen: ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 207,2).
 ■ Tryck på valknappen för driftläge (Bild 207,6) tills kylningssymbolen visas på displayen (Bild 207,1).
 ■ Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" och "-" (Bild 207,3).
 ■ Ställ in önskad fläktkapacitet med valknappen "✖" (Bild 207,5).

När den rumstemperatur som har ställts in via fjärrstyrningen uppnås stängs kompressorn av och den blå lampan på IR-mottagaren slocknar. Cirkulationsfläkten fortsätter att köras.

När rumstemperaturen stiger över den inställda temperaturen kopplar apparaten automatiskt om till kylning igen.

- Slå på värmen:*
- Tryck på på/av-knappen (Bild 207,2).
  - Tryck på valknappen för driftläge (Bild 207,6) tills värmesymbolen visas på displayen (Bild 207,1).
  - Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" och "-" (Bild 207,3).
  - Ställ in önskad fläktkapacitet med valknappen "✿" (Bild 207,5).

När den rumstemperatur som har ställts in via fjärrstyrningen nås stängs kompressorn av och den gula lampan på IR-mottagaren slocknar. Cirkulationsfläkten fortsätter att köras.

När rumstemperaturen sjunker under den inställda temperaturen kopplar apparaten automatiskt om till värmedrift igen.

- Koppla in cirkulationsdrift:*
- Tryck på på/av-knappen (Bild 207,2).
  - Tryck på valknappen för driftläge (Bild 207,6) tills cirkulationssymbolen visas på displayen (Bild 207,1).
  - Ställ in önskad temperatur med knapparna "+" och "-" (Bild 207,3).
  - Ställ in önskad fläktkapacitet med valknappen "✿" (Bild 207,5).

Vid cirkulationsdrift blandas ineluften om och renas genom filtret. Inga lampor lyser på IR-mottagaren.

Bild 209 Fjärrstyrning med inställningsknappar (klimatanläggning)

- 1 Knappar för inställning av klocktid och timer
- 2 Knapp Skicka (ny dataöverföring)
- 3 Mikroknappen "RESET" (återställning till fabriksinställningen)
- 4 Setup knapp för idrifttagning
- 5 Knapp för belysning (för manövrering av belysningen)
- 6 Knapp för tyst körning (för tyst kylning)
- 7 Knapp för klocka (för inställning av klockslag)
- 8 Knappar "TIMER" för att aktivera/inaktivera förval av tid

- Koppla in tyst körning:*
- Tryck på knappen för tyst körning (Bild 209,6). I kyldrift går fläkten med ett lägre varvtal och blir då mycket tystare.

- Inställning av tid:*
- Tryck på knappen för klocka (Bild 209,7).
  - Ställ in timme och minuter med knapparna (Bild 209,1).

- Koppla in timern:*
- Tryck på på/av-knappen (Bild 207,2).
  - Ställ in önskad drifttyp och temperatur.

- Programmera starttid:*
- Tryck ner knapp "ON" (Bild 209,8).
  - Tryck på knapparna för tidsinställning (Bild 209,1) tills önskat tidsintervall fram till start nås.
  - Tryck ner knapp "ON" (Bild 209,8).

- Programmera sluttid:*
- Tryck ner knapp "OFF" (Bild 209,8).
  - Tryck på knapparna för tidsinställning (Bild 209,1) tills önskat tidsintervall fram till urkoppling nås.
  - Tryck ner knapp "OFF" (Bild 209,8).

- Koppla ur timern:*
- Tryck ned knappen "ON" eller "OFF" (Bild 209,8) en gång till.

Med den inbyggda timern kan in- och urkopplingstid för klimatanläggningen ställas in mellan 15 minuter och 24 timmar i förväg (räknat från aktuellt klockslag).

- Slå på belysningen:*
- Tryck på knappen för belysning (Bild 209,5). Belysningen kopplas in med det senast använda dimningsnivån.

- Dimma belysningen:*
- Tryck in knappen för belysning (Bild 209,5) och håll den intryckt tills önskad ljusstyrka uppnås.

- Slå av belysningen:*
- Tryck på knappen för belysning (Bild 209,5).

- ▷ Setup knappen (Bild 209,4) har uppgiften att ansluta fjärrstyrningen med klimatanläggningen vid den första idrifttagningen.

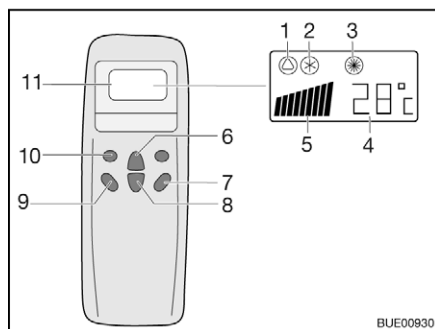
9.3.2 Telair

- ▷ Mellan frånslagning och åter tillslagning ska man alltid vänta minst 2 minuter. Annars skadas kompressorn.
- ▷ När apparaten är i drift ska alltid minst ett ventilationsspjäll vara öppet.

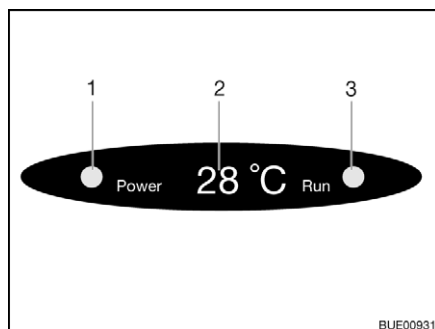

- ▷ Klimatanläggningen fungerar endast när fordonet är anslutet till 230 V-försörjningen.
- ▷ På vintern kan klimatanläggningen stödja, men inte ersätta, värmesystemet.
- ▷ Efter tillslagning behöver klimatanläggningen ca 3 minuter tills kompressorn startar och kall- eller varmluft avges.
- ▷ Beakta dessutom tillverkarens instruktionsbok.

- 1 Symbol för automatik
- 2 Symbol för kylning
- 3 Symbol för värmesystem
- 4 Temperaturvisning (inställd)
- 5 Visning av fläkthastighet
- 6 Knapp för temperaturökning
- 7 Knapp "ON/OFF"
- 8 Knapp för temperatursänkning
- 9 Knapp för fläktvarvtal
- 10 Knapp för driftstyp ("Mode")
- 11 Display

Bild 210 Fjärrstyrning

- 1 Kontrollampa nätanslutning
  - 2 Temperaturvisning (aktuell)
  - 3 Kontrollampa driftstyp
- Grön: Kylning
Röd: Värmesystem

Bild 211 Diffusörens display

För att kommandona ska kunna utföras måste fjärrstyrningen riktas mot mottagaren.

Driftlägen

- Automatik
- Kylning
- Värmesystem

Slå på:

- Tryck på knappen "ON/OFF" (Bild 210,7).
- Tryck så många gånger på knappen "Mode" (Bild 210,10) tills önskad driftsläget (Bild 210,1, 2 eller 3) visas på displayen. Motsvarande kontrollampa tänds på diffusörens display (Bild 211,3).
- Ställ in önskad temperatur med knappen Temperaturökning (Bild 210,6) eller Temperatursänkning (Bild 210,8).
- Med knappen Fläktvarvtal (Bild 210,9) väljs önskad fläktkapacitet.

Slå från:

- Tryck på knappen "ON/OFF" (Bild 210,7).
- ▷ När klimatanläggningen körs i värmedrift fortsätter fläkten att köra ytterligare några minuter för att fullständigt leda ut värmen.

9.4 Styrning av Truma-apparater med mobil terminalenhet (extrautrustning)

Beroende på utförandet är en Truma iNet-Box tillgänglig i fordonet. Genom Truma iNet-Box, kan värmesystemet och klimatanläggningen manövreras från ett mobilt terminalsystem (t ex. Smarttelefon, surfplatta-PC) via en app. Truma-appen kan laddas ner för vanliga terminalenheter via respektive appstores.

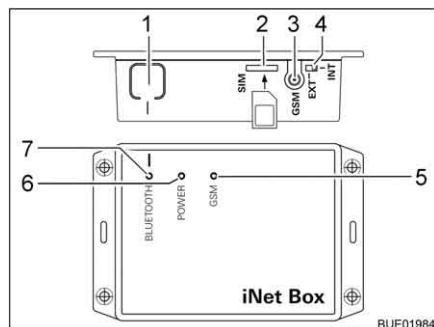
För anslutningen mellan Truma-apparaten och den mobila terminalenheten finns två möjligheter:

- Bluetooth-anslutning (begränsas räckvidd)
- Anslutning via mobilnätet (mini-SIM-kort med eget telefonnummer och tillräcklig kredit; ingår inte i leveransomfattningen). Manövreringen sker via SMS.

Manövreringen av Truma-apparaten är dessutom möjlig från flera mobila terminalenheter. Truma-appen måste för detta avseende vara installerad på varje mobil terminalenhet.

- ▷ När den mobila terminalenheten har en mobil terminalenhet, laddas bruksanvisningen för Truma-apparaten ner och sparas. Sedan kan bruksanvisningen visualiseras när som helst (även utan Internet-anslutning).

- 1 BLUETOOTH knapp
- 2 Utrymme för mini-SIM-kort
- 3 Antennanslutning för extern GSM-antenn
- 4 Omkopplare för extern/intern GSM-antenn
- 5 Lysdiod GSM, röd (lyser när inget GSM-driftläge är möjlig)
- 6 Lysdiod POWER, grön (lyser vid drift)
- 7 Lysdiod BLUETOOTH, blå (blinker vid pairingprocedur)

Bild 212 Truma iNet-Box

Inrikta Bluetooth-anslutning:

- Installera Truma-app på mobila terminalenheter.
- Koppla på fordonets 12 V-försörjning på panelen.
- Koppla på bluetooth på den mobila terminalenheten.
- Starta Truma-appen och gå till "INSTÄLLNINGAR – Konfigurera Truma iNet-Box – Konfigurera Bluetooth". De enskilda stegen förklaras utförligt i Truma appen.
- Tryck in knappen BLUETOOTH (Bild 212,1) på iNet-Box i 1 sekund. Truma iNet-Box förblir synlig i ungefär 2 minuter i mobil terminalenheten (Namn: "Truma iNet-Box"). Under denna tidsrymden, blinkar den blå lysdioden BLUETOOTH (Bild 212,7).
- Bekräfta, i Bluetooth inställningarna på den mobila terminalenheten, anslutningen till "Truma iNet Box". Anslutningen är upprättad, när den blå lysdioden på Truma iNet Box, lyser med fast sken.

Upprätta mobilanslutningen:

- Upprätta Bluetooth-anslutningen, enligt beskrivningen ovan.
- Efter upprättande av Bluetooth-anslutningen, tryck på "Fortsätt".
- Skjut försiktigt in mini-SIM-kortet med ett telefonnummer och tillräckligt med kredit, i kortutrymmet i Truma iNet Box, enligt beskrivningen (Bild 212,2) tills det hakar fast. Den röda lysdioden GSM (Bild 212,5) ska blinka kontinuerligt. När den röda lysdioden tänds efter 20 sekunder: Testa mini-SIM-kortet.
- Lägg in mini SIM-kortets PIN och telefonnummer i iNet-Box, samt ett fritt valbart namn i de motsvarande fälten i inställningsassistenten.
- Tryck på knappen "Klar".

Truma iNet Box kopplar automatiskt om från mobilnätet till Bluetooth-anslutning, så snart en sparad mobil terminalenhet befinner sig i Bluetooth-området. När du lämnar Bluetooth-området kopplas automatiskt om till mobilnätet (om inställt). Truma iNet-Box kan manövreras även utan mini-SIM-kort. Manövreringen är då endast möjlig i Bluetooth-områdets närmaste område.

Manövrera Truma-apparater via Truma-app:

- Tryck på knappen "FJÄRRSTYRNING".
- Utför manöverkommando.
- ▷ För regelbunden funktion av styrningen via SMS, är det nödvändigt att den mobila terminalenhetsens standard SMS-app, har dess telefonnummer, som avsändare och inte manipulerar texten. Använd inte någon WebSMS-anslutning.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Monteringsställe

Truma iNet-Box är inbyggd i bodelen (t. ex. i klädsåpet).

9.5 Spis

- ▶ Lämna inte gasspisen utan tillsyn när den är i drift. Stäng av gasspisen även när du lämnar den för en kort stund (t. ex. vid toalettbesök).
- ▶ Explosionsrisk - låt ej oförbränd gas strömma ut.
- ▶ Innan man börjar använda spisen, ska man se till att man har en god ventilation. Öppna ett fönster eller en taklucka.
- ▶ Använd inte gasdrivna kok- och ugnsheter för uppvärmning.
- ▶ Häng inte upp några gardiner eller förhängen direkt vid kokvrån. Brandfara!
- ▶ Använd grytlappar eller grytvantar vid hantering med varma kastruller, stekpannor el. dyl. Risk för skador!

9.5.1 Gasspis

- ▶ När man använder gasspisen, dvs när gaslågan brinner, får det absolut inte finnas några brännbara eller lättantändliga föremål, som t. ex. kökshanddukar, servetter, i närheten av gasspisen. Brandfara!
- ▶ Den kompletta tändningsproceduren måste vara synlig uppifrån, ställ inte kastruller och liknande i vägen.
- ▶ Om det finns flamskyddsplåt: Använd alltid flamskyddsplåten när du använder gasköket.
- ▶ Gasspisens locket stängs med hjälp av fjäderspänning. Risk att skada sig när locket stängs!

- ▷ Ställ aldrig heta föremål, till exempel kastruller, på locket till diskhon. Plastmaterialet kan deformeras.
- ▷ Gasspisens lock av glas kan ej användas som kokplatta.
- ▷ Gasspisens lock får aldrig stängas när spisen är i bruk.
- ▷ Gasspisens lock får ej belastas tungt när det är stängt.
- ▷ Ställ aldrig heta kastruller på gasspisens lock.
- ▷ Låt gasspisens lock vara öppet tills brännaren inte avger någon värme längre. Glasplattan kan annars spricka.

- ▷ Använd endast kastruller och stekpannor vars diameter passar till gasspisen.
- ▷ När flamman slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Fordonets kök har en gasspis med 3 lågor.

Reglagen för gasspisen finns precis intill gasspisen.

Elektronisk tändning

Gasspisen är utrustad med en tändknapp.

Bild 213 Reglage, knappar för gasspis

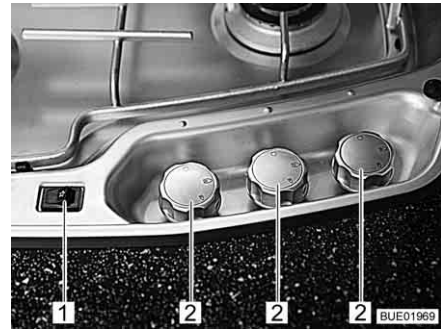

Bild 214 Reglage, knappar för gasspis (alternativ)

Slå på:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "spis".
- Öppna gasspisens lock.
- Tryck på vridregulatorn (Bild 213,1 resp. Bild 214,2) av plattan som önskas och vrid den till tändposition (stor flamma).
- Tryck in vridregulatorn och håll den intryckt.
- Tryck på vippkontakten (Bild 213,2 resp. Bild 214,1). Nu bildas tändgnistor vid brännaren.
- När flammen brinner ska man hålla vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 10 till 15 sekunder, tills tändsäkringen håller gastillförseln öppen.
- Släpp vridregulatorn och vrid den till önskad inställning.
- Upprepa proceduren om lågan inte tänds.

Slå från:

- Ställ vridregulatorn på 0-läget. Flamman slocknar.
- Stäng gasavstängningsventilen "spis" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

9.5.2 Gasugn (Dometic) (extrautrustning)

- ▶ Ventilationsöppningarna på gasugnen måste alltid vara öppna.
- ▶ När man tänder och använder ugnen får det absolut inte finnas några brännbara eller lättantändliga föremål, som kökshanddukar, kläder eller liknande, i närheten av gasugnen. Brandfara!
- ▶ Upprepa proceduren om lågan inte tänds. Kontrollera vid behov om det finns gas och/eller ström till gasugnen.
- ▶ Om gasugnen fortfarande inte fungerar: Stäng gasavstängningsventilen och kontakta servicestället.
- ▶ Om lågan släcks av misstag: Vrid vridregulatorn till läget "0" och låt brännaren vara avstängd minst 1 minut. Tänd sedan på nytt.
- ▶ Delar av gasugnen blir mycket varma vid användning. Vidrör inte heta delar med bara händer.
- ▶ Ställ in gallret och bakplåten i ugnen på så sätt att de inte kommer i kontakt med lågan.
- ▶ Tänd enbart ugnen och grillen om ugnsluckan är öppen.
- ▶ Låt alltid ugnsluckan stå halvöppen vid grillning.
- ▶ Använd inte grillen längre än 25 minuter.

- ▷ Beroende på modell används två olika utföranden av gasugnen. Manövreringen är identiskt lika för båda gasugnarna, det är endast utseendet som skiljer sig.
- ▷ Vissa modeller har gasugnen med grill.
- ▷ Före första användningen skall gasugnen sättas på i högsta temperatur i 30 minuter utan att ha något i den.
- ▷ När flammen slocknar spärrar tändsäkringen automatiskt gastillförseln.
- ▷ En säkerhetsbrytare hindrar antändning när ugnsluckan är stängd.
- ▷ Om tändningen misslyckas upprepade gånger, vrid vridregulatorn till "O". Tänd gasugnen för hand efter minst 1 minuts väntetid. Kontrollera vid behov om det finns gas och/eller ström till gasugnen. Om gasugnen fortfarande inte fungerar: Stäng gasavstängningsventilen och kontakta service-stället.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Gasugnen är utrustad med en elektronisk tändning.

Bild 215 Gasugn (Dometic TecTower)

Bild 216 Gasugn (Dometic)

Betydelsen för symbolerna på vridregulatorerna (Bild 215,1 och Bild 216,1) på båda gasugnarna är identiskt lika:

- och står för ugn
- och står för grill.

Slå på ugnen:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "ugn".
- Öppna ugnsluckan helt. Då tillåter säkerhetsbrytaren tändning.
- Tryck på vridregulatorn, håll den nedtryckt och vrid åt vänster tills önskad inställning. Håll vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 5 till 10 sekunder. Tändning sker automatiskt.
- Släpp vridregulatorn.
- Stäng ugnsluckan.

Slå på grillen:

- Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "ugn".
- Öppna ugnsluckan tills första läget (ca 45°).
- Tryck på vridregulatorn, håll den nedtryckt och vrid åt höger till grillsymbolen. Håll vridregulatorn nedtryckt i ytterligare 5 till 10 sekunder. Tändning sker automatiskt.
- Släpp vridregulatorn.

- ▷ Stäng inte ugnsluckan vid grilldrift.

Slå från:

- Vrid vridregulatorn till "0". Flamman slocknar.
- Stäng gasavstängningsventilen "ugn" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

9.5.3 Mikrovågsugn (extrautrustning)

- ▶ Reparationer av mikrovågsugn får endast utföras av fackpersonal. Ej korrekt utförda reparationer kan resultera i avsevärd fara för användaren.
- ▶ Skyddsanordningen som förhindrar mikrovågor att komma utanför, får aldrig avlägsnas.
- ▶ Mikrovågsugnen får bara användas när den har installerats enligt föreskrift.
- ▶ Mikrovågsugnen får inte användas om luckans tätning är skadad.
- ▶ Låt inte mikrovågsugnen vara på utan uppsikt.
- ▶ Vid rökbildning: Låt mikrovågsugnen vara stängd, stäng av den och bryt strömmen.

- ▷ Använd endast mikrovågsugnen med insatt vridtallrik och vridkors.
- ▷ Endast porslin lämpligt för mikrovågor skall användas.
- ▷ Använd aldrig mikrovågsugnen tom, utan enbart med lämpligt innehåll.

- ▷ För tillagningstider under 2 minuter: Vrid sedan vridreglaget för tillagningstid förbi "2" och sedan tillbaka till önskad tillagningstid.
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

Bild 217 Reglage, knappar för mikrovågsugn

Slå på:

- Tryck in knappen (Bild 217,3) för att öppna luckan och ställ in livsmedlet.
- Dörren stängs. Vid stängning hörs ett klickande ljud.
- Välj effekt med vridregulatorn (Bild 217,1).
- Välj tiden med vridregulatorn (Bild 217,2). Processen startar.

Koktidens slut signaleras genom en signalton. Mikrovågsugnen stängs av automatiskt.

Slå från: ■ Tryck in knappen (Bild 217,3) för att öppna luckan och ta ut livsmedlet.

9.5.4 Spisfläkt (extrautrustning)

Beroende av utrustningen är spisen utrustad med en spisfläkt (frånluft **eller** cirkulationsluft).

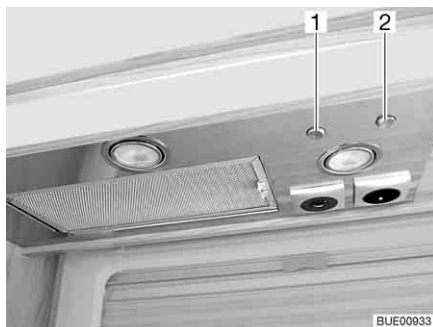

Bild 218 Frånluftsspisfläkt

Bild 219 Cirkulationsspisfläkt

Frånluftsspisfläkt

Köksdunsen sugs ut ovanför spisen, rengörs med hjälp av ett metallfettfilter och blåser direkt ut.

För till- och frånkoppling av spisfläkten, tryck på vippknappen (Bild 218,2).

Med vippknappen (Bild 218,1) kan de två lamporna på spisfläkten slås på.

Cirkulationsspisfläkt

Köksdunsten sugas ut ovanför spisen, rengörs med hjälp av ett metallfettfilter och ett aktivt kolfilter. Den rengjorda luften leds igen in i fordonet.

För till- och frånkoppling av spisfläkten, tryck på vippknappen (Bild 219,1).

▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

9.6 Kylskåp

Medan man kör får kylskåpet endast vara i drift via 12 V-nätet. Vid höga omgivningstemperaturer uppnår kylskåpet inte längre full kyleffekt.

▷ Montera alltid kylskåpets ventilationsgaller innan fordonet lämnas. Annars kan det komma in vatten om det regnar.

▷ Kylskåpets kyleffekt beror på hur fordonet står. Kyleffekten kan sjunka vid så liten lutning som 5°. Ställ därför alltid fordonet på en horisontell plats.

▷ Absorptionskylskåp arbetar vid normal rumstemperatur (ca 21 °C) i det angivna temperaturområdet. Om omgivningstemperaturen är betydligt högre (> 30 °C) minskar kyleffekten.

9.6.1 Kylskåpets ventilationsgaller

Vid höga utetemperaturer säkerställs kylaggregatets fulla kyleffekt endast när kylskåpet ventileras tillräckligt. För att få en ännu bättre ventilation kan man ta av kylskåpets ventilationsgaller.

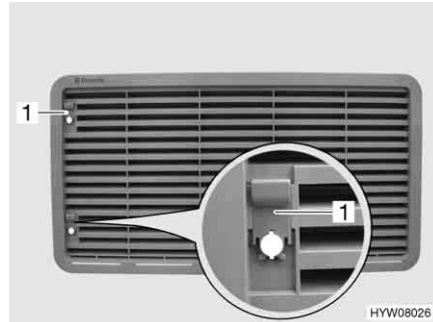

Bild 220 Kylskåpets ventilationsgaller (med spjäll)

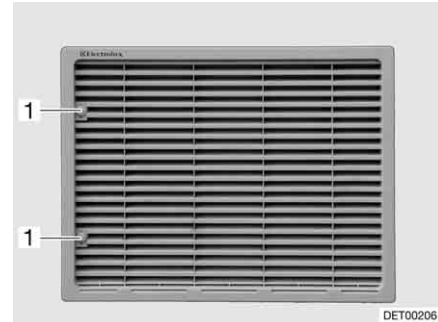

Bild 221 Kylskåpets ventilationsgaller (med skruv)

- Ta av:
- Beroende på utförande ska spjället (Bild 220, 1) skjutas uppåt eller skruven (Bild 221, 1) vridas ett kvarts varv med ett mynt.
  - Ta av kylskåpets ventilationsgaller.

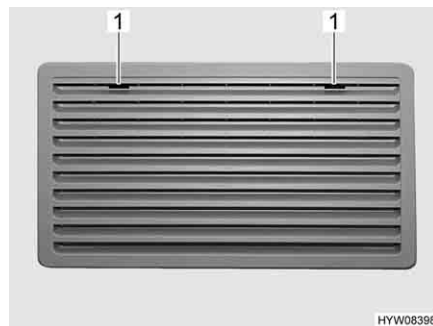

Bild 222 Kylskåpets ventilationsgaller (Thetford stort)

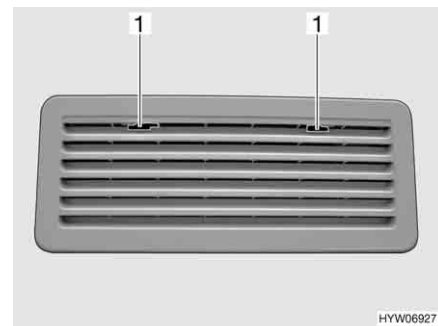

Bild 223 Kylskåpets ventilationsgaller (Thetford litet)

- Ta av:
- Skjut spärren (Bild 222, 1 eller Bild 223, 1) till mitten.
  - Ta av kylskåpets ventilationsgaller.

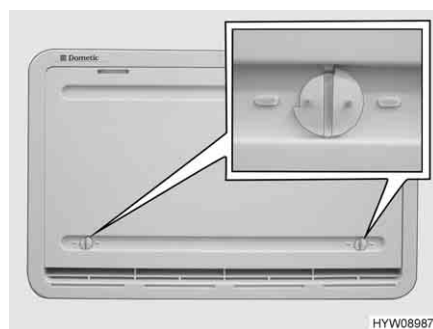

Bild 224 Vinterskydd

Vinterskydd När kylskåpet ska vara i drift vid låga utetemperaturer, rekommenderar tillverkaren användning av ett vinterskydd (Bild 224) för kylskåpets ventilationsgaller.

I följande tabell anges de temperaturerna då vinterskyddet eller det isolerande vinterskyddet får användas.

Temperatur	Täckplatta
Under 10 °C	Vinterskydd (vid kylskåp med en volymen under 130 liter: montera endast på nedre ventilationsgallret)
Under -5 °C	Isolerat vinterskydd (montera endast på nedre ventilationsgallret)

- ▷ Om temperaturerna ligger ovanför de angivna gränserna, skall vinterlocket oundgängligt tas bort. Annars kan fordonet skadas.

Montering:

- Öppna båda lås (Bild 224) (noten står horisontellt).
- Sätt vinterskyddet framför ventilationsgallret.
- Lås låset med ett litet mynt (noten står lodrätt).

Ta av:

- Öppna båda lås (Bild 224) (noten står horisontellt).
- Ta bort vinterskyddet från ventilationsgallret.
- ▷ Vinterskyddet kan monteras medan färden.

9.6.2 Dometic MES/AES

Beroende på utförandet finns olika typer av kylskåp inbyggda.

MES utförande Manuellt energivalssystem, automatisk tändning

AES utförande Automatiskt och manuellt energivalssystem, automatisk tändning

Driftlägen Kylskåpet har 3 driftlägen:

- 230 V-drift
- 12 V-drift
- Gasdrift

- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen aktiveras så fort el-blocket slås på. Därför flödar viloströmmen alltid, även när kylskåpet är avstängt. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.
- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

230 V-drift Kylskåpet drivs via ett externt elnät.

12 V-drift Kylskåpet drivs via ett fordonsbatteriet.

- ▷ I automatiskt läge (endast för AES-utförande), väljs 12 V-drift endast om fordonsmotorn är igång.

Gasdrift Kylskåpet drivs med gas från en ansluten gasflaska.

▷ Vid användning av autogas måste gasbrännaren rengöras oftare.

Omkoppling mellan energikällorna

Vid omkoppling mellan de olika energikällorna är önskad fördröjning inmatad (endast vid AES utförande). Kylskåpet är därför ej omedelbart driftklart efter omkoppling till ny energikälla. Vid omkoppling från 12 Voltsdrift till gasdrift, är fördröjningen 15 minuter. Därigenom förhindras omkoppling till gasdrift vid kortare fordonsuppehåll (t. ex. vid tankning).

Tankstopp

▶ På bensinstationer och i deras omedelbara närhet är öppen eld absolut förbjuden.

Om kylskåpet var manuellt inställt på gasdrift, under färden: Slå av kylskåpet i tankningsområdet eller koppla om till 12 V-drift.

Om kylskåpet under färden drevs i automatiskt läge (endast för AES utförande) och tankstoppet varar i över 15 minuter: Stäng av kylskåpet. AES kopplar i detta fallet automatiskt om till gasdrift 15 minuter efter avstängningen av fordonsmotorn.

Tändsäkring

När gasdriften väljs öppnas tändsäkringen automatiskt så att gas kan strömma till brännaren. Samtidigt tillkopplas den elektroniska tändaren. Om gaslågan skulle slockna, t. ex. på grund av att det blåser, aktiveras tändaren direkt igen och tändar gasen. Vid störningar i gasdrift blinkar ljusknapparna "Gas" (Bild 225,3) och Störning (Bild 225,9) och en akustisk signal ljuder i 20 sekunder.

Handhavande

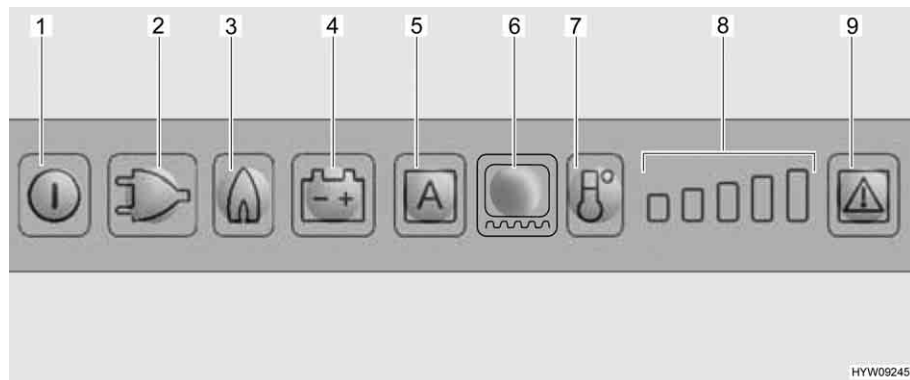

Bild 225 Lysdiodesreglage (kylskåp Dometic)

- 1 På/av-knapp
- 2 Ljusknapp för driftläget 230 V
- 3 Ljusknapp för driftläget Gas
- 4 Ljusknapp för driftläget 12 V
- 5 Ljusknapp för driftläget AES (beroende på modell)
- 6 Ljusknapp, ramvärme (beroende på modell)
- 7 Knapp kylnivå
- 8 Kylnivåindikator
- 9 Ljusknapp för Störning/Återställ vid gasdrift

▷ Om kylskåpet ska drivas med gas: Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".

Slå på: ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 225,1) i cirka 2 sekunder. Kylskåpet slår på sig, det senast inställda driftläget indikeras.

Välj driftläge: ■ Tryck in de belysta knapparna för önskat driftläge (Bild 225,2 - 4) eller för det automatiska läget "AES" (Bild 225,5) (endast för AES utförande).

För AES utförande sker det automatiska energivalet, beroende på energikällornas tillgänglighet, i denna sekvens:

- 12 V solar (extrautrustning)
- 230 V växelspanning
- 12 V likspanning
- Gas

Ställa in kyltemperaturen: ■ Ställ in kyltemperaturen med knappen kylnivåer (Bild 225,7). Kylnivåindikatorerna (Bild 225,8) visar den valda termostatinställningen.

Slå från: ■ Tryck på på/av-knappen (Bild 225,1) i cirka 2 sekunder.
■ Om kylskåpet drivs med gas: Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Kyltemperaturreglering

När kylskåpet sätts på väljs automatiskt en termostatinställning i mittläge. Denna inställning kan ändras manuellt med knappen temperaturnivåval (Bild 225,7). Det tar alltid några timmar innan man har en normal drifttemperatur i kylskåpet. Vid omkopplingen till ett annat driftläge, bibehålls termostatinställningen.

Ramvärme (beroende på modell)

Vid höga utetemperaturer och hög luftfuktighet kan det bildas vattendroppar på frysfackets metallram. För att förebygga eventuell korrosion, är frysfacket utrustat med en ramvärmning.

▷ När ramvärmnen är påslagen förbrukar den ungefär 4 Watt, även under gasdrift. För att undvika urladdning av bodelsbatteriet ska ramvärmnen inte vara igång kontinuerligt under gasdrift, alternativt kopplas ur.

För ramvärmnen kan följande värde för driftstid väljas:

- 2 timmar
- 5 timmar
- Kontinuerlig drift (inkopplat i 30 minuter, och sedan växelvis inkopplat i 5 minuter respektive fränkopplat i 5 minuter)

Ställa in driftstiden: ■ Koppla in ramvärmnen under 2 timmar: Tryck på ljusknappen ramvärme (Bild 225,6) en gång. En stapel i kylnivåindikatorerna (Bild 225,8) tänds.
■ Koppla in ramvärmnen under 5 timmar: Tryck på ljusknappen ramvärme (Bild 225,6) två gånger. Två staplar i kylnivåindikatorerna (Bild 225,8) tänds.
■ Ställa in ramvärmnen på kontinuerlig drift: Tryck på ljusknappen ramvärme (Bild 225,6) tre gånger. Två staplar i kylnivåindikatorerna (Bild 225,8) tänds.

Kylnivåindikatorn (Bild 225,8) visar under några sekunder ramvärmnens driftslängd.

Extrafunktioner Om efter påslagningen eller efter inställningen, inga andra knappar trycks in, blir indikeringens ljus svagare efter några sekunder. Om en knapp trycks in, blir indikeringens ljus starkare igen. Förnyat tryck aktiverar en önskad funktion.

I det automatiska läget (endast för AES utförande) indikeras "AES" och den energityp som används för närvarande visas.

Om kylskåpsdörren står öppen i över 2 minuter, ljuder en akustisk varningssignal.

Vid en störning blinkar lysknappen Störning (Bild 225,9). Dessutom blinkar antingen en av de lysknapparna Driftläge eller kylnivåvisningen. Dessutom ljuder en akustisk varningssignal. För råd beträffande felindikering och felavhjälpling, se kapitel 14.

- ▷ Tryck, efter åtgärdande av ett fel på gasdriften, in lysknappen Återställ (Bild 225,9).
- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

9.6.3 Thetford N3000 E/A

Beroende på utförandet finns olika typer av kylskåp inbyggda.

Utförande Thetford N3000 E

Manuellt energivalssystem, automatisk tändning

Utförande Thetford N3000 A

Automatiskt och manuellt energivalssystem, automatisk tändning

Driftlägen

Kylskåpet har 3 driftlägen:

- 230 V-drift
- 12 V-drift
- Gasdrift

- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen aktiveras så fort el-blocket slås på. Därför flödar viloströmmen alltid, även när kylskåpet är avstängt. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.
- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

230 V-drift

Kylskåpet drivs via ett externt elnät.

12 V-drift

Kylskåpet drivs via ett fordonsbatteriet.

- ▷ I automatiskt läge, väljs 12 Volt-drift endast om fordonsmotorn är igång.

Gasdrift

Kylskåpet drivs med gas från en ansluten gasflaska.

- ▷ Vid användning av autogas måste ett filter användas. Filtret ska byggas in av en kvalificerad tekniker.

Omkoppling mellan energikällorna

Vid omkoppling mellan de olika energikällorna är, vid utförande med automatiskt energival, önskad fördröjning inmatad. Kylskåpet är därför ej omedelbart driftklart efter omkoppling till ny energikälla. Vid omkoppling från 12 Voltsdrift till gasdrift, är fördröjningen 15 minuter. Därigenom förhindras omkoppling till gasdrift vid kortare fordonsuppehåll (t. ex. vid tankning).

Tankstopp

► På bensinstationer och i deras omedelbara närhet är öppen eld absolut förbjuden.

Om kylskåpet var manuellt inställt på gasdrift, under färden: Slå av kylskåpet i tankningsområdet eller koppla om till 12 V-drift.

Om kylskåpet under färden drevs i automatiskt läge (endast för utförande med automatiskt energival) och tankstoppet varar i över 15 minuter: Stäng av kylskåpet. Det automatiska energivalssystemet kopplar i detta fallet automatiskt om till gasdrift 15 minuter efter avstängningen av fordonsmotorn.

Tändsäkring

När gasdriften väljs öppnas tändsäkringen automatiskt så att gas kan strömma till brännaren. Samtidigt tillkopplas den elektroniska tändaren. Om gaslågan skulle slockna, t. ex. på grund av att det blåser, aktiveras tändaren direkt igen och tänder gasen.

Handhavande

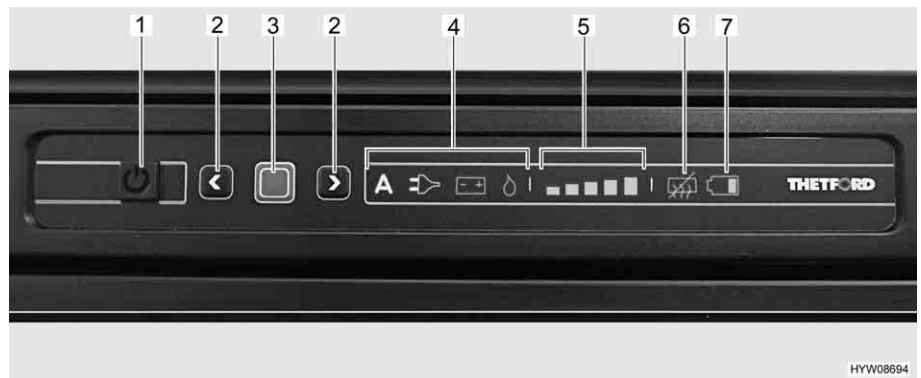

Bild 226 Lysdiodsreglage (kylskåp Thetford)

- 1 På/av-knapp
- 2 Piilknappar
- 3 Bekräftelseknapp
- 4 Indikering för driftläge ("A" finns inte hos alla utföranden)
- 5 Kylnivåindikator
- 6 Indikator "Antikondensation av"
- 7 Indikering "Batteri tomt" (ej aktivt)

► Om kylskåpet ska drivas med gas: Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".

Slå på:

- Tryck på på/av-knappen (Bild 226,1) i en sekund. Knappen tänds med grönt ljus. Efter ca 10 sekunder dimmas indikeringen automatiskt för att spara ström.
- Tryck på bekräftelseknappen (Bild 226,3). Det sist valda driftläge visas.

- Välj driftläge:**
- Tryck ned bekräftelseknappen (Bild 226,3) i cirka 2 sekunder. Symbolen för driftläge blinkar.
  - Manuellt energival: Med pilknapparna (Bild 226,2) väljer du önskad energikälla.
  - Automatiskt energival (endast för utförande med automatiskt energival): Välj driftläget "A" med hjälp av pilknapparna (Bild 226,2).
  - Bekräfta valet med bekräftelseknappen (Bild 226,3).

För utförande med automatiskt energival, sker det automatiska energivalet, beroende på energikällornas tillgänglighet, i denna sekvens:

- 230 V växelspanning
- 12 V likspanning
- Gas

- Ställa in kyltemperaturen:**
- Tryck ned bekräftelseknappen (Bild 226,3) i cirka 2 sekunder. Symbolen för driftläge blinkar.
  - Tryck på bekräftelseknappen (Bild 226,3) igen. Kylnivåindikatorn (Bild 226,5) blinkar.
  - Ändra inställningen genom att trycka på pilknapparna (Bild 226,2) tills önskad inställning visas.
  - Bekräfta valet med bekräftelseknappen (Bild 226,3).

- Slå från:**
- Tryck på på/av-knappen (Bild 226,1) i cirka 2 sekunder. Alla lampor släcks. Kylskåpet är avstängt.
  - Om kylskåpet drivs med gas: Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudavstängningsventilen på gasflaskan.

Kyltemperaturreglering

När kylskåpet sätts på väljs automatiskt den sist valda termostatinställningen. Denna inställning kan ändras manuellt med pilknapparna (Bild 226,2). Det tar alltid några timmar innan man har en normal drifttemperatur i kylskåpet. Vid omkopplingen till ett annat driftläge, bibehålls termostatinställningen.

Extrafunktioner

Blinkande lampor på kontrollenheten indikerar en störning. För anvisningar beträffande felavhjälpning, se kapitel 14.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

9.6.4 Thetford N97

Kylskåpet är utrustat med SES (Smart-Energy-System). Det har ett automatiskt och manuellt energival-system och en automatisk tändning.

Driftlägen

Kylskåpet har 3 driftlägen:

- 230 V-drift
- 12 V-drift
- Gasdrift

- ▷ Kylskåpet behöver alltid 12 V-styrspänning, oberoende av vilken energikälla som väljs. Styrspänningen aktiveras så fort el-blocket slås på. Därför flödar viloströmmen alltid, även när kylskåpet är avstängt. Stäng alltid av el-blocket om vid tillfällig avställning.
- ▷ Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" då kylskåpet drivs elektriskt.

230 V-drift Kylskåpet drivs via ett externt elnät.

12 V-drift Kylskåpet drivs via ett fordonsbatteriet.

▷ I automatiskt läge, väljs 12 Volt-drift endast om fordonsmotorn är igång.

Gasdrift

Kylskåpet drivs med gas från en ansluten gasflaska.

▷ Vid användning av autogas måste ett filter användas. Filtret ska byggas in av en kvalificerad tekniker.

Omkoppling mellan energikällorna

Vid omkoppling mellan de olika energikällorna är, vid utförande med automatiskt energival, önskad fördröjning inmatad. Kylskåpet är därför ej omedelbart driftklart efter omkoppling till ny energikälla. Vid omkoppling från 12-Voltsdrift till gasdrift, är fördröjningen 15 minuter. Därigenom förhindras omkoppling till gasdrift vid kortare fordonsuppehåll (t. ex. vid tankning).

Tankstopp

▶ På bensinstationer och i deras omedelbara närhet är öppen eld absolut förbjuden.

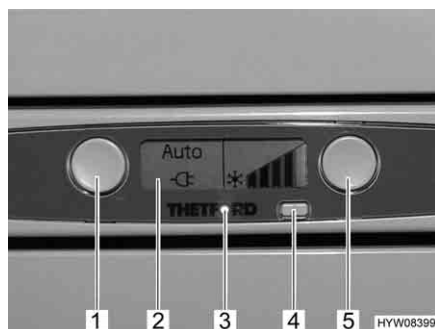
Om kylskåpet var manuellt inställt på gasdrift, under färden: Slå av kylskåpet i tankningsområdet eller koppla om till 12 V-drift.

Om kylskåpet under färden drevs i automatiskt läge och tankstoppet varar i över 15 minuter: Stäng av kylskåpet. Det automatiska energivalssystemet kopplar i detta fallet automatiskt om till gasdrift 15 minuter efter avstängningen av fordonsmotorn.

Tändsäkring

När gasdriften väljs öppnas tändsäkringen automatiskt så att gas kan strömma till brännaren. Samtidigt tillkopplas den elektroniska tändaren. Om gaslågan skulle slockna, t. ex. på grund av att det blåser, aktiveras tändaren direkt igen och tänder gasen.

Handhavande

- 1 Knapp driftläge
- 2 Display
- 3 Driftindikering (blå lysdiod)
- 4 På/av-knapp
- 5 Knapp kylnivå

Bild 227 Kylskåp Thetford N97

▷ Om kylskåpet ska drivas med gas: Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan och gasavstängningsventilen "kylskåp".

Slå på:

- Tryck på på/av-knappen (Bild 227,4). Driftindikeringen (Bild 227,3) lyser blått. Kylskåpet sätts på, LCD-skärmen visas de senast valda inställningarna. Skärmbelysningen släcks efter 10 sekunder.

- Välja energikälla:*
- Manuellt energival: Välj med knappen driftläge (Bild 227,1) den önskade energikällan. LCD-skärmen visar det valda driftläget. Indikeringen släcks efter 10 sekunder.
  - Automatiskt val av energikälla: Välj med knappen driftläge (Bild 227,1) AUTO-funktionen. LCD-skärmen visar AUTO-funktionen och det aktuella driftläge. Skärmbelysningen släcks efter 10 sekunder.

Det automatiska energivalet utförs, beroende av energikällornas tillgänglighet, i denna ordning:

- 230 V växelspänning
- 12 V likspänning
- Gas

- Ställa in kyltemperaturen:*
- Ställ in den önskade kyleffekten genom att trycka på knappen kylnivå (Bild 227,5). LCD-skärmen visar den valda kyleffekten. Skärmbelysningen släcks efter 10 sekunder.

- Slå från:*
- Tryck på på/av-knappen (Bild 227,4).
  - Om kylskåpet drivs med gas: Stäng gasavstängningsventilen "kylskåp" och huvudventilen på gasflaskan.

Extrafunktioner

Om det föreligger en störning, blinkar driftindikeringen (Bild 227,3) bredvid på/av-knappen (Bild 227,4). Dessutom visas det en felkod på skärmen (Bild 227,2). För anvisningar beträffande felavhjälpning, se kapitel 14.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken "Kylskåp".

9.6.5 Lås till kylskåpsdörr

Beroende på modell har kylskåpet ett separat frysfack. Uppgifterna i detta avsnitt gäller även för frysfackets dörr.

- ▷ Under färd skall kylskåpsdörren alltid vara stängd och spärrad i det stängda läget.

- ▷ När kylskåpet är avstängt ska kylskåpsdörren låsas i ventilationsläget. På så sätt förhindrar man mögelbildning.

Kylskåpsdörren kan låsas i två lägen:

- Stängd kylskåpsdörr under resa och när kylskåpet används
- Lätt öppnad kylskåpsdörr som ventilationsläge då kylskåpet är avstängt

Dometic 8-serie

Bild 228 Frigöringsknapp (kylskåpsdörr, Dometic 8-serie)

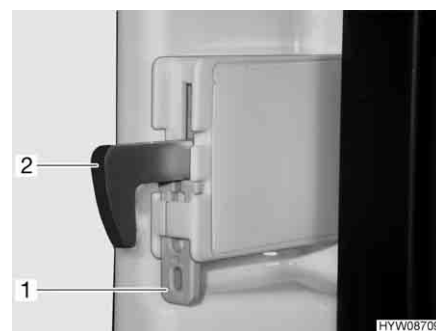

Bild 229 Fixering (låskrok)

Öppna: ■ Tryck på frigöringsknappen (Bild 228,1) och öppna kylskåpsdörren.

Stänga: ■ Stäng kylskåpsdörren. Låskroken snäpper hörbart fast.

När fordonet är uppställt kan låskroken fixeras. Kylskåpsdörren kan därefter öppnas utan att man måste trycka på frigöringsknappen.

Fixera låskroken: ■ Tryck upp fixeringen (Bild 229,1). Låskroken (Bild 229,2) trycks upp och är ur funktion.

Lösa låskroken: ■ Tryck ned låskroken (Bild 229,2). Låskroken är åter i funktion.

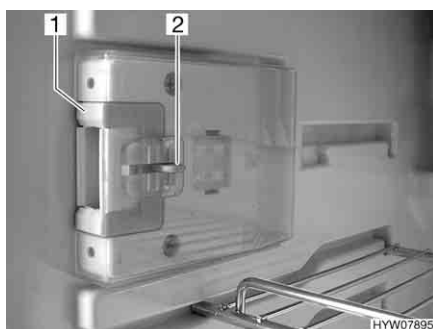

Bild 230 Låsanordning (normalläge)

Bild 231 Låsanordning (ventilationsläge)

Låsa i ventilationsläge: ■ Öppna kylskåpsdörren.
 ■ Tryck in frigöringen (Bild 230,2).
 ■ Skjut låsanordningen (Bild 230,1) framåt (Bild 231).

När kylskåpsdörren stängs är den öppen en liten springa.

Dometic 9-serie Kylskåpet öppnas och stängs med handtaget (Bild 232,1) på dörren.

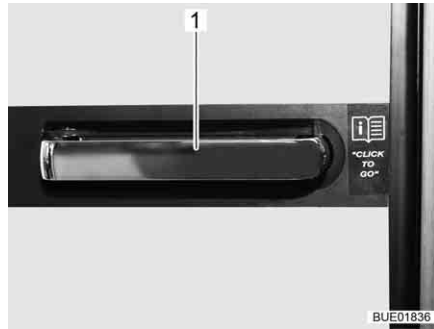

Bild 232 Dörrhandtag kylskåp

Ventilationsläge Kylskåpsdörren kan sedan låsas i ventilationsläge med en svängbar bygel.

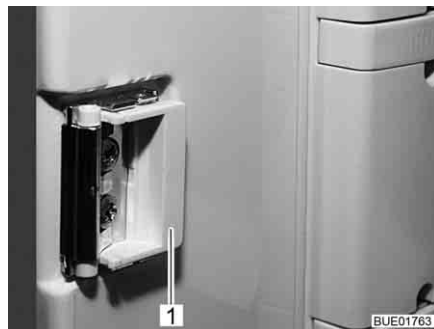

Bild 233 Låsanordning i normalläge

Bild 234 Låsanordning i ventilationsläge

- Spärra:**
- Öppna kylskåpsdörren.
  - Sväng med bygeln (Bild 233,1) framåt (Bild 234).

När kylskåpsdörren stängs är den öppen en liten springa.

Thetford Kylskåpet öppnas och stängs med handtaget på dörren.

- Öppna:**
- Tryck handtaget åt sidan, håll det tryckt och öppna kylskåpsdörren.

- Stänga:**
- Stäng kylskåpsdörren. Låskroken snäpper hörbart fast.

Ventilationsläge Kylskåpsdörren kan sedan låsas i ventilationsläge med en svängbar bygel.

Bild 235 Låsanordning i normalläge

Bild 236 Låsanordning i ventilationsläge

- Spärra:**
- Öppna kylskåpsdörren.
  - Sväng med bygeln (Bild 235,1) framåt (Bild 236).

När kylskåpsdörren stängs är den öppen en liten springa.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets sanitetssystem.

10.1 Vattenförsörjning, allmänt

- ▶ Fyll endast på vattentanken från försörjningsledning som har dricksvattenskvalitet.
- ▶ Vid påfyllning får endast slangar eller behållare användas som är godkända för dricksvatten.
- ▶ Påfyllningsslang eller behållare ska före användning spolats noga med dricksvatten (två till tre gånger tankens volym).
- ▶ Töm påfyllningsslang eller behållare fullständigt efter användning och stäng öppningar till påfyllningsslang eller behållare.
- ▶ Vatten som blir stående i vattentanken eller i vattenledningarna blir oanvändbart efter kort tid. Därför är det viktigt att man grundligt rengör vattenledningar och vattentank före varje användning av fordonet. När man ställer undan fordonet, d.v.s. när det inte ska användas på ett tag skall vattentanken och vattenledningarna tömmas helt och hållet.
- ▶ Vid avställning under längre tid än en vecka ska vattensystemet desinficeras innan man använder fordonet (se kapitel 11).

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att vattenpumpen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.
- ▷ Utan vatten går vattenpumpen torr och kan ta skada. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

Fordonet är utrustat med inbyggd vattentank. En elektrisk vattenpump pumpar vattnet till olika ställen där man kan ta vatten. Vattenpumpen startar automatiskt och pumpar vatten när en vattenkran öppnas.

Det smutsiga vattnet samlas i avloppstanken. På panelen kan avläsas hur full vattentanken eller avloppstanken är.

- ▷ Innan man kan öppna någon vattenkran måste 12 V-försörjningen och vattenpumpen tillkopplas på panelen. Vattenpumpen arbetar inte annars.
- ▷ I samband med att man fyller på nytt vatten kan en luftblåsa bildas på pumpens botten. Luftblåsan förhindrar att vatten sugas in i pumpen. Rör vattenpumpen mycket kraftigt upp och ner i vattnet.

10.2 Vattensystem

10.2.1 Vattentank

- ▷ Vattentanken rymmer 110 liter (Travel Van) eller 120 liter (annan modell). Volymerna är emellertid på grund av tillsatsvikt i körtillstånd begränsat till 20 l (installerat överflöde). Panelen är inte anpassad till denna volym. Nivå-indikatorn på panelen visar den faktiska volymen i vattentanken.

Vid behov, resp. om man har tillräckligt stort belastningsutrymme kvar, kan vattentanken fyllas till den verkliga volymen. Stäng utloppet. Ratten sitter på vattentanken.

10.2.2 Påfyllningsöppning för dricksvatten

Bild 237 Låslock för påfyllningsöppning för dricksvatten (serviceenhet)

Den centrala försörjningsenheten (serviceenhet) finns bakom en utvändig lucka på vänster sida av fordonet.

Påfyllningsöppningen för dricksvatten är märkt med symbolen (Bild 237,1).

10.2.3 Påfyllning av vattensystem

- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

- ▷ Utan vatten går vattenpumpen torr och kan ta skada. Vattenpumpen får aldrig användas då vattentanken är tom.

- ▷ Truma-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har en säkerhets-/avtappningsventil och, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- ▷ Alde-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- ▷ När vattentanken fylls på kan vattenmängden avläsas på panelen.

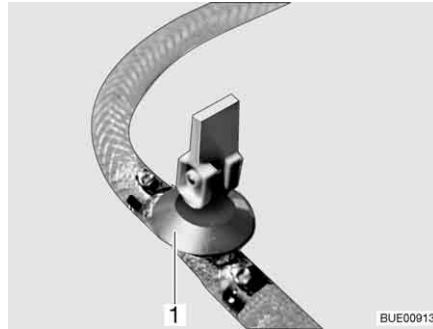

Bild 238 Avtappningskran (med vipparm)

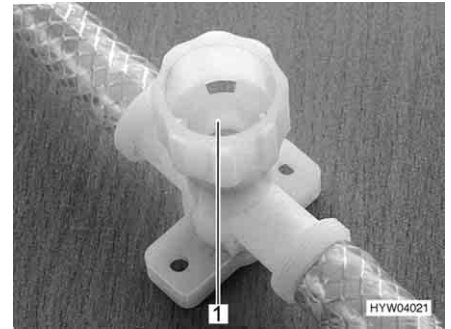

Bild 239 Avtappningskran (med vred)

- Ställ fordonet vågrätt.
- Koppla på 12 V-försörjningen på panelen.
- Slå ev. på vattenpumpen på panelen.
- Rengör resp. desinficera vattensystemet.
- Stäng alla avtappningskranar. Ställ för detta avtappningskranens vipparm (Bild 238,1) vågrätt eller vrid avtappningskranens kran (Bild 239,1) medurs.

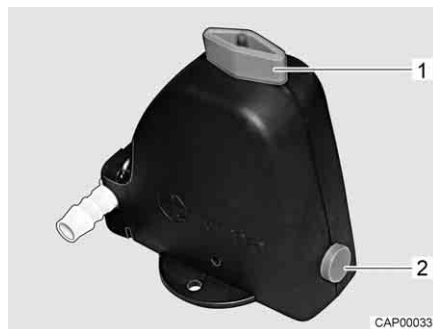

Bild 240 Säkerhets-/avtappningsventil (Truma)

- Säkerhets-/avtappningsventilen (Truma) stängs. Ställ vredet (Bild 240,1) diagonalt mot säkerhets-/avtappningsventilen och tryck in tryckknappen (Bild 240,2).
Vid temperaturer lägre än 6 °C kan säkerhets-/avtappningsventilen inte stängas. Slå därför på bodelens värme och vänta tills temperaturen på säkerhets-/avtappningsventilen stiger till över 6 °C.
- Stäng vattentankens utloppsöppning.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten på fordonets utsida.

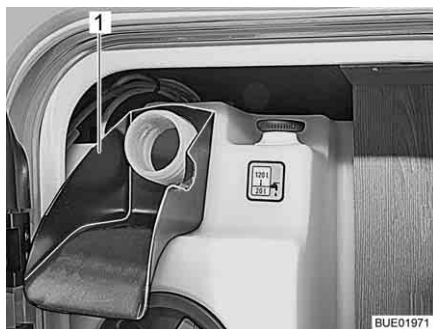

Bild 241 Påfyllningshjälp

- Stick in påfyllningshjälpen (Bild 241,1) i påfyllningsöppningarna för dricksvatten.
- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllning används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas. Vattenpumpen startar. Varmvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor. Endast därigenom säkerställs att varmvattenberedaren är vattenfylld.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas. Kallvattenledningarna fylls med vatten.
- Vattenkranarna skall vara öppna tills vatten rinner ut fritt från luftblåsor.
- Stäng samtliga vattenkranar.
- Ta bort påfyllningshjälpen och påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Kontrollera att vattentankens lock är tätt.

**Monteringsställe för
avtappningskranarna och
säkerhets-/
avtappningsventilen**

Se kapitel 16.

10.2.4 Fylla på vatten efteråt

- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

- Öppna påfyllningsöppningen för dricksvatten.
- Fyll på vattentanken med dricksvatten. För fyllning används vattenslang, vattendunk med tratt eller liknande.
- Stänga påfyllningsöppningen för dricksvatten.

10.2.5 Stänga/öppna utloppet

- ▶ Beakta fordonets tekniskt tillåtna totalvikt när vattentanken fylls. När vattentanken är full måste bagaget reduceras i enlighet med detta.

Bild 242 Vattentank (central försörjningsenhet)

- Stänga:**
- Vrid ratten (Bild 242,1) på vattentanken medurs till stoppläget.
  - Fyll på vattentanken med dricksvatten.

- Öppna:**
- Vrid ratten (Bild 242,1) på vattentanken moturs till motståndet. Vattnet rinner ut tills 20 liter är kvar.

10.2.6 Tappa av vatten (ratt med utlopp)

Bild 243 Vattentank (central försörjningsenhet)

- Vrid ratten (Bild 243,1) på vattentanken moturs mot motståndet till stoppläget för att öppna utloppsöppningen helt.

10.2.7 Tömma vattensystemet

- ▷ När fordonet inte används under flera dagar eller inte värms upp vid risk för frost ska hela vattensystemet tömmas. Se till att vattenpumpen är avstängd på panelen. Annars går vattenpumpen varm och kan ta skada. Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. På så sätt undviks frostsador i fast installerade apparater, frostsador på fordonet och avlagringar i vattenförande komponenter.
- ▷ Om vattenpumpen kan stängas av på panelen ska vattenpumpen alltid stängas av på panelen innan vattensystemet töms. Vattenpumpen fortsätter annars att gå till den överhettas eller tills batteriet blir tomt.

- ▷ Truma-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har en säkerhets-/avtappningsventil och, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.
- ▷ Alde-anläggningen (värmesystem/varmvattenberedare) har, beroende på modell, en eller två avtappningskranar för tömning.

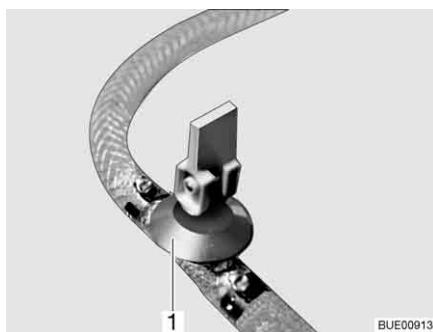

Bild 244 Avtappningskran (med vipparm)

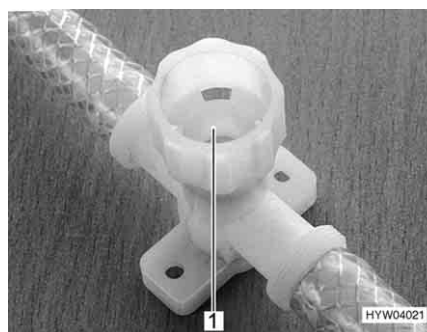

Bild 245 Avtappningskran (med vred)

Töm och lufta vattensystemet enligt följande. Frostsador undviks så här:

- Ställ fordonet vågrätt.
- Slå av vattenpumpen på panelen.
- Stäng av 12 V-försörjningen på panelen.
- Ta varmvattenberedaren ur funktion (se avsnitt 9.2).
- Öppna alla avtappningskranar. Ställ för detta avtappningskranens vipparm (Bild 244,1) lodrätt eller vrid avtappningskranens kran (Bild 245,1) moturs.

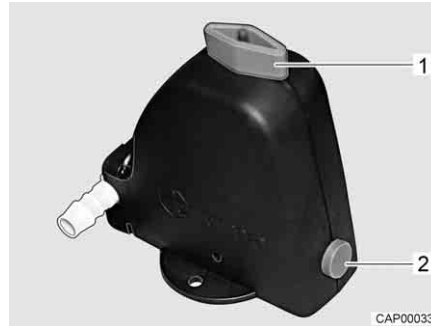

Bild 246 Säkerhets-/avtappningsventil (Truma)

- Öppna säkerhets-/avtappningsventilen (Truma). Vrid då vredet (Bild 246,1) mot säkerhets-/avtappningsventilen. Tryckknappen (Bild 246,2) skjuts ut.
- Öppna vattentankens utlopp.
- Öppna alla vattenkranar och ställ dem i mittläge.
- Fäst handduschen upptill i duschläge.
- Skruva på förslutningsringen på vattentanken.
- Ta ut vattenpumpen (fäst på locket) så långt som anslutningsledningarna gör det möjligt.
- Håll upp vattenpumpen tills vattenledningarna är helt tömd.
- Kontrollera att vattentanken verkligen har tömts helt.
- Lägg handduschen i duschkaret.
- Blås ut vattnet som är kvar i vattenledningarna (max. 0,5 bar). Koppla bort vattenledningen från vattenpumpen och blås in i vattenledningen i riktning mot förbrukaren.
- Töm avloppstanken. Beakta miljöhänvisningarna i detta kapitel.
- Töm toalett-kassetten eller latrintanken. Beakta miljöhänvisningarna i detta kapitel.
- Rengör vattentanken och skölj den noga.
- Låt vattensystemet torka så länge som möjligt.
- När systemet har tömts ska alla vattenkranar vara öppna i mittläge.
- Låt alla avtappningskranar vara öppna.

**Monteringsställe för
avtappningskranarna och
säkerhets-/
avtappningsventilen**

Se kapitel 16.

10.3 Avloppsvattenanläggning

- ▷ Kokande vatten får aldrig hällas direkt i fatutloppet. Kokande vatten kan leda till deformationer och otäthet i avloppsvattensystemet.

- ▷ Avloppstanken får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

10.3.1 Tappa av avloppsvatten

- ▷ Avloppstanken ska tömmas och avtappningskranen ska stå öppen om det finns risk för frost.

- ▷ Om det är möjligt, skall du ställa fordonet snett för att tappa av avloppsvattnet.

Bild 247 Symbol avtappningskran

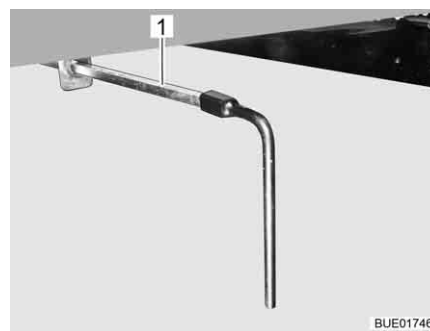

Bild 248 Avtappningskran

Avloppstanken befinner sig i mitten på fordonets undersida.

Avloppsvattnet från köket och tvättrummet leds in i avloppstanken genom plaströr.

Avtappningskranen och rengöringsöppningen sitter på avloppstankens undersida.

Avtappningskranens läge är betcknat med en symbol (Bild 247).

Avloppstanken rymmer 90 l.

Tömning:

- Placera fordonet på så sätt att avloppsöppningen, befinner sig ovanför bortskaffningsanordningen.
- Öppna avtappningskranen. Placera därefter den medföljande fyrkantsnyckeln på avtappningskran fyrkant (Bild 248,1).
- Vrid fyrkantsnyckeln en ett kvarts varv moturs. Avloppsvattnet tappas ur.
- Stäng avtappningsventilen när avloppsvattnet har tömts ut helt. Vrid därefter fyrkantsnyckeln ett kvarts varv medurs.
- Ta ur och förvara fyrkantsnyckeln.

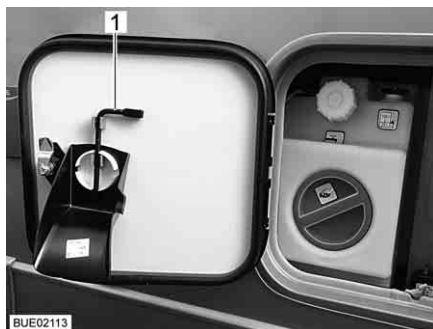

Bild 249 Servicelucka med fyrkantsnyckel

Om fordonet är utrustat med en serviceenhet är fyrkantsnyckeln (Bild 249,1) fastsatt på insidan av servicedörren.

10.3.2 Värmesystem för avloppstank och avloppsledningar (extrautrustning)

Som frostskydd för avloppsanläggningen kan avloppstanken och avloppsledningarna värmas upp elektriskt och oberoende av varandra.

► Uppvärmningen av avloppssystemet behöver vid drift upp till 250 W. Anslut därför fordonet om det är möjligt till en 230 V-försörjning, när uppvärmningsanordningen för avloppssystemet är i drift.

Avloppsvattenuppvärmningen fungerar också när 12 V-försörjningen på panelen är avstängd.

För att förhindra frysning i avloppssystemet kan följande komponenter i avloppssystemet värmas upp elektriskt beroende på modell och utrustning:

- Avloppstank
- Avloppsvattenledning
- Avloppstank och tömning

När respektive värmare slås på, övervakar temperaturgivare temperaturen vid avloppstanken och/eller avloppsröret. Vid risk för frost slås uppvärmningselementen på. När temperaturen stiger över ett förinställt värde stängs värmeelementen av igen.

Bild 250 Brytare för avloppsvattenuppvärmning

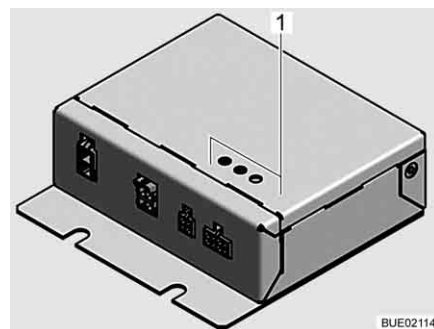

Bild 251 Styrenhet för avloppsvattenuppvärmning

Slå på: ■ Tryck upp på brytaren (Bild 250). Avloppsvattenuppvärmningen är påslagen och förhindrar frysning av de uppvärmda komponenterna.

Slå från: ■ Tryck nere på brytaren.

Tre lysdioder (Bild 251,1) visar statusen för styrenheten för avloppsvattenuppvärmningen:

Lysdioden HK 1 lyser	Värmekretsloppet 1 är aktivt
Lysdioden HK 2 lyser	Värmekretsloppet 2 är aktivt
Lysdioden HK 2 blinkar var 16 sekund	Apparaten är i lågenergiläge
Lysdioden ERR blinkar	Styrningen har upptäckt ett fel. Kontakta kundtjänst

10.4 Toaletterum

- ▷ Transportera ingen last i duschkaret. Duschkaret eller andra inredningsföremål i toaletterummet kan skadas.

- ▷ För att ventileras under eller efter duschning resp. för att torka blöta kläder skall toalettdörren stängas och toalettens taklucka eller fönster öppnas. Luftens kan då cirkulera bättre.
- ▷ Stäng duschraperiet helt för att undvika att vatten tränger in mellan badrumsväggen och duschkaret.
- ▷ Ta bort tvålorester efter duschen, annars kan det bildas sprickor i duschkaret.
- ▷ Duschen bör torkas upp efter användning för att förhindra fuktangrepp.
- ▷ Ytterligare information om rengöring av toaletterummet finns i avsnittet 11.2.

10.5 Toalett

- ▷ Töm latrintanken (kassett) när risk för frost föreligger och fordonet inte är uppvärmd.
- ▷ Att sätta sig på toalettens lock är ej tillåtet. Locket tål ej vikten av personer och kan gå sönder.
- ▷ Lämplig kemikalie används till toaletten. Ventilationen tar bort alla odörer, dock ej smuts och gaser. Smuts och gaser angriper gummipackningarna.
- ▷ Häll inte i sanitetsvätska direkt i toalettstolen.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

- ▷ Latrintanken (kassett) får endast tömmas på speciella hanteringsanläggningar t. ex. på campingplatser eller andra ställplatser.

Toaletten spolas direkt via fordonets vattensystem.

10.5.1 Förbered toaletten

▷ Latrintanken (kassett) kan endast tas ut när spjället är stängt.

Bild 252 Lucka för latrintank

Bild 253 Latrintank (exempel)

- Öppna luckan till latrintanken på fordonets utsida. Stick för detta in nyckeln i låscylindern i trycklåset (Bild 252,1) och vrid den ett kvarts varv.
- Dra ut nyckeln.
- Tryck samtidigt in de två trycklåsen (Bild 252,2) med tummarna och öppna luckan.
- Dra upp fästbygeln (Bild 253,1) och dra latrintanken (Bild 253,2) rakt ut i till stopp.
- Tippa latrintanken lätt och ta därefter ut den helt.

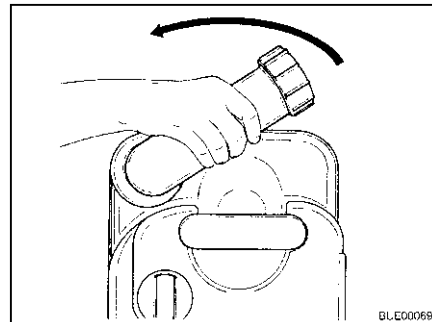

Bild 254 Vrid tömningsröret

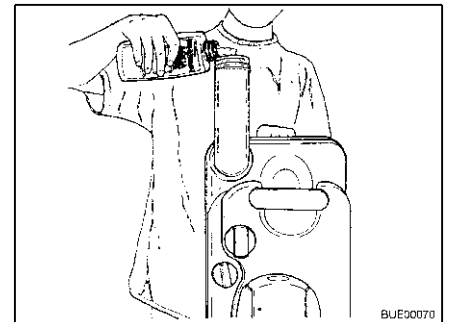

Bild 255 Fylla på sanitetsvätska

- Ställ latrintanken lodrätt.
- Vrid tömningsröret uppåt (Bild 254).
- Ta bort tömningsrörets lock.
- Fyll på angiven mängd sanitetsvätska i latrintanken (Bild 255).
- Fyll sedan i så mycket vatten att latrintankens botten täcks helt i vågrätt läge.
- Stäng tömningsröret med locket.
- Vrid tillbaka tömningsröret.
- Skjut tillbaka latrintanken utan att använda våld på sin plats.
- Se till att latrintanken säkras av fästbygeln.
- Stäng luckan till latrintanken.

10.5.2 Svängbar toalett

Thetford-toaletten spolas direkt via fordonets vattensystem. Om det skulle behövas kan man svänga toalettsskålen i önskad position.

Bild 256 Thetford-toalettsskål, svängbar

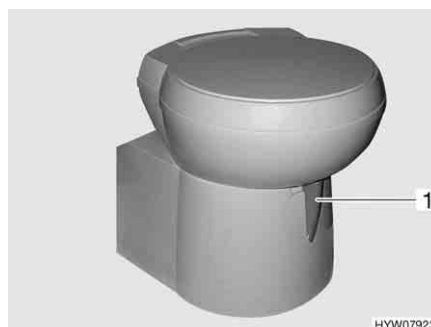

Bild 257 Thetford-toalettsskål, svängbar (alternativ)

Kontrollenheten finns i närheten av toalettsskålen.

Bild 258 Spolknapp/kontrollampa Thetford-toalett

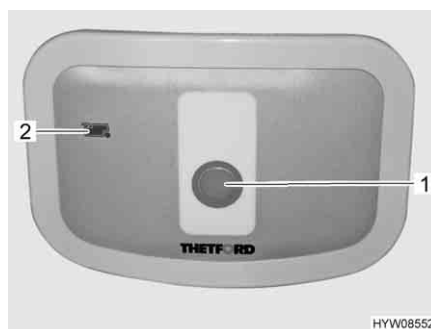

Bild 259 Spolknapp/kontrollampa Thetford-toalett (alternativ)

- Spola:**
- Öppna spjället på Thetford-toaletten före spolning. Skjut för detta spjällspaken (Bild 256,1 resp. Bild 257,1) moturs.
  - För att spola, tryck på den blå spolknappen (Bild 258,1 resp. Bild 259,1).
  - Efter spolning stängs spjället. Skjut för detta spjällspaken medurs.

Kontrollampan (Bild 258,2 resp. Bild 259,2) lyser när latrintanken måste tömmas.

10.5.3 Toalett med fast bänk

Toaletten spolas via fordonets vattensystem.

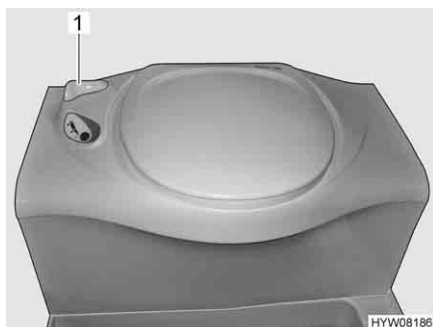

Bild 260 Thetford-toalett

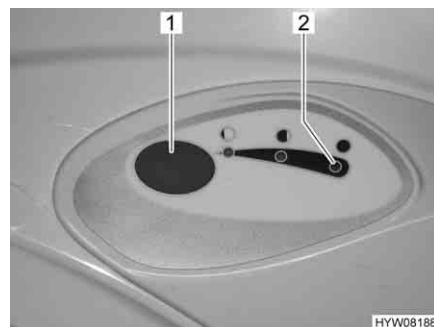

Bild 261 Spolknapp/kontrollampa (Thetford-toalett)

- Spola:*
- Öppna spjället på Thetford-toaletten före spolning. Därtill vrids spjällspaken (Bild 260,1) moturs.
  - För att spola, tryck på den blå spolknappen (Bild 261,1).
  - Efter spolning stängs spjället. Därtill vrids spjällspaken (Bild 260,1) medurs.

Kontrollampan (Bild 261,2) lyser när latrintanken måste tömmas.

10.5.4 Tömning av latrintank

- ▷ Latrintanken kan endast tas ut när spjället är stängt.

Bild 262 Lucka för latrintanken

Bild 263 Latrintank (exempel)

- Skjut spjällspaken på toalettskålen medurs. Spjället stängs.
- Öppna luckan till latrintanken på fordonets utsida. Stick för detta in nyckeln i låscylindern i trycklåset (Bild 262,1) och vrid den ett kvarts varv medurs.
- Dra ut nyckeln.
- Tryck samtidigt in de två trycklåsen (Bild 262,2) med tummarna och öppna luckan för latrintanken.
- Drag upp fästbygeln (Bild 263,1) och drag ut latrintanken (Bild 263,2).
- Transportera latrintanken till en därför avsedd tömningsanläggning och töm den helt.

- ▷ Tryck med tummen på luftningsknappen för att tömma latrintanken helt.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets skötsel.

I slutet av detta kapitel hittar du kontrollistor med åtgärder som måste utföras om fordonet inte används under en längre tid.

Kontrollistorna gäller:

- avställning för en kortare tid
- vinteravställning
- idrifttagande efter avställning

11.1 Utvändig skötsel

11.1.1 Allmänt

Den normala utvändiga skötseln består av regelbunden tvätt. Hur ofta fordonet behöver tvättas beror på hur det används och under vilka omständigheter. I områden med kraftigt förorenad luft eller vid körning på saltade vägar måste fordonet tvättas oftare. Om fordonet utsätts för salthaltig och fuktig luft (kustområden, varmt och fuktigt klimat) skall fordonet också tvättas oftare.

Parkera helst inte under träd. De kådaliknande utsöndringarna som droppar ned från vissa träd gör att lacken mattas och kan påskynda eventuell korrosionsprocess.

Fågelspillning skall tvättas bort ordentligt med en gång eftersom syran i spillningen har en frätande effekt.

11.1.2 Tvätta med högtryckstvätt

- ▷ Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan skadas.
- ▷ Spruta inte direkt på utvändiga applikationer (dekorfilm) med högtryckstvätt. De utvändiga applikationerna kan lossna.

Innan man tvättar fordonet med en högtryckstvätt är det viktigt att man läser igenom bruksanvisningen till högtryckstvätten.

När man tvättar fordonet med ett runt munstycke ska avståndet mellan fordonet och munstycket vara minst ca 700 mm.

Tänk på att vattenstrålen har ett högt tryck när den kommer ut ur munstycket. Om man inte följer alla anvisningar och använder högtryckstvätten på felaktigt sätt kan detta leda till skador på fordonet. Vattentemperaturen får inte överstiga 60 °C. Flytta vattenstrålen hela tiden, rikta den alltså inte en längre tid på ett och samma ställe. Rikta inte vattenstrålen direkt mot dörrspalter, elektriska komponenter, kontakter, tätningar, ventilationsgaller eller takluckor. Fordonet kan skadas eller vatten kan tränga in i de inre utrymmena.

11.1.3 Tvättning av fordonet

- ▷ Tvätta aldrig fordonet på en tvättgata. I kylskåpets ventilationsgaller, avgaskaminen eller i ventilationen kan det tränga in vatten. Fordonet kan skadas.
- Rengör endast fordonet på en tvättplats som är avsedd för tvätt av fordon. Undvik direkt solljus. Ta hänsyn till miljöaspekter.
- Rengör utvändig utrustning och plastkomponenter endast med en riklig mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- Tvätta fordonet med så riklig mängd vatten som möjligt och med hjälp av en tvättsvamp eller mjuk borste. Om smutsavlagringarna är svåra att avlägsna använd diskmedel.
- Lackerade yttre väggar kan även rengöras med rengöringsmedel för husbil.
- Efterbehandla regelbundet komponenter gjorda av glasfiberförstärkt plast med polermedel. Därvid elimineras risken att de glasfiberförstärkta plastkomponenterna gulnar och de utvändiga lackytorna får ett skyddande skikt.
- Behandla gummitätningar på dörrar och luckor med gummibehandlingsmedel som finns i handeln.
- Behandla låscylindrar i dörrar och luckor till lastutrymmen med grafitpulver.

11.1.4 Fönsterrutor av akrylglas

Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga.

- ▷ Torka aldrig av torra akrylglasrutor eftersom dammkorn då kan skada ytan.
- ▷ Akrylglasrutor får endast rengöras med en stor mängd varmt vatten, diskmedel och en mjuk trasa.
- ▷ Använd aldrig fönsterputs med tillsatser av kemiska, polerande eller alkoholhaltiga ämnen. Detta leder till att fönstren åldras i förtid så att sprickor kan uppstå.
- ▷ Rengöringsmedel som används till bilkarosser (t. ex. för att avlägsna tjära eller silikon), får ej komma i beröring med akrylglas.
- ▷ Kör ej på tvättgator.
- ▷ Klistra inte fast dekalering på akrylglasrutorna.
- ▷ Efter rengöring av fordonets fönsterrutor av akrylglas skölj ordentligt ytterligare en gång med rent vatten.
- ▷ Behandla gummitätningar med gummibehandlingsmedel som finns i handeln.

- ▷ Som efterbehandling efter rengöringen rekommenderas akrylglasrengöringsmedel med antistatisk verkan. Mindre repor försvinner vid polering med akrylglaspolish. Tillbehörshandeln tillhandahåller dessa medel.

11.1.5 Fotsteg

När fotsteget smörjs kan grova smutspartiklar fastna under resan och därmed störa fotstegets funktion eller skada fotsteget. Fotstegets rörliga delar får därför inte smörjas varken med fett eller olja.

11.1.6 Luftfjädring (Goldschmitt)

- Kontrollera regelbundet om det finns synliga försprödningar eller sprickor på luftbälgarna.
- Alla metalldelar i luftfjädringssystemet skall konserveras varje år med ett skyddsvax.
- Grovt smuts på luftbälgarna skall tas bort per hand med en trasa. Tillåtna rengöringsmedel är t.ex. tvålvattenlösning, metanol, etanol och isopropylalkohol. Inte tillåtna är rengöringsmedel som organiska lösningsmedel, öppna flammor, slipmedel och högtryckstvätt.

11.2 Invändig skötsel

- ▷ Behandla om möjligt genast fläckar.
- ▷ Akrylglasrutorna måste man vara mycket försiktig med, eftersom de är relativt känsliga (se avsnitt 11.1.4).
- ▷ Plastdetaljerna i toalett- och bodelsutrymmen kräver på grund av sin känslighet en mycket noggrann behandling. Lösningemedel eller rengöringsmedel som innehåller alkohol, samt skurmedel, får ej användas. På så sätt undviks försprödning och sprickbildning.
- ▷ Hårfärgningsmedel, nagellack, cigarettaska och liknande substanser kan ge fläckar eller missfärgningar på plastdetaljer som inte går bort. Därför ska det undvikas att dessa substanser kommer i kontakt med plastdetaljer. Om dessa substanser ändå kommit i kontakt med plastdetaljer ska de omedelbart avlägsnas.
- ▷ Inga frätande medel får hällas i avloppsöppningarna. Kokande vatten får ej hällas i avloppsöppningarna. Frätande medel eller kokande vatten skadar avloppsrör och vattenlås.
- ▷ För rengöring av toaletten och vattensystemet samt för avkalkning av vattensystemet får ättika ej användas. Ättika kan skada tätningar eller delar av anläggningen. Vid avkalkning använd konventionella avkalkningsmedel.
- ▷ Var sparsam med vattnet. Torka upp utspillt vatten.
- ▷ Dammsug mattor och stoppningar regelbundet med en lämpligt dammsugarborste.

- ▷ För information om användningen av underhållsmedel står våra agenturer och serviceställen till förfogande.
- Rengör möbelytor, skåphandtag, lampor och samtliga plastdetaljer i toalett-och bodel med vatten och en mjuk tygrasa. Ett mildt rengöringsmedel kan tillsättas vattnet. Använd vid behov möbelpolish för att behandla lackytorna.
- Tyget till dynorna kan rengöras med skumtvätt eller med skummet från ett mildt tvättmedel. Tyget till dynorna ska inte tvättas, bara göras rent. Skydda dynorna för direkt sol så att tyget inte bleknar.
- Rengör skinnöverdrag med en bomullsduk eller mild tvållösning (rengöringssåpa). Observera att skinn inte får bli för fuktigt och hantera inte vatten i närheten av skinnklädseln så att vatten inte kan tränga in i sömmarna.
- Tvätta ytförhängen och hissullgardiner. Vid tvätt skall du observera tvättanvisningen på produkten. Stavarna kan tas bort för tvätt.

- Heltäckningsmattan skall vid behov rengöras med mattrengörare och dammsugas.
- Rengör PVC-golvbeläggning med ett mildt, såpa-rengöringsmedel avsett för PVC-golv. Heltäckningsmattan får ej läggas på det våta PVC-golvet. Heltäckningsmatta och PVC-golvbeläggning kan klibba fast vid varandra.
- Rengör diskholocket för hand med vatten och diskmedel. Rengör inte diskholocket i diskmaskinen.
- Skura aldrig diskhon och gasspisen med skurpulver. Undvik allt som skulle kunna leda till repor i plastmaterialet.
- Rengör endast gasspisens brännare med en fuktig trasa. Det får inte komma in vatten i brännarlockens öppningar. Vattnet kan skada gasspisens brännare.
- Borsta rent insektsskydd i dörrar, fönster och takluckor med en mjuk borste eller dammsug med borstillsatsen till dammsugaren.
- Mörkläggningsrullgardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borstillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Plisségardinerna borstas av med mjuk borste eller dammsugs med borstillsats. Avlägsna fett eller hårt inbiten smuts med en 30 °C varm tvållösning (rengöringssåpa).
- Säkerhetsbältena kan i utrullat läge rengöras med en varm tvållösning. Innan de rullas upp måste säkerhetsbältena ha torkat helt.

11.2.1 Reptålig ovanyta (köks- och bordsskivor) (extrautrustning)

- ▷ Använd inga rengöringsmedel med sura substanser.
- ▷ Använd inte svampar med slipmedel.
- ▷ Använd inte stålull.
- ▷ Använd inga rengöringsmedel med stor syrahalt.
- ▷ Använd inte möbelpoleringsmedel eller vaxbaserade rengöringsmedel.
- Torka av ovanytan med fuktig trasa.
- Vid mycket nedsmutsade ovanytor ska man torka av med ett kommersiellt tillgängligt rengöringsmedel, glasrengöring, smutsgummi eller desinfektionsmedel.
- Lim, intorkat organiskt avfall, tuggummi ska tas bort med svamp, varmvatten och hushållsrengöringsmedel.
- Ta bort hårspray, matolja, vax, pennor, smink, nagellack, fiberfärgpenna (Edding) med en trasa fuktad med alkohol eller aceton.
- Ta bort oljefärger med en trasa, fuktad med nitro-tunnare.
- Ta bort kalk med ett rengöringsmedel som har maximalt 10 % ättiksyra eller citronsyra.
- Ta bort små repor med smutsutjämnare.
- Täcka större repor med kraftiga repor med fuktigt kakspade. Stryk med strykjärn på nivå II max. 20 sekunder med kretsformade rörelser för repan. Använd en luddfri trasa och för att gnugga över repan.

11.3 Vattensystem

11.3.1 Rengöra avloppstanken

Avloppstanken ska rengöras efter varje användning.

Bild 264 Rengöringsöppning avloppstank

- Tömma avloppstanken.
- Öppna avloppstankens rengöringsöppning (Bild 264, 1) och avtappningskranen.
- Spola avloppstanken ordentligt med färskvatten.
- Rengör, om möjligt, avloppsvattensonderna för hand genom rengöringsöppningen.

11.3.2 Rengöra vattentanken

- Tömma vattentanken och stäng utloppsöppningen.
- Tag av vattentankens lock.
- Fyll på vatten med lite diskmedel i vattentanken (använd inte skurmedel).
- Borsta vattentanken med en vanlig diskborste, tills det inte längre finns någon synlig beläggning.
- Borsta likaså av pumphuset.
- Rengör om möjligt färskvattensonderna för hand genom rengöringsöppningarna.
- Spola vattentanken med rikligt med dricksvatten.

- ▷ Om det inte är möjligt på grund av vattentankens utformning att rengöra vattentanken mekaniskt: Använd ett lämpligt kemiskt rengöringsmedel. De auktoriserade återförsäljarna hjälper gärna till med att välja ett lämpligt rengöringsmedel. Följ användaranvisningarna från tillverkaren av rengöringsmedlet.

11.3.3 Rengöra vattenledningar

- ▷ Använd endast lämpligt rengöringsmedel från fackhandeln.
- ▷ Rengöringsmedlet måste motsvara nationella bestämmelser och (vid behov) vara godkänt.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.

- Tömma vattensystemet.
- Stäng alla utloppsöppningarna och avtappningskranar.
- Fyll på en blandning av vatten och rengöringsmedel i vattentanken. Följ tillverkarens anvisningar om blandningsförhållande.
- Öppna avtappningskranarna en åt gången.
- Låt avtappningskranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Stäng avtappningskranarna igen.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "varmt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar ställs i läge "kallt" och öppnas.
- Låt vattenkranarna vara öppna tills blandningen av vatten och rengöringsmedel har nått respektive utlopp.
- Samtliga vattenkranar stängs.
- Spola flera gånger på toaletten.
- Låt rengöringsmedlet verka enligt tillverkarens anvisningar.
- Tömma vattensystemet. Samla då upp blandningen av vatten och rengöringsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.
- Fyll och töm hela vattensystemet flera gånger med dricksvatten för att spola ur det.

11.3.4 Desinficera vattensystemet

- ▷ Använd endast lämpligt desinfektionsmedel från fackhandeln.
- ▷ Desinfektionsmedlet måste motsvara nationella bestämmelser och (vid behov) vara godkänt.

- ▷ Samla upp blandningen av vatten och desinfektionsmedel som rinner ut och avfallshantera på fackmannamässigt sätt.

Vid desinficering av vattensystemet gör du på samma sätt som vid rengöring av vattenledningarna (se avsnitt 11.3.3). Använd desinfektionsmedel i stället för rengöringsmedel.

11.4 Spisfläkt

I spisfläkten finns ett metallfettfilter monterat som måste regelbundet rengöras. Hur ofta rengöringen måste göras beror på hur ofta spisfläkten används. Vänta inte med att rengöra filtret tills spisfläkten inte längre fungerar effektivt.

Rengöra metallfettfiltret:

- Tvätta metallfettfiltret med varmt vatten och lite diskmedel.
- Låt metallfettfiltret torka i luften.

Vid en cirkulationsspisfläkt finns dessutom ett aktivt kolfilter monterat. Byt aktivt kolfiltret vid behov (se avsnitt 12.5).

11.5 Klimatanläggning

11.5.1 Truma

- ▷ Klimatanläggningen får inte rengöras med högtryckstvätt. Vattnet som tränger in kan skada klimatanläggningen.
- ▷ Kör ej på tvättgator.
- ▷ Använd inga skarpa eller hårda föremål för rengöring. Klimatanläggningen kan annars skadas.
- Rengör klimatanläggningen endast med vatten och ett skonande rengöringsmedel.
- Torka av klimatanläggningens hus och luftutgångsenheten endast med en fuktig trasa.
- Rengör fjärrstyrningen endast med en fuktig trasa. Rengör displayn med en rengöringsduk för glasögon.
- Ta regelbundet bort löv och annan smuts från ventilationsöppningarna på klimatanläggningen.
- Kontrollera regelbundet kondensvattenutloppet, om det kondenserade vattnet kan flyta bort fritt.
- Rengör regelbundet filtern på båda sidor av luftutgångsenheten.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

11.5.2 Telair

Rengör filter och ventilationsgaller utvändigt på huset då och då. Hur ofta rengöringen måste göras beror på hur ofta klimatanläggningen används. Vänta inte med att rengöra filtret och ventilationsgallret tills klimatanläggningen inte längre fungerar effektivt.

- ▷ Använd uteslutande milda rengöringslösningar, aldrig bensin eller lösningsmedel.

Rengöra filtret:

- Tvätta filtret med varmt vatten och lite diskmedel.
- Låt filtret torka ordentligt innan det åter monteras.

Rengöra ventilationsgaller:

- Borsta av grovt smuts eller avlagringar från det utvändiga ventilationsgallret med en borste. Om rengöringslösning används ska det beaktas att inget vatten får tränga in i det inre av huset.

11.6 Vinterskötsel

Saltet på vägarna leder till skador på underredet och de delar som utsätts för sprutvatten. Vi rekommenderar att tvätta fordonet oftare på vintern för att skölja bort saltet. Speciellt viktigt är det att rengöra mekaniska komponenter och delar som har ytbehandlats och naturligtvis även hela undersidan av fordonet.

- ▷ Vid risk för frost skall värmen alltid vara på med min 15 °C. Ställ in cirkulationsfläkten (i förekommande fall) på automatik. Vid extrema utetemperaturer bör man även lätt öppna alla skåpluckor och möbeldörrar inomhus. Den inströmmade varmluften kan förhindra frysning t. ex. av vattenledningar och bildning av kondensvatten i förvaringsutrymmena.
- ▷ Om det är risk för frost ska fönsterna på fordonet skyddas utifrån med isoleringsmattor.
- ▷ Håll skorsten och ventilationer fria från snö. Använd ev. en skorstensförlängning.

11.6.1 Förberedelser

- Kontrollera fordonet med avseende på lackskador och rost. Åtgärda skadorna vid behov.
- Se till att det inte kan komma in vatten i ventilationsöppningarna på golvet eller i värmesystemet.
- Skydda underredets metalldelar mot rost med ett skyddsmedel med vaxbas.
- Konservera lackerade ytterväggar med lämpligt medel.

11.6.2 Vinterdrift

Under användning på vintern uppstår det kondensvatten i fordonet vid låga temperaturer. För att få en god rumsluftkvalitet och förhindra skador p.g.a. kondensvatten, måste man lufta fordonet ordentligt.

- Ställ vämen på högsta effekt under fordonets uppvärmningsfas och öppna takförvaringssskåp, gardiner och rullgardiner. Därigenom får man optimal luftning.
- Låt endast värmen vara på när fläktanläggningen är igång.
- Ta bort alla täcken och kuddar på mornarna, lufta förvaringsboxarna och torka fuktiga ställen.

- ▷ Torka bort kondensvatten, om det trots detta bildas något.
- ▷ Obegränsad vinterfunktion garanteras endast för modeller utan dubbelgolv i samband med "vinterpaketet" från grundutrustningen.

11.6.3 Efter vintern

- Tvätta underredet och motorn noga. Därigenom avlägsnas tömedel (salt, lutrester), som kan orsaka korrosion.
- Tvätta fordonets utsida och konservera plåten med vanligt bilvax.

11.7 Avställning

11.7.1 Tillfällig avställning

- ▶ Om fordonet har stått länge utan att användas (ca 10 månader) ska bromssystemet och gasanläggningen kontrolleras på en auktoriserad fackverkstad.
- ▶ Tänk på att vattnet blir dåligt redan efter relativt kort tid.
- ▶ Kabelskador orsakade av djur kan leda till kortslutning. Brandfara!

Innan avställning skall checklistan gås igenom:

Basfordon

Åtgärder	Utförd
Tanka bränsletanken helt full. Därigenom kan korrosionsskador i bränslesystemet förhindras	
Fordonet ställs på bockar för att avlasta hjulen, alternativt kan fordonet förflyttas lite var 4:e vecka. Där igenom förhindras "fyrkantiga" hjul och skador på lagren	
Skydda däcken mot direkt solljus. Risk för sprickbildning!	
Pumpa däcken till rekommenderat max. tryck	
Fordonets underrede skall kunna ventilera fritt	
▷ Fukt eller syrebrist, orsakad av t. ex. övertäckning med plastfolie kan förorsaka optiska förändringar på underredet.	
Dessutom måste anvisningarna i bruksanvisningen till basfordonet beaktas	

	Åtgärder	Utförd
Påbyggnad	Förslut alla skorstenar med passande lock och täta alla andra öppningar (utom inbyggda ventilationer). På så sätt förhindrar man att djur (t. ex. möss) kommer in	
	För att undvika att det bildas kondensvatten, och till följd därav mögel, ska innerrummet, alla utifrån tillgängliga förvaringsutrymmen och uppställningsplatsen (t. ex. garage) vädras var 3:e vecka	
Invändigt	Dynorna ställs upp för ventilering och täcks över	
	Rengör kylskåpet	
	Kylskåpsdörren och frysfacket hålls något öppna	
	Leta efter spår av djur i fordonet	
	Koppla bort den platta bildskärmen från elnätet och ta ev. ut den ur fordonet	
Gasanläggning	Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan	
	Stäng alla gasavstängningsventiler	
	Gasflaskorna skall alltid tas ut ur gasboxen, även om de är tomma	
Elektrisk anläggning	Bodels- och startbatteri laddas fulla	
	 ▷ Före tillfällig avställning skall batteriet laddas minst 20 timmar. Koppla från bodelsbatteriet från 12 V-nätet. Slå ifrån batteri-brytaren på el-blocket (se kapitel 8)	
Vattensystem	Tömma hela vattensystemet. Restvatten i vattenledningarna blåses ut (max. 0,5 bar). Vattenkranarna skall vara öppna i mittläge. Låt säkerhets-/avtappningsventil (i förekommande fall) och alla avtappningskranar vara öppna. Hänvisningarna i kapitel 10 skall beaktas	

11.7.2 Avställning över vintern

Kompletterande åtgärder är erforderliga vid avställning över vintern:

	Åtgärder	Utförd
Basfordon	Rengör karossen och fordonet noga och spruta på varmvax eller konservera med lackmedel	
	Bränsletanken fylls med vinterdiesel	
	Frostskyddet i kylvattnet kontrolleras	
	Åtgärda lackskador	
	Fyll frostskydd i rengöringsvattnet för vindrutor	
Påbyggnad	Tvätta fordonets utsida noga	
	Håll ventilationen öppen	
	Rengör och smörj de inbyggda stöden	
	Rengör och smörj alla gångjärn på dörrar och luckor	
	Spärrar penslas med olja eller glycerin	
	Behandla alla gummitätningar med gummibehandlingsmedel som finns i handeln	
	Låscylindrar smörjes med grafitpulver	
Invändigt	Fäll upp avfuktaren (Granulat)	
	Tag ut dynor och madrasser ur fordonet och förvara dem på ett torrt ställe	
	Vädra fordonets inre ungefär var 3:e vecka	
	Töm alla skåp och förvaringsutrymmen och öppna alla luckor dörror och lådor	
	Rengör fordonets inre grundligt	
	Vid risk för frost ska den platta bildskärmen tas ut ur fordonet	
Elektrisk anläggning	Ta ut startbatteri och bodelsbatteri och förvara dem frostfritt (se kapitel 8) samt anslut fordonet till en 230 V-försörjning	
Vattensystem	Rengör vattensystemet med speciella rengöringsmedel från fackhandeln	
Fordonet i sin helhet	Lägg upp skyddspresenningarna så att ventilationöppningarna inte täcks eller använd luftgenomträngbara presenningar	

11.7.3 Idrifftagande av fordonet efter tillfällig avställning eller vinteravställning

Innan idrifftagande skall checklistan gås igenom:

	Åtgärder	Utförd
Basfordon	Däcktryck kontrolleras	
	Kontrollera reservhulets däcktryck	
Påbyggnad	Fotstegets vridlager rengörs	
	Kontrollera de inbyggda stödens funktion	
	Kontrollera dörrarnas, fönstrens och takluckans funktion	
	Funktionskontroll av samtliga utvändiga lås, som t. ex. luckor till förvaringsutrymmen, påfyllningslock och ingångsdörr	
	Ta bort övertäckning från skorstenen (i förekommande fall)	
	Ta bort vinterövertäckning på kylskåpets ventilationsgaller (i förekommande fall)	
Gasanläggning	Gasflaskorna ställs i gasboxen, späns fast och ansluts till gastryckregulatorn	
Elektrisk anläggning	Anslut 230 V-försörjning via uttaget på utsidan	
	Bodels- och startbatteri laddas fulla	
	 ▷ Ladda batteriet minst 20 timmar efter avställning.	
	Anslut bodelsbatteriet till 12 V-nätet. Sätt på batteri-brytaren på elblocket (se kapitel 8)	
	Kontroller att den elektriska anläggningen fungerar t. ex. inomhusbelysning, vägguttag och elektriska apparater	
Vattensystem	Desinficera vattenledningar och vattentank	
	Funktionen av avloppstankens manöverspak kontrolleras	
	Stäng säkerhets-/avtappningsventilen (i förekommande fall), avtappningskranar och vattenkranar	
	Kontrollera vattensystemet på täthet	
Fast installerade apparater	Kontrollera funktionen hos fast installerade apparater	

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du anvisningar för inspektion och underhåll på fordonet. I slutet av kapitlet finns viktiga anvisningar för reservdelsanskaffning.

12.1 Inspektion

Som alla tekniska apparater och maskiner måste fordonet undersökas med jämna mellanrum.

Dessa inspektioner måste utföras av fackpersonal.

För dessa arbeten krävs speciella fackkunskaper som inte kan förmedlas inom ramen för denna instruktionsbok. Dessa fackkunskaper står till förfogande hos våra serviceställen. Erfarenheter samt de råd och anvisningar om installationer och verktyg som regelbundet lämnas av fabriken borgar för en fackmannamässig inspektion av fordonet enligt senaste rön.

Genomför den "första schemalagda inspektionen" på ett av våra serviceställen 12 månader efter den första registreringen.

Genomför påföljande inspektioner en gång om året.

Servicestället som utför arbetet bekräftar de genomförda arbetena.

Inspektion av chassi bekräftas i chassitillverkarens kundservicehäfte.

- ▷ Beakta inspektionerna som anges av tillverkaren och genomför inspektioner med föreskrivna intervall. Därigenom upprätthålls fordonets värde.
- ▷ Bekräftelsen av genomförda inspektioner gäller även som bevis vid ev. skador och garantiärenden.

12.2 Underhållsarbeten

Som alla tekniska apparater och maskiner kräver även ett fordon underhåll. Omfattningen och intervallerna står i förhållande till i vilken miljö och hur ofta fordonet används. Om fordonet utsätts för krävande situationerna ökar naturligtvis underhållets omfattning och intervallerna blir kortare.

På basfordonet och de fast installerade apparaterna ska underhållet utföras i den intervall som anges i resp. instruktionsbok.

12.3 Dörrar

Smörj gångjärnen på ingångsdörren då och då så att glidegenskaperna mellan gångjärn och fjäder inte försämras.

- ▷ Vi rekommenderar Molykote PG 65 eller vaselin.

12.4 Bodelsbatteri

Beakta följande anvisningar för att förlänga batteriets livslängd:

- Håll batteriets yta torr och ren.
- Skydda batteripoler och anslutningsklämmor mot korrosion.
- Kontrollera regelbundet laddningstillståndet eller använd laddningsenhet.
- Ladda alltid lagrade batterier och förvara svalt.

12.5 Spisfläkt

Aktivt kolfiltret i cirkulationsspisfläkten måste vid behov ersättas med ett kommersiellt aktivt kolfilter.

- Ta bort metallfettfilter och rengör vid behov.
- Ta bort aktivt kolfilter.
- Skaka det nya aktivt kolfiltret vid behov, så att kolgranulatet fördelas jämnt.
- Sätt in ett nytt aktivt kolfilter.
- Sätt i metallfettfiltret.

12.6 Varmvatten-värmesystem Alde

- ▷ Värmevätskenivån ska kontrolleras regelbundet på expansionsbehållaren.
- ▷ Under eller efter varmvatten-värmesystemets första drifttimmar kan nivån i systemet sjunka under miniminivån. I detta fall skall värmevätska fyllas på.
- ▷ Efter första värmedriften rekommenderar vi att avlufta värmesystemet och att kontrollera glykolhalten.
- ▷ Värmevätskan skall bytas ungefär vartannat år av din auktoriserade återförsäljare eller serviceställe, eftersom rostskyddet försämras med tiden.
- ▷ Påfyllning av värmesystemet får endast göras med en vatten-glykolblandning (60 : 40). En sådan blandning ger ett frostskydd ned till ca -25 °C. Beakta uppgifterna i instruktionsboken från tillverkaren vid påfyllning av varmvatten-värmesystem som är anslutna till fordonsmotorns kylkrestlopp.

- ▷ För ytterligare information se den separata instruktionsboken från tillverkaren.

12.6.1 Kontroll av vätskenivå

Bild 265 Expansionsbehållare utan kåpa

- Slå av varmvatten-värmesystemet och låt värmesystemet svalna.
- Kontroll av vätskenivå utförs på expansionsbehållaren (Bild 265), nivån skall ligga mellan markeringarna "MIN" (Bild 265,3) och "MAX" (Bild 265,2).

12.6.2 Påfyllning av värmevätska

- Ställ fordonet vågrätt. Detta förhindrar blåsbildning.
- Slå av varmvatten-värmesystemet och låt värmesystemet svalna.
- Skruva av eller ta loss eventuell kåpa (beroende på modell).
- Vredet på expansionsbehållaren (Bild 265,1) öppnas.
- Ta av locket.
- Frostskyddet kontrolleras med frostskyddsmätare. Frostskyddshalten måste vara 40 % eller motsvara ett frostskydd av -25 °C.
- Fyll långsamt på vatten-frostskyddsblandningen i expansionsbehållaren.

- ▷ Den optimala vätskenivån är nådd när vätskan i expansionsbehållaren når upp till 1 cm ovanför markeringen "MIN" i avsvältnat tillstånd.

12.6.3 Avluftning av värmeanläggning

Bild 266 Avluftningsventil varmvatten-värmesystem

Avluftningsventilerna är monterade vid värmeelementen.

- Slå av varmvatten-värmesystemet och låt värmesystemet svalna.
- Öppna avluftningsventilen (Bild 266,1) och låt den vara öppen så länge det kommer ut luft.
- Stäng avluftningsventilen.
- Upprepa detta med alla avluftningsventiler.
- Kontrollera om varmvatten-värmesystemet blir varmt.

12.7 Byte av glödlampor, utvändigt

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta. Innan lampan byts, skall den därför först kylas ner.
- ▶ Glödlampor skall förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Glödlampor som har fallit ner eller har repor i glaset skall ej användas. Glödlampan kan explodera.

- ▷ Ta aldrig tag i en ny glödlampa med bara fingrarna. Skydda glödlampan med en tygtrasa när du sätter i den.
- ▷ Använd endast glödlampor av samma typ och med rätt wattal (se avsnitt 12.7.4 "Glödlamp typer för ytterbelysning").
- ▷ Om lampornas lysdioder är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

Glödlamp typer

I fordonet används olika typer av glödlampor. Nedan beskrivs bytet av de olika typerna av glödlampor.

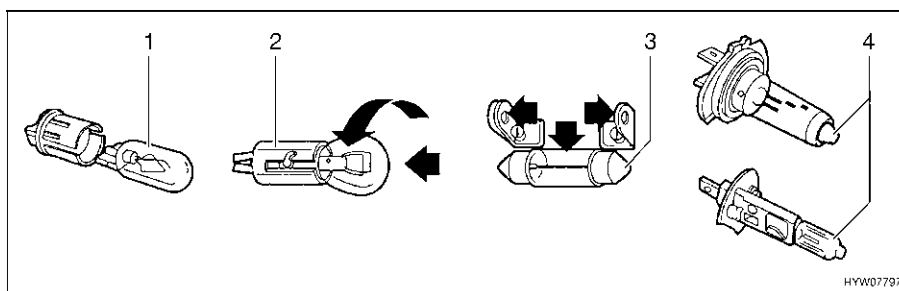

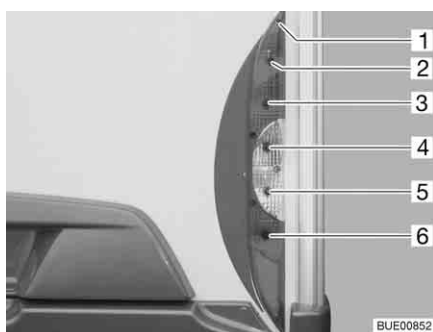
Bild 267 Glödlamp typer

Pos. i Bild 267	Sockettyp/lamp typ	Byta
1	Instickssocket	Dra ut för att ta ut glödlampan
		Skjut in i hållaren med lätt tryck för att sätta in glödlampan
2	Bajonettsocket	Tryck ned och vrid moturs för att ta ut glödlampan
		Sätt in i hållaren och vrid medurs för att sätta in glödlampan
3	Cylindriska glödlampor	Bøj försiktigt ut lamphållarens kontakter för att ta ut och sätta in den
4	Halogen glödlampa	Lossa hållfjädrarna för att ta ut den
		Haka fast hållfjädrarna igen när lampan har satts in

12.7.1 Belysning front

Lysen för halvljus, helljus och parkeringsljus såväl som för körriktningvisare är delar av basfordonet. Byte av glödlampor beskrivs i instruktionsboken för basfordonet.

12.7.2 Belysning bak

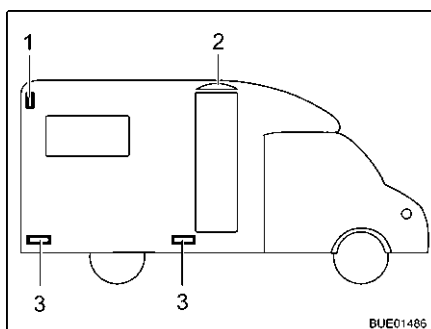

- 1 Lamphusskruvar
- 2 Bakljus
- 3 Bromsljus
- 4 Körriktningsvisare
- 5 Backljus
- 6 Dimbakljus

Bild 268 Belysning bak

- Lossa fem lamphusskruvar (Bild 268,1).
- Ta av huset.
- Tag ut glödlampan.
- Sätt in en ny glödlampa.
- Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.7.3 Belysning sida

- 1 Breddmarkeringslampa
- 2 Förtältsbelysning
- 3 Markeringslampa

Bild 269 Belysning sida

Breddmarkeringslampa

Breddmarkeringslampan (Bild 269,1) är placerad i fordonets övre sidoväggsområde baktill.

Markeringslampor

Markeringslamporna (Bild 269,3) sitter nedtill på fordonet.

Förtältsbelysning

Förtältslampan (Bild 269,2) är placerad ovanför ingångsdörren.

- ▷ Lamporna är utrustade med lysdioder. Besök en återförsäljare eller ett serviceställe för att byta LEDs.

12.7.4 Glödlamptyper för ytterbelysning

Bak

Ytterbelysning	Glödlamptyp
Bromsljus	Ba15s 12 V 21 W
Bakljus	Ba15s 12 V 5 W
Körriktningsvisare	Ba15s 12 V 21 W orange
Dimbakljus	Ba15s 12 V 21 W

Ytterbelysning	Glödlampotyp
Nummerplåtsbelysning	Soffitte 12 V 5 W
Backljus	Ba15s 12 V 21 W
Tredje bromsljus	Lysdiod

Sida	Glödlampotyp
Breddmarkeringslampa	Lysdiod
Förtältsbelysning	Lysdiod
Markeringslampa	Lysdiod

12.8 Byte av glödlampor, invändigt

- ▶ Glödlampor och ljusarmaturer kan bli väldigt heta. Innan lampan byts, skall den därför först kylas ner.
- ▶ Slå från strömmen med ledningsskyddsbrytaren i 230 V-säkringslådan innan glödlampan byts ut.
- ▶ Glödlampor skall förvaras utom räckhåll för barn.
- ▶ Glödlampor som har fallit ner eller har repor i glaset skall ej användas. Glödlampan kan explodera.
- ▶ Halogenlampor kan bli mycket varma. När lampan är påslagen måste avståndet till brännbara föremål alltid vara minst 30 cm. Brandfara!
- ▶ Byt inte ut lysdioderna i lamporna mot vanliga glödlampor. Brandrisk på grund av stark värme.

- ▷ Ta aldrig tag i en ny glödlampa med bara fingrarna. Skydda glödlampan med en tygtrasa när du sätter in den.
- ▷ Endast glödlampor av samma typ och med rätt Watt-tal skall användas.
- ▷ Om lampornas lysdioder är defekta ska en auktoriserad återförsäljare eller serviceställe uppsökas.

12.8.1 Spotlight (förskjutningsbar)

Bild 270 Spotlight (förskjutningsbar)

LED 12 V/max. 10 W

- Lampbyte:*
- Vrid spotlighten (Bild 270,1) 90° och ta av den från skenan.
  - Ta bort lysdioden (Bild 270,2) med en sugnapp.
  - Tryck nya lysdioder i hållaren.
  - Sätt en spotlight i skenan.

12.8.2 Påbyggnadslampa

Bild 271 Påbyggnadslampa

Halogenglödlampa 12 V/16 W

Lampbyte:

- Tryck försiktigt samman den transparenta kåpan (Bild 271,1) på båda sidor, dra lätt bort den från brytaren och ta bort den framifrån.
- Tag ut halogenglödlampan.
- Sätt in en ny halogenglödlampa.
- Montera ljuset i omvänd ordningsföljd.

12.9 Reservdelar

- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Den extrautrustning och de originalreservdelar som vi rekommenderar är speciellt konstruerade och godkända för fordonet. Auktoriserad återförsäljare eller serviceställe säljer dessa produkter. De auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena är väl informerade om tekniska detaljer och utför fackmannamässiga arbeten.
- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader etc, som inte har godkänts av oss, kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av oss. Detta gäller även för otillåtna ändringar på fordonet.

Av säkerhetstekniska skäl måste reservdelar för respektive apparat/aggreat stämma överens med tillverkarens uppgifter och tillverkaren måste ha godkänt respektive reservdel. Dessa reservdelar får endast installeras av tillverkaren eller en auktoriserad fackverkstad. Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och serviceställen.

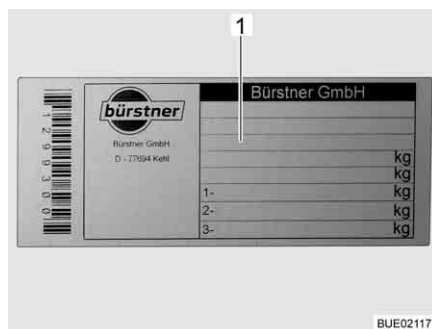
Följande reservdelar är viktiga, d.v.s. man bör ha dem i reserv:

- Säkringar
- Fläktrem
- Blad för vindrutetorkare
- Glödlampor
- Vattenpump (dränkbar pump)

Ange chassinummer och fordonstyp vid beställning av reservdelar hos återförsäljaren.

Fordonet som beskrivs i denna instruktionsbok är konstruerat och utrustat enligt vår fabriksstandard. Beroende på hur och var du vill använda fordonet har vi intressant extrautrustning i vårt program att erbjuda. Vid montering av specialtillbehör, kontrollera om dessa skall registreras i fordonshandlingarna. Den tekniskt tillåtna totalvikten skall beaktas. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

12.10 Typskylt

1 Chassinummer

Bild 272 Typskylt

Typskylten (Bild 272) med chassinumret sitter inne i påstigningsområdet. Typskylten får ej avlägsnas. Typskylten:

- Identifierar fordonet
- Är ett redskap vid beställning av reservdelar
- Dokumenterar fordonshållaren tillsammans med fordonshandlingarna

▷ V.g. ange alltid **chassinumret** när du kontaktar kundservice.

12.11 Varnings- och hänvisningsetikett

På och i fordonet finns varnings- och hänvisningsetiketter. Varnings- och hänvisningsetiketterna är till för säkerheten och får ej avlägsnas.

▷ Extra etiketter kan beställas hos auktoriserad återförsäljare eller hos servicestället.

Kapitelöversikt

I detta kapitel finns information om fordonets däck.

I slutet av kapitlet finner du en tabell där du kan se det rätta däcktrycket för ditt fordon.

13.1 Allmänt

- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge (se avsnitt 13.7).

- ▷ Kontrollera däcktrycket när däcken är kalla. Minska inte ett förhöjt däcktryck till följd av varma däck.
- ▷ Fordonet har slanglösa däck. Sätt aldrig in slangar i dessa däck.
- ▷ Beakta basfordonets instruktionsbok.

- ▷ Beroende på utförande är fordonet som standard endast utrustade med en däckreparationssats.
- ▷ Om du har fått en punktering ska du ställa fordonet i väggkanten. Ställ upp en varningstriangel vid fordonet. Varningsblinkers sätts på.
- ▷ Om man har ett fordon med tandemaxel kan däcken slitas något mer än vanligt.
- ▷ Däcken bör ej vara äldre än 6 år, då gummit torkar med åren. Kontrollera däcken efter 6 år. Det fyrsiffriga DOT-numret på däcksidan anger tillverkningsdatum. De första två siffrorna står för veckan de andra två för tillverkningsåret.

Exempel: (3517) Vecka 35, år 2017.

Beakta:

- Kontrollera regelbundet (varannan vecka) däckens slitage, mönsterdjup och eventuella yttre skador.
- Observera det lagligt föreskrivna mönsterdjupet.
- Vi rekommenderar att man alltid använder däck av samma konstruktion, fabrikat och utförande (sommardäck eller vinterdäck).
- Endast däck som är tillåtna för fälgtypen får användas. De tillåtna fälg- och däcktyperna för fordonet finns i fordonets fordonshandlingar, men även de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena står gärna till tjänst.
- Om du har nya däck bör du köra de första 10 milen med relativt låg hastighet, eftersom däcken behöver en viss körsträcka för att "greppa" ordentligt.

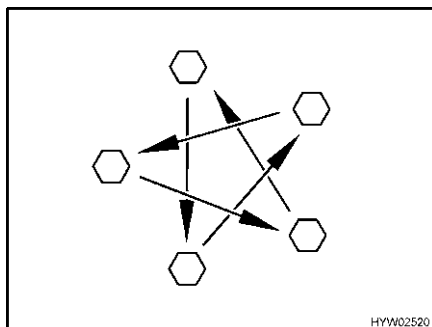

Bild 273 Dra åt hjulmuttrarna eller hjulbultarna korsvis

- Kontrollera regelbundet att hjulmuttrarna eller hjulbultarna är ordentligt åtdragna. Om du har bytt däck ska hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt efter 5 mils körning (Bild 273). Åtdragningsmoment se avsnitt 13.5.2.
- Då nya eller nylackerade fälgar används bör hjulmuttrarna eller hjulbultarna dras åt efter ca 100 till 500 mil (Bild 273).
- Vid avställning av fordonet eller under längre stillastående undvik att däcken plattas till och får skador på hjullagren: Palla upp fordonet så att hjulen avlastas, eller flytta fordonet var fjärde vecka för att förändra hjulens läge.

13.2 Däckurval

- ▶ Fel däck kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras under körning.

- ▷ Om däck används som inte är godkända för fordonet kan körtillståndet bli ogiltigt och försäkringen upphöra att gälla. Kontakta en auktoriserad återförsäljare eller ditt serviceställe om du har några frågor.

De däckstorlekar som godkänts för ditt fordon står i fordonshandlingarna, uppgifter om detta erhålls även hos de auktoriserade återförsäljarna eller serviceställena. Varje däck bör passa det fordon som det ska användas för. Detta gäller framför allt för dess yttre mått (diameter, bredd), vilka visas i den omnämnda storleksbeteckningen. Vidare bör däcken uppfylla kraven för varje fordon vad gäller vikt och hastighet.

Vikten utgår från den tillåtna maximala axelbelastningen fördelad mellan två däck. Den maximala lastkapaciteten för ett däck visas genom dess lastindex (= LI, referens för lastkapacitet).

Även ett fordon's axelgeometri, som lutning och kurs, är viktiga vid val av däck. Maximal tillåten hastighet för ett däck (med maximal lastkapacitet) bestäms genom dess hastighetsindex (= GSY, symbol för hastighet). Lastindex och hastighetsindex bestämmer däckets användaregenskaper. Detta utgör en del av den fullständiga, normaliserade dimensionsbeteckningen för varje däck. Dessa däckuppgifter bör överensstämma med dem i fordonshandlingarna.

13.3 Beteckningar på däcken

215/70 R 15C 109/107 Q
(exempel)

Beteckning	Förklaring
215	Däckens bredd i mm
70	Däckens förhållande höjd till bredd i procent
R	Typ av däck (R = radial)
15	Fälgarnas cirkeldiameter
C	Commercial (transport)
109	Referens för lastkapacitet av enkeldäcken
107	Referens för lastkapacitet av tvillingdäcken
Q	Hastighetssymbol (Q = 160 km/h)

13.4 Användning av däcken

- Köra över kantsten i trubbig vinkel. Däcken slits annars i vissa fall på sidorna. Om man kör över ett kantsten i spetsig vinkel kan detta skada däcken och dessa kan som följd gå sönder.
- Kör långsamt över uppstående brunnslöck. Annars kan däcken i vissa fall klämmas. Om man kör över ett brunnslöck i hög hastighet kan detta skada däcken och dessa kan som följd gå sönder.
- Stötdämparen bör regelbundet kontrolleras. Att resa med stötdämparna i dåligt skick orsakar tydligt ökat slitage.
- Om ett ojämnt slitage av däckmönstret förekommer bör du kontrollera lutning och främre kurs. Körning med felaktigt inställd främre kurs eller en ensidig lutning orsakar tydligt ökat slitage.
- Däcken får aldrig rengöras med högtryckstvätt. Däcken kan inom några få sekunder skadas och som följd explodera.
- Se till att körsättet skonar däcken. Undvik kraftiga bromsningar, rivstarter och långa körningar på dåliga vägar.

13.5 Hjulbyte

13.5.1 Allmänna anvisningar

- ▶ Ställ fordonet på jämn, stabil och halkfri mark.
- ▶ Lägga i ettans växel. Automatväxellåda: Ställ in läge "P".
- ▶ Dra åt parkeringsbromsen innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Säkra fordonet med stoppklossar så att den inte kan rulla iväg.
- ▶ Lyft aldrig upp fordonet med hjälp av de fast monterade stöden.
- ▶ Om ett släp är påkopplat: Koppla av släpet innan fordonet lyfts upp.
- ▶ Sätt aldrig domkraften mot påbyggnaden, utan under axeln.
- ▶ Överbelasta aldrig domkraften. Maximalt tillåten last anges på domkraftens typskylt.
- ▶ Använd endast domkraften för att kortvarigt lyfta upp fordonet för däckbyte.
- ▶ Medan fordonet är upplyft får inga personer uppehålla sig i fordonet.
- ▶ Starta aldrig motorn när fordonet är upphissat.
- ▶ Personer får aldrig ligga under det upplyfta fordonet.

- ▷ Se till att inte skada sprintarnas gänga och hjulbulten när du byter hjul.
- ▷ Dra åt hjulmuttrarna eller hjulbultarna korsvis (Bild 273).
- ▷ Om man byter till andra fälgar (t. ex. lättmetallfälgar eller hjul med vinterdäck) måste man använda tillhörande hjulbultar med rätt längd och form. Om hjulen sitter fast ordentligt och bromssystemets funktion beror på detta.
- ▷ Fälgar och däck som inte är godkända för fordonet av kan påverka trafiksäkerheten negativt och måste därför testas och godkännas av ett auktoriserat provningsställe.
- ▷ Byt inte ut däcken korsvis.

- ▷ Säkra fordonet enligt gällande bestämmelser, t. ex. med en varningstriangel.
- ▷ Innan man byter ett hjul ska man kontrollera om fälg- och däckstorleken samt däckets bärförmåga och hastighetsindex stämmer. Använd endast de fälg- och däckdimensioner som står i fordonshandlingarna.
- ▷ Ytterligare information hittar du i basfordonets instruktionsbok.

13.5.2 Åtdragningsmoment

Beroende på fälgtyp och fälg tillverkare måste hjulen dras åt med olika åtdragningsmoment.

Stålfälgar

Beteckning	Åtdragningsmoment
15"	160 Nm
16" Fiat/Citroen Light	160 Nm
16" Fiat/Citroen Heavy	180 Nm

Bild 274 Stålfälg (serie)

Lättmetalfälgar

Beteckning	Åtdragningsmoment
15" Irmischer IC-Line	180 Nm
16" Irmischer IC-Line	180 Nm
16" Fiat/Citroen Light	160 Nm
16" Fiat/Citroen Heavy	180 Nm

Bild 275 Irmischer IC-Line

Bild 276 Citroen

Bild 277 Fiat Light

Bild 278 Fiat Heavy

13.5.3 Byta hjul

- ▶ Domkraftens fotplatta måste stå plant på golvet.
- ▶ Snedställ inte domkraften.

- ▷ Se till att det utbytta hjulet genast lagas.
- ▷ Beakta de allmänna anvisningarna i detta kapitel.

Bild 279 Säkra fordonet

- Parkera fordonet på så jämn och fast mark som möjligt.
- Stäng av motorn och säkra riskområdet.
- Växla till första växeln eller till bakväxeln.
- Drag åt parkeringsbromsen.
- Använd stoppklossar eller liknande lämpliga föremål på det motsatta hjulet för att säkra fordonet (Bild 279).
- Ta loss reservhjulet från reservhjulshållaren.
- Lägg ett stabilt underlag under domkraften om fordonet står på mjuk mark, t. ex. en träbräda.
- Sätt domkraften mot härför avsedda fästpunkter (se instruktionsboken för basfordonet).
- Skruva loss hjulbultarna några varv med hjulnyckeln, skruva inte ut dem helt.
- Höj fordonet tills hjulet sitter 2 till 3 cm över marken.
- Skruva ut hjulbultarna och tag bort hjulet.
- Sätt reservhjulet på navet och rikta det.
- Skruva in hjulbultarna, drag åt dem lätt korsvis.
- Veva ned domkraften och tag bort dem.
- Drag jämnt åt hjulbultarna med hjulnyckeln (åtdragningsmoment se avsnitt 13.5.2).
- Låt endast auktoriserad fackverkstad kontrollera åtdragningsmomentet.

13.6 Reservhjulshållare (extrautrustning)

Reservhjulshållaren är monterad i det bakre lastutrymmet.

Bild 280 Reservhjulshållare i det bakre lastutrymmet

Ta ut reservhjulet:

- Öppna lastutrymmets utvändiga lucka.
- Skruva ut och ta bort de båda fästskruvarna (Bild 280,2) med fordonsverktyget.
- Ta av reservhjulet (Bild 280,1) från hållaren (Bild 280,3).

13.7 Däcktryck

- ▶ För lågt däcktryck leder till att däckets överhettas. Däcket kan skadas.
- ▶ Kontrollera däcktrycket regelbundet innan du startar eller var 14:e dag. Fel däcktryck förorsakar överdrivet slitage och kan leda till att däcken skadas och eventuellt punkteras. Fordonet kan hamna i okontrollerbart läge.
- ▶ Använd endast ventiler som är godkända för föreskrivet däcktryck.

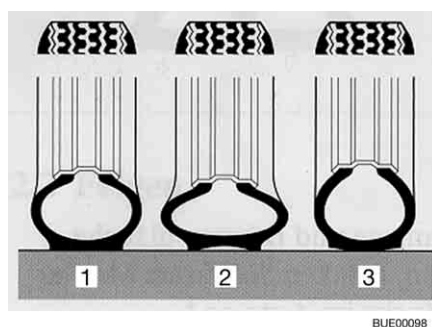

- ▷ Kontrollera däcktrycket när däcken är kalla. Minska inte ett förhöjt däcktryck till följd av varma däck.

Däckens bärighet och därmed hållfastheten hänger direkt samman med däcktrycket. Luft är ett flyktigt medium som även släpps ut ur däck.

Som tumregel gäller att tryckförlusten för ett fullpumpat däck är 0,1 bar/två månader. Kontrollera däcktrycket regelbundet för att undvika att däcken skadas eller punkteras.

Däckets kontaktyta varierar beroende på däcktrycket.

- 1 Rätt däcktryck
- 2 För lågt däcktryck
- 3 För högt däcktryck

Bild 281 Däckets kontaktyta

- ▷ Uppgifterna om respektive lufttrycksvärde gäller för lastade fordon kalla däck.
- ▷ På varma däck ska trycket vara 0,3 bar högre än på kalla däck. Kontrollera däcktrycket igen när däcken är kalla.
- ▷ Lufttrycket anges i bar.
- ▷ Toleransen för däcktrycket är +/- 0,05 bar.

Typ	Däcksdimension	Lyfttryck fram i bar	Lyfttryck bak i bar
Alla typer	215/70 R 15 C (109/107) Q	4,1	4,5
Alla typer med husbilsdäck	215/70 R 15 CP (109/107) Q	5,0	5,5
Alla typer med vinterdäck (M+S)	215/70 R 15 C (109/107) Q eller 215/70 R 15 CP (109/107) Q	4,3	4,75
Alla typer	225/70 R 15 C (109/107) Q	4,1	4,5
Alla typer med husbilsdäck	225/70 R 15 CP (109/107) Q	5,0	5,5
Alla typer med vinterdäck (M+S)	225/70 R 15 C (109/107) Q eller 225/70 R 15 CP (109/107) Q	4,3	4,75
Alla typer	225/75 R 16 C (116/114) Q	4,5	5,0
Alla typer med husbilsdäck	225/75 R 16 CP (116/114) Q	5,5	5,5
Alla typer med vinterdäck (M+S)	225/75 R 16 C (116/114) Q eller 225/75 R 16 CP (116/114) Q	5,2	5,2
Alla typer	225/75 R 16 C (116/114) Q (tandemaxel)	4,5	3,8
Alla typer med husbilsdäck	225/75 R 16 CP (116/114) Q (tandemaxel)	5,5	3,8
Alla typer med vinterdäck (M+S)	225/75 R 16 C (116/114) Q (tandemaxel) eller 225/75 R 16 CP (116/114) Q (tandemaxel)	5,2	3,8

Fordonen anpassas kontinuerlig till senast kända teknik. Därför kan det vara möjligt att vi ännu ej har kunnat tagit hänsyn till en ny däcksdimension i denna tabell. Fråga din auktoriserade återförsäljare eller servicestället - där får du alltid aktuell information.

Kapitelöversikt

I detta kapitel hittar du hänvisningar för eventuella störningar och fel på ditt fordon.

Störningarna är listade med sina möjliga orsaker och förslag till åtgärder.

Nämna störningar kan åtgärdas utan större fackkunskaper och med mindre ingrepp. Om den hjälp som står i denna instruktionsbok inte skulle räcka, måste en auktoriserad fackverkstad undersöka och åtgärda störningsorsaken.

14.1 Luftfjädring (Goldschmitt)

Störning	Orsak	Åtgärd
Det går inte att lyfta fordonet	Luftbälg skadad	Kontakta kundtjänst; du kan fortsätta köra begränsat med 60 km/h

14.2 Bromssystem

- Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid minsta lilla fel på bromssystemet.

14.3 Satellitsystem

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen signal vid satellitsökningen	Ingen satellit funnen	Försäkra dig att det inte finns något hinder framför satellitsystemet i sydlig riktning
		Försäkra dig att platsen ligger inom satellitens mottagningsområde
		Försäkra dig att signalomvandlaren (LNB) anslutningskabel är korrekt fäst på antennen
		Försäkra dig att alla kablar är korrekt anslutna till styrenheten
Bildskärmen är svart	Mottagaren eller TV-apparaten är inte påslagna	Slå på mottagaren och TV-apparaten
	Felaktig satellit har valts	Försäkra dig att rätt satellit har valts
Satellitsystemet kan inte slås på	Fordonsmotorn är igång	Slå av fordonsmotorn
	Fjärrstyrningens batteri är tomt	Byt batteri
	Säkring på matningskabeln är skadad	Byt säkring

Andra störningar kan uppkomma, vilka visas på manöverpanelens display, med en felkod. För informationer beträffande dessa, se tillverkarens anvisningar.

14.4 Elektrisk anläggning

- ▷ Vid byte av batteri för bodelen skall endast batterier av samma typ och samma kapacitet användas.

- ▷ Byte av säkringar, se kapitel 8.

Störning	Orsak	Åtgärd
Belysningsystemet fungerar inte längre fullständigt	Glödlampan defekt	Byt glödlampan. Beakta därvid korrekt Volt- och Watt-tal
Innebelysningen fungerar inte längre fullständigt	Glödlampan defekt	Byt glödlampan. Beakta därvid korrekt Volt- och Watt-tal
	Fel på stickförbindelse eller kablar	Kontakta kundtjänst
	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
Elektriskt fotsteg kan varken dras in eller köras ut	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
230 V-kontrolllampan tänds inte, trots att 230 V-nätspänningen är ansluten	Nätanslutning är spänningslös	Kontrollera nätanslutningen (t. ex. campingplats)
Ingen 230 V-försörjning trots anslutning	230 V-automatsäkringen har löst ut	230 V-automatsäkringen kopplas på
Startbatteriet eller bodelsbatteri laddas ej vid 230 V-drift	Jumbo-flatsäkring (50 A) på startbatteri eller bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring (50 A) på startbatteri eller bodelsbatteri
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
Bodelsbatteri laddas ej av fordonet	Säkring på generator D+ defekt	Byt säkring
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
Bodelsbatteri överbelastas ("kockar")	Batteriväljare fel inställd	Koppla om batteriväljare
	Laddningsgivare eller relä defekt	Kontakta kundtjänst
12 V-försörjning fungerar ej	12 V-försörjning frånkopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Bodelsbatteriet är urladdat	Ladda bodelsbatteri
	Jumbo-flatsäkring (50 A) på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring (50 A) på bodelsbatteri
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst

Störning	Orsak	Åtgärd
12 V-försörjning fungerar ej vid 230 V-drift	12 V-försörjning från-kopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Laddningsmodul i el-blocket defekt	Kontakta kundtjänst
	230 V-automatsäkringen har löst ut	Kontakta kundtjänst
	Jumbo-flatsäkring (50 A) på bodelsbatteri defekt	Byt jumbo-flatsäkring (50 A) på bodelsbatteri
Startbatteri laddas ur vid 12 V-drift	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
Ingen spänning från bodelsbatteri	Bodelsbatteriet är urladdat	<p>Bodelsbatteriet laddas omgående</p> <p> ▷ Djupurladdning skadar batteriet.</p> <p>Fulladda bodelsbatteriet innan fordonet ska stå stilla en längre tid</p> <p>Urladdning sker genom apparater i standby-läge (se kapitel 8)</p>
Kontrollampa 12 V lyser inte	12 V-försörjning från-kopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Batteri-brytaren på el-blocket frånkopplad	Koppla till batteri-brytaren
	Start- eller bodelsbatteriet är ej laddat	Ladda startbatteri eller bodelsbatteri
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	Flatsäkring (2 A) på bodelsbatteri defekt	Byt flatsäkring (2 A) på bodelsbatteri
Spisfläkten fungerar inte	230 V-automatsäkring frånkopplad	230 V-automatsäkringen kopplas på
	Säkring (15 A) på el-blocket defekt	Byt säkring (15 A)
	Spisfläkt defekt	Kontakta kundtjänst

14.5 Gasanläggning

- ▶ Vid defekt gasanläggning (gaslukt, hög gasförbrukning) finns det risk för explosion! Stäng huvudavstängningsventilen på gasflaskan omedelbart. Öppna fönster och dörrar och lufta väl.
- ▶ Vid fel på gasanläggningen: Det är förbjudet att röka, att tända öppen låga eller att aktivera elkontakter (ljusbrytare osv.). Kontrollera om gasledande delar och ledningar är täta, med läckagespray. Kontrollera inte med öppen låga.
- ▶ Kontakta en auktoriserad fackverkstad vid fel på gasanläggningen.

Störning	Orsak	Åtgärd
Ingen gas	Gasflaska tom	Byt gasflaska
	Stängd gasavstängningsventil	Öppna gasavstängningsventil
	Huvudavstängningsventilen på gasflaskan stängd	Öppna huvudavstängningsventilen på gasflaskan
	Utetemperatur för låg (-42 °C vid gasol, 0 °C vid butangas)	Högre utetemperatur skall avvaktas
	Installation defekt	Kontakta kundtjänst

14.6 Värmesystem/varmvattenberedare

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

14.6.1 Värmesystem/varmvattenberedare Truma med digital kontrollenhet CP plus

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tänder inte	Temperatursensor på kontrollenheten eller fjärrgivare defekt	Drag ut stickkontakten på kontrollenheten. Värmesystemet fungerar då utan termostat. Kontakta kundtjänst så fort som möjligt
Ingen indikering på kontrollenheten	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Säkring i den elektroniska styrenheten har löst ut	Kontakta kundtjänst
	Bodelsbatteri defekt	Ladda (låt verkstad ladda) eller byt bodelsbatteri
Fel med felkod visas	Se tabell "Felsökningsanvisning"	Se tabell "Felsökningsanvisning"

Störning	Orsak	Åtgärd
Varmvattenberedaren töms, säkerhets-/avtappningsventilen har öppnats	Innetemperatur under 8 °C	Värmen sätts på
Säkerhets-/avtappningsventilen går inte att stänga	Temperatur vid säkerhets-/avtappningsventilen under 8 °C	Värmen sätts på
Fläkthjul låter högt eller går ojämnt	Fläkthjul smutsigt	Truma-service uppsöks

Felsökningsanvisning

Felkod	Orsak	Åtgärd
# 17	Sommar drift med tom vattenbehållare	Stäng av apparaten och låt den svalna. Fyll varmvattenberedaren med vatten
	Varmluftsutgångarna blockerade	Kontrollera utgångsöppningarna
	Insugning för cirkulationsluft blockerad	Åtgärda tilltäppningen av cirkulationsluftinsuget
# 18	Gasträckregulator nedisad	Använd regulatorvärmning (EisEx) (om sådan finns)
	Andelen butangas i gasflaskan är för hög	Använd gasol (särskilt vid temperaturer under 10 °C är butangas inte lämplig för uppvärmning)
# 21	Rumstemperaturgivare eller kabel är defekt	Kontakta kundtjänst
# 24	Hotande underspänning Batterispänningen är för låg < 10,4 V	Ladda batteriet
# 29	Kortslutning i värmeelementet för FrostControl	Dra ur värmeelementets kontakt från den elektroniska styrenheten. Byt ut värmeelementet
# 41	Spärrad elektronik	Kontakta kundtjänst
# 42	Säkerhetsbrytaren har utlöst	(Används inte här)
# 43	Överspänning > 16,4 V	Kontrollera batterispänning och spänningskällor (t. ex. laddaren)
# 44	Underspänning Batterispänningen är för låg < 10,0 V	Ladda batteriet. Ersätt eventuellt det föråldrade batteriet
# 45	Ingen 230 V-försörjning	Kontrollera den externa nätanlutningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	Slå på 230 V-automatsäkring
	Överhettningsskyddet har utlöst	Återställ överhettningsskyddet. Låt värmesystemet svalna, ta bort anslutningslocket och tryck på Reset-knappen

Felkod	Orsak	Åtgärd
#112, #202, #121, #211	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Anslut en full gasflaska
#122, #212	Stängd förbränningslufttillförsel eller gasutblås	Kontrollera om öppningarna är nedsmutsade (snömodd, is, löv etc.) och rengör vid behov
#255	Ingen förbindelse mellan värmesystem och kontrollenhet	Kontakta kundtjänst
	Kabel defekt	Kontakta kundtjänst

14.6.2 Värmesystem/varmvattenberedare Alde

▷ Om ett fel uppstår i systemet visas orsaken på displayet.

Störning	Orsak	Åtgärd
Värmesystemet tändes inte vid gasdrift	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil
		Full gasflaska ansluts
Värmesystemet tändes inte	För låg batterispänning	Ladda batteriet. Om batterispänningen överstiger 11 V startar värmesystemet automatiskt
Värmesystemet tändes inte vid 230 V-eldrift	Ingen 230 V-försörjning	230 V-automatsäkringens kopplas på
		Anslut 230 V-försörjningen
Värmesystemet stängs av	Överhettning	Låt värmesystemet svalna. Koppla ifrån och åter till 12 V-strömförsörjningen för att återställa displayet
Värmen är igång men ingen värme på konvektorerna	Cirkulationspumpen fungerar inte	Slå på rumstermostaten
		Kontakta kundtjänst
Värmen och cirkulationspumpen är igång, men ingen värme på konvektorerna	Luft i värmesystemet	Avlufta varmvattensvärmesystemet

14.7 Klimatanläggning

14.7.1 Truma

Störning	Orsak	Åtgärd
Klimatanläggningen startar inte	Ingen 230 V-försörjning	Anslut fordonet till den lokala strömförsörjningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	230 V-automatsäkring kopplas på
Fjärrstyrningen fungerar inte	Fjärrstyrningens batterier tomma	Byt batterier till fjärrstyrningen
Klimatanläggningen reagerar inte på fjärrstyrningskommando	Hinder mellan fjärrstyrningen och IR-mottagaren	Eliminera hindret
Klimatanläggningen kylvlar inte	Temperaturen fel inställd	Ställ in temperaturen
	Termostat defekt	Kontakta kundtjänst
	Avfrostningsprocedur pågår (utetemperatur mellan 4 °C och 7 °C)	Vänta tills avfrostningsproceduren är avslutad
Klimatanläggningen värmer inte	Utetemperatur under 4 °C	Värmedrift inte möjlig
	Temperaturen fel inställd	Ställ in temperaturen
	Termostat defekt	Kontakta kundtjänst
	Filter smutsigt	Byt filter
	Yttre luftvägar smutsiga/igentäppta	Rengör/befria luftvägarna
	Avfrostningsprocedur pågår (utetemperatur mellan 4 °C och 7 °C)	Vänta tills avfrostningsproceduren är avslutad
Vatten kommer in i fordonet	Hålen för kondensvatten tilltäppta	Rengör klimatanläggningen
	Tätning defekt	Kontakta kundtjänst
	Lutande läge	Kör inte i sluttningar eller stigningar som överskrider 8 %
Ingen luftcirkulation	Luffiltret igensatt	Rengör luffiltret
	Fläkthjulet defekt	Kontakta kundtjänst

14.7.2 Telair

Störning	Orsak	Åtgärd
Klimatanläggningen startar inte	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	230 V-automatsäkring kopplas på
	Batteriet i fjärrstyrningen är tomt	Byt batterier (2 x AAA)
Klimatanläggningen kyler inte	Rumstemperatur lägre än inställd temperatur	Ställ in temperaturen på nytt
Klimatanläggningen värmer inte	Rumstemperatur högre än inställd temperatur	Ställ in temperaturen på nytt
Inte tillräcklig ventilationseffekt	Ventilationsspjällen stängda	Öppna minst ett ventilationsspjäll
	Filter smutsigt	Rengör filtret
Vatten kommer in i fordonet	Hålen för kondensvatten tilltäppta	Rengör klimatanläggningen

14.8 Spis

14.8.1 Gasspis/gasugn

Störning	Orsak	Åtgärd
Tändsäkring går ej igång (flamman brinner ej efter att regulatören släppts)	För kort upphettningstid	Efter tändning hålls regulatorknappen intryckt i 15 till 20 sekunder
	Tändsäkring defekt	Kontakta kundtjänst
Flamman slocknar vid lågt läge	Tändsäkringsgivare står fel	Tändsäkringsavkännare ställs rätt (böjs ej). Avkännarens spets skall inte ligga högre än 5 mm ovanför brännaren. Avståndet mellan givarens hals och brännarkransen ska inte vara större än 3 mm; kontakta kundtjänst vid behov

14.8.2 Mikrovågsugn

- Reparationer av mikrovågsugn får endast utföras av fackpersonal. Ej korrekt utförda reparationer kan resultera i avsevärd fara för användaren.

Störning	Orsak	Åtgärd
Mikrovågsugn sätts inte på	Säkring defekt	Byt säkring
	Dörren till mikrovågsugnen är inte riktigt stängd	Ta bort okända element som sitter fast i dörren på mikrovågsugnen och stäng dörren riktigt

14.9 Kylskåp

Vid defekt anmäl detta hos närmaste serviceverkstad för motsvarande apparat. Adresslistor finns i dokumenten som följer med apparaten. Endast auktoriserad fackpersonal får reparera apparaten.

14.9.1 Allmänna störningar

Störning	Orsak	Åtgärd	
Önskad kyltemperatur nås inte	Felaktig inställning	Ställ in temperaturen på temperaturregulatorn	
	Det har ställts in för stor mängd färska livsmedel	Ställ in temperaturen på temperaturregulatorn	
	Otillräcklig ventilation		Kontrollera om ventilationsgallret är övertäckt och ta vid behov bort hindret
			Ta bort ventilationsgallret och rengör utrymmet bakom (t. ex. från löv)
	För hög omgivningstemperatur	Ta bort ventilationsgallret då och då	
	För mycket is på kylflänsarna		Kontrollera kylskåpdörren på korrekt stängning
			Frosta av kylskåpet
Kylskåpet står lutande	Ställ fordonet vågrätt		

14.9.2 Dometic MES/AES

- ▷ Vid fel blinkar den belysta knappen Störning. Dessutom blinkar antingen en av de belysta knapparna Driftläge eller kylnivåvisningen. Dessutom ljuder en akustisk varningssignal.

Störning	Orsak	Åtgärd
Lysdiod "☞" blinkar	Ingen 230 V-försörjning	Anslut 230 V-försörjningen
	230 V-automatsäkring har löst ut	230 V-automatsäkringen kopplas på
	För låg driftspänning 230 V	Låt en fackverkstad prova 230 V-försörjningen
Lysdiod "☞" blinkar	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	För låg driftspänning 12 V	Låt en fackverkstad prova 12 V-försörjningen
	Ingen signal D+	Kontakta kundtjänst

Störning	Orsak	Åtgärd
Lysdiod "🔥" blinkar ¹⁾	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil Full gasflaska ansluts
	Spindelväv eller förbränningsrester i brännkammaren	Ta bort ventilationsgalleret på fordonets utsida och rengör brännkammaren
Lysdioder för visning av kylsteget blinkar	Temperatursensor defekt	Kontakta kundtjänst
Lysdiod "🔌" och lysdioder för visning av kylsteget blinkar	230 V-värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst
Lysdiod "🔌" och lysdioder för visning av kylsteget blinkar	12 V-värmeelement defekt	Kontakta kundtjänst
Lysdiod "🔥" och lysdioder för visning av kylsteget blinkar	Brännare eller aggregat defekt	Kontakta kundtjänst

1) När störningen har avhjälpats trycker du på ljusknappen "Störning"/"Återställ".

14.9.3 Thetford N 3000

Vid fel blinkar också indikering på manöverpanelen.

Störning	Orsak	Åtgärd
Lysdioder för energityper och visning av temperatursteg blinkar	Kylskåpet fungerar inte	Stäng av och sätt på kylskåpet igen Kontrollera tillgängligheten av energikällan
	Lysdiod "🔌" och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Ingen 230 V-försörjning 230 V-automatsäkring har löst ut För låg driftspänning 230 V
Lysdiod "🔌" och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Säkring på el-blocket defekt	Byt säkring på el-blocket
	Brytrelä i el-block defekt	Kontakta kundtjänst
	För låg driftspänning 12 V Ingen signal D+	Låt en fackverkstad prova 12 V-försörjningen Kontakta kundtjänst

Störning	Orsak	Åtgärd
Lysdiod "🔥" och lysdioder för visning av temperatursteget blinkar	Gasbrist	Öppna huvudavstängningsventil och gasavstängningsventil Full gasflaska ansluts
	Spindelväv eller förbränningsrester i brännkammaren	Ta bort ventilationsgalleret på fordonets utsida och rengör brännkammaren

14.9.4 Thetford N 97

Störningar visar på LCD-skärmen med en felkod. Se tillverkarens instruktionsbok för de enskilda störningskodernas betydelse.

14.10 Vattenförsörjning

Störning	Orsak	Åtgärd
Läckagevatten i fordonet	Otätt ställe	Det otäta stället skall lokaliseras, vattenledningarna skall kopplas in på nytt
Inget vatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
	Avtappningskran inte stängd	Stäng avtappningskranen
	12 V-försörjning fränkopplad	Koppla på 12 V-försörjning
	Säkring för vattenpumpen defekt	Byt säkring på el-blocket
	Vattenpump defekt	Byt (låt en verkstad byta) vattenpump
	Vattenledningen bockad	Räta ut vattenledningen, byt ut den vid behov
	El-block defekt	Kontakta kundtjänst
Toaletten har inget spolvatten	Vattentank tom	Fyll på dricksvatten
	Säkring för toaletten defekt	Byt säkring
Indikeringarna för avloppsvatten och vatten visar fel mängd	Mätsond i avloppstanken eller vattentanken smutsig	Avloppstanken/vattentanken rengörs
	Mätsond defekt	Byt mätsond
Avloppstank kan ej tömmas	Avtappningskran igensatt	Öppna rengöringslock på avloppstanken och töm ut avloppsvatten. Spola avloppstanken
Utlopp på enarmsväxlaren igensatt	Kranfiltret är förkalkat	Avkalka kranfiltret eller byt

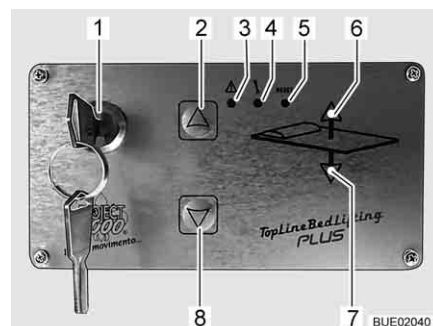
Störning	Orsak	Åtgärd
Hålen på vattenspridaren är förstoppade	Hålen förkalkade	Avkalka duschmunstycke resp borsta av jetrattarna
Vattnet rinner inte ut ur duschkaret, eller rinner ut för sakta	Fordonet står inte vågrätt	Ställ fordonet vågrätt
Vattnet är grumligt	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattentanken mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Bottensats i vattentanken eller i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
Smak- eller luktförändring av vattnet	Smutsigt vatten påfyllt	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
	Av misstag har bränsle fyllts på i vattentanken	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten. Om det inte lyckas: Kontakta fackverkstad
	Mikrobiologiska avlagringar i vattensystemet	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten
Avlagringar i vattentanken och/eller i vattenförande komponenter	Vattnet har varit för länge i vattentanken och i de vattenförande komponenterna	Rengör vattensystemet mekaniskt och kemiskt, desinficera därefter och spola med rikligt med dricksvatten

14.11 Påbyggnad

Störning	Orsak	Åtgärd
Luck-/dörrgångjärn svårmanövrerade	Luck-/dörrgångjärn är inte/för lite smörjda	Luck-/dörrgångjärn smörjes med syra- och hartsfritt fett
Gångjärn/leder i våtutrymmet/badrummet svårmanövrerade/gnällar	Gångjärn/leder ej/för lite smörjda	Gångjärn/leder smörjes med lösningsmedels- och syrafri olja ▷ I sprayflaskor finns det ofta lösningsmedel
Gångjärn i stuvutrymme svårmanövrerade/gnällar	Gångjärn i stuvutrymme ej/för lite smörjda	Gångjärn i stuvutrymme smörjes med lösningsmedels- och syrefri olja
Vevmanövrerad taklucka är svårmanövrerad	Den gängade spindeln är inte insmörjd	Smörj in den gängade spindeln
	Den gängade spindeln defekt	Installera ny gängad spindel
Den elektriska höjbara säng rör sig inte	Säkring på el-blocket resp. motorn för drivningen till den höjbara sängen defekt	Byt säkring
	Bodelsbatteri tomt, eller också har el-blocket stängts av på grund av underspänning	Ladda bodelsbatteri
	Drivenhet defekt	Manövrera sängen manuellt i nöddriftsläget och kontakta sedan kundtjänst

▷ Reservdelar tillhandahålls hos auktoriserade återförsäljare och service-ställen.

14.12 Höjbar säng, elmanövrerad (Ixeo TL)

- 1 Nyckelbrytare
- 2 Knapp Upp
- 3 Lysdiod för larm
- 4 Lysdiod för program
- 5 Knapp Återställning (utan funktion)
- 6 Lysdiod Upp
- 7 Lysdiod Ner
- 8 Knapp Ner

Bild 282 Kontrollenhet

Störning	Orsak	Åtgärd
Alla lysdioder blinkar alla 0,25 sekunder. Den höjbara säng rör sig inte	Underspanning, batterispanning för låg	Ladda bodelsbatteri
Ingen lysdiod lyser. Den höjbara säng rör sig inte	Ingen ström på kontrollenheten	Kontrollera säkring reserv 3 på el-blocket. För den höjbara sängen med vev i övre ändläge; kontakta sedan kundtjänst
Den höjbara sängen flyttar sig nedåt med knapp Upp och uppåt med knapp Ner	Manöverfel: Den höjbara sängen har sänkts ned tills den satts ner och knappen Ner fortsattes trycka. Bältet kan lindats in omvänt	Kontakta kundtjänst
Höjbar säng i snedläge	Bältet är feljusterat	Kontakta kundtjänst
Lysdioden för larmet och lysdioden för programmet blinkar samtidigt alla 0,5 sekunder	Systemfel	Höjbar säng måste programmeras igen. Kontakta kundtjänst
Lysdioden för larmet blinkar alla 0,5 sekunder och lysdioden för programmet lyser stadigt	Systemfel	För den höjbara sängen i övre ändläge; kontakta sedan kundtjänst
Lysdioden för programmet lyser konstant	Systemfel	För den höjbara sängen i övre ändläge; kontakta sedan kundtjänst
Lysdioden för larmet blinkar en gång per sekund. Höjbar säng finns i övre ändläge	Systemfel	Kontakta kundtjänst
Lysdioden för larmet blinkar alla 0,25 sekunder. Höjbar säng rör sig endast 10 cm upp eller ner och stannar sedan. Efter kort väntetid rör den sig vid upprepade försök igen med 10 cm	Systemfel	Kontakta kundtjänst
Höjbar säng röra sig varken upp eller ner. (Lysdioden Upp och lysdioden Ner kan lysa)	Systemfel	För den höjbara sängen med vev i övre ändläge; kontakta sedan kundtjänst

15.1 Vikter av extrautrustningar

- ▶ Tillbehör, påbyggnadskomponenter, delar för ombyggnader etc, som inte har godkänts av oss, kan leda till skador på fordonet eller påverka trafiksäkerheten. Även om komponenter som vi inte har godkänt är registrerade i fordonshandlingarna eller som du har ett expertutlåtande för, betyder inte att produkten stämmer överens med våra garantivillkor.
- ▶ Varje förändring som utförs på fordonet efter leveransen kan påverka körförhållandet och trafiksäkerheten.
- ▶ Garantin gäller inte för skador som orsakas av produkter som inte har godkänts av oss. Detta gäller även för otillåtna ändringar på fordonet.

I tabellen visas viktuppgifter för fabriksinstallerade extrautrustningar. Om dessa föremål medförs i eller på fordonet och ej tillhör standardutrustningen, måste man ta hänsyn till dessa föremål vid beräkningen av lasten.

Samtliga viktsangivelser är "cirka" vikter.

Den tekniskt tillåtna totalvikten skall beaktas.

I tabellen visas ett urval ur listan med möjlig extrautrustning respektive extra vikt.

Artikelbeteckning	Extra vikt (kg)
Avloppsledning isolerade och värmda	8
Avloppstank och tömning isolerad och uppvärmd	8
Airbag (passagerare)	3
Släpvagnskoppling	50
Kompakt dörr, påbyggnad, med fönster och insektsskydd (Premium)	11
Yttre dusch	1
Ytterspeglar, elektriska	2
Automatväxellåda	17
Bilradio med CD	1-2
Taklucka Heki midi	5
Taklucka Omni-Vent	4
Taklucka Skyroof	13
Spisfläkt	4
Fotsteg elektriskt	11
Elektroniskt stabilitetsprogram (ESP)	1
Reservhjul med hållare 15"	22
Reservhjul med hållare 16"	22
Extern gasanslutning	1
Cykelställ för 2 cyklar	9
Cykelställ för 2 cyklar, nedsänkbar	18
Cykelställ för 3 cyklar	11
Cykelställ för 3 cyklar, nedsänkbar	19
Plisségardin, förarhytt	15

Artikelbeteckning	Extra vikt (kg)
Fjärravläsningsprocessor	1
Golvvärme	8
Gasugn/grill	17
Gasflaska (11 kg) av aluminium	11
Gasvarnare	1
Fäste för platt bildskärm	1
Bakre lastutrymmeslucka, vänster	8
Värmesystem Truma Combi 6 E	5
Insektsskydd, dörr (hela höjden)	4
Klimatanläggning förarhytt	19
Klimatanläggning (Telair)	26
Klimatanläggning (Truma)	33
Bränsletank 120 l	28
Kylskåp (Tec-Tower)	3
Luftfjädring (Goldschmitt)	13
Markis 300 cm	24
Markis 350 cm	25
Markis 400 cm	28
Markis 450 cm	33
Minikassaskåp	5
Sittgrupp i mitten, kan byggas om till säng	8
Motorcykelhållare	75
Multimediasystem, inkl. backningskamera	5
Dimljus	2
Pilotsäte, dynor överdragna som bodel	3
Radioförberedd	1
Backningskamera	2
Satellitssystem (Teleco) + TV	17
Satellitssystem (Oyster) + TV	18–20
Solcellsanläggning 1 x 100 W	12
Solcellsanläggning 2 x 100 W	20
Stöd bak	6
Tempomat	1
Heltäckningsmatta i förarhytt	3
Heltäckningsmatta i bodel och förarhytt	14
Tröskel	3
Omkopplingsenhet, gas	2
Variabel sits	15
Förberedelse andra TV-plats	2–4

Artikelbeteckning	Extra vikt (kg)
Isoleringsmatta, utsidan	7
Centrallås påbyggnadsdörr	2
Extrabatteri	26

Motorvarianter

Lasten i körklart tillstånd är utgående från basmodellen av fordonet. Om en starkare motor är monterad ökar lasten i körklart tillstånd.

Motorvarianter	Extra vikt (kg)
Fiat 2,3 Mjet	0
Citroen 2,0 Blue HDI	0
Fiat 2,3 Mjet Maxi	40

Utrustningspaket

Utrustningspaketen är beroende av modell. För att beräkna den extra vilken lägger du till extravikten hos de olika extrautrustningarna per paket.

16.1 Illustration planritningar

Förklaringar

- (1) 230 V-säkring
- (2) EI-block med 12 V-säkringar
- (3) Bodelsbatteri med huvudsäkring
- (4) Vattenpump monterad i tankområdet
- (5) Avtappningskran avloppstank
- (6) Säkerhets-/avtappningsventil
- (7) Varmvattenberedare/värme
- (8) Avtappningskran vatten - gul
- (9) Vattentank
- (10) Varmvatten-värmesystem Alde
- (11) Expansionsbehållare Alde
- (12) Extra värmeväxlare Alde
- * Åtkomst över serviceluckan
- ** Under fordonet

Ansvar tas ej för uppgifternas riktighet

Lyseo TD Harmony Line

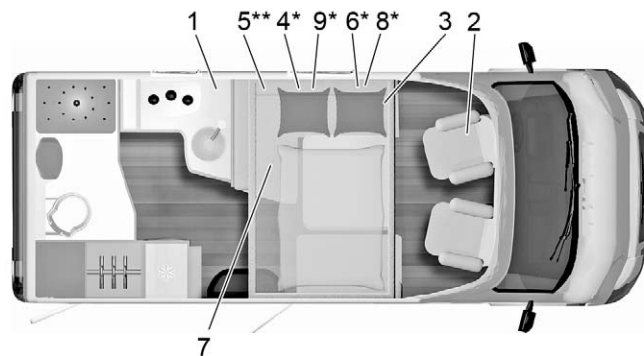

Bild 283 Planritning Lyseo Harmony Line TD 590

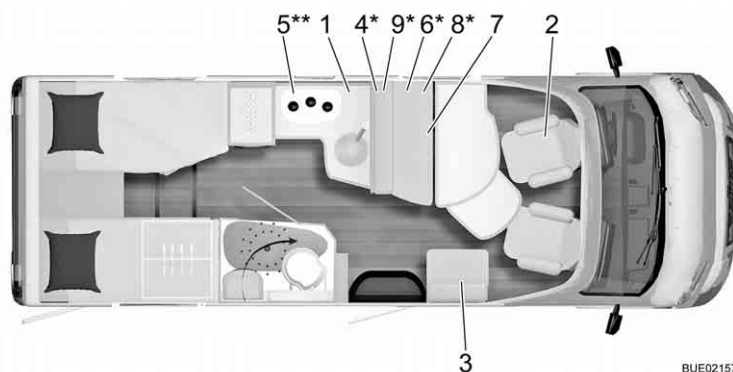

Bild 284 Planritning Lyseo Harmony Line TD 690

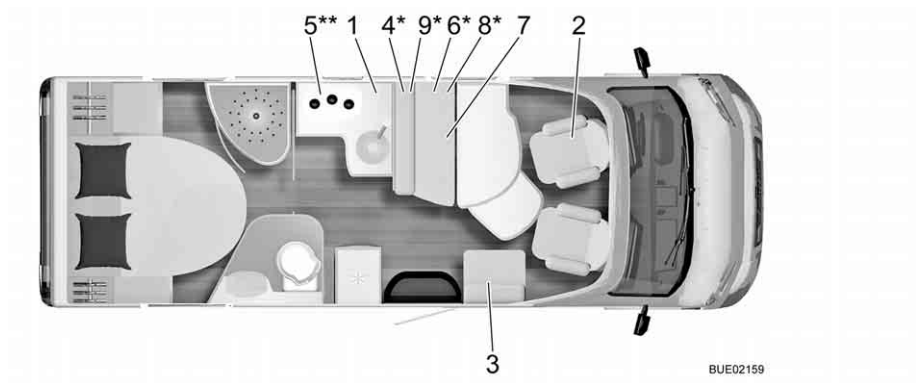

Bild 285 Planritning Lyseo Harmony Line TD 700

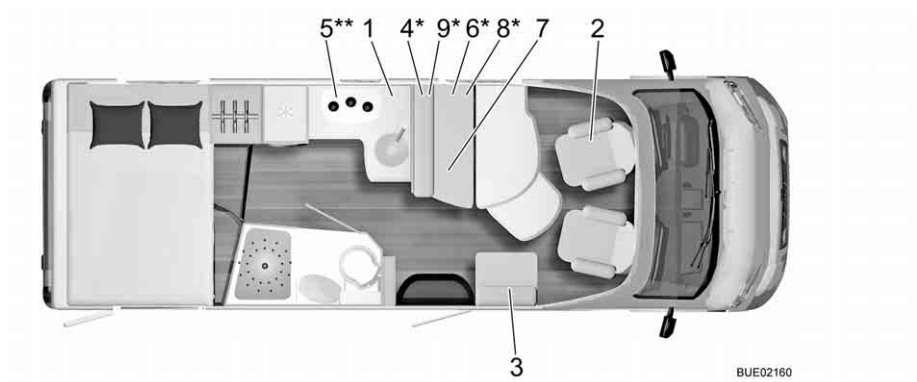

Bild 286 Planritning Lyseo Harmony Line TD 710 G

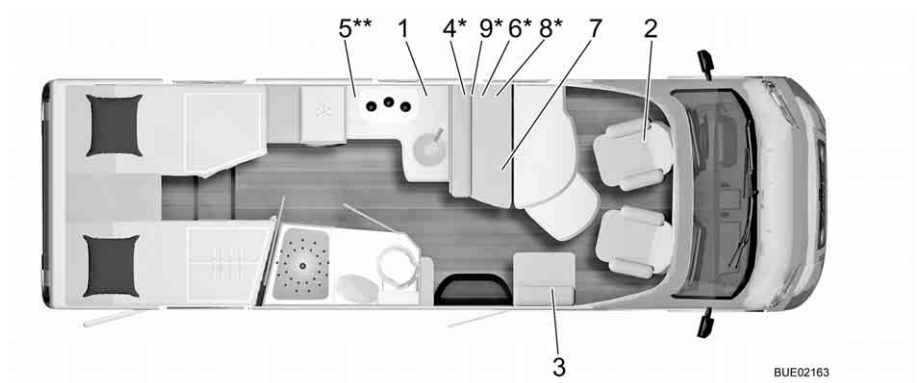
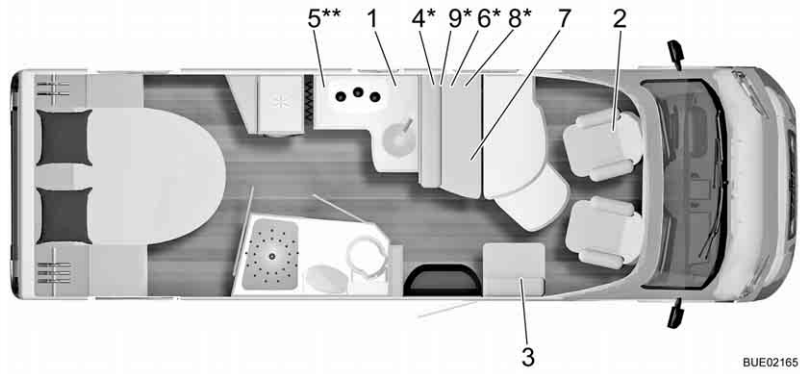
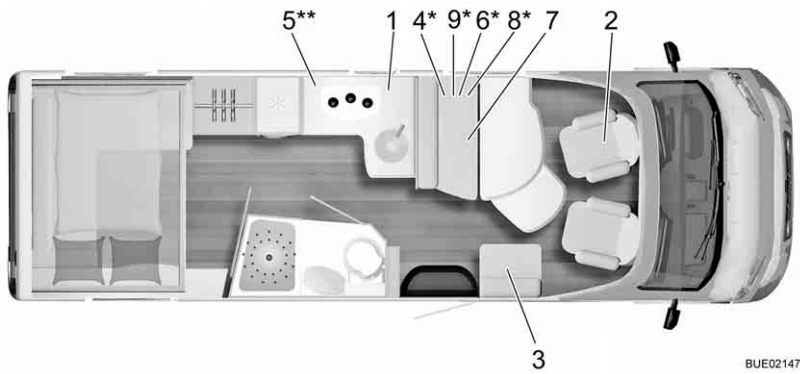

Bild 287 Planritning Lyseo Harmony Line TD 728 G

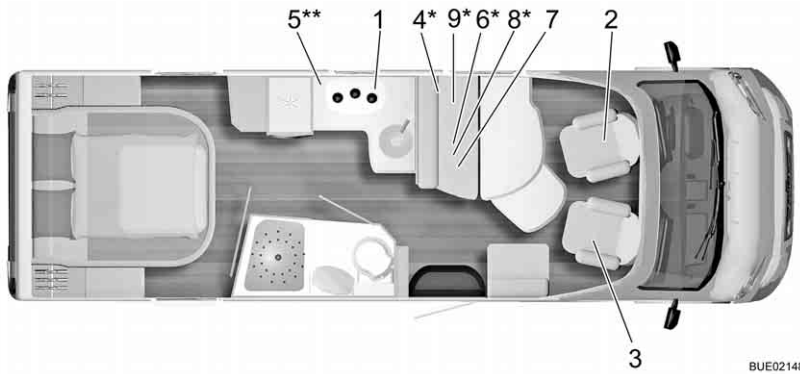
BUE02165

Bild 288 Planritning Lyseo Harmony Line TD 734

BUE02147

Bild 289 Planritning Lyseo Harmony Line TD 744

BUE02148

Bild 290 Planritning Lyseo Harmony Line TD 745

Travel Van

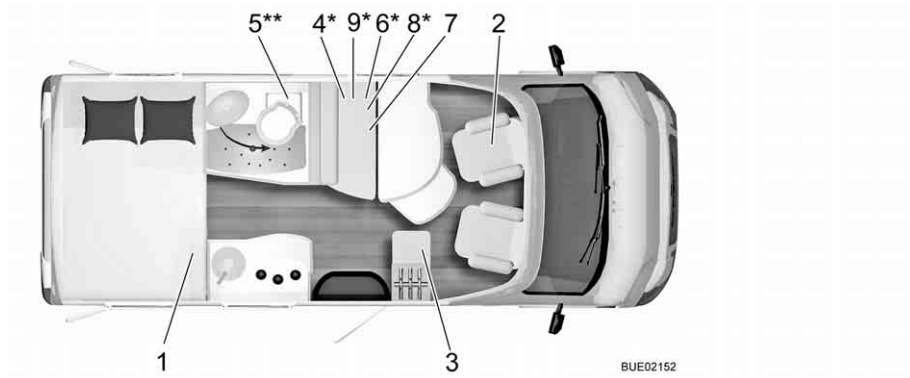

Bild 291 Planritning Travel Van T 590 G

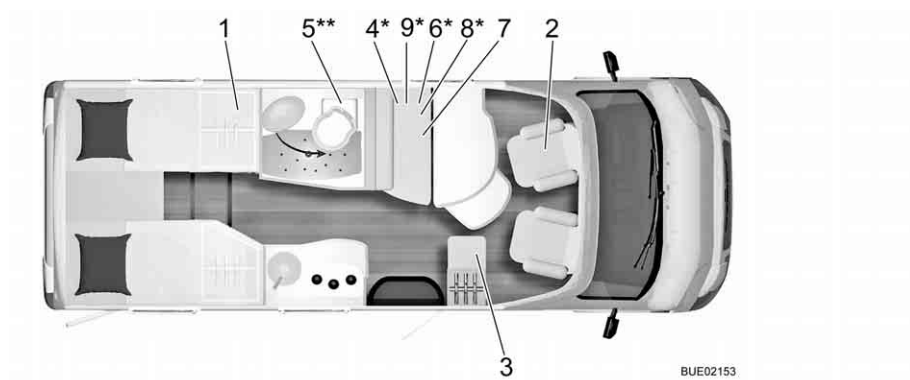

Bild 292 Planritning Travel Van T 620 G

Nexxo Time

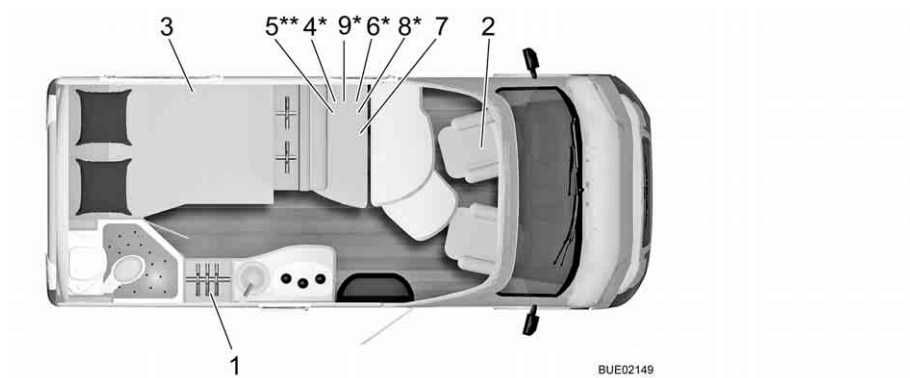

Bild 293 Planritning Nexxo Time T 569

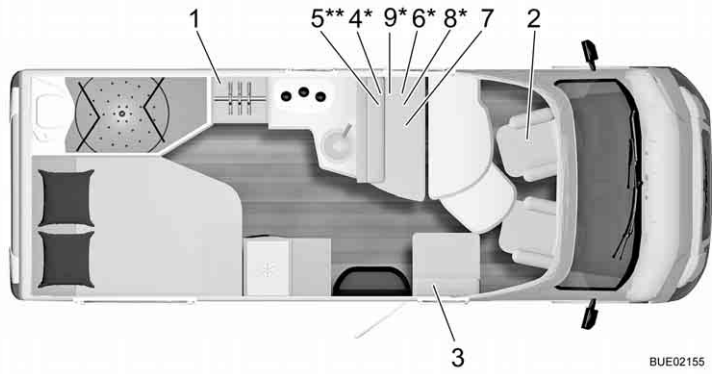

Bild 294 Planritning Nexxo Time T 660

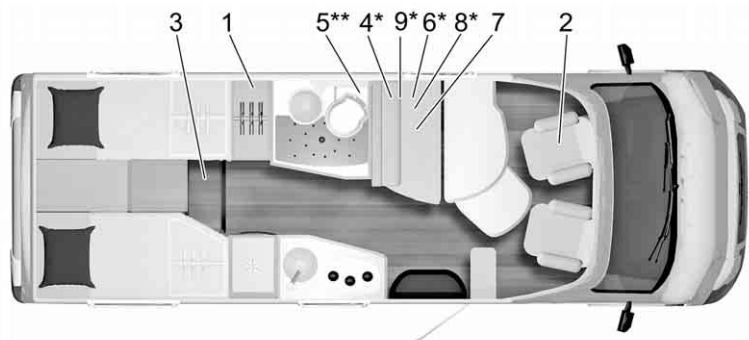

Bild 295 Planritning Nexxo Time T 690 G

Ixeo Time

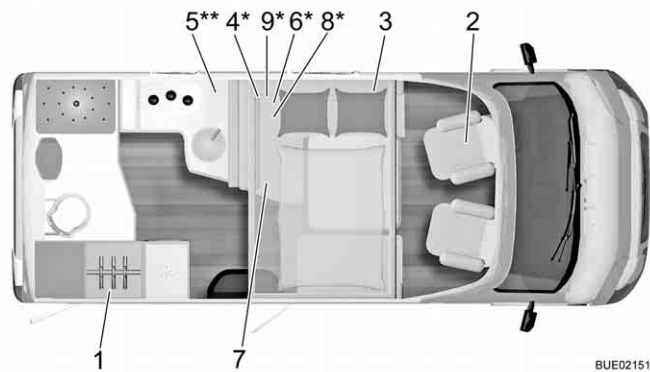

Bild 296 Planritning Ixeo Time IT 590

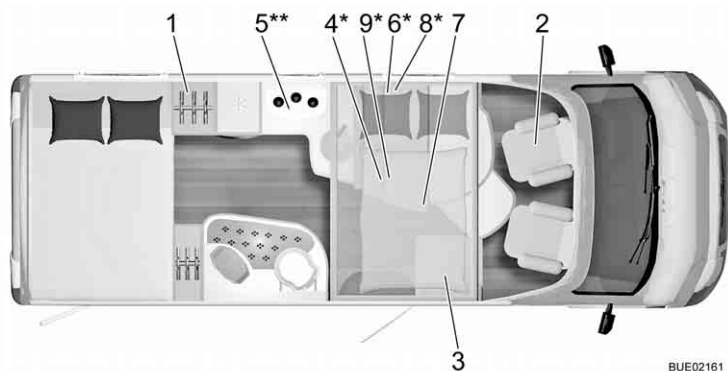

Bild 297 Planritning Ixeo Time IT 710 G

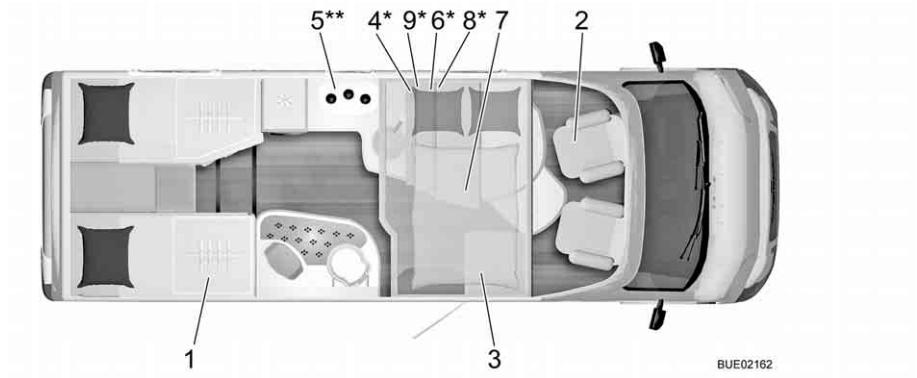

Bild 298 Planritning Ixeo Time IT 726 G

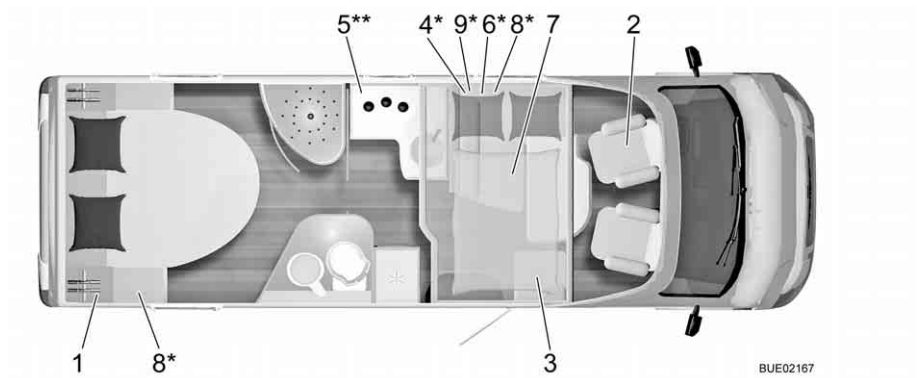

Bild 299 Planritning Ixeo Time IT 734

Ixeo TL

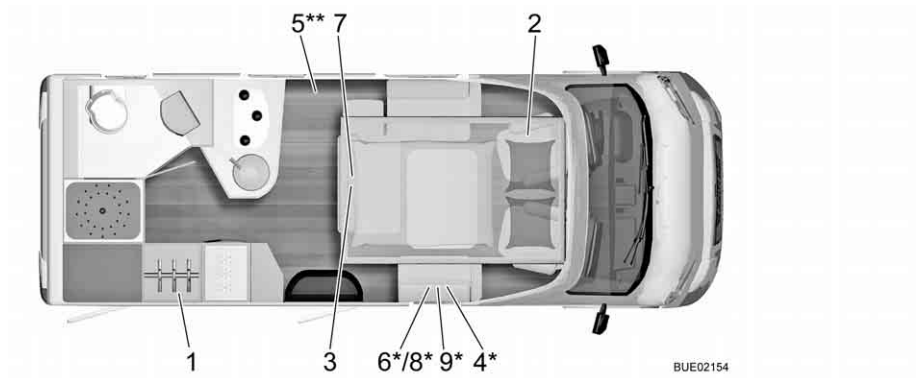
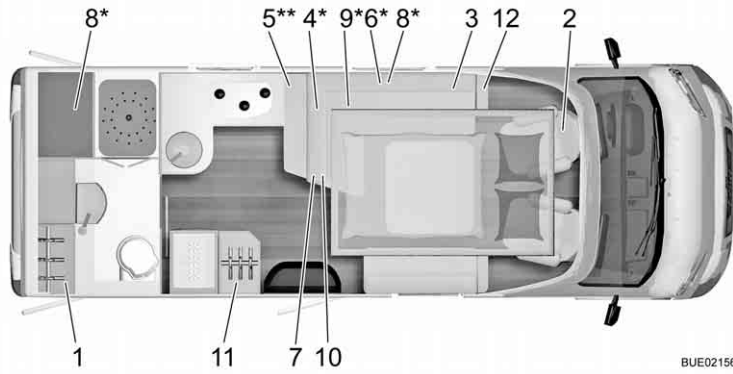
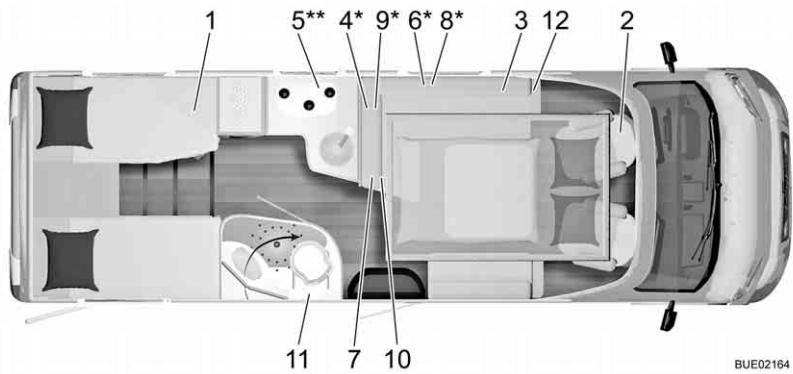

Bild 300 Planritning Ixeo TL IT 640

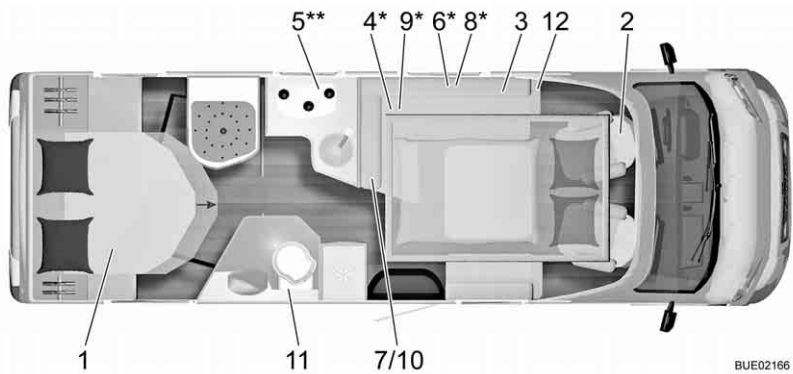
BUE02156

Bild 301 Planritning Ixeo TL IT 680

BUE02164

Bild 302 Planritning Ixeo TL IT 728 G

BUE02166

Bild 303 Planritning Ixeo TL IT 734

16.2 Längdmått tabell

Lyseo TD Harmony Line

Typ	Cykelställ i cm	Längd i cm	Bredd i cm	Höjd i cm
590	380	599	230	295
700	404	699	230	295
710 G	404	710	230	295
728 G	430	749	230	295
734	430	749	230	295
744	430	749	230	295
745	430	764	230	295

Travel Van

T 590 G	345	599	218	285
T 620 G	345	660	220	275

Nexxo Time

T 569	345	589	230	275
T 660	380	679	230	275
T 690 G	380	699	230	275

Ixeo Time

IT 590	380	599	230	280
IT 710 G	404	699	230	280
IT 726 G	404	714	230	280
IT 734	404	739	230	275

Ixeo TL

IT 640	380	649	230	298
IT 680	404	699	230	275
IT 728 G	430	749	230	275
IT 734	430	749	230	275

Kapitelöversikt

I detta kapitel finner du användbara tips för resan.

I slutet av kapitlet finner du en checklista där du kan se de viktigaste utrustningen och föremålen för resa.

17.1 Trafikbestämmelser i utlandet

- ▷ Föraren av fordonet är skyldig att innan utlandsresan påbörjas informera sig om trafikbestämmelserna i det eller de länder resan avser. Information erhålls från bilklubbar eller resp. lands representationer.
- ▷ I en del europeiska länder måste varningsväst användas om man lämnar fordonet utanför ett samhälle vid olyckor eller fel på fordonet.
- ▷ I många länder gäller särskilda och delvis annorlunda föreskrifter och regler (t. ex. olika varningsskyltar för bakrücke, skyldighet att medföra alkoholprovör, reservlampor, varningsvästar, tillåten storlek på reservdunk). Fordonets förare måste informera sig kring dessa regler före färd.
- ▷ Aktuell information finns vanligtvis på webbplatsen hos den nationella bilföreningen.

Informationen om trafikbestämmelser är särskilt viktig eftersom resp. nationella bestämmelser gäller vid ev. försäkringsfall. Beakta, för din egen säkerhets skull, alltid följande punkter vid resor till utlandet:

- Tag med dig ett försäkringsbevis.
- Anmäl alltid ev. olyckor till polisen.
- Skriv inte under några dokument om du inte förstår hela texten; läs igenom hela texten innan du skriver under.

17.2 Hjälp på Europavägarna

- ▷ Före resan inhämta information om nationella telefonnummer för räddning och polis. I många länder gäller det centrala nödnummer 112 (utan riktnummer).
- ▷ Ta om möjligt med en lista med viktiga telefonnummer under resan i de aktuella länderna i fordonet.

Motorklubbar i hemlandet eller i det beresta landet hjälper gärna till.

17.3 Gasförsörjningen i de europeiska länderna

- ▷ I Europa finns det olika anslutningssystem för gasflaskor. Påfyllning eller byte av egna gasflaskor är inte alltid möjligt i utlandet. Ta reda på vad som gäller för anslutningssystem i det land du ska besöka före resan, t. ex. hos en motorklubb eller i en motortidning.

Allmänna tips

Beakta alltid följande anvisningar:

- Res alltid med fulla gasflaskor på semestern.
- Utnyttja gasflaskornas maximala möjliga kapacitet.
- Glöm inte att ta med en adaptersats (finns i specialcampingaffärer) för att fylla på gasflaskorna med nationell gas såväl som för att ansluta den nationella gastryckregulatorn till utländska gasflaskor.
- Uppmärksamma fyllningen med gasol under den kalla årstiden (butan för-gasas inte under 0 °C).
- Använd blå flaskor från företaget Campinggaz (säljs i hela världen). Använd endast gasflaskor med säkerhetsventil.

- Om en annan typ av gasflaskor används i utlandet, prova om flaskorna går in i gasboxen. Utländska gaskflaskor har inte alltid samma storlek som gasflaskor med nationella normer.
- En översikt över gasdistributörer i Europa finns på webbsidan www.mylpg.eu.

17.4 Bestämmelser om vägavgifter i de europeiska länderna

I många europeiska länder finns det numera obligatoriska vägavgifter. Bestämmelserna om vägavgifterna och betalningssätten är dock mycket olika i olika länder. Ovetskap är dock inget skydd mot straff, och straffen kan vara ganska höga.

Föraren av fordonet är skyldig att informera sig om bestämmelserna om vägavgifter och övriga trafikbestämmelser innan resan påbörjas. I Österrike räcker det t. ex. inte längre att köpa en vinjett för motorfordon med en totalvikt på över 3,5 ton. Man måste istället köpa och ladda en s.k. "Go-Box".

Information erhålls från alla bilklubbar och på Internet.

- ▷ Vindrutor med solskyddsfilm kan leda till att automatiska registrerings-system (t. ex. Go-Box) inte fungerar riktigt. Tänk på detta när du köper systemet (t. ex. Split-Go-Box).

17.5 Tips för en säkrare övernattning på resan

Ett ordentligt uppförande är den bästa skyddsåtgärden för en säker natt i husbilen.

Risken för inbrott minimeras om följande grundregler beaktas:

- Stäng och lås alla fönster, dörrar och takluckor.
- Övernatta inte på motorvägsrasställen och motorvägsparkeringsplatser som ligger vid typiska semesterstråk under högsäsong.
- Att det finns fler fordon på samma ställe innebär inte nödvändigtvis ett bättre skydd mot inbrott. Låt din känsla av hållplatsen avgöra.
- Även om det bara gäller övernattning för en natt bör du leta upp en campingplats.
- Se till att du har flyktmöjligheter när fordonet ställs upp i det fria. Vägen till förarstolen bör vara fri. Ha tändnyckeln inom räckhåll.
- Ta bara med de värdesaker som du verkligen behöver. Förvara om möjligt värdesaker i ett litet kassaskåp; lägg dem inte i närheten av fönster eller dörrar.
- Lås fordonet grundligt.

17.6 Tips för vintercampare

Följande råd hjälper för att din vintercamping ska bli oförglömlig.

- Boka plats i tid. De flesta bra vintercampingplatser bokas ofta tidigt.
- Res inte utan vinterdäck.
- Ta med snökedjor.
- Välj en lämplig plats. Tänk på underlaget. Det kan eventuellt uppkomma snö och is.
- Då fordonet är avställd släpp parkeringsbromsen för att undvika att den fryser fast.
- Ventilationer får aldrig täckas över av snömurar.
- Håll ventilationer fria från snö och is.

- Tänk på att en god luftcirkulation bör upprätthållas. På detta sätt undviks fukt och bodelen värms upp lättare.
- Täck över enkelglasade fönster i förarhytten med isoleringsmattor för att undvika köldbryggor.
- Beakta hänvisningarna ur avsnittet "gasförsörjning i europeiska stater".
- Använd för gasanläggningen ett tvåflasksystem med omkopplingsautomatik för att gasreserven ska vara hela natten.
- Använd endast gasol till gasanläggningen.
- Utrymmet bakom värmen bör ej användas som förvaringsutrymme.
- Använd aldrig katalytiska ugnar och infraröd gasstrålar, då dessa förbrukar syret som avsetts för förbränning inne i fordonet.
- Placera 230 V-försörjningsledningen på så sätt att kablarna inte kan frysas eller skadas (t. ex. vid snöborttagning).
- Rengör regelbundet fordonets tak efter stora snöfall. Några centimeter pulversnö fungerar som isolering men blötare snö blir snabbt en mycket tung belastning.
- Innan hemresan påbörjas ta bort all snö från taket för att inte störa de fordon som kör efter dig med en "snöstorm".

17.7 Checklister

Använd checklistorna för att kontrollera att du inte har glömt något viktigt.

- ▷ Kontrollera resehandlingarna (t. ex. pass/dokument och information) samt fordonets tekniska skick i god tid före resan. Tidig planering och kontroll av handlingarna gör att du kan börja semestern avslappnat.

Kök

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Skurtrasa		Diskmedel		Salladsbestick
	Bestick		Diskhandukar		Skärbräda
	Stekspade		Glas		Diskborste
	Konservöppnare		Grillbestick		Disktrasor
	Isbehållare		Korkskruv		Tändstickor
	Cigarettändare		Hushållspapper		Termoskanna
	Flasköppnare		Soppåsar		Kastruller
	Förvaringsboxar för livsmedel		Stekpannor		
	Hushållsartiklar		Slevar		

Bad/toalett

	Handdukar		Rengöringsmedel		Toalettpapper
	Hygienartikel		Toalettbörste		Tandborstmuggar

Bodel

	Skräphink		Kortspel		Ryggsäckar
	Bilatlas		Sopkvast		Sovsäckar
	Badhanddukar		Sopskyffel		Papper och pennor
	Badskor		Stearinljus		Skor
	Batterier		Galgar		Skoputs
	Sängkläder		Klädbörste		Sportutrustning
	Påse för smutstvätt		Kuddar		Dammsugare

✓	Föremål	✓	Föremål	✓	Föremål
	Böcker		Kartor		Ficklampa
	Campingguide/förteckning över parkeringsplatser		Medikament		Fickkniv
	Kikare		Mobiltelefon		Bordsdukar
	Brandsläckare		Sybehör		Flaska
	Gasflaska		Regnkläder		Klädnypor
	Insektslampa		Reseapotek		Tvättlina
	Insektsmedel		Reseguide		

Fordon/verktyg

	Spillvattendunk		Gasslang		Snökedjor (vinter)
	Adapterkontakt		Vävband		Skruvmejslar
	CEE-adapter		Kanna för dricksvatten		Voltmeter
	(Stål)tråd		Kabeltrumma		Fotsteg
	Reservhjul		Fläktrem		Stoppklossar
	Reservlampor		Lim		Förbandslåda
	Reservsäkringar		Kombitång		Domkraft
	Reservvattenpump		Kompressor		Varningstriangel
	Hammare		Öglor		Varningsskylt
	Nycklar		Slangadapter		Varningsväst(ar)
	Gaspåfyllningsadapter		Slangklämmor		Varningslykta

Ute

	Spännlina		Campingbord		Lås
	Blåsbälg		Bagagehållare		Snöre
	Campingstolar		Grill		Tältpinnar/spännlinor

Dokument

	Adresslista		Fordonshandlingar		Pass
	Persondokument		Körkort		Försäkringsbrev
	Allergiintyg		Vaccinationsintyg		Försäkringsdokument
	Instruktionsböcker		Kreditkort		Vinjett/vägavgiftskort
	Bipacksedlar till medicinerna		ID-kort		Visum

Pos.	Komponent	Åtgärd	Intervall
1	Extra stöd	Smörjning	En gång om året
2	Däck och fälgar	Kontrollera lufttryck (se avsnitt 13.7). Visuell kontroll med avseende på skador	En gång om året
3	Belysning utvändigt	Funktionskontroll	En gång om året
4	Leder, gångjärn	Smörjning	En gång om året
5	Kylskåp, värmesystem, varmvattenberedare, spis, belysning, lås till luckor och dörrar, toalett, säkerhetsbälten	Funktionskontroll	En gång om året
6	Fönster, takluckor	Funktionskontroll, täthetskontroll	En gång om året
7	Dynor, gardiner, rullgardiner	Visuell kontroll	En gång om året
8	Tätninglistor, -kanter, -gummi	Kontroll med avseende på skador	En gång om året
9	Vattenförsörjning	Täthetskontroll	En gång om året
10	Varmluftsanläggning	Funktionskontroll, ev. rengöring av fläkthjul	En gång om året
11	Fastsättning av golvbeklädnad	Visuell kontroll	En gång om året
12	Höjbar säng, upphängning	Funktionskontroll	En gång om året
13	Elinstallation	Funktionskontroll	En gång om året
14	Luftfjädring (extrautrustning)	Konservera	En gång om året
15	Gasanläggning	Obligatorisk gasprovning	Vartannat år
16	Skarvar/fogar mellan chassi och påbyggnad	Kontroll	Vartannat år

Överlåtelse _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

1:a året _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

2:a året _____	Pos. 1-17
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

3:a året _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

4:a året _____	Pos. 1-17
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

5:a året _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

6:a året _____	Pos. 1-17
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

7:a året _____	Pos. 1-14
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

8:a året _____	Pos. 1-17
Bürstner-återförsäljarens stämpel	
Datum	Underskrift

12 V-försörjning	
Koppla på	122
Störningsorsaker	221
12 V-kontrollampa	124
12 V-nät	115
12 V-säkringar	128
För avloppsledningarnas	
värmesystem	130
För Thetford-toalett	130
På el-blocket	129
På reläbox AD01	129
Vid bodelsbatteriet	129
Vid startbatteriet	128
230 V-anslutning	47, 126
Störningsorsaker	220
230 V-försörjning, se 230 V-anslutning	126
230 V-kontrollampa	124
230 V-nät	126
230 V-säkring	133
Monteringsställe	237
230 V-säkringslåda	133
3-vägsventil	150

A

AdBlue, påfyllning	43
Allmänna anvisningar	7
Anslutningsledning se 230 V-försörjning	126
Anslutningsschema, panel (LT 96)	136
Antennjustering	50
Automatisk	49
Användning av däck	213
Arbetsplatta, rengör	194
Åtdragningsmoment, hjul	215
Automatisk omkoppling, gasanläggning	108
Automatiskt energival-system	
(AES)	167, 170, 172
Avfallshantering	
Avloppsvatten	8
Hushållssopor	8
Latrin	8
Avgaskanal på höger fordonssida	140
Avloppstank	184
Nivå, visning	123
Rengöra	195
Rengöringsöppning	184
Skötsel	195
Störningsorsaker	229
Tömma	184
Värmesystem	185

Avloppsvattennivå, visning	123
Avställning	
Över vintern	201
Tillfällig	199
Avtappningskran, avloppstank	184
Monteringsställe	237
Avtappningskranar, monteringsställe	153, 237

B

Backningskamera	34
Bakaxellast	24
Bakre bagageutrymme	21
Bakre lastutrymme	21
Barnsängar	89, 92, 95
Batteri se startbatteri	
eller bodelsbatteri	116, 117
Batteri-brytare	120
Batterilarm	124
Batteriövervakning	121
Batterispänning, visning	122
Batteriväljare	120
Belastning	19
Bakre bagageutrymme	21
Bakre lastutrymme	21
Cykelställ	21
Belastning se även last	19
Belysning	
Bak	207
Front	206
Lampor, rengöra	193
Sida	207
Störningsorsaker	220
Bestämmelser om vägavgifter i	
de europeiska länderna	246
Beteckningar på däck	213
Bilbarnskydd	37
Isofix-barnsäkring	39
Bodelsbatteri	117
Anvisningar	117
Batterilarm	124
Monteringsställe	237
Säkringar	129
Spänning, visning	122
Störningsorsaker	220, 221
Underhållsarbeten	203
Bord	82, 83, 85, 87
Rengöring	194
Vrida	83, 85, 86

Alfabetisk förteckning

Brand		
Bekämpning	9	
Förhållningssätt vid	9	
Brandrisker, undvika	9	
Brandskydd	9	
Bränslepåfyllningsrör	42	
Breddmarkeringslampa	207	
Bromsar	35	
Kontrollera	35, 219	
Bromssystem, störningsorsaker	219	
Butangas	13, 106	
Bygga om sittgrupperna till säng	97	
C		
Campingflaskor, använda	14, 106	
Centrallås	53	
Fjärrstyrning	53	
Chassinummer	210	
Checklista		
För avställning över vintern	201	
För idrifttagande efter avställning	202	
För resan	247	
För tillfällig avställning	199	
Innan resan börjar	31	
Trafiksäkerhet	31	
Cirkulationsfläkt	140, 141	
Cirkulationspump, ställa in varvtalet	150	
Cykelställ		
Belastning	21	
Cyklar, lasta	22, 23	
Ej nedsänkbar	22	
Körning med lastat cykelställ	21	
Nedsänkbar	23	
D		
Däck	211	
Allmänna anvisningar	211	
Användning av däcken	213	
Beteckningar	213	
Däcktryck	217	
Däckurval	212	
Lastkapacitet	214	
Onödigt slitage	11, 31, 211, 217	
Däckbyte se hjulbyte	214	
Diskhon, rengöra	194	
Djupurladdning	113	
Dörr med myggnät		
Öppna	56	
Stänga	56	
Dörrar		
Ingångsdörr	54	
Lås	54, 55	
Låsa	53	
Låsa upp	53	
Störningsorsaker	231	
Underhållsarbeten	203	
Dörrar, låsa	28	
Dörrlås	54, 55	
Draperier, rengöra	193	
Driftlägen, klimatanläggning (Telair)	159	
Driftlägen, klimatanläggning (Truma)	155	
Driftlägen, kylskåp (Dometic)	167	
Driftlägen, kylskåp (Thetford)	170, 172	
Driftlägen, varmluft-värmesystem	145	
Driftlägen, varmvattenberedare (Alde)	149	
Driftlägen, varmvattenberedare (Truma)	145	
Driftlägen, varmvatten-värmesystem	149	
Dusch	186	
Duschanslutning, yttre dusch	104	
E		
EI-block (EBL 119)	119	
EI-schema	135	
Funktioner	120	
Monteringsställe	120	
EI-block, monteringsställe	237	
Elektrisk anläggning	113	
230 V-anslutning, störningsorsaker	220	
Begreppsförklaringar	113	
Belysning, störningsorsaker	220	
Fotsteg, störningsorsaker	220	
Säkerhetsanvisningar	14	
Störningsorsaker	220	
EI-schema, invändigt	135	
EI-schema, utvändigt	137	
Enkelsängar, sängytor	103	
Extern gasanslutning	108	
Extra hjul se reservhjul	217	
Extrasäng	99	
Extrautrustningar	10, 17, 233	
Beskrivning	7	
Märkning	7	
Säkerhetsanvisningar	10	
Vikt	233	

F

Faktisk vikt	16
Fälgstorlek	214
Fälgtyp	211
Färskvattennivå, visning	123
Fast bord	83
Bordsben	83
Bordsskiva, förkorta	83
Bordsskiva, förlänga	83
Bordsskiva, förskjuta	83
Fast installerade apparater	139
Anvisningar	10
Garantikort	1
Fast säng	87, 88
Huvudände, höja	88
Huvudände, sänka	88
Öppna	87
Stänga	87
Fast säng, höjddjusterbar med remsystem	89
Fast säng, hydrauliskt höjddjusterbar	88
FI-brytare se jordfelsbrytare	133
Fjärrstyrning Truma-apparater	
Bluetooth	159
Mobilnät	159
Fjärrstyrning, centrallås	53
Fönster	69
Insektsnät	72, 73
Mörkläggningsgardin	74
Mörkläggningsrullgardin	72
Plisségardin	73, 74
Fönster, ingångsdörr	
Plisségardin, öppna	56
Plisségardin, stänga	56
Fönsterrutor, rengöra	192
Förestol	39
Fordon, tvätta	192
Fordonsbelysning se ytterbelysning	206
Fordonsregistreringen	15
Fotsteg	45
Elmanövrerat	26
Kontrollampa	26, 27
Köra in	26
Köra ut	26
Skötsel	192
Störningsorsaker	220
Frostrisk	14, 177, 182

G

Garagelucka	58
Garantikort	1
Gardiner, rengöra	193
Gasanläggning	105
Allmänna anvisningar	12
Automatisk omkoppling	108
Defekt	12, 105, 222
Inget gas	222
Säkerhetsanvisningar	12, 105
Störningsorsaker	222
Gasanslutning, extern	108
Gasavstängningsventiler	107
Symboler	107, 139
Gasbox	13, 106
Gasflaskor	
Byte	112
Säkerhetsanvisningar	13, 106
Gasförsörjningen i de europeiska länderna	245
Gaslukt	12, 105, 222
Gasol	13, 106
Gasregulator	29
Gasspis	
Rengöra	194
Slå från	162
Slå på	162
Störningsorsaker	226
Gasträckregulator, skruvkopplingar	107
Gasugn	162
Slå från	163
Slå på	163
Störningsorsaker	226
Glödlampa, växla påbyggnadslampan	209
Glödlampor, byte	
Belysning bak	207
Belysning sida	207
Glödlamptyper, utvändigt	207
Innebelysning	208
Spotlight	208
Ytterbelysning	206
Golvfack	62
Öppna	62
stänga	62
Golvvärme, elektrisk	
Överbelastningsskydd	155
Slå från	154
Slå på	154

Alfabetisk förteckning

H	
Halvljus	206
Handbroms se parkeringsbroms	45
Hängbord	
Bordsben	84
Bordsskiva	84
Förkorta	84
Förstora	84
Ombyggnad till sängbotten	84
Hänvisningsetiketter	210
Heki-taklucka	77
Insektsskydd	78
Öppna	77
Plisségardin	78
Stänga	77
Ventilationsläge	77
Helljus	206
Heltäckningsmatta, rengöra	194
Hjälp på Europavägarna	245
Hjälp vid motorhaveri	245
Hjul	211
Hjulbyte	214
Åtdragningsmoment	215
Hög gasförbrukning	12, 105, 222
Högtryckstvätt, tvätta med	191
Höjbar säng, elmanövrerad	89, 92, 95
Höja	91, 93, 96
Kontrollera säkring/nöddrift	231
Låsplattorna, sätta i	91
Nöddrift	92, 94, 96
Säkerhetsremmar, späanna	94
Sänka	90, 93, 96
Stege	91, 94
Huvudbrytare 12 V	122
I	
Idrifttagande	
Efter avställning över vintern	202
Efter tillfällig avställning	202
Indikeringar	
Batterispänning	122
Nivå avloppstank	123
Nivå vattentank	123
Information om miljöskydd	8
Ingångsdörr	54, 56
Lås upp	53
Plisségardin, öppna	56
Plisségardin, stänga	56
Ingångsdörr, insida	
Låsa	55
Öppna	55
Ingångsdörr, utsida	
Låsa	54, 55
Öppna	54, 55
Innan resan börjar	15
Innebelysning	
Glödlampor, byte	208
Störningsorsaker	220
Innerdörr, störningsorsaker	231
Insektsnät, fönster	
Öppna	72, 73
Stänga	72, 73
Insektsnät, rengöra	194
Insektsskydd, Heki-taklucka	
Öppna	78
Stänga	78
Insektsskydd, rengöra	194
Insektsskydd, taklucka Omni-Vent	
Öppna	78
Stänga	78
Insektsskydd, taklucka Skyroof	
Öppna	82
Stänga	82
Inspektion	203
Inspektioner	203
Inspektionsschema	249
Invändig skötsel	193
Isofix-barnsäkring	39
J	
Jordfelsbrytare (FI)	126, 133
Kontrollera	133
Justerbar huvudände, fast säng	88
K	
Kabeltrumma	126
Kapacitet, batteri	114
Klädskåpslampa	64
Klimatanläggning (Telair)	
Driftlägen	159
Filter, rengöra	198
Skötsel	198
Slå från	159
Slå på	159
Störningsorsaker	226
Ventilationsgaller, rengöra	198

Klimatanläggning (Truma)	155		
Automatisk drift	156		
Belysning	158		
Cirkulationsluft	157		
Driftlägen	155		
Filter, rengöra	197		
Fjärrstyrning	155		
Kylning	156		
Luffördelning	156		
Skötsel	197		
Slå från	156		
Slå på	156		
Störningsorsaker	225		
Timer	157		
Tyst körning	157		
Värmesystem	157		
Kondensvatten	68, 69		
Kondensvatten på akrylglasrutan	69		
Kondensvatten på chassigolvets skruvar	68		
Kontrollampa, 12 V-försörjning	124		
Kontrollampa, 230 V-försörjning	124		
Kontrollampa, fotsteg	27		
Kontrollampa, toalett	188, 189		
Kontrollenhet, varmluft-värmesystem	141		
Kontroller se checklista	31, 199		
Konventionell belastning	17		
Köra husbilen	33		
Körhastighet	34		
Körriktningsvisare	206		
Kultryck	24		
Kvävningsrisk	10, 68		
Kylskåp	47, 165		
Driftlägen	167, 170, 172		
Lås	174		
Omkoppling mellan energikällorna	168, 171, 173		
Ramvärme	169		
Slå på	169, 171, 173		
Störningar	227		
Störningsorsaker	227, 229		
Ventilationsgaller, ta av	166		
Kylskåpets ventilationsgaller, ta av	166		
Kylskåpsdörr			
Låsa i ventilationsläge	176		
Öppna	176		
Stänga	176		
		L	
		Läckagevatten i fordonet	229
		Laddningsregulator för solpanel	125
		Laddningstillstånd, visa	
		Bodelsbatteri	122
		Startbatteri	122
		Lampa se glödlampor, byte	206
		Lampor	208
		Rengöra	193
		Längdmått tabell	244
		Lås	
		Ingångsdörr	54, 55
		Skåplucka	60
		Utvändig lucka	57, 58
		Lås till kylskåpsdörr	
		Låsa i ventilationsläge	175
		Öppna	175
		Stänga	175
		Låsknapp, överkantshängt fönster	70, 80
		Läsplattor, höjbar säng	91
		Last	15, 16
		Beräkning	18
		Beräkningsexempel	17, 18
		Sammansättning	17
		Last se även belastning	15
		Lasthållare	23
		Latrintank	
		Fästbygel	189
		Ta ut	189
		Tömning	189
		Ledningsskyddsbrytare	133
		Ljusbrytare	
		Bodel	64
		Toaletterum	63
		Lös inredning, fastsättning	28
		L-sittgrupp, ombyggnader för sänggående	101
		Lucklås	59
		Med greppkåpa	57
		Öppna	57, 58
		Servicelucka	58
		Stänga	57, 58
		Luftfjädring (Goldschmitt)	35, 219
		Underhåll	193
		Luftmunstycken, inställning	141
		Lyftbord	85
		Bordsben	85, 86
		Bordsskiva	85, 86
		Bordsskiva, fälla upp	85, 86
		Bordsskiva, förskjuta	86

Alfabetisk förteckning

Förskjuta i längdriktning	85
Förskjuta i tvärriktning	85
Ombyggnad till sängbotten	85, 86
M	
Markeringslampa	207
Markis	52
Mått se längdmått tabell	244
Mekaniska stödben	
Köra in	46, 47
Köra ut	46, 47
Längd, justera	46, 47
Mikrovågsugn	
Slå från	165
Slå på	164
Störningsorsaker	226
Möbelytor, rengöra	193
Monitor, backningskamera	34
Mörklägningsgardin, taklucka Omni-Vent	
Öppna	79
Stänga	79
Mörklägningsrullgardin, fönster	
Öppna	72
Stänga	72
Mörklägningsrullgardin, rengöra	194
Mörklägningsrullgardin, taklucka med snäpplås	
Öppna	77
Stänga	76
N	
Nackstöd	40
Nivå i avloppstanken, visning	123
Nivå i vattentanken, visning	123
Nivåklossar	45
Nödupplåsning	58
Nycklar	15
O	
Ombyggnad till säng	97
Ombyggnad till sängbotten (hängbord)	84
Ombyggnad till sängbotten (lyftbord)	85, 86
Ombyggnader för sänggående, L-sittgrupp	101, 103
Ombyggnader för sänggående, sängyta för enkelsängar	103
Ombyggnader för sänggående, sittbänk med bord	99
Överkantshängt fönster	
Insektsnät	72, 73
Kontinuerlig vädring	71
Mörklägningsrullgardin	72
Öppna	70
Plisségardin	73
Stänga	70
Överlast	19
Övernatta, under resan	246
P	
På väg	33
Påbyggnadslampa	209
Påfyllningsöppning för dricksvatten	178
Panel (LT 96)	121
12 V-kontrollampa	124
230 V-kontrollampa	124
Anslutningsschema	136
Batterispänning, visning	122
Huvudbrytare 12 V	122
Knapp för vattenpump	124
Nivå i avloppstanken, visning	123
Nivå i vattentanken, visning	123
Panel se även indikeringar	121
Parkeringsbromsen	45
Drag åt	10
Parkeringsljus	206
Passagerarstol	39
Personlig utrustning	17
Pilotsäte se förarstol och passagerarstol	39
Planritningar	237
Plasdelarna i toalett- och bodelen, rengöra	193
Platt bildskärm	
Förvara	66, 67
Positionera	66, 67, 68
Ta bort	68
Plisségardin Remis	42
Plisségardin, fönster	
Öppna	73
Stänga	73
Plisségardin, fönster ingångsdörr	
Öppna	56
Stänga	56
Plisségardin, förarfönster	
Öppna	75
Stänga	75

Plisségardin, Heki-taklucka		För Thetford-toalett	130
Öppna	78	På el-blocket EBL 119	129
Stänga	78	På reläbox AD01	129
Plisségardin, passagerarfönster		Vid bodelsbatteriet	129
Öppna	75	Vid startbatteriet	128
Stänga	75	Säkringar se 12 V-säkringar	
Plisségardin, plisséförhänge	41	och 230 V-säkring	128
Plisségardin, rengöra	194	Säkringslåda	133
Plisségardin, taklucka Skyroof		Sängar	87
Öppna	81	Sängbreddning, enkelsängar	103
Stänga	81	Sängbreddning, fastsättning	28
Plisségardin, vindruta		Sanitetsystem	177
Öppna	74	Satellitesystem	48, 50
Stänga	74	Med automatisk antennjustering	49, 50
PVC-golvbeläggning, rengöra	194	Med manuellt satellitval	48
		Störningsorsaker	219
		SAT-uttag	134
		Serienummer	210
		Sittbänk med bord,	
		ombyggnad för sänggående	99
		Sittplatsernas placering	41
		Skåpluckor	59
		Öppna	60, 61
		Stänga	60, 61
		Skåpluckor, störningsorsaker	231
		Skinnöverdrag, rengöra	193
		Skjutfönster	71
		Öppna	71
		Stänga	71
		Skötsel	191
		Avloppstank	195
		Avställning över vintern	201
		Diskhon	194
		Draperier	193
		Fönsterrutor	192
		Fotsteg	192
		Gardiner	193
		Gasspis	194
		Heltäckningsmatta	194
		Högtryckstvätt, tvätta med	191
		Insektsnät	194
		Insektsskydd	194
		Invändig skötsel	193
		Klimatanläggning (Telair)	198
		Klimatanläggning (Truma)	197
		Lampor	193
		Möbelytor	193
		Mörkläggningsrullgardin	194
		På vintern	198
R			
Radio	115		
Radioomkopplare	115		
Rengöra, vattentank	195		
Rengöring se skötsel	191		
Reptålig ovanyta, skötsel	194		
Reservdelar	209		
Reservhjul	217		
Reservhjulshållare	217		
Resesängar	89, 92, 95		
S			
Säkerhets-/avtappningsventil			
varmvattenberedare	144		
Monteringsställe	144, 237		
Säkerhetsanvisningar	9		
Brandskydd	9		
Elektrisk anläggning	14		
Gasanläggning	12, 105		
Gasflaskor	106		
Hjulbyte	214		
Släpvagnskörning	12		
Spis	161		
Trafiksäkerhet	10		
Värmesystem	147		
Vattensystem	14		
Säkerhetsbälten	36		
Använda på rätt sätt	36		
Rengöra	194		
Säkringar			
12 V-säkringar	128		
230 V-säkring	126, 133		
För avloppsledningarnas värmesystem	130		

Alfabetisk förteckning

Plastdelar, invändigt	193	Stolar, vrida	62
Plisségardin	194	Stolsvärme	40
PVC-golvbeläggning	194	Stoppklossar	45
Reptålig ovanyta	194	Störningsorsaker	219
Säkerhetsbälte	194	12 V-försörjning	221
Skinnöverdrag	193	230 V-anslutning	220
Spisfläkt	197	Batteri	220
Tvättning	192	Belysning	220
Tyget till dynorna	193	Bodelsbatteri	220
Utvändig skötsel	191	Bromssystem	219
Varmvatten-värmesystem	204	Elektrisk anläggning	220
Vattenledningar	196	Fotsteg	220
Vattensystem	195	Gasanläggning	222
Vattentank	195	Gasspis	226
Vid tillfällig avställning	199	Gasugn	226
Skyddsnät, höjbar säng	93	Höjbar säng, elmanövrerad (Ixeo)	231
Släpvagnskopplingar	25	Innerdörr	231
Kulhuvud	24	Klimatanläggning (Telair)	226
Med avtagbar kulhals	24	Klimatanläggning (Truma)	225
Släpvagnskörning	12	Kylskåp	227
Allmänna anvisningar	24	Mikrovågsugn	226
Säkerhetsanvisningar	12	Påbyggnad	231
Snökedjor	30	Satellitssystem	219
Soffbord	87	Skåpluckor	231
Solcellsanläggning	125	Spis	226
Spis	161	Spisfläkt	221
Störningsorsaker	226	Startbatteri	220
Spis se gasspis eller gasugn	161	Toalett	229
Spisfläkt	165	Värmesystem (Alde)	224
Aktivt kolfilter, byta	204	Värmesystem (Truma)	222
Metallfettfilter, rengöra	197	Varmluft-värmesystem	222
Skötsel	197	Varmvattenberedare (Alde)	224
Spotlight	65, 208	Varmvattenberedare (Truma)	222
Förskjutning	65	Varmvatten-värmesystem	224
Ta av	65	Vattenförsörjning	229
Vrida	65	Symboler	
Standardutrustning	16	För anvisningar	7
Startbatteri	116	Gasavstängningsventiler	107, 139
Hänvisningar	116		
Ladda	116	T	
Säkringar	128	Taklucka med snäpplås	
Spänning, visning	122	Mörkläggningsrullgardin	76
Störningsorsaker	220	Öppna	76
Urladdning	116	Stänga	76
Stavlampan i bakre lastutrymme	65	Taklucka Omni-Vent	78
Stödben	46, 47	Fläkt, stänga av	79
Köra in	46, 47	Förstärkningsfunktion	79
Köra ut	46, 47	Öppna	78
Längd, justera	46, 47		

Stänga	78
Vädra	79
Ventilera	79
Taklucka Skyroof	80
Insektsskydd	82
Kontinuerlig vädring	81
Öppna	80
Plisségardin	81
Stänga	80
Takluckor	75
Störningsorsaker	231
Tanklock, se bränslepåfyllningsrör	42
Tankning	42
Teknisk data, mått	244
Tekniskt tillåten totalvikt	16, 18
Thetford-toalett	
Kontrollampa	189
Spola	189
Tillåten totalvikt se tekniskt tillåten totalvikt	15
Tillbehör, extra	10
Tips	245
Tjänstevikt	16
Toalett	186
Föbereda	187
Kontrollampa	188
Säkring	130
Spola	188
Störningsorsaker	229
Toaletterum	186
Ljusbrytare	63
Vädra	186
Trafikbestämmelser i utlandet	245
Trafiksäkerhet	31
Anvisningar	10
Checklista	31
TV-apparat	27
TV-apparaten med platt bildskärm och fäste	66
Förvara	66
Tvätta med högtryckstvätt	191
TV-uttag	134
Tyget till dynorna, rengöra	193
Typskylt	210

U

Ugn se gasugn	162
Underhåll	203
Underhållsarbeten	203
Bodelsbatteri	203
Dörrar	203
Klimatanläggning (Telair)	198
Klimatanläggning (Truma)	197
Spisfläkt	204
Varmvatten-värmesystem	204
USB-uttag	114
Uttag	
SAT-uttag	134
TV-uttag	134
USB-uttag	114
Uttag på utsidan	134
Uttag på utsidan	134
Utvändig skötsel	191
Utvändiga luckor	57, 59
Lucklås	57, 58

V

Vädra	68
Toaletterum	186
Värmesystem	140
Cirkulationsfläkt	140, 141
Första idrifttagandet	140
Luftmunstycken, inställning	141
Störningsorsaker	222
Värmekretslopp, reglera	150
Varmluftspridning	141
Värmesystem för avloppsledningar, säkringar	130
Värmesystem för avloppstank och avloppsledningar	185
Värmeväxlare (Alde)	
Monteringsställe	151
Slå från	151
Slå på	151
Varmluftspridning	141
Varmluft-värmesystem	141
Cirkulationsfläkt	140, 141
Driftlägen	145
Kontrollenhet	141
Monteringsställe	237
Störningsorsaker	222

Alfabetisk förteckning

Varmvattenberedare	140	Vattenpump	177, 178
Varmvattenberedare (Alde)		Knapp	124
Störningsorsaker	224	Monteringsställe	237
Tömma	153	Vattensystem	178
Vatten, fylla på	153	Desinficera	196
Varmvattenberedare (Truma)	141	Påfyllning	178
Driftlägen	145	Påfyllningsöppning för dricksvatten	178
Monteringsställe	237	Rengöra	195
Säkerhets-/avtappningsventil	144	Säkerhetsanvisningar	14
Störningsorsaker	222	Skötsel	195
Tömma	145	Tömma	182
Varmvattenberedning, slå på	144	Vattentank	178
Varmvattenberedning, stänga av	144	Monteringsställe	237
Vatten, fylla på	145	Nivå, visning	123
Varmvatten-värmesystem		Rengöra	195
230 V-eldrift, välja	149	Utlopp	181
3-vägsventil	150	Vatten, fyll på	180
Driftlägen	149	Vatten, tappa av	181
Extra cirkulationspump	152	Ventilation	10, 68
Gas och 230 V-eldrift, välja	149	Vevmanövrerad taklucka,	
Gasdrift, välja	149	störningsorsaker	231
Inställningsmeny	148	Vikt i körklart tillstånd	16, 18
Kontrollenhet	147	Vikter av extrautrustningar	233
Säkerhetsanvisningar	147	Vilospanning	113
Skötsel	204	Viloström	113
Startbild	148	Vintercamping	246
Störningsorsaker	224	Vinterdrift	199
Underhållsarbeten	204	Vinterskötsel	198
Värmesystem, avlufta	205		
Värmesystem, slå på	149	Y	
Värmesystem, stänga av	149	Ytterbelysning	
Värmevätska, fylla på	205	Glödlampor, byte	206
Värmeväxlare	151	Kontrollera	31
Varvtal, cirkulationspump	150	Störningsorsaker	220
Vätskenivå, kontroll	204	Yttre anslutning se 230 V-anslutning	47
Verktygsmenyer	149	Yttre dusch	104
Varningsetiketter	210	Ansluta	104
Vattenförsörjning		Tömma	104
Allmänt	177		
Störningsorsaker	229		
Vattenledningar, rengöra	196		